

सारदातिलकम् ।

तन्त्रम् ।

श्रीलक्ष्मणाचार्येण सङ्कलितम् ।

पण्डितकुलपतिना वि, ए उपाधिधारिणा

श्रीजीवानन्दविद्यासागरभट्टाचार्येण

संस्कृतं प्रकाशितञ्च ।

द्वितीयसंस्करणम् ।

कलिकातानगरे

सरस्वतीयन्त्रे मुद्रितम् ।

প্রকাশক শ্রীজীবানন্দবিদ্যাসাগর বি, এ,
২ নং রমানাথমজুমদারের ষ্ট্রীট কলিকাতা।
প্রিন্টর শ্রীক্ষেত্রমোহনমুখোপাধ্যায়
৫৫ নং আম্‌হার্‌স্ট ষ্ট্রীট, কলিকাতা।

पण्डितकुलपति
श्रीजीवानन्दविद्यासागरभट्टाचार्य वि, ए,

Pandit

Jibananda Vidyasagara B. A.

सारदातिलकम् ।

—:○:—

प्रथमः पटलः ।

नित्यानन्दवपुर्निरन्तरगलत्पञ्चाशदर्थैः क्रमात्
व्याप्तं येन चराचरात्मकमिदं शब्दार्थरूपं जगत् ।
शब्दब्रह्म यदूचिरे सुकृतिनः चैतन्यमन्तर्गतं
तद्वोऽव्यादनिशं शशाङ्कसदनं वाचामधीशं महः ॥ १ ॥

अन्तःस्मितोल्लसितमिन्दुकलावतंस-
मिन्द्वीवरोदरसहोदरनेत्रशोभि ।
हेतुस्त्रिलोकविभवस्य नवेन्दुमौले-

रन्तःपुरं दिशतु मङ्गलमादराद् ॥ २ ॥

संसारसिन्धोस्तरणैकहेतून् दधे गुरुन् मूर्ध्नि शिवस्वरूपान् ।
रजांसि येषां पदपङ्कजानां तीर्थाभिषेकश्चियमावहन्ति ॥ ३ ॥

सारं वक्ष्यामि तन्त्राणां सारदातिलकं शुभम् ।

धर्मार्थकाममोक्षाणां प्राप्तेः प्रथमकारणम् ॥ ४ ॥

शब्दार्थरूपं त्रिमुनिभिश्चन्दोभिर्देवतैः सह ।

विधिश्च मन्त्रयन्त्राणां तन्त्रेऽस्मिन्नभिधीयते ॥ ५ ॥

निर्गुणः सगुणश्चेति शिवो ज्ञेयः सनातनः ।

निर्गुणः प्रकृतेरन्यः सगुणः सकलः स्मृतः ॥ ६ ॥

सच्चिदानन्दविभवात् सकलात् परमेश्वरात् ।

आसीच्छक्तिस्ततो नादो नादाद्विन्दुसमुद्भवः ॥ ७ ॥

परः शक्तिमयः साक्षात् त्रिधासौ भिद्यते पुनः ।

विन्दुनादो वीजमिति तस्य भेदाः समीरिताः ॥ ८ ॥

विन्दुः शिवात्मकं बीजं शक्तिर्नादस्तयोर्मिथः ।
 समवायः समाख्यातः सर्वागमविशारदैः ॥ ९ ॥
 रौद्री विन्दोस्ततो नादाज्जेष्टा बीजादजायत ।
 वामा ताम्रः समुत्पन्ना रुद्रब्रह्मसमाधिना ॥ १० ॥
 तं ज्ञानेच्छाक्रियात्मानो वङ्गीन्द्रकंस्वरूपिणः ।
 भिद्यमानात् पराद्विन्दोरव्यक्तात्मावरोऽभवत् ॥ ११ ॥
 शब्दब्रह्मेति तं प्राहुः सर्वागमविशारदाः ।
 शब्दब्रह्मेति शब्दार्थं शब्दमित्यपरे जगुः ॥ १२ ॥
 नहि तेषां तयोः सिद्धिर्जडत्वादुभयोरपि ।
 चैतन्यं सर्वभूतानां शब्दब्रह्मेति मे मतिः ॥ १३ ॥
 तत् प्राप्य कुण्डलीरूपं प्राणिनां देहमध्यगम् ।
 वर्णात्मनाविर्भवति गद्यपद्यादिभेदतः ॥ १४ ॥
 अथ विन्दात्मनः शम्भोः कालबन्धोः कलात्मनः ।
 अजायत जगत्साक्षी सर्वव्यापी सदाशिवः ॥ १५ ॥
 सदाशिवाद्भवेदौशः ततो रुद्रसमुद्भवः ।
 ततो विष्णुस्ततो ब्रह्मा तेषामेव समुद्भवः ॥ १६ ॥
 मूलभूतात्ततोऽव्यक्ताद्वैकृतात् परवस्तुनः ।
 आसीत् किल महत्तत्त्वं गुणान्तःकरणात्मकम् ॥ १७ ॥
 अभूत्तस्मादहङ्कारस्त्रिविधः सृष्टिभेदतः ।
 वैकारिकादहङ्काराद्देवा वैकारिका दश ॥ १८ ॥
 दिग्वातार्कप्रचेतोऽश्विबुद्धीन्द्रोपेन्द्रमित्रकाः ।
 तेजसादिन्द्रियाण्यासंस्तन्मात्राक्रमयोगतः ॥ १९ ॥
 भूतादिकादहङ्कारात् पञ्चभूतानि जज्ञिरे ।
 शब्दात् पूर्वं वियत् स्पर्शात् वायुरूपाद्भुताशनः ॥ २० ॥
 रसादम्भः क्षमा गन्धादिति तेषां समुद्भवः ।
 स्वच्छं वियम्भरुत् कृष्णो रज्जोऽग्निर्विशदं पयः ॥ २१ ॥

पीता भूमिः पञ्चभूतान्येकैकाधारतो विदुः ।
 शब्दस्पर्शरूपरसगन्धा भूतगुणाः स्मृताः ॥ २२ ॥
 वृत्तं दिवस्तत् षड्विन्दुलाब्धितं मातरिश्चनः ।
 त्रिकोणं स्वस्तिकोपेतं वज्रैरर्द्धेन्दुसंयुतम् ॥ २३ ॥
 अभोजमभ्यसो भूमेश्चतुरस्रं सवच्चकम् ।
 तत्तद्भूतसमाभानि मण्डलानि विदुर्बुधाः ॥ २४ ॥
 वर्णैः स्त्रैरञ्चितान्याहुः स्वस्वनामावृतान्यपि ।
 धरादिपञ्चभूतानां निवृत्त्याद्याः कलाः स्मृताः ॥ २५ ॥
 निवृत्तिः सप्रतिष्ठा स्याद्विद्या शान्तिरनन्तरा ।
 शान्त्यतीतेति ता ज्ञेया नाददेहसमुद्भवाः ॥ २६ ॥
 पञ्चभूतात्मकं सर्वं चराचरमिदं जगत् ।
 अचरा बहुधा भिन्ना गिरिवृक्षादिभेदतः ॥ २७ ॥
 चरास्तु त्रिविधाः प्रोक्ताः स्वेदाण्डजजरायुजाः ।
 स्वेदजाः कृमिदंशाद्या अण्डजाः पन्नगादयः ॥ २८ ॥
 जरायुजा मनुष्याद्यास्तेषु नृणां निगद्यते ।
 उद्भवः पुंस्त्रियोर्योगे शुक्राच्छोणितसंयुतात् ॥ २९ ॥
 विन्दुरेको विशेद् गर्भमुभयात्मा क्रमादसौ ।
 रजोऽधिको भवेन्नारी भवेद्रेतोऽधिकः पुमान् ।
 उभयोः समतायान्तु नपुंसकमिति स्मृतम् ॥ ३० ॥
 पूर्वकर्मानुरूपेण मोहपाशेन यन्वितः ।
 कश्चिदात्मा तदा तस्मिन् जीवभावं प्रपद्यते ॥ ३१ ॥
 अथ मात्राकृतैरन्नैः पानाद्यैः पोषितः क्रमात् ।
 दिनात् पक्षात् ततो मासाद् वर्धते तत्त्वदेहवान् ॥ ३२ ॥
 दोषैर्दूष्यैः सुखं प्राप्तो व्यक्तिं याति निजेन्द्रियैः ।
 वातपित्तकफा दोषा दूष्याः स्युः सप्तधातवः ॥ ३३ ॥
 त्वगृह्णांसमेदोऽस्थिमज्जाशुक्राणि तान् विदुः ।

ज्ञानेन्द्रियाणि श्रोत्रत्वक्दृक्जिह्वानासिका विदुः ॥ ३४ ॥

ज्ञानेन्द्रियार्थाः शब्दाद्याः स्मृताः कर्मेन्द्रियाण्यपि ।

वाक्पाणिपादपायूपस्थसंज्ञान्याहुर्मनीषिणः ॥ ३५ ॥

वचनादानगतयः विसर्गानन्दसंयुताः ।

कर्मन्द्रियार्थाः संप्रोक्ताः अन्तःकरणमात्मनः ॥ ३६ ॥

मनो बुद्धिरहङ्कारश्चित्तञ्च परिकीर्तितम् ।

दशेन्द्रियाणि भूतानि मनसा सह षोडशः ॥ ३७ ॥

विकाराः स्युः प्रकृतयः पञ्चभूतान्यहङ्कतिः ।

अव्यक्तं महदित्यष्टौ तन्मात्राश्च महानपि ॥ ३८ ॥

साहङ्कारा विकृतयः सप्त तत्त्वविदो विदुः ।

अग्निसोमात्मको देहो विन्दुर्यदुभयात्मकः ॥ ३९ ॥

दक्षिणांशः स्मृतः सूर्यो वामभागो निशाकरः ।

नाडीर्दश विदुस्तासु मुख्यास्तिस्रः प्रकीर्तिताः ॥ ४० ॥

ईडा वामे तनोर्मध्ये सुषुम्ना पिङ्गला परे ।

मध्या तास्यपि नाडी स्यादग्निसोमस्वरूपिणी ॥ ४१ ॥

गान्धारी हस्तिजिह्वाख्या सपूषालम्बुषा मता ।

येशस्विनी शङ्खिनी च कुङ्कः स्युः सप्तनाडयः ॥ ४२ ॥

नाड्योऽनन्ताः समुत्पन्नाः सुषुम्नापञ्चपर्वसु ।

मूलाधारोदगतः प्राणस्ताभिर्योऽप्नोति तत्तनुम् ॥ ४३ ॥

वायवोऽत्र दश प्रोक्ता वज्रयश्च दश स्मृताः ।

प्राणाद्या मरुतः पञ्च नागः कूर्मो धनञ्जयः ॥ ४४ ॥

कृकरः स्याद्देवदत्त इति नामभिरौरिताः ।

अग्नयो दोषदूथेषु संलीना दश देहिनः ॥ ४५ ॥

बुभुक्षा च पिपासा च प्राणस्य मनसः स्मृतौ ।

शोकमोहौ शरीरस्य जरा मृत्युः षडूर्मयः ॥ ४६ ॥

स्नायुस्थिमज्जाशुक्रत्वक्त्रांसास्त्राणि च शोणितात् ।

षाट्कौषिकमिति प्रोक्तं सर्वदेहेषु देहिनाम् ॥ ४७ ॥
 इत्थंभूतस्तदा गर्भे पूर्वजन्मशुभाशुभम् ।
 स्मरंस्तिष्ठति दुःखात्मा कृन्नदेहो जरायुणा ॥ ४८ ॥
 कालक्रमेण स शिशुर्मातरं क्लेशयत्यपि ।
 सम्पिण्डितशरीरोऽथ जायतेऽयमवाप्नुयः ॥ ४९ ॥
 क्षणं तिष्ठति निश्चेष्टो भीत्या रोदितुमिच्छति ।
 ततश्चैतन्यरूपा सा सर्वगा विश्वरूपिणी ॥ ५० ॥
 शिवसन्निधिमासाद्य नित्यानन्दगुणोदया ।
 दिक्कालाद्यनवच्छिन्ना सर्ववेदार्थगा शुभा ॥ ५१ ॥
 परापरविभागेन परशक्तिरियं मता ।
 योगिनां हृदयाभोजे नृत्यन्ती नित्यमञ्जसा ॥ ५२ ॥
 आधारे सर्वभूतानां स्फुरन्ती विद्युदाकृतिः ।
 शङ्खावर्त्तक्रमाद् देवी सर्वमावृत्य तिष्ठति ॥ ५३ ॥
 कुण्डलीभूतसर्पाणामङ्गश्रियमुपेयुषी ।
 सर्ववेदमयी देवी सर्वमन्त्रमयी शिवा ॥ ५४ ॥
 सर्वतत्त्वमयी साक्षात् सूक्ष्मात् सूक्ष्मतरा विभुः ।
 त्रिधामजननी देवी शब्दब्रह्मस्वरूपिणी ॥ ५५ ॥
 द्विचत्वारिंशदर्शात्मा पञ्चाशद्वर्णरूपिणी ।
 गुणिता सर्वगान्धेय कुण्डली परदेवता ॥ ५६ ॥
 विश्वात्मना प्रबुद्धा सा सूते मन्त्रमयं जगत् ।
 एकधा गुणिता शक्तिः सर्वविश्वप्रवर्त्तिनी ॥ ५७ ॥
 वेदादिवीजं श्रीवीजं शक्तिवीजं मनोभवम् ।
 प्राप्तादं तुम्बुरुं पिण्डं चिन्तारत्नं गणेश्वरम् ॥ ५८ ॥
 मार्त्तण्डभैरवं दीर्गं नारसिंहं वराहजम् ।
 वासुदेवं हयग्रीवं वीजं श्रीपुरुषोत्तमम् ॥ ५९ ॥
 अथान्यपि च बीजानि तदोपादयति ध्रुवम् ।

यदा भवति सा संविद् द्विगुणीकृतविग्रहा ॥ ६० ॥
 हंसवर्णो परात्मानो शब्दार्थो वासरक्षपो ।
 सृजत्येषा परा देवी तदा प्रकृतिपूरुषो ॥ ६१ ॥
 यद् यदन्यज्जगत्स्मिन् युग्मं तत्तदजायत ।
 त्रिगुणीकृतसर्वाङ्गी चिद्रूपा शिवगेहिनी ॥ ६२ ॥
 प्रसूते त्रैपुरं मन्त्रं मन्त्रं शक्तिविनायकम् ।
 पाशाद्यत्राक्षरं मन्त्रं त्रैपुटं चण्डनायकम् ॥ ६३ ॥
 सौरं सृत्युच्चयं शक्तिं शान्तवं विनतासुतम् ।
 वागीशीत्राक्षरं मन्त्रं नीलकण्ठं विषापहम् ॥ ६४ ॥
 यन्त्रं त्रिगुणितं देव्या लोकत्रयगुणत्रयम् ।
 धामत्रयं सा वेदानां त्रयं वर्णत्रयं शुभा ॥ ६५ ॥
 त्रिपुष्करं स्वरान् देवी ब्रह्मादीनां त्रयं त्रयम् ।
 बज्रः कालत्रयं शक्तेस्त्रयं वृत्तित्रयं महत् ॥ ६६ ॥
 नाडीत्रयं त्रिवर्गं सा यद् यदन्यस्त्रिधा मतम् ।
 चतुःप्रकारा गुणिता शाश्वती शर्मदायिनी ॥ ६७ ॥
 तदानीं पद्मिनीबन्धोः करोति चतुरक्षरम् ।
 चतुर्वर्णं महादेव्या देवीतत्त्वचतुष्टयम् ॥ ६८ ॥
 चतुरः सागरानन्तःकरणानां चतुष्टयम् ।
 सूक्ष्मादींश्चतुरो भावान् विष्णोर्मूर्तिचतुष्टयम् ॥ ६९ ॥
 चतुष्टयं गणेशानामात्मादीनां चतुष्टयम् ।
 तथा पूजादिकं पीठं धर्मादीनां चतुष्टयम् ॥ ७० ॥
 दमकादीन् गजान् देवी यद् यदन्यच्चतुष्टयम् ।
 पञ्चधा गुणिता पत्नी शम्भोः सर्वार्थदायिनी ॥ ७१ ॥
 त्रिपुरा पञ्चकूटं सा तस्याः पञ्चाक्षरद्वयम् ।
 पञ्चरत्नं महादेव्याः सर्वकामफलप्रदम् ॥ ७२ ॥
 पञ्चाक्षरं महेशस्य पञ्चवर्णं गरुत्मतः ।

सन्मोहनान् पञ्चबाणान् कामान् पञ्चसुरद्रुमान् ॥ ७३ ॥
 पञ्चप्राणादिकान् वायून् पञ्चवर्णान् महेशितुः ।
 मूर्तिः पञ्चकलाः पञ्च पञ्च ब्रह्मा ऋचः क्रमात् ॥ ७४ ॥
 सृजत्येषा परा शक्तिर्वेदवेदार्थरूपिणी ।
 षोढा सा गुणिता देवी धत्ते मन्त्रं षड्चरम् ॥ ७५ ॥
 षट्कूटं त्रिपुरामन्त्रं गाणपत्यं षड्चरम् ।
 षड्चरं हिमरुचेर्नारसिंहं षड्चरम् ॥ ७६ ॥
 ऋतून् वसन्तमुख्यान् षडामोदादीन् गणाधिपान् ।
 कोषानूर्मीन् रसान् शक्तौर्डाकिन्याद्याः षडध्वनः ॥ ७७ ॥
 यन्त्रं षड्गुणितं शक्तेः षडाधारानजीजनत् ।
 षड्विधं यज्जगत्स्मिन् सर्वं तत् परमेश्वरी ॥ ७८ ॥
 सप्तधा गुणिता नित्या शङ्करार्द्धशरीरिणी ।
 सप्ताणं त्रिपुरामन्त्रं सप्तवर्णं विनायकम् ॥ ७९ ॥
 सप्तकं व्याकृततीनां सा सप्तवर्णं सुदर्शनम् ।
 लोकान् गिरीन् शरान् धातून् मुनीन् सप्तग्रहान् द्वीपान् ॥ ८० ॥
 समिधः सर्वसंख्याताः सप्तजिह्वा हविर्भुजः ।
 अन्यत् सप्तविधं यद् यत्तत्तदस्यामजायत ॥ ८१ ॥
 अष्टधा गुणिता शक्तिः शैवमष्टाक्षरद्वयम् ।
 विष्णोः श्रीकरनामानं मन्त्रमष्टाक्षरं परम् ॥ ८२ ॥
 अष्टाक्षरं हरेः शक्तेरष्टाक्षरयुगं परम् ।
 भानोरष्टाक्षरं दीर्गमष्टाक्षरं परमात्मनः ॥ ८३ ॥
 अष्टाक्षरं नीलकण्ठस्य वासुदेवात्मकं मनुः ।
 यन्त्रं कामार्गलं दिव्यं देवीयन्त्रं घटार्गलम् ॥ ८४ ॥
 गन्धाष्टकं शुभं देवी देवानां हृदयङ्गमम् ।
 ब्राह्मणाद्या भैरवान् सर्पान्भूर्तीरासां वसूनपि ॥ ८५ ॥
 अष्टपीठं महादेव्या अष्टाष्टकसमन्वितम् ।

अष्टौ ताः प्रकृतौर्विघ्नावक्रतुण्डादिकान् क्रमात् ॥ ८६ ॥
 अणिमादिगुणान्नागान् वङ्गेर्मूर्त्तिर्यमादिकान् ।
 अष्टात्मकं जमत्यन्यत् सर्वं वितनुते सदा ॥ ८७ ॥
 गुणिता नवधा नित्या सूते मन्त्रं तदात्मकम् ।
 नवकं शक्तितत्त्वानां तत्त्वरूपा महेश्वरी ॥ ८८ ॥
 नवकं पीठशक्तीनां शृङ्गारादीन् रसान् नव ।
 माणिक्यादीनि रत्नानि नववर्गयुतानि च ॥ ८९ ॥
 नवकं प्राणदूतीनां मण्डलं नवकं शुभम् ।
 यद् यन्नवात्मकं लोके सर्वमस्यामुदञ्चति ॥ ९० ॥
 दशधा विक्रता शम्भोर्भाविनी भवदुःखहा ।
 दशाक्षरं गणपतेस्त्वरिताया दशाक्षरम् ॥ ९१ ॥
 त्रिपुरा दशकूटं स्यात्त्रिपुराया दशाक्षरम् ।
 दशाक्षरं सरस्वत्या यक्षिण्याः स्याद्दशाक्षरम् ॥ ९२ ॥
 वासुदेवात्मकं मन्त्रमश्वारूढा दशाक्षरम् ।
 नाम्ना पद्मावतीमन्त्रं वायुमन्त्रं दशाक्षरम् ॥ ९३ ॥
 दशकं शक्तितत्त्वानां तत्त्वरूपा महेश्वरी ।
 नाडीनां दशकं विष्णोरवतारान् दश क्रमात् ॥ ९४ ॥
 दशकं लोकपालानां यद् यदन्यत् सृजत्यसौ ।
 एकादश क्रमात् सविज्ञानभासा जगन्मयी ॥ ९५ ॥
 रुद्रेकादशिनीमाद्याशक्तेरेकादशाक्षरम् ।
 एकादशाक्षरं वाण्या रुद्रानेकादश क्रमात् ॥ ९६ ॥
 समुदगिरति सर्वज्ञा गुणिता द्वादश क्रमात् ।
 नित्यामन्त्रं महेशान्या वासुदेवात्मकं मनुम् ॥ ९७ ॥
 राशीन् भानून् हरेर्मूर्त्तिर्यन्त्रं स्याद् द्वादशात्मकम् ।
 अन्यदेतादृशं सर्वं यत्तदस्यामजायत ॥ ९८ ॥
 चतुर्विंशतितत्त्वात्मा यदा भवति शोभना ।

गायत्रीं सवितुः शम्भोर्गायत्रीं मदनात्मिकाम् ॥ ८८ ॥
 गायत्रीं विष्णुगायत्रीं गायत्रीं त्रिपुरात्मनः ।
 गायत्रीं दक्षिणामूर्तेर्गायत्रीं शम्भुयोषितः ॥ १०० ॥
 चतुर्विंशतितत्त्वानि तस्यामासन् परात्मनि ।
 द्वात्रिंशद्भेदगुणिता सर्वमन्त्रमयी विभुः ॥ १०१ ॥
 सूते मृत्युञ्जयं मन्त्रं नारसिंहं महामनुः ।
 लवणाद्यं मनुं मन्त्रं वरुणस्य महात्मनः ॥ १०२ ॥
 हयग्रीवमनुं दौर्गं वाराहं वज्रिनायकम् ।
 गणेशितुर्महामन्त्रं मन्त्रं सेनाधिपस्य सा ॥ १०३ ॥
 मन्त्रं श्रीदक्षिणामूर्तेर्मालामन्त्रं मनोभुवः ।
 त्रिष्टुभं वनवासिन्याः अघोराख्यं महामनुम् ॥ १०४ ॥
 भद्रकालीमनुं लक्ष्मीमालामन्त्रं यमात्मकम् ।
 मन्त्रं सा देवकीसूनोर्मन्त्रं श्रीपुरुषोत्तमम् ॥ १०५ ॥
 श्रीगोपालमनुं भूमेर्मनुं तारामनुं क्रमात् ।
 महामन्त्रं महालक्ष्मीमन्त्रं भूतेश्वरस्य सा ॥ १०६ ॥
 क्षेत्रपालात्मकं मन्त्रं मन्त्रमापन्निवारकम् ।
 सूते मातङ्गिनीविद्यां सिद्धविद्यां शुभोदयाम् ॥ १०७ ॥
 अनेन क्रमयोगेण गुणिता शिववल्लभा ।
 षट्त्रिंशत्पञ्च तत्त्वानि शैवानि रचयत्यसौ ॥ १०८ ॥
 अन्यान्मन्त्रांश्च यन्त्राणि शुभदानि प्रसूयते ।
 द्विचत्वारिंशता मूले गुणिता विश्वनायिका ॥ १०९ ॥
 सा प्रसूते कुण्डलिनी शब्दब्रह्ममयी विभुः ।
 शक्तिस्ततो ध्वनिस्तस्मान्नादस्तस्मान्निरोधिका ॥ ११० ॥
 ततोऽर्द्धेन्दुस्ततो विन्दुस्तस्मादासीत् परा ततः ।
 पश्यन्ति मध्यमा वाचौ वैखरो शब्दजन्मभूः ॥ १११ ॥
 इच्छाज्ञानक्रियात्मासौ तेजोरूपगुणात्मिका ।

क्रमेणानेन सृजति कुण्डली वर्णमालिकाम् ॥ ११२ ॥
 अकारादिसकारान्तां द्विचत्वारिंशदालिकाम् ।
 पञ्चाशद्वारगुणितां पञ्चाशद्वर्णमालिकाम् ॥ ११३ ॥
 सूते तद्वर्णतो भिन्नान् कलारुद्रादिकान् क्रमात् ।
 निरोधिका भवेद्वह्निर्द्वेन्दुः स्यान्निशाकरः ॥ ११४ ॥
 अर्कः स्यादुभयोर्योगो विन्दात्मा तेजसां निधिः ।
 जाता वर्णा यतो विन्दोः शिवशक्तिमयादतः ॥ ११५ ॥
 अग्निसोमात्मकास्ते स्युः शिवशक्तिमयाद्रवेः ।
 येन सम्भवमापन्नाः सोमसूर्याग्निरूपिणः ॥ ११६ ॥
 इति ओसारदातिलके सृष्टिविधानं नाम प्रथमः पटलः ।

द्वितीयः पटलः ।

ततो व्यक्तिं प्रवक्ष्यामि वर्णानां वदने नृणाम् ।
 प्रेरिता मरुता नित्यं सुषुम्नारन्ध्रनिर्गताः ॥ १ ॥
 कण्ठादिकरणैर्वर्णाः क्रमादाविर्भवन्ति ताः ।
 एषु स्वराः स्मृताः सौम्याः स्पर्शाः सौरास्ततो दयाः ॥ २ ॥
 आग्नेया व्यापकाः सर्वे सोमसूर्याग्निरूपिणः ।
 स्वराः षोडश विख्याताः स्पर्शास्ते पञ्चविंशतिः ॥ ३ ॥
 तत्त्वात्मानः स्मृताः स्पर्शा मकारः पुरुषो यतः ।
 व्यापका दश ते कामधनधर्मप्रदायिनः ॥ ४ ॥
 ऋस्वः स्वरेषु पूर्वोक्तः परो दीर्घः क्रमादिमे ।
 शिवशक्तिमयास्ते स्युर्विन्दुसर्गावसानकाः ॥ ५ ॥
 विन्दुः पुमान् रविः प्रोक्तः सर्गः शक्तिनिशाकरः ।
 स्वराणां मध्यगं यत् तु चतुष्कं तन्नपुंसकम् ॥ ६ ॥
 पिङ्गलायां स्थिता ऋस्वा ईडायां सङ्गताः परे ।

सुप्रसन्ना मध्यगा ज्ञेया चत्वारो ये नपुंसकाः ॥ ७ ॥
 विना स्वरैस्तु नान्येषां जायते व्यक्तिरञ्चसा ।
 शिवशक्तिमयान् प्राहुस्तस्माद्वर्णान्मनीषिणः ॥ ८ ॥
 कारणात् पञ्चभूतानामुद्भूता मातृकायतः ।
 ततो भूतात्मका वर्णाः पञ्च पञ्च विभागतः ॥ ९ ॥
 वायुग्निभूजलाकाशाः पञ्चाशद्विपयः क्रमात् ।
 पञ्च ऋक्षाः पञ्च दौर्घा विन्दन्ताः सन्धिसम्भवाः ॥ १० ॥
 पञ्चशः कादयः यक्षलसहान्ताः समीरिताः ।
 सोमसूर्याग्निभेदेन मातृकावर्णसम्भवाः ॥ ११ ॥
 अष्टत्रिंशत्कलास्तत्तन्मण्डलेषु व्यवस्थिताः ।
 अमृता मानदा पूषा तुष्टिः पुष्टीरतिर्धृतिः ॥ १२ ॥
 शशिनी चन्द्रिका कान्तिर्ज्योत्स्ना श्रीः प्रीतिरङ्गदा ।
 पूर्णा पूर्णामृता कामदायिन्यः स्वरजाः कलाः ॥ १३ ॥
 तपिनी तापिनी धूम्रा मरीचिर्जालिनी रुचिः ।
 सुप्रसन्ना भोगदा विश्वा बोधिनी धारिणी क्षमा ॥ १४ ॥
 कभाद्या वसुदाः सौराः ठडान्ता द्वादशेरिताः ।
 धूम्रार्चिरुष्मा ज्वलिनी ज्वालिनी विस्फुलिङ्गिनी ॥ १५ ॥
 सुश्री सुरूपा कपिला हव्यकव्यवहा अपि ।
 यादीनां दशवर्णानां कला धर्मप्रदा इमाः ॥ १६ ॥
 अभयेष्टाकरा ह्येषाः श्वेतपीतारुणाः क्रमात् ।
 तारस्य पञ्चभेदेभ्यः पञ्चाशद्वर्णगाः कलाः ॥ १७ ॥
 सृष्टिर्ऋद्धिः स्मृतिर्मैधा कान्तिर्लक्ष्मी धृतिः स्थिरा ।
 स्थितिः सिद्धिरिति प्रोक्ताः कचवर्गकलाः क्रमात् ॥ १८ ॥
 अकाराद् ब्रह्मेणोत्पन्नास्तप्तचामीकरप्रभाः ।
 एताः करधृताश्चक्षुःपङ्कजद्वयकुण्डिकाः ॥ १९ ॥
 जया च पालिनी शान्तिरीश्वरी रतिकालिके ।

वरदा ज्ञादिनी प्रीतिर्दीर्घाः स्युष्टतवर्गजाः ॥ २० ॥

उकारात् विष्णुनोत्पन्नास्तमालदलसन्निभाः ।

अभीतिवरचक्रेष्टबाहवः परिकीर्त्तिताः ॥ २१ ॥

तीक्ष्णा रौद्री भया निद्रा तन्द्री क्षुत् क्रोधिनी क्रिया ।

उत्कारी मृत्युरेताः स्युः कथिताः पयवर्गजाः ॥ २२ ॥

रुद्रेण मार्षादुत्पन्नाः शरच्चन्द्रनिभप्रभाः ।

उदहन्योऽभयं शूलं कपालं बाहुभिर्वरम् ॥ २३ ॥

ईश्वरेणोदिता विन्दोः पीता श्वेतारुणा सिता ।

अनन्ता चयवर्गस्था जवाकुसुमसन्निभाः ॥ २४ ॥

अभयं हरिणं टङ्कं दधाना बाहुभिर्वरम् ।

निवृत्तिः सप्रतिष्ठा स्याद्विद्या शान्तिरनन्तरम् ॥ २५ ॥

इन्धिका दीपिका चैव रेचिका मौचिका परा ।

सूक्ष्मा सूक्ष्मामृता ज्ञानामृता चाप्यायनी तथा ॥ २६ ॥

व्यापिनी व्योमरूपा स्युरनन्ताः स्वरशक्तयः ।

सदाशिवेन सञ्जाता नादादेताः सितत्विषः ॥ २७ ॥

अक्षस्रकपुस्तकगुणकपालाब्जकराम्बुजाः ।

न्यासे तु योजयेदादौ षोडशस्वरगाः कलाः ॥ २८ ॥

इति पञ्चाशदाख्याताः कलाः सर्वसमृद्धिदाः ।

श्रीकण्ठानन्तसूक्ष्माश्च त्रिमूर्तिरमरेश्वरः ॥ २९ ॥

अर्घीशो भारभूतिः स्यात् तिथीशः स्थाणुको हरः ।

भ्रिण्टीशो भौतिकः सद्योजातश्चानुग्रहेश्वरः ॥ ३० ॥

अक्रूरश्च महासेनः षोडश स्वरमूर्त्तयः ।

पश्चात् क्रोधीशचण्डेशपञ्चान्तकशिवोत्तमाः ॥ ३१ ॥

अथैकरुद्रकूर्मेकनेत्राङ्गचतुराननाः ।

अजेशसर्वसोमेशस्तथा लाङ्गलिदारुकी ॥ ३२ ॥

अर्द्धनारीश्वरश्चोमाकान्तश्चापादिदण्डिनौ ।

स्युरद्रिमौनमेषाख्या लोहितश्च शिखी तथा ।
 छगलाण्डद्विरण्डेशौ समहाकालबालिनौ ॥ ३३ ॥
 भुजङ्गेशः पिनाकीशः खड्गीशाख्यावकेशकः ।
 श्वेतभृङ्गीशनकुलिशिवाः संवर्त्तकस्ततः ॥ ३४ ॥
 एत रुद्राः स्मृता रक्ता धृतशूलकपालकाः ।
 पूर्णोदरो स्याद्विरजा शाल्मली तदनन्तरम् ॥ ३५ ॥
 लोलाक्षी वर्त्तुलाक्षी च दीर्घघोणा समीरिता ।
 सुदीर्घमुखोगोमुख्यौ दीर्घजिह्वा तथैव च ॥ ३६ ॥
 कुण्डोदर्यूर्ध्वकेश्यौ च तथा विक्लतमुख्यपि ।
 ज्वालामुखी ततो ज्ञेया पश्चादुल्कामुखी ततः ॥ ३७ ॥
 सुश्रीमुखी च विद्यामुख्येताः स्युः स्वरशक्तयः ।
 महाकालीसरस्वत्यौ सर्वसिद्धिसमन्विते ॥ ३८ ॥
 गौरी त्रैलोक्यविद्या स्यान्मन्त्रशक्तिस्ततः परम् ।
 आत्मशक्तिर्भूतमाता तथा लम्बोदरी किल ॥ ३९ ॥
 द्राविणी नागरी भूयः खेचरी चापि मञ्जरी ।
 रूपिणी वीरिणी पश्चात् काकोदर्यपि पूतना ॥ ४० ॥
 स्याद् भद्रकालीयोगिन्यौ शङ्किनी गर्जिनी तथा ।
 कालरात्रिश्च कुञ्जिन्या कपर्दिन्यपि वज्रया ॥ ४१ ॥
 जया च सुमुख्ये श्वर्या रेवती माधवी ततः ।
 वारुणी वायवौ प्रोक्ता पश्चाद् रक्षोविदारिणी ॥ ४२ ॥
 ततश्च सहजा लक्ष्मीर्व्यापिनौ माययान्विता ।
 एता रुद्राङ्गपीठस्थाः सिन्दूरारुणविग्रहाः ॥ ४३ ॥
 रक्तोत्पलकपालाभ्यामलङ्कृतकराम्बुजाः ।
 केशवो नारायणो माधवगोविन्दविष्णवः ॥ ४४ ॥
 मधुमूदनसञ्ज्ञोऽन्यः स्यात् त्रिविक्रमवामनौ ।
 श्रीधरश्च हृषीकेशः पद्मनाभस्ततः परम् ॥ ४५ ॥

दामोदरो वासुदेवः सङ्कर्षण इतीरितः ।
 प्रद्युम्नश्चानिरुद्धश्च स्वराणां मूर्त्तयस्त्रिमाः ॥ ४६ ॥
 पञ्चाचक्री गदी शार्ङ्गी खड्गी शङ्गी हली पुनः ।
 मूषली शूलिसंज्ञोऽन्यः पाशो स्यादङ्कुशी पुनः ॥ ४७ ॥
 मुकुन्दो नन्दजो नन्दी नरो नरकजिह्वरिः ।
 कृष्णः सत्यः सात्वतः स्याच्छौरिः शूरो जनार्दनः ॥ ४८ ॥
 भूधरो विश्वमूर्त्तिश्च वैकुण्ठः पुरुषोत्तमः ।
 बली बलानुजो बालो वृषघ्नश्च वृषः पुनः ॥ ४९ ॥
 हंसो वराहो विमलो नृसिंहो मूर्त्तयो ह्यपि ।
 केशवाद्या इमे श्यामाश्चक्रशङ्खलसत्कराः ॥ ५० ॥
 कीर्त्तिः कान्तिस्तुष्टिपुष्टी धृतिः शान्तिः क्रिया दया ।
 मेधा सहर्षा अद्वा स्यात्तज्ज्ञा लक्ष्मीः सरस्वती ॥ ५१ ॥
 प्रीतीरतिरिमाः प्रोक्ताः क्रमेण स्वरशक्तयः ।
 जयदुर्गा प्रभा सत्या चण्डा वाणी विलासिनी ॥ ५२ ॥
 विजया विरजा विश्वा विनदा सुनदा स्मृतिः ।
 ऋद्धिः समृद्धिः शुद्धिः स्याद्भक्तिर्बुद्धिर्मतिः क्षमा ॥ ५३ ॥
 रंभोमा क्लोदिनी क्लिन्ना वसुदा वसुधा परा ।
 परा परायणा सूक्ष्मा सन्ध्या प्रज्ञा प्रभा निशा ॥ ५४ ॥
 अमोघा वियुता चेति कीर्त्याद्याः सर्वकामदाः ।
 एताः प्रियतमाङ्गेषु निषण्णाः सस्मिताननाः ॥ ५५ ॥
 विद्युद्दामसमानाङ्गः पङ्कजाभयबाहवः ।
 मातृकावर्णभेदेभ्यः सर्वमन्त्राः प्रजज्ञिरे ॥ ५६ ॥
 मन्त्रविद्याविभागेन द्विविधा मन्त्रजातयः ।
 मन्त्राः पुंदेवता ज्ञेया विद्या स्त्रीदेवताः स्मृताः ॥ ५७ ॥
 पुंस्त्री नपुंसकात्मानो मन्त्राः सर्वे समीरिताः ।
 पुंमन्त्रा हुंफडन्ताः स्याद्दिठान्ताश्च स्त्रियो मताः ॥ ५८ ॥

नपुंसका नमोऽन्ताः स्थिरित्युक्ता मनवस्त्रिधा ।
 शस्तास्ते त्रिविधा मन्त्रा वक्ष्यन्त्यभिचारिके ॥ ५८ ॥
 अग्निसोमात्मका मन्त्रा विज्ञेयाः क्रूरसौम्ययोः ।
 कर्मणोर्बह्जितारान्त्यवियत्प्रायाः समीरिताः ॥ ६० ॥
 आग्नेया मनवः सौम्या भूयिष्ठेन्द्रमृताक्षराः ।
 आग्नेयाः संप्रबुध्यन्ते प्राणे चरति दक्षिणे ॥ ६१ ॥
 भागेऽन्यस्मिन् स्थिते प्राणे सौम्या बोधं प्रयान्ति च ।
 नाडीद्वयं गते प्राणे सर्वे बोधं प्रयान्ति च ॥ ६२ ॥
 प्रयच्छन्ति फलं सर्वे प्रबुद्धा मन्त्रिणां सदा ।
 छिन्नादिदुष्टमन्त्रास्ते पालयन्ति न साधकम् ॥ ६३ ॥
 छिन्नो रुद्धः शक्तिहीनः पराङ्मुख इतीरितः ।
 वधिरो नेत्रहीनश्च कौलितः स्तम्भितस्तथा ॥ ६४ ॥
 दग्धः स्रस्तश्च भीतश्च मलिनश्च तिरस्कृतः ।
 भेदितश्च सुषुप्तश्च मदोन्मत्तश्च मूर्च्छितः ॥ ६५ ॥
 कृतवीर्यश्च हीनश्च प्रध्वस्तो बालकः पुनः ।
 कुमारश्च युवा प्रौढो वृद्धो निस्त्रिंशकस्तथा ॥ ६६ ॥
 निर्वीर्यः सिद्धिहीनश्च मन्दः कूटस्तथा पुनः ।
 निरंशः सत्त्वहीनश्च केकरो वीजहीनकः ॥ ६७ ॥
 धूमितालिङ्गितौ स्याच्च मोहितस्तु चुधार्त्तकः ।
 अतिदृप्तोऽङ्गहीनः स्यादतिक्रुद्धः समीरितः ॥ ६८ ॥
 अतिक्रूरश्च सव्रीडः शान्तमानस एव च ।
 स्थानभ्रष्टश्च विकलः सातिवृद्धः प्रकीर्तितः ॥ ६९ ॥
 निःस्नेहः पीडितश्चापि वक्ष्याम्येषां च लक्षणम् ।
 मनोर्यस्यादिमध्यान्ते त्वानिलं वीजमुच्यते ॥ ७० ॥
 संयुक्तं वा वियुक्तं वा स्वराक्रान्तं त्रिधा पुनः ।
 चतुर्धा पञ्चधा वाथ स मन्त्रश्छिन्नसंज्ञकः ॥ ७१ ॥

आदिमध्यावसानेषु भूवीजद्वन्द्वलाञ्छितः ।
 रुद्रमन्त्रः स विज्ञेयो भुक्तिमुक्तिविवर्जितः ॥ ७२ ॥
 मायात्रितत्त्वश्रीवीजरावहीनस्तु यो मनुः ।
 शक्तिहीनः स कथितो यस्य मध्ये न विद्यते ॥ ७३ ॥
 कामवीजं सुखे माया शिरस्यङ्कुशमेव वा ।
 असौ पराङ्मुखः प्रोक्तो हकारो विन्दुलाञ्छितः ॥ ७४ ॥
 आद्यन्तमध्येष्विन्दुर्वा न भवेदधिरः स्मृतः ।
 पञ्चवर्णो मनुर्यः स्याद्रेफार्केन्दुविवर्जितः ॥ ७५ ॥
 नेत्रहीनः स विज्ञेयो दुःखशोकामयप्रदः ।
 आदिमध्यावसानेषु हंसः प्रासादवाग्भवः ॥ ७६ ॥
 हकारो विन्दुमान् जीवो रावं वापि चतुष्कलम् ।
 मायां नमामि च पटे नास्ति यस्मिंश्च कीलितः ॥ ७७ ॥
 एक मध्ये द्वयं मूर्ध्नि यस्मिन्नस्त्रपुरन्दरौ ।
 विद्येते स तु मन्त्रः स्यात् स्तम्भितः सिद्धिरोधकः ॥ ७८ ॥
 वज्रिर्वायुसमायुक्तो यस्य मन्त्रस्य मूर्धनि ।
 सप्तधा दृश्यते तन्तु दग्धं मन्त्रीतमन्त्रवित् ॥ ७९ ॥
 अस्त्रं द्वाभ्यां त्रिभिः षड्भिरष्टाभिर्दृश्यतेऽक्षरैः ।
 स्रस्तः सोऽभिहितो यस्य सुखेन प्रणवः स्मृतः ॥ ८० ॥
 शिवो वा शक्तिरथवा भीताख्यः स प्रकीर्तितः ।
 आदिमध्यावसानेषु भवेन्नाटचतुष्टयम् ॥ ८१ ॥
 यश्च मन्त्रः समाहीनो मन्त्रवित्तं विवर्जयेत् ।
 यस्य मध्ये दकारो वा क्रोधो वा मूर्धनि द्विधा ॥ ८२ ॥
 अस्त्रं तिष्ठति मन्त्रः सः तिरस्कृत उदाहृतः ।
 आद्वयं हृदये शीर्षे वषट् वीषट् च मध्यतः ॥ ८३ ॥
 यस्यासौ भेदितो मन्त्रस्यान्यः सिद्धिषु सूरिभिः ।
 त्रिवर्णो हंसहीनो यः सुषुप्तः स उदाहृतः ॥ ८४ ॥

मन्त्रो वाप्यथवा विद्या सप्ताधिकदशाक्षरः ।
 फट्कारपञ्चकादिर्यो मदोन्मत्त उदीरितः ॥ ८५ ॥
 तद्वदस्त्रं स्थितं मध्ये यस्य मन्त्रः स मूर्च्छितः ।
 विरामस्थानगं यस्य हृतवीर्यः स कथ्यते ॥ ८६ ॥
 आदौ मध्ये तथा मूर्ध्नि चतुरस्रयुतो मनुः ।
 ज्ञातव्यो हीन इत्येष यः स्यादष्टादशाक्षरः ॥ ८७ ॥
 एकोनविंशत्यर्णो वा यो मन्त्रस्तारसंयुतः ।
 हृत्तेखाङ्कुशवीजाब्जः सः प्रध्वस्तश्च कथ्यते ॥ ८८ ॥
 सप्तवर्णो मनुर्बालः कुमारोऽष्टाक्षरस्तु यः ।
 षोडशार्णोऽथवा प्रौढश्चत्वारिंशत्त्रिपिर्मनुः ॥ ८९ ॥
 त्रिंशदर्णश्चतुःषष्टिवर्णो मन्त्रः शताक्षरः ।
 चतुःशताक्षरस्यापि वृद्ध इत्यभिधीयते ॥ ९० ॥
 नवाक्षरो भ्रुवयुतो मनुर्निस्त्रिंश ईरितः ।
 यस्यावसाने हृदयं शिरोमन्त्रो च मध्यतः ॥ ९१ ॥
 शिखा वर्म च न स्यातां वौषट् फट्कार एव वा ।
 शिवशक्तिविहीनो वा स निवार्य इति स्मृतः ॥ ९२ ॥
 एषु स्थानेषु फट्कारः षोढा यस्मिन् प्रदृश्यते ।
 स मन्त्रः सिद्धिहीनः स्यान्मन्दः पन्त्यक्षरो मनुः ॥ ९३ ॥
 क्रूर एकाक्षरो मन्त्रः स एवोक्तो निरंशकः ।
 द्विवर्णः स तु हीनः स्याच्चतुर्वर्णस्तु केकरः ॥ ९४ ॥
 षड्क्षरो वीजहीनस्त्वर्द्धसप्ताक्षरो मनुः ।
 सार्द्धद्वादशवर्णो वा धूमितः स हि निन्दितः ॥ ९५ ॥
 सार्द्धवीजस्त्रयस्तद्वदेकविंशतिवर्णकः ।
 विंशत्यर्णस्त्रिंशदर्णो यः स्यादालिङ्गितस्तु सः ॥ ९६ ॥
 द्वाविंशत्यक्षरो मन्त्रो मोहितः परिकीर्तितः ।
 द्वात्रिंशदर्णो मन्त्रो यः सप्तविंशतिवर्णकः ॥ ९७ ॥

क्षुधात्तः स तु विज्ञेयश्चतुर्विंशतिवर्णकः ।
 एकादशाक्षरो वापि पञ्चविंशतिसंख्यकः ॥ ९८ ॥
 त्रयोविंशतिवर्णो वा मन्त्रो ह्यस्य उदाहृतः ।
 षड्विंशत्यक्षरो मन्त्रः षट्त्रिंशद्वर्णकस्तथा ॥ ९९ ॥
 त्रिंशदेकोनवर्णो वाप्यङ्गहीनोऽभिधीयते ।
 अष्टाविंशत्यक्षरो य एकत्रिंशदथापि वा ॥ १०० ॥
 अतिक्रुद्धः स कथितो निन्दितः सर्वकर्मसु ।
 त्रिंशदक्षरको मन्त्रस्त्रयस्त्रिंशदथापि वा ॥ १०१ ॥
 अतिक्रूरः स विज्ञेयो निन्दितः सर्वकर्मसु ।
 चत्वारिंशतमारभ्य त्रिषष्टिर्यावता भवेत् ।
 तावत्संख्या निगदिता मन्त्राः सत्रौडसंज्ञकाः ॥ १०२ ॥
 पञ्चषष्ठ्यक्षरा ये स्युर्मन्त्रास्ते शान्तमानसाः ।
 एकोनशतपर्यन्तं पञ्चषष्ठ्यक्षरादितः ॥ १०३ ॥
 ये मन्त्रास्ते निगदिताः स्थानभ्रष्टाह्वया बुधैः ।
 त्रयोदशाक्षरा ये स्युर्मन्त्राः पञ्चदशाक्षराः ॥ १०४ ॥
 विकलास्तेऽभिधीयन्ते शतं सार्द्धशतं तु वा ।
 शतद्वयं द्विनवतिरेकहीनाथवापि सा ॥ १०५ ॥
 शतत्रयं वा यत्संख्या निःस्नेहास्ते समीरिताः ।
 चतुःशतमथारभ्य यावद्वर्णसहस्रकम् ॥ १०६ ॥
 अतिवृद्धः स यागेषु परित्यज्यः सदा बुधैः ।
 सहस्रार्णाधिका मन्त्रा दण्डकाः पौडिताह्वयाः ॥ १०७ ॥
 द्विसहस्राक्षरा मन्त्राः खण्डकाः शतधा कृताः ।
 ज्ञातव्यास्तोत्ररूपास्ते मन्त्रा एते यथास्थिताः ॥ १०८ ॥
 तथा विद्याश्च बोद्धव्या मन्त्रिभिः काम्यकर्मसु ।
 दोषानिमानविज्ञाय यो मन्त्रं भजते जनः ॥ १०९ ॥
 सिद्धिर्न जायते तस्य कल्पकोटिशतैरपि ।

इत्यादिदोषदुष्टांस्तान्मन्त्रानात्मनि योजयन् ॥ ११० ॥

शोधयेदुद्वपवनो बद्धया योनिमुद्रया ।

मन्त्राणां दश कथ्यन्ते संस्काराः सिद्धिदायिनः ॥ १११ ॥

जननं जीवनं पञ्चास्ताङ्गं बोधनं तथा ।

अथाभिषेको विमलीकरणाध्यायने पुनः ॥ ११२ ॥

तर्पणं दीपनं गुप्तिर्दशैता मन्त्रसंस्क्रियाः ।

मन्त्राणां मातृकामध्यादुद्धारो जननं स्मृतम् ॥ ११३ ॥

प्रणवान्तरितान् कृत्वा मन्त्रवर्णान् जपेत् सुधीः ।

एतज्जीवनमित्याहुर्मन्त्रतन्त्रविशारदाः ॥ ११४ ॥

मन्त्रवर्णान् समालिख्य ताडयेच्चन्दनाभसा ।

प्रत्येकं वायुना मन्त्री ताडनं तदुदाहृतम् ॥ ११५ ॥

विलिख्य मन्त्रं तं मन्त्री प्रसूनैः करवीरजैः ।

तन्मन्त्राक्षरसंख्यातैर्हन्याद्रान्तेन बोधनम् ॥ ११६ ॥

स्वतन्त्रोक्तविधानेन मन्त्रो मन्त्रार्णसंख्यया ।

अश्रुत्यपल्लवैर्मन्त्रमभिषिञ्चेद्विशुद्धये ॥ ११७ ॥

सञ्चिन्त्य मनसा मन्त्रं ज्योतिर्मन्त्रेण निर्देहेत् ।

मन्त्रे मलत्रयं मन्त्री विमलीकरणन्विदम् ॥ ११८ ॥

तारव्योमाग्निमनुयुक् दण्डौ ज्योतिर्मनुर्मतः ।

कुशोदकेन जम्बेन प्रत्यर्णं प्रोक्ष्य मनुः ॥ ११९ ॥

तेन मन्त्रेण विधिवदेवताध्यायनं मतम् ।

मन्त्रेण वारिणा मन्त्रे तर्पणं तर्पणं मतम् ॥ १२० ॥

तारमायारमायोगो मनोर्दीपनमुच्यते ।

जप्यमानस्य मन्त्रस्य गोपनं त्वप्रकाशनम् ॥ १२१ ॥

संस्कारा दश संप्रोक्ताः सर्वतन्त्रेषु गोपिताः ।

यान् कृत्वा सम्प्रदायेन मन्त्री वाञ्छितमश्रुते ॥ १२२ ॥

स्वतारराशिकोष्ठानामनुकूलान् मनून् भजेत् ।

प्राप लोभात् पटुः प्राद्यं रुद्रस्याद्रिरुः करम् ॥ १२३ ॥

लोभलोपपटुः प्रायः द्युलोकाद्येषु भेदिताः ।

वर्णः क्रमात् स्वराण्यो तु रेवत्यंशगतस्तदा ॥ १२४ ॥

जन्म सम्पदिपत् क्षेमः प्रत्यरिः साधको बधः ।

मित्रं परममित्रञ्च जन्मादीनि पुनः पुनः ॥ १२५ ॥

बालं गौरं खरं शोणं शमी नोपैति राशिषु ।

क्रमेण भेदिता वर्णाः कन्यायां शादयः स्थिताः ॥ १२६ ॥

लग्नो धनं भ्रातृशत्रुपुत्रमित्रकलत्रकाः ।

मरणं धर्मकर्मायव्यद्वादशराशयः ॥ १२७ ॥

चतुरस्रे लिखेद्वर्णान् चतुष्कोष्ठसमन्विते ।

अकारादिचकारान्तान् स्वनामाद्यक्षरादितः ॥ १२८ ॥

सिद्धादीन् कल्पयेन्नन्त्री कुर्व्यात् सिद्धादितः पुनः ।

सिद्धादीन् सिद्धिदः सिद्धो जपात् साध्यो हुतादिभिः ॥ १२९ ॥

सुसिद्धः प्राप्तिमात्रेण साधकं भक्षयेदरिः ।

सिद्धार्णां बान्धवाः प्राक्ताः साध्यार्णाः सेवकाः स्मृताः ॥ १३० ॥

सुसिद्धाः पोषका ज्ञेयाः शत्रवो घातका मताः ।

दौषस्थानं समाश्रित्य कृतं कर्मफलप्रदम् ।

चतुरस्रां भुवं भित्त्वा कोष्ठानां नवकं लिखेत् ॥ १३१ ॥

पूर्वकोष्ठादि विलिखेत् सप्तवर्णमनुक्रमात् ।

लक्ष्मीशे मध्यकोष्ठे स्वरान् युग्मक्रमांलिखेत् ॥ १३२ ॥

दिक्षु पूर्वादितो यत्र क्षेत्राख्याद्यक्षरं स्थितम् ।

मुखं तस्य तु जानीयात् हस्तावभयतः स्थितौ ॥ १३३ ॥

कांष्ठे कुक्षिरुमे पादौ द्वे शिष्टं पुच्छमीरितम् ।

क्रमेणानेन विभजेन्मध्यस्थमपि भागतः ॥ १३४ ॥

सुखस्थो लभते सिद्धिं करस्थः स्वल्पजीवनः ।

उदासीनः कुक्षिसंस्थः पादस्थो दुःखमाप्नुयात् ॥ १३५ ॥

पुच्छस्थः पीड्यते मन्त्री बन्धनोच्चाटनादिभिः ।
 कूर्मचक्रमिदं प्रोक्तं मन्त्राणां सिद्धिसाधकम् ॥ १३६ ॥
 पुण्यक्षेत्रं नदीतीरं गुहापर्वतमस्तकम् ।
 तीर्थप्रदेशाः सिन्धूनां सङ्गमः पावनं वनम् ॥ १३७ ॥
 उद्यानानि विविक्तानि विल्वमूलं तटं गिरिः ।
 देवतायतनं कूलं समुद्रस्य निजं गृहम् ॥ १३८ ॥
 साधनेषु प्रशस्यन्ते स्थानान्येतानि मन्त्रिणाम् ॥ १३९ ॥
 पुरुषार्थसमावाह्यै सच्छिष्यो गुरुमाश्रयेत् ।
 मातृतः पितृतः शुद्धः शुद्धभावो जितेन्द्रियः ॥ १४० ॥
 सर्वाङ्गमानां सारज्ञः सर्वशास्त्रार्थतत्त्ववित् ।
 परोपकारनिरतो जपपूजादितत्परः ॥ १४१ ॥
 अमायवचनः शान्तो वेदवेदाङ्गपारगः ।
 योगमार्गार्थसन्धायो देवताहृदयङ्गमः ॥ १४२ ॥
 इत्यादिगुणसम्पन्नो गुरुरागमसम्मतः ।
 शिष्यः कुलोत्तमः शुद्धात्मा पुरुषार्थपरायणः ॥ १४३ ॥
 अधीतवेदः कुशलो दूरत्यक्तमनोभवः ।
 हितैषो प्राणिनां नित्यमास्तिकस्त्यक्तनास्तिकः ॥ १४४ ॥
 स्वधर्मानरतो भक्त्या पितृमातृहितोद्यतः ।
 वाङ्मनःकायवसुभिर्गुरुसुश्रूषणे रतः ॥ १४५ ॥
 एतादृशगुणापेतः शिष्यो भवति नापरः ।
 एकाब्देन भवेद् योग्यो ब्राह्मणोऽब्दद्वयानृपः ॥ १४६ ॥
 वैश्यो वर्षे स्त्रिभिः शूद्रश्चतुर्भिर्वत्सरैर्गुरोः ।
 सुश्रूषुश्च परिग्राह्यो दीक्षायागव्रतादिषु ॥ १४७ ॥
 इति श्रीसारदातिलके महातन्त्रे द्वितीयः पटलः ।

तृतीयः पटलः ।

ततो वक्ष्यामि दीक्षाङ्गं वास्तुयागपुरःसरम् ।
कृतेन येन मन्त्रज्ञो दीक्षायाः फलमश्नुते ॥ १ ॥
राक्षसं वास्तुनामानं हत्वाधिष्ठाय तत्तनुम् ।
स्थितास्त्रिपञ्चाशद्देवास्तेभ्यः पूर्वं बलिं हरेत् ॥ २ ॥
बलिमण्डलमेतेषां यथावदभिधीयते ।
पूर्वापरायतं सूत्रं विन्यसेदुक्तमानतः ॥ ३ ॥
तन्मध्यं किञ्चिदालम्ब्य मत्स्यौ द्वौ परितो लिखेत् ।
तयोर्मध्यस्थितं सूत्रं विन्यसेद्वक्षिणोत्तरम् ॥ ४ ॥
द्वाभ्यां द्वाभ्यां तथाग्राभ्यां कोणेषु मकरान् लिखेत् ।
मत्स्यमध्यस्थिताग्राणि तत्र सूत्राणि पातयेत् ॥ ५ ॥
चतुरस्रं भवेत्तत्र चतुष्कोष्ठसमन्वितम् ।
तत् पुनर्विभजेन्मन्त्री चतुःषष्टिपदं यथा ॥ ६ ॥
ईशानाद्राक्षसं यावद् यावदग्नेः प्रभञ्जनम् ।
एवं सूत्रद्वयं दद्यात् कर्णसूत्रं समाहितः ॥ ७ ॥
ब्रह्माणं पूजयेदादौ मध्ये कोष्ठचतुष्टये ।
दिक्चतुष्केषु पूर्वादि यजेदर्थ्यमणन्ततः ॥ ८ ॥
विवस्वन्तं ततो मित्रं महीधरमतः परम् ।
कोणार्द्धकोष्ठद्वन्द्वेषु वङ्गादिपरितः पुनः ॥ ९ ॥
सावित्रं सवितारञ्च शत्रुमिन्द्रजयं पुनः ।
रुद्रं रुद्रजयं विद्वानापञ्चाप्यपवत्सकम् ॥ १० ॥
तत्कर्णसूत्रोभयतः कोष्ठद्वन्द्वेषु देशिकः ।
सर्वं गुह्यं चार्य्यमणं जम्भकं लिपिपिञ्जकम् ॥ ११ ॥
चरकौञ्च विदारीञ्च पूतनामर्चयेत् क्रमात् ।

अर्चयेद्दिक्षु पूर्वादिसार्द्धाद्यन्तपदेऽपिमान् ॥ १२ ॥
 अष्टावष्टविभागेन देवान् देशिकसत्तमः ।
 क्रमादीशानपर्यन्तं जयन्तं शक्रभास्करौ ॥ १३ ॥
 सत्योच्चयान्तरौक्षी च दिशि प्राच्यामवस्थिताः ।
 अग्निः पूषा च वितथो यमश्च गृहरक्षकः ॥ १४ ॥
 गन्धर्वो भृङ्गराजश्च मृगो दक्षदिगाश्रितः ।
 निर्ऋतिर्दौवारिकश्च सुग्रीववरुणौ ततः ॥ १५ ॥
 पुष्यदन्तासुरौ शेषरागौ प्रत्यग्दिशि स्थिताः ।
 वायुर्नागाश्चमुख्यञ्च सोमो भस्माट एव च ॥ १६ ॥
 स्वकुलाख्योऽदित्यदितौ कुवेरस्य दिशि स्थिताः ।
 उक्तानामिति देवानां पदान्यापूर्य्य पञ्चभिः ॥ १७ ॥
 रजोभिस्तेष्वथो तेभ्यः पायसान्नं बलिं हरेत् ।
 अयं वास्तुबलिः प्रोक्तः सर्वसम्पत्प्रदायकः ॥ १८ ॥
 नक्षत्रवारराशौनामनुकूले शुभेऽहनि ।
 ततो भूमितले शुद्धे तुषाङ्गारविवर्जिते ॥ १९ ॥
 पुण्याहं वाचयित्वा तु मण्डपं रचयेच्छुभम् ।
 पञ्चभिः सप्तभिर्हस्तैर्नवभिर्वा मितान्तरम् ॥ २० ॥
 षोडशस्तम्भसंयुक्तं चत्वारस्तेषु मध्यगाः ।
 अष्टहस्तसमुच्छ्रायाः संस्थाप्य द्वादशाभितः ॥ २१ ॥
 पञ्चहस्तप्रमाणास्ते निष्छिद्रा ऋजवः शुभाः ।
 तत्पञ्चमांशं निखनेऽन्नेदिन्यां मन्त्रवित्तमः ॥ २२ ॥
 नारिकेलदलैर्वैशैश्छादयेत्तत् समन्ततः ।
 द्वारेषु तोरणानि स्युः क्रमात् चौरमहौरुहाम् ॥ २३ ॥
 स्तम्भोच्छ्रायः स्मृतस्तेषां सप्तहस्तैः पृथक् पृथक् ।
 दशाङ्गुलप्रमाणेन तत्परीणाह ईरितः ॥ २४ ॥
 तिर्यक्फलकमानं स्यात् स्तम्भानामूर्ध्वमानतः ।

शूलालिं कल्पयेन्मध्ये तोरणे हस्तमानतः ॥ २५ ॥
 दिक्षु ध्वजान्निवध्नीयाल्लोकपालसमप्रभान् ।
 वितानदर्भमानाद्यैरलङ्कुर्वीत मण्डपम् ॥ २६ ॥
 तत्तिभागमिते क्षेत्रे ऽरत्निमात्रसमुन्नताम् ।
 चतुरस्रां ततो वेदीं मण्डलाय प्रकल्पयेत् ॥ २७ ॥
 प्रागेव दीक्षादिवसात् सप्तभिर्विधिवद्भिः ।
 सर्वमङ्गलसम्पत्तय विदध्यादङ्कुरार्पणम् ॥ २८ ॥
 मण्डपस्थोत्तरे भागे शालां पूर्वापरायताम् ।
 गूढां कुर्यात् ततस्तस्यां मण्डलं रचयेत् सुधीः ॥ २९ ॥
 पञ्चहस्तप्रमाणानि पञ्चसूत्राणि पातयेत् ।
 पूर्वापरायतान्येषामन्तरं द्वादशाङ्गुलम् ॥ ३० ॥
 दक्षिणोत्तरसूत्राणि तद्वदेकादशार्पयेत् ।
 पदानि तत्र जायन्ते चत्वारिंशत् प्रमार्जयेत् ॥ ३१ ॥
 पङ्क्त्या वीथोश्चतस्रोऽन्तश्चतुष्कोभयपार्श्वयोः ।
 वीथ्यौ द्वे च चतुष्कोष्ठद्वयमात्रावशिष्यते ॥ ३२ ॥
 पदानि रञ्जयेत्तानि श्वेतपीतारुणासितैः ।
 रजोभिः श्यामलेनाथ वीथीरूपूरयेत् सुधीः ॥ ३३ ॥
 पत्राणि त्रिविधान्याहुरङ्कुरार्पणकर्मणि ।
 पालिकाः पञ्चमुख्यश्च शरावाश्च चतुष्क्रमात् ॥ ३४ ॥
 प्रोक्ताः स्युः सर्वतन्त्रेषु हरिद्रक्षशिवात्मकाः ।
 एषामुल्लेख उन्नेयः षोडशद्वादशाष्टभिः ॥ ३५ ॥
 अङ्गुलैः क्रमशस्तानि स्तम्भान्यावेष्ट्य तन्तुना ।
 प्राक्षाण्य देशिकास्तेषु पदेष्वहितशालिषु ॥ ३६ ॥
 सगन्धदर्भकूर्चेषु पश्चिमादि निवेशयेत् ।
 करीषवालुकामृद्भिस्तानि पत्राणि पूरयेत् ॥ ३७ ॥
 सुधावीजेन बीजानि दुग्धे प्रक्षाल्य तन्त्रवित् ।

मूलमन्त्राभिजप्तानि पञ्चघोषपुरःसरम् ॥ ३८ ॥
 आशीर्वाग्भिर्द्विजातीनां मङ्गलाचारपूर्वकम् ।
 निर्वपेत्तेषु पात्रेषु देशिको यतमानसः ॥ ३९ ॥
 शालिश्यामादकीमुद्गतिलनिष्पावसर्षपाः ।
 कुलत्थकन्दुमासाश्च बीजान्यङ्गुरकर्मणि ॥ ४० ॥
 हरिद्राऽङ्गिः समभ्युक्ष्य वस्त्रैराच्छाद्य देशिकः ।
 बालं विविधपात्राणां दिक्षु पूर्वादितः क्षिपेत् ॥ ४१ ॥
 प्रणवाद्यैर्नमोऽन्तैश्च रात्रौ रात्रीशनामभिः ।
 भूतानि पितरो यक्षा नागा ब्रह्मा शिवो हरिः ।
 सप्तानामपि रात्रीणां देवताः समुदीरिताः ॥ ४२ ॥
 भूतेभ्यः स्युर्लाजतिलहरिद्रादधिशक्तवः ।
 सान्नाः पितृभ्यः सतिलास्तण्डुलाः परिकीर्त्तिताः ॥ ४३ ॥
 करभ्रलाजौ रक्षेभ्यो नारिकेलोदकान्वितम् ।
 शक्तुपिष्टञ्च नागेभ्यो ब्रह्मणे पङ्कजाक्षतम् ॥ ४४ ॥
 सांपूपमन्त्रं सर्वाय विष्णवे स्याद् गुडौदनम् ।
 तता लोकेश्वरेभ्योऽपि विधिवद् वितरद् बलिम् ॥ ४५ ॥
 दीक्षायामभिषेकेषु नववेश्मप्रवेशने ।
 उत्सवेषु च सम्यक्त्यै विदध्यादङ्गुरार्पणम् ॥ ४६ ॥
 प्राक्प्रोक्ते मण्डले विद्वान् वेदिकाया बहिस्त्रिधा ।
 क्षेत्रं विभज्य मध्यांशे पूर्वादं परिकल्पयेत् ॥ ४७ ॥
 अष्टास्त्राशसु कुण्डान् रम्याकाराण्यनुक्रमात् ।
 चतुरस्रं यानमर्द्धचन्द्रं त्र्यस्रं सुवर्तुलम् ॥ ४८ ॥
 षडस्रं पङ्कजाकारमष्टास्रं तानि नामतः ।
 आचार्यकुण्डं मध्ये स्याद्दीरौपतिमहेन्द्रयोः ॥ ४९ ॥
 हस्तमानमितां भूमिं पूर्ववत् परिसूत्रयेत् ।
 समन्तात् कुण्डमतत् स्याच्चतुरस्रं शुभावहम् ॥ ५० ॥

चतुर्विंशत्यङ्गुलाब्जं हस्तं तन्त्रविदो विदुः ।
 कर्तुर्दक्षिणहस्तस्य मध्यमाङ्गुलिपर्वणः ॥ ५१ ॥
 मध्यस्य दीर्घमानेन मानाङ्गुलमुदीरितम् ।
 यवानामष्टभिः क्लृप्तं मालाङ्गुलमितीरितम् ॥ ५२ ॥
 चतुरस्त्रीकृतं क्षेत्रं पञ्चधा विभजेत् सुधीः ।
 न्यसेत् पुरस्तादेकांशं कोणार्द्धार्द्धप्रमाणतः ॥ ५३ ॥
 भ्रामयेत् कोणमानेन तथान्यदपि मन्त्रवित् ।
 सूत्रयुग्मं ततो दद्यात् कुण्डं योनिनिभं भवेत् ॥ ५४ ॥
 चतुरस्त्रीकृतं क्षेत्रं दशधा विभजेत् सुधीः ।
 एकमेकं त्यजेदंशमध ऊर्ध्वञ्च तन्त्रवित् ॥ ५५ ॥
 ज्यासूत्रं पातयेदग्रे तन्मानाद् भ्रामयेत्ततः ।
 अर्द्धचन्द्रनिभं कुण्डं रमणीयमिदं भवेत् ॥ ५६ ॥
 चतुर्धा भेदिते क्षेत्रे न्यसेदुभयपार्श्वयोः ।
 एकैकमंशं तन्मानादग्रतो लाञ्छयेत्ततः ॥ ५७ ॥
 सूत्रत्रयं बुधः कुर्यात् त्रयसं कुण्डमुदाहृतम् ।
 अष्टादशांशे क्षेत्रे ऽशं न्यसेदेकं बहिर्बुधः ॥ ५८ ॥
 भ्रामयेत्तेन मानेन वृत्तं कुण्डमुदाहृतम् ।
 अष्टधा विभजेत् क्षेत्रं मध्यसूत्रस्य पार्श्वयोः ॥ ५९ ॥
 भागं न्यसेदेकमेकं मानेनानेन मध्यतः ।
 कुर्यात् पार्श्वयुगे मत्स्यचतुष्कं तन्त्रवित्तमः ॥ ६० ॥
 सूत्रषट्कं ततो दद्यात् षडसं कुण्डमुत्तमम् ।
 चतुस्त्रीकृतं क्षेत्रं विभज्याष्टादशांशतः ॥ ६१ ॥
 एकं भागं बहिर्न्यस्य भ्रामयेत्तेन वर्तुलम् ।
 वृत्तानि कर्णिकादीनां बहिस्त्रीणि प्रकल्पयेत् ॥ ६२ ॥
 पद्मकुण्डमिदं प्रोक्तं विलोचनमनोहरम् ।
 पूर्वोक्तं विभजेत् क्षेत्रं चतुर्विंशतिभागतः ॥ ६३ ॥

एकं भागं बहिर्यस्य चतुरस्रं प्रकल्पयेत् ।
 अन्तःस्थचतुरस्रस्य कोणार्द्धाद्विप्रमाणतः ॥ ६४ ॥
 बाह्यस्य चतुरस्रस्य कोणाभ्यां परिलाञ्छयेत् ।
 दिशं प्रति यथान्यायमष्टौ सूत्राणि पातयेत् ॥ ६५ ॥
 अष्टास्रं खण्डमेतद्वि तन्त्रविद्भिर्दुदाहृतम् ।
 यावान् कुण्डस्य विस्तारः खननं तावदेव हि ॥ ६६ ॥
 कुण्डानां यादृशं रूपं मेखलानाञ्च तादृशम् ।
 कुण्डानां मेखलास्त्रिस्रो मुष्टिमात्रे तु ताः क्रमात् ॥ ६७ ॥
 उत्सेधायामतो ज्ञेयास्त्वेकार्द्धाङ्गुलसम्मिताः ।
 अरविमात्रे कुण्डे स्युस्तास्त्रिद्वेयकाङ्गुलात्मिकाः ॥ ६८ ॥
 एता हस्तमिते कुण्डे वेदाग्निनयनाङ्गुलाः ।
 मेखलानां भवेदन्तः परितो नेमिरङ्गुलाः ॥ ६९ ॥
 एकहस्तस्य कुण्डस्य वर्द्धयेत्तां क्रमात् सुधीः ।
 दशहस्तान्तमन्येषामर्द्धाङ्गुलवशात् पृथक् ॥ ७० ॥
 कुण्डे द्विहस्ते ता ज्ञेया रसवेदगुणाङ्गुलाः ।
 चतुर्हस्ते तु कुण्डे ता वसुतर्कयुगाङ्गुलाः ॥ ७१ ॥
 कुण्डे रसकरे ताः स्युर्दशाष्टर्वाङ्गुलान्विताः ।
 वसुहस्तमिते कुण्डे भानुपञ्चम्यष्टकाङ्गुलाः ॥ ७२ ॥
 दशहस्तमिते कुण्डे मनुभानुदशाङ्गुलाः ।
 विस्तारोत्सेधतो ज्ञेया मेखलाः सर्वतो बुधैः ॥ ७३ ॥
 होतुरग्रे योनिराशावुपर्य्यखल्यपत्रवत् ।
 अष्टारत्नेयकहस्तानां कुण्डानां योनिरौरिता ॥ ७४ ॥
 षट्चतुर्द्व्यङ्गुलायामविस्तारोन्नतिशालिनी ।
 एकाङ्गुलन्तु योन्यग्रं कुर्यादौषदधोमुखम् ॥ ७५ ॥
 एकैकाङ्गुलतो योनिं कुण्डेष्वन्येषु वर्द्धयेत् ।
 यवहयक्रमेणैव योन्यग्रमपि वर्द्धयेत् ॥ ७६ ॥

स्थलादारभ्य नालं स्याद् योन्या मध्ये सरम्भकम् ।
 नार्पयेत् कुण्डकोणेषु योनिं तां तन्त्रवित्तमः ॥ ७७ ॥
 कुण्डानां कल्पयेदन्तर्नाभिमम्बुजसन्निभम् ।
 तत्तत्कुण्डानि रूपं वा मालमस्य निगद्यते ॥ ७८ ॥
 अष्टारत्नैकहस्तानां नाभिरुत्सेधतारतः ।
 नेत्रवेदाङ्गुलोपेता कुण्डेष्वन्येषु वर्द्धयेत् ॥ ७९ ॥
 यवद्वयक्रमेणैव नाभिं पृथगुदारधीः ।
 योनिकुण्डे योनिमञ्जकुण्डे नाभिं विवर्जयेत् ॥ ८० ॥
 नाभिचेत्रं त्रिधा कृत्वा मध्ये कुर्वीत कर्णिकाम् ।
 बहिरंशद्वयेनाष्टौ पत्राणि परिकल्पयेत् ॥ ८१ ॥
 मुष्टिमात्रमितं कुण्डं शतार्द्धे संप्रचक्ष्यते ।
 शतहोमेऽरत्निमात्रं हस्तमात्रं सहस्रके ॥ ८२ ॥
 द्विहस्तमयुतेन चे चतुर्हस्तमुदीरितम् ।
 दशलक्षेषु षड्हस्तं कोट्यामष्टकरं स्मृतम् ॥ ८३ ॥
 एकहस्तमितं कुण्डमेकलक्षे विधीयते ।
 लक्षाणां दशकं यावत्तावद्धस्तेन वर्द्धयेत् ॥ ८४ ॥
 दशहस्तमितं कुण्डं कोटिहोमेऽपि शस्यते ।
 सर्वसिद्धिकरं कुण्डं चतुरस्रमुदाहृतम् ॥ ८५ ॥
 पुच्छप्रदं योनिकुण्डमर्द्धेन्द्राभं शुभप्रदम् ।
 शत्रुक्षयकरं त्रयस्रं वर्तुलं शान्तिकर्मणि ॥ ८६ ॥
 छेदमारणयोः कुण्डं षडस्रं पद्मसन्निभम् ।
 पुष्टिदं रोगशमनं कुण्डमष्टास्रमौरितम् ॥ ८७ ॥
 विप्राणां चतुरस्रं स्याद्राज्ञां वर्तुलमिष्यते ।
 वैश्यानामर्द्धचन्द्राभं शूद्राणां त्रयस्रमौरितम् ॥ ८८ ॥
 चतुरस्रन्तु सर्वेषां केचिदिच्छन्ति तान्त्रिकाः ।
 कुण्डस्य रूपं जानीयात् परमं प्रकृतेर्वपुः ॥ ८९ ॥

प्राच्यां शिरः समाख्यातं बाह्व दक्षिणसौम्ययोः ।
 उदरं कुण्डमित्युक्तं योनिः पादौ तु पश्चिमे ॥ ८० ॥
 नित्यं नैमित्तिकं काम्यं स्थण्डिले वा समाचरेत् ।
 हस्तमात्रेण तत् कुर्यात् बालुकाभिः सुशोभनम् ॥ ८१ ॥
 अङ्गुलीत्सेधसंयुक्तं चतुरस्रं समन्ततः ।
 एवं प्रोक्तानि कुण्डानि कल्प्येते सुकसुवौ ततः ॥ ८२ ॥
 प्रकल्पयेत् सुचं यागी वक्ष्यमाणेन वर्त्मना ।
 त्रीपणीं सिंशपाक्षीरशाखिष्वेकतमं गुरुः ॥ ८३ ॥
 गृहीत्वा विभजेद्वस्तमात्रं षट्त्रिंशता पुनः ।
 विंशत्यंशैर्भवेत् कुण्डे वेदी तैरष्टभिर्भवेत् ॥ ८४ ॥
 एकांशेन मितः कण्ठः सप्तभागमितं मुखम् ।
 वेदीत्रयंशेन विस्तारः कण्ठस्य परिकीर्तितः ॥ ८५ ॥
 मुखं कण्ठसमानं स्यान्मुखे मार्गं प्रकल्पयेत् ।
 कनिष्ठाङ्गुलिमानेन सर्पिषो निर्गमाय च ॥ ८६ ॥
 वेदीमध्ये विधातव्या भागेनैकेन कर्णिका ।
 विदधीत बहिस्तस्या एकांशेनाभितो वटम् ॥ ८७ ॥
 तस्य खातं त्रिभिर्भागैर्वृत्तमर्द्धांशतो बहिः ।
 अंशेनैकेन परितो दलानि परिकल्पयेत् ॥ ८८ ॥
 मेखला मुखवेद्यैः स्यात् परितोऽर्द्धांशमानतः ।
 दण्डमूलाग्रयोः कुम्भो गुणवेदाङ्गुलैः क्रमात् ॥ ८९ ॥
 गण्डीयुगं यमांशैः स्यात् कुण्डस्यानाह ईरितः ।
 षड्भिरंशैः पृष्ठभागो वेद्याः कूर्माकृतिर्भवेत् ॥ ९० ॥
 हंसस्य हस्तिनो वापि पीत्रिणो वा मुखं लिखेत् ।
 मुखस्य पृष्ठभागेऽस्याः संप्रोक्तं लक्षणं सुचः ॥ ९१ ॥
 सुचश्चतुर्विंशतिभिर्भागैरारचयेत् सुवम् ।
 द्वाविंशत्या दण्डमानमंशैरेतस्य कीर्तितम् ॥ ९२ ॥

चतुर्भिरंशैरानाहः कर्षादग्राहितच्छिरः ।

अंशद्वयेन निखनेत् पङ्के सृगपदाकृतिम् ॥ १०३ ॥

दण्डमूलाग्रयोगण्डी भवेत् कङ्कनभूषिता ।

स्रुवश्च विधिराख्यातः कौत्थ्यन्ते मण्डलान्यथ ॥ १०४ ॥

चतुरस्रे चतुःकोष्ठे कर्णसूत्रसमन्विते ।

चतुर्ष्वपि च कोष्ठेषु कोणसूत्रचतुष्टयम् ॥ १०५ ॥

मध्ये मध्ये यथा मत्स्या भवेयुः पातयेत्तथा ।

पूर्वापरायते द्वे द्वे मन्त्री याम्योत्तरायते ॥ १०६ ॥

पातयेत् तेषु मत्स्येषु समं सूत्रचतुष्टयम् ।

पूर्ववत् कोणकोष्ठेषु कर्णसूत्राणि पातयेत् ॥ १०७ ॥

यावच्छतद्वयं मन्त्री षट्पञ्चाशत् पदान्यपि ।

तावत् तेनैव विधिना तत्र सूत्राणि पातयेत् ॥ १०८ ॥

षट्त्रिंशता पदैर्मध्ये लिखेत् पद्मं सुलक्षणम् ।

बहिः पङ्क्त्या भवेत् पीठं पङ्क्तियुग्मेन वीथिका ॥ १०९ ॥

द्वारशोभोपशोभास्तान् शिष्टाभ्यां परिकल्पयेत् ।

शास्त्रोक्तविधिना मन्त्री ततः पद्मं समालिखेत् ॥ ११० ॥

पद्मत्रेवस्य संत्यज्य द्वादशांशं बहिः सुधीः ।

तन्मध्यं विभजेद् वृत्तैस्त्रिभिः समविभागतः ॥ १११ ॥

आद्यं स्यात् कर्णिकास्थानं केशराणां द्वितीयकम् ।

तृतीयं तत्र पत्राणां मुक्तांशेन दलाग्रकम् ॥ ११२ ॥

बाह्यवृत्तान्तरालस्य मानेन विधिना सुधीः ।

निधाय केशराग्रेषु परितोऽर्द्धनिशाकरान् ॥ ११३ ॥

लिखित्वा सन्धिसंस्थानि तत्र सूत्राणि पातयेत् ।

दलाग्राणाञ्च यन्मानं तन्मानं वृत्तमालिखेत् ॥ ११४ ॥

तदन्तरालं तन्मध्यसूत्रस्योभयतः सुधीः ।

आलिखेद् बाह्यहस्तेन दलाग्राणि समन्ततः ॥ ११५ ॥

दलमूलेषु क्रमशः केशराणि प्रकल्पयेत् ।

एतत् साधारणं प्रोक्तं पङ्कजं तन्त्रवेदिभिः ॥ ११६ ॥

पदानि त्रीणि पादार्थं पीठकोणेषु मार्जयेत् ।

अवशिष्टैः पदैर्विद्वान् पीठगात्राणि कल्पयेत् ॥ ११७ ॥

पदानि वीथीसंस्थानि मार्जयेत् पङ्क्त्यभेदतः ।

दिक्षु द्वाराणि रचयेत् द्विचतुष्कोष्ठकैस्ततः ॥ ११८ ॥

पदैस्त्रिभिरथैकेन शोभाः स्युर्द्वारपार्श्वयोः ।

उपशोभाः स्युरेकेन त्रिभिः कोष्ठैरनन्तरम् ॥ ११९ ॥

अवशिष्टैः पदैः षड्भिः कोणानां स्याच्चतुष्टयम् ।

रञ्जयेत् पञ्चभिर्वर्णैर्मण्डलं तन्मनोहरम् ॥ १२० ॥

पीतं हरिद्राचूर्णं स्यात् सितं तण्डुलसम्भवम् ।

कुसुमचूर्णमरुणं कृष्णं दग्धपुलाकजम् ॥ १२१ ॥

विल्वादिपत्रजं श्याममित्युक्तं वर्णपञ्चकम् ।

अङ्गुलोत्सेधविस्ताराः सीमारखाः सिताः शुभाः ॥ १२२ ॥

कर्णिकां पीतवर्णेन केशराण्यरुणेन च ।

शुभ्रवर्णेन पत्राणि तत्सन्धीन् श्यामलेन च ॥ १२३ ॥

रजसा रञ्जयेन्नन्वी यद्वा पीतैव कर्णिका ।

केशराः पीतरक्ताः स्युररुणानि दलान्यपि ॥ १२४ ॥

सन्धयः कृष्णवर्णाश्च सितेनाप्यसितेन वा ।

रञ्जयेत् पीठगर्भाणि पादाः स्युररुणप्रभाः ॥ १२५ ॥

गात्राणि तस्य शुक्लानि वीथीषु चतसृष्वपि ।

आलिखेत् कल्पलतिका दलपुष्पफलान्विताः ॥ १२६ ॥

वर्णैर्नानाविधैश्चित्राः सर्वदृष्टिमनोहराः ।

द्वाराणि श्वेतवर्णानि शोभा रक्ताः समीरिताः ॥ १२७ ॥

उपशोभाः पीतवर्णाः कोणान्यसितभानि च ।

तिस्रो रेखा बद्धिः कुर्यात् सितरक्तासिताः क्रमात् ॥ १२८ ॥

मण्डलं सर्वतोभद्रमेतत् साधारणं स्मृतम् ।
 चतुरस्रां भुवं भित्त्वा दिग्भ्यो द्वादशधा सुधीः ॥ १२८ ॥
 पातयेत्तत्र सूत्राणि कोष्ठानां दृश्यते शतम् ।
 चतुश्चत्वारिंशताब्धं पश्चात् षट्त्रिंशताम्बुजम् ॥ १२९ ॥
 कोष्ठैः प्रकल्पयेत् पीठं पङ्क्त्या चैवात्र वीथिकाः ।
 द्वारशोभे यथा पूर्वमुपशोभा न दृश्यते ॥ १३० ॥
 अवशिष्टैः पदैः कुख्यात् षड्भिः कोणानि तन्त्रवित् ।
 विदध्यात् पूर्ववच्छैवमेवं वा मण्डलं स्मृतम् ॥ १३१ ॥
 चतुरस्रे चतुःषष्टिपदान्यारचयेत् सुधीः ।
 पदैश्चतुर्भिः पद्मं स्थान्मध्ये तत्परितः पुनः ॥ १३२ ॥
 वीथीश्चतस्रः कुर्वीत मण्डलान्तावसानिकाः ।
 दिग्गतेषु चतुष्केषु पङ्कजानि समालिखेत् ॥ १३३ ॥
 विदिग्गतचतुष्काणि भित्त्वा षोडशधा सुधीः ।
 मार्जयेत् स्वस्तिकाकारं श्वेतपीतारुणासितैः ॥ १३४ ॥
 रजोभिः पूरयेत्तानि स्वस्तिकानि शिवादितः ।
 प्राक्प्रोक्तेनैव मार्गेण शेषमन्यत् समापयेत् ॥ १३५ ॥
 नवनाभमिदं प्रोक्तं मण्डलं सर्वसिद्धिदम् ।
 पञ्चाब्जमण्डलं प्रोक्तमेतत् स्वस्तिकवर्जितम् ॥ १३६ ॥
 दीक्षायां देवपूजार्थं मण्डलानां चतुष्टयम् ।
 सर्वतन्त्रानुसारेण प्रोक्तं सर्वसमृद्धिदम् ॥ १३७ ॥
 इति श्रीसारदातिलके महातन्त्रराजे दीक्षाङ्गं नाम
 तृतीयः पटलः ॥

चतुर्थः पटलः ।

अथ दीक्षां प्रवक्ष्यामि मन्त्रिणां हितकाम्यया ।
 विनानया न लभ्येत सर्वमन्त्रफलं यतः ॥ १ ॥

ज्ञानं दिव्यं यतो दद्यात् कुर्यात् पापक्षयं यतः ।
 तस्माद्दीचेति सा प्रोक्ता देशिकैस्तन्त्रवेदिभिः ॥ २ ॥
 चतुर्विधा सा सन्दिष्टा क्रियावत्यादिभेदतः ।
 क्रियावती वर्णमयी कलात्मा वेधमय्यपि ॥ ३ ॥
 ताः क्रमेणैव कथ्यन्ते तन्त्रेऽस्मिन् सम्पदावहाः ।
 देशिको विधिवत् स्नात्वा कृत्वा पौर्वाह्निकीः क्रियाः ॥ ४ ॥
 यागादलङ्घ्यतो मौनी यागार्थं यागमण्डलम् ।
 आचम्य विधिवत्तत्र सामान्यार्घ्यं विधाय च ॥ ५ ॥
 द्वारं मन्त्रास्त्रुभिः प्रोक्ष्य द्वारपूजां समाचरेत् ।
 ऊर्ध्वोऽङ्गुलस्वरको विघ्नं महालक्ष्मीं सरस्वतीम् ॥ ६ ॥
 ततो दक्षिणशाखायां विघ्नं क्षेत्रेशमन्यतः ।
 तयोः पार्श्वगता गङ्गा यमुना पुष्पवारिभिः ॥ ७ ॥
 देहल्यामर्चयेदस्त्रं प्रतिहारमिति क्रमात् ।
 अनन्तरं देशिकेन्द्रो दिव्यदृष्ट्यवलोकनात् ॥ ८ ॥
 दिव्यानुत्सारयेद् विघ्नानस्त्रादिभ्यश्चान्तरीक्षगान् ।
 पाष्णिघातैस्त्रिभिर्भौमानिति विघ्नान्निवारयेत् ॥ ९ ॥
 किञ्चित् स्पृशन् वामशाखां देहलीं लङ्घयेद् गुरुः ।
 अङ्गं सङ्कोचयन्नन्तः प्रविशेद्दक्षिणाङ्घ्रिणा ॥ १० ॥
 नैऋत्यां दिशि वास्वीशं ब्रह्माणञ्च समर्चयेत् ।
 पञ्चगव्यार्घ्यतोयाभ्यां प्रोक्षयेद् यागमण्डपम् ॥ ११ ॥
 चतुःपथान्तं तच्छुद्धिं विदध्याद् वीक्षणदिभिः ।
 वीक्षणं मूलमन्त्रेण मारेण प्रोक्षणं मतम् ॥ १२ ॥
 चन्दनागुरुकपूरैर्धूपयेदन्तरं सुधीः ।
 विकिरान् विकिरेत्तत्र सप्तजप्तान् शराश्मना ॥ १३ ॥
 लाजचन्दनसिद्धार्थभस्मादूर्वाकुशाक्षताः ।
 विकिरा इति सन्दिष्टाः सर्वविघ्नौघनाशनाः ॥ १४ ॥

अस्त्रजप्तेन दर्भाणां मुष्टिना मार्जयेच्छतान् ।
 ईशस्य दिशि वर्धन्या आसनाय प्रकल्पयेत् ॥ १५ ॥
 पुण्याहं वाचयित्वा च ब्राह्मणान् परितोष्य च ।
 उक्तेषु मण्डलेष्वेकं वेदिकायां समालिखेत् ॥ १६ ॥
 विशेन्मृदासने मन्त्री प्राङ्मुखो वाप्युदङ्मुखः ।
 बद्धपद्मासनो मौनी समाहितजितेन्द्रियः ॥ १७ ॥
 स्थापयेद्दक्षिणे भागे पूजाद्रव्याणि देशिकः ।
 सुवासिताम्बुसम्पूर्णं सव्ये कुम्भं सुशोभनम् ॥ १८ ॥
 प्रक्षालनाय करयोः पत्रं पञ्चान्निवेशयेत् ।
 घृतप्रज्वलितान् दीपान् स्थापयेत् परितः शुभान् ॥ १९ ॥
 दर्पणं चामरं छत्रं तालवृन्तं मनोहरम् ।
 मङ्गलं कुलपात्राणि स्थापयेद्दक्षिणे देशिकः ॥ २० ॥
 कृताञ्जलिपुटो भूत्वा वामदक्षिणपार्श्वयोः ।
 नत्वा गुरुं गणेशानं भूतशुद्धिमथाचरेत् ॥ २१ ॥
 करशुद्धिं समासाद्य कुर्यात्तालचयं ततः ।
 ऊर्ध्वोर्ध्वमस्त्रमन्त्रेण दिग्बन्धमपि देशिकः ॥ २२ ॥
 तेन सञ्चनितं तेजोरक्षां कुर्यात् समन्ततः ।
 सुषुम्णावर्त्मनात्मानं परमात्मनि योजयेत् ॥ २३ ॥
 योगयुक्तेन विधिना चिन्मन्त्रेण समाहितः ।
 कारणे सर्वपूतानां तत्त्वान्यपि विचिन्तयेत् ॥ २४ ॥
 बीजभावेन लीनानि व्युत्क्रमात् परमात्मनि ।
 ततः संशोधयेद् देहं वायुबीजेन वायुना ॥ २५ ॥
 वज्रीबीजेन तेनैव सन्दहेत् सकलां तनुम् ।
 विशेषयंस्तदा दोषानमृतो नामृताभसा ॥ २६ ॥
 आपाद्य भ्रावयेद् देहमापादतलमस्तकम् ।
 आत्मलीनानि तत्त्वानि स्रस्थानं प्रापयेत्तदा ॥ २७ ॥

आत्मानं हृदयान्भोजे आनयेत् परमात्मनः ।
 मनुना हंसदेवस्य कुर्यान्न्यासादिकं ततः ॥ २८ ॥
 ऋषिश्छन्दो दैवतानि अस्य मन्त्रस्य मन्त्रवित् ।
 आत्मनो मूर्ध्नि वदने हृदये च यथाक्रमात् ॥ २९ ॥
 विधाय मूलमन्त्रेण प्राणायामं यथाविधि ।
 विदध्यान्मातृकान्यासं मन्त्रन्यासमनन्तरम् ॥ ३० ॥
 अङ्गुष्ठादिष्वङ्गुलीषु न्यसेदङ्गैः सजातिभिः ।
 अस्त्रं तत्तलयोन्यस्य कुर्यात्तालत्रयं ततः ॥ ३१ ॥
 दिशस्तेनैव बध्नीयाच्छोटिकाभिः समाहितः ।
 हृदयादिषु विन्यसेदङ्गमन्त्रास्ततः सुधीः ॥ ३२ ॥
 हृदयाय नमः पूर्वं शिरसे वङ्गिवल्लभा ।
 शिखायै वषडित्युक्तं कवचाय हुमौरितम् ॥ ३३ ॥
 नेत्रत्रयाय वीषट् स्यादस्त्राय फडिति क्रमात् ।
 षडङ्गमन्त्रानित्युक्त्वा षडङ्गेषु नियोजयेत् ॥ ३४ ॥
 पञ्चाङ्गानि मनोर्यस्य तत्र नेत्रमनुं त्यजेत् ।
 अङ्गहीनस्य मन्त्रस्य नैवाङ्गानि च कल्पयेत् ॥ ३५ ॥
 तत्तत्कल्पोक्तविधिना न्यासानन्यान् समाचरेत् ।
 कल्पयेदात्मनो देहे पीठं धर्मादिभिः क्रमात् ॥ ३६ ॥
 अंशोर्युग्मयोर्विद्वान् प्रादक्षिण्येन देशिकः ।
 धर्मं ज्ञानं सवैराग्यमैश्वर्यं न्यस्य तु क्रमात् ॥ ३७ ॥
 मुखपार्श्वनाभिपार्श्वेष्वधर्मादीन् प्रकल्पयेत् ।
 धर्मादयः स्मृताः पादाः पीठमात्राणि चापरे ॥ ३८ ॥
 अनन्तं हृदये पद्ममस्मिन् सूर्येन्दुपावकान् ।
 एषु स्वस्वकलान् न्यस्येन्नामाद्यक्षरपूर्वकान् ॥ ३९ ॥
 सत्त्वादींस्त्रीन् पुनर्नस्येत्तथैवात्र गुरुत्तमः ।
 आत्मानमन्तरात्मानं परमात्मानमत्र तु ॥ ४० ॥

ज्ञानात्मानं प्रविन्यस्य न्यस्येत् पीठमनुं ततः ।
 एवं देहमये पीठे चिन्तयेदिष्टदेवतम् ॥ ४१ ॥
 मुद्राः प्रदर्श्य विधिवदर्थं स्थापनमाचरेत् ।
 शङ्खमस्तान्भसा प्रोक्ष्य वामतो वङ्गिमण्डले ॥ ४२ ॥
 नाधारं स्थापयेद्विद्वान् विन्दुसुतसुधामयैः ।
 तोयैः सुगन्धिपुष्पाद्यैः पूरयेत्तत् यथाविधि ॥ ४३ ॥
 आधारं पावकं शङ्खं सूर्यं तोयं सुधाकरम् ।
 स्मरेद् वङ्गकचन्द्राणां कलास्तास्तेष्वनुक्रमात् ॥ ४४ ॥
 मूत्रमन्त्रं जपेत् स्पृष्ट्वा न्यसेत्तस्याङ्गमङ्गवित् ।
 हृन्मन्त्रेणाभिसंपूज्य हस्ताभ्यां हृदायन्नपः ॥ ४५ ॥
 जपेद्वियां यथान्यायं देशिको देवताधिया ।
 अस्त्रमन्त्रेण संरक्ष्य कवचेनावगुण्ठय च ॥ ४६ ॥
 धेनुमुद्रां समासाद्य बोधयेत्तत् स्वमुद्रया ।
 दक्षिणे प्रोक्षणीपात्रमाधायान्निः प्रपूरयेत् ॥ ४७ ॥
 किञ्चिदर्थ्यादि संगृह्य प्रोक्ष्यश्वसि योजयेत् ।
 अर्घ्यस्योत्तरतः कार्यं पाद्यमाचमनीयकम् ॥ ४८ ॥
 आत्मानं यागवस्तूनि मण्डपं प्रोक्षयेद् गुरुः ।
 प्रोक्षणीपात्रतोयेन मनुनान्यान्यपि क्रमात् ॥ ४९ ॥
 न्यासक्रमेण देहेष्वधर्मादौन् पूजयेत्ततः ।
 पुष्पाद्यैः पीठमन्वन्तं तस्मिन् परदेवताम् ॥ ५० ॥
 पञ्चकृतः पुनः कुर्यात् पुष्पाञ्जलिमनन्यधीः ।
 चतुर्माङ्गहृदाधारपादसर्वाङ्गके क्रमात् ॥ ५१ ॥
 विना नैवेद्यं गन्धाद्यैरुपचारैः समर्चयेत् ।
 गुरुपदिष्टविधिना श्रेष्ठमन्यत् समापयेत् ॥ ५२ ॥
 सर्वमेतत् प्रयुञ्जीत प्रोक्षणीस्थेन वारिणा ।
 विसृज्य तोयं प्रोक्ष्यैः पूरयेत्तां यथा पुरा ॥ ५३ ॥

ततस्तन्मण्डलं मन्त्री गन्धाद्यैः साधु पूजयेत् ।
 शालिभिः कर्णिकामध्यमापूर्वोपरि तण्डुलैः ॥ ५४ ॥
 अलङ्कृत्य पुनस्तेषु दर्भानास्तौर्यं मन्त्रवित् ।
 कूर्चमक्षतसंयुक्तं न्यसेत्तेषामर्थोपरि ॥ ५५ ॥
 आधारशक्तिमारभ्य पीठं मन्त्रमयं यजेत् ।
 अधः कूर्मशिलाधारां शरच्चन्द्रनिभप्रभाम् ॥ ५६ ॥
 आधारशक्तिं प्रयजेत् पङ्कजद्वयधारिणीम् ।
 मूर्ध्नि तस्याः समासीनं कूर्मं नीलाभमर्चयेत् ॥ ५७ ॥
 ऊर्ध्वं ब्रह्मशिलासीनमनन्तं कुलसन्निभम् ।
 यजेच्चक्रधरं मूर्ध्नि धारयन्तं वसुन्धराम् ॥ ५८ ॥
 तमालश्यामलं तत्र नीलेन्द्रीवरधारिणीम् ।
 अभ्यर्चयेद्वसुमतीं स्फुरत्सागरमेखलाम् ॥ ५९ ॥
 तस्यां रत्नमयं द्वीपं तस्मिंश्च मणिमण्डपम् ।
 यजेत् कल्पतरुं स्तस्मिन् साधकाभीष्टसिद्धिदान् ॥ ६० ॥
 अधस्तात् पूजयेत् तेषां वेदिकां मण्डलोज्ज्वलाम् ।
 पश्चादभ्यर्चयेत्तस्यां पीठं धर्मादिभिः पुनः ॥ ६१ ॥
 रक्तश्यामहरिद्रेन्द्रनीलाभान् पादरूपिणः ।
 वृषकेशविभूतेभरूपान् धर्मादिकान् यजेत् ॥ ६२ ॥
 गात्रेषु पूजयेत्तांस्तु नञ्पूर्वानुक्तलक्षणान् ।
 आग्नेयादिषु कोणेषु दिक्षु चाध्याङ्गुजं यजेत् ॥ ६३ ॥
 आनन्दकन्दप्रथमं संविज्ञात्तमनन्तरम् ।
 सर्वतत्त्वात्मकं पञ्चमभ्यर्चेत्तदनन्तरम् ॥ ६४ ॥
 मन्त्री प्रकृतिपत्राणि विकारमयकिशरान् ।
 पञ्चाशद्वर्णवीजाब्जं कर्णिकाञ्च यजेत्ततः ॥ ६५ ॥
 कलाभिः पूजयेत् साङ्गं तस्यां सूर्येन्दुपावकान् ।
 प्रणवस्य त्रिभिर्वर्णैरथ सत्त्वादिकान् गुणान् ॥ ६६ ॥

आत्मानमन्तरात्मानं परमात्मानमर्चयेत् ।
 ज्ञानात्मानञ्च विधिवत् पीठमन्त्रावसानकम् ॥ ६७ ॥
 पीठशक्तीः केशरेषु मध्ये च सवराभयाः ।
 हेमादिरचितं कुम्भमस्त्राङ्गिः क्षालितान्तरम् ॥ ६८ ॥
 चन्दनागुरुकर्पूरधूपितं शोभनाकृतिम् ।
 आवेष्टिताङ्गं नीरम्भं तन्तुना त्रिगुणात्मना ॥ ६९ ॥
 अर्चितं गन्धपुष्पाद्यैः कूर्चाक्षतसमन्वितम् !
 नवरत्नोदरं मन्त्री स्थापयेत् तारमुच्चरन् ॥ ७० ॥
 ऐक्यं सङ्कल्प्य पीठस्य कुम्भस्य च विधानवित् ।
 क्षीरद्रुमकषायेण पलाशत्वग्भवेन वा ॥ ७१ ॥
 तीर्थोदकैर्वा कर्पूरगन्धपुष्पसुवासितैः ।
 आत्माभेदेन विधिवन्मातृकां प्रतिलोमतः ॥ ७२ ॥
 जपन्मूलमनुं तद्वत् पूरयेद् देवताधिया ।
 शङ्खे वायाम्बुसम्पूर्णे गन्धाष्टकमभीष्टकम् ॥ ७३ ॥
 विलोड्य पूजयेत्तस्मिन्नावाह्य सकलाः कलाः ।
 दश वक्त्रैः कलाः पूर्वं द्वादश द्वादशात्मनः ॥ ७४ ॥
 कलाः षोडशसोमस्य पश्चात् पञ्चशतं कलाः ।
 जपित्वा प्रतिलोमेन मूलमन्त्रञ्च मन्त्रवित् ॥ ७५ ॥
 समाहितेन मनसा ध्यायन्मन्त्रस्य देवताम् ।
 प्राणप्रतिष्ठां कुर्वीत तत्र तत्र विचक्षणः ॥ ७६ ॥
 कलात्मकं शङ्खसंस्थं वाथ कुम्भे विनिक्षिपेत् ।
 गन्धाष्टकं तत्त्रिविधं शक्तिविष्णुशिवात्मकम् ॥ ७७ ॥
 चन्दनागुरुक्लीवेरकुष्ठकुङ्कुमसेव्यकाः ।
 जटामांसीद्वयमिति विष्णोर्गन्धाष्टकं विदुः ॥ ७८ ॥
 चन्दनागुरुकर्पूरचोरकुङ्कुमरोचनाः ।
 जटामांसीर्कापित्यञ्च शक्तेर्गन्धाष्टकं विदुः ॥ ७९ ॥

चन्दनागुरुकूर्पूरतमालजलकुङ्कुमम् ।

कुशोद कुष्ठसंयुक्तं शैवं गन्धाष्टकं विदुः ॥ ८० ॥

पाशादित्त्रचरात्मान्ते स्यादम्बस्य पदं पुनः ।

क्रमात् प्राणा इह प्राणास्तथा जीवं इह स्थितः ॥ ८१ ॥

अमुष्य सर्वेन्द्रियाणि भूयोऽमुष्य पदं भवेत् ।

वाङ्मनोनयनश्रोत्रघ्राणप्राणपदान्यथ ॥ ८२ ॥

पञ्चादिहागत्य सुखं चिरं तिष्ठन्तु ठद्वयम् ।

अयं प्राणमनुः प्रोक्तः सर्वजीवप्रदायकः ॥ ८३ ॥

पञ्चादश्चत्यपनसचूतकोमलपल्लवैः ।

इन्द्रवल्लीसमाबद्धैः सुरद्रुमधिया गुरुः ॥ ८४ ॥

कुम्भवक्त्रं पिधायस्मिन् चषकं सफलाक्षतम् ।

संस्थापयेत् फलधिया विधिवत् कल्पशाखिनाम् ॥ ८५ ॥

ततः कुम्भं निर्मलेन क्षौमयुग्मेन वेष्टयेत् ।

मूलेन मूर्तिः क्लृप्तास्मिन् छायायां कल्पशाखिनाम् ॥ ८६ ॥

आवाह्य पूजयेत्तस्यां मन्त्रौ मन्त्रस्य देवताम् ।

मूलमन्त्रं समुच्चार्य सुषुम्नावर्त्मना सुधीः ॥ ८७ ॥

आनीय तेजः स्वस्थानान्नासिकारन्ध्रनिर्गतम् ।

करस्थमाहकाभोजे चैतन्यं पुष्पसञ्चये ॥ ८८ ॥

संयोज्य ब्रह्मरन्ध्रेण मूर्तिमावाहयेत् सुधीः ।

संस्थापनं सन्निधानं सन्निरोधमतः परम् ॥ ८९ ॥

सकलीकरणं पञ्चादिदध्यादवगुण्ठनम् ।

अमृतीकरणं कृत्वा कुर्वीत परमीकृतम् ॥ ९० ॥

क्रमादेतानि कुर्वीत स्वमुद्राभिः समाहितः ।

अथोपचारान् कुर्वीत मन्त्रवित् स्वागतादिकान् ॥ ९१ ॥

स्वागतं कुशलप्रश्नं निगदेदग्रतो गुरुः ।

पाद्यं पादाम्बुजे दद्याद् देवस्य हृदयामुना ॥ ९२ ॥

एतच्छ्यामाकदूर्वा च विष्णुकान्ताभिरीरितम् ।
 सुधामन्त्रेण वदने दद्यादाचमनीयकम् ॥ ८१ ॥
 जातीलवङ्गककोलैस्तदुक्तं तन्त्रवेदिभिः ।
 अर्घ्यं दिशेत्ततो मूर्ध्नि शिरोमन्त्रेण देशिकैः ॥ ८२ ॥
 गन्धपुष्पाक्षतयवकुशाग्रतिलसर्षपैः ।
 सदूर्वैः सर्वदेवानामेतदर्घ्यं सुदीरितम् ॥ ८३ ॥
 सुधामनुं ततः कुर्यान्मधुपर्कं सुखाब्जजे ।
 आज्यं दधिमधून्मित्रमेतदुक्तं मनोषिभिः ॥ ८४ ॥
 तेनैव मनुना कुर्यादङ्गिराचमनीयकम् ।
 गन्धाङ्गिः कारयेत् स्नानं वाससी परिधापयेत् ॥ ८५ ॥
 दद्याद्विष्णोपवीतञ्च हाराद्याभरणैः सह ।
 न्यासक्रमेण मनुना पुटितैर्मातृकाक्षरैः ॥ ८६ ॥
 अभ्यर्च्य देवं गन्धाद्यैरङ्गादीन् पुनरर्चयेत् ।
 गन्धश्चन्दनकर्पूरकालागुरुभिरीरितः ॥ ८७ ॥
 कमले करवीरे द्वे कुमुदे तुलसीद्वयम् ।
 जातीद्वयं केतकी द्वे कङ्कारं चम्पकोत्पले ॥ ८८ ॥
 कुन्दमन्दारपुष्पागपाटलानागचम्पकम् ।
 आरग्वधं कर्णिकारं पावन्ती नवमालिका ॥ ८९ ॥
 सौगन्धिकं सकोरुणं पलाशाशोकमल्लिकाः ।
 धुस्तूरं सर्जकं विष्वमर्जुनं मुनिपुष्पकम् ॥ ९० ॥
 अन्यान्यपि सुगन्धीनि पुष्पपत्राणि देशिकैः ।
 उपदिष्टानि पूजायामाददीत विचक्षणः ॥ ९१ ॥
 मलिनं भूमिसंस्पृष्टं कृमिकेशादिदूषितम् ।
 अङ्गसंस्पृष्टमाघ्रातं त्यजेत् पर्युषितं गुरुः ॥ ९२ ॥
 देवस्य मस्तकं कुर्यात् कुसुमोपहितं सदा ।
 पूजाकाले देवताया नोपरि भ्रामयेत् करम् ॥ ९३ ॥

अगुरुशीरगुग्गुलुशर्करामधुचन्दनैः ।
 धूपयेदाज्यसंमिश्रैर्नीचैर्देवस्य देशिकः ॥ १०४ ॥
 वर्त्त्या कर्पूरगर्भिण्या सर्पिषा तिलजेन वा ।
 आरोग्य दर्शयेद्दीपानुच्चैः सौरभशालिनः ॥ १०५ ॥
 स्वादूपदंशं विमलं पायसं सहशर्करम् ।
 कदलीफलसंयुक्तमाज्यं मन्त्री निवेदयेत् ॥ १०६ ॥
 तत्र तत्र जलं दद्यादुपचारान्तरान्तरा ।
 अङ्गादिलोकपालान्तं यजेदावरणान्यपि ॥ १०७ ॥
 केशरेष्वग्निकोणादिहृदयादीनि पूजयेत् ।
 नेत्रमग्रे दिशास्त्रस्त्रं ध्यातव्या अङ्गदेवताः ॥ १०८ ॥
 तुषारस्कटिकश्यामनीलकृष्णारुणार्चिषः ।
 वरदाभयधारिण्यः प्रधानतनवः स्त्रियः ॥ १०९ ॥
 पश्चादभ्यर्चनीयाः स्युः कल्पोक्ता हृतयः क्रमात् ।
 अन्ते यजेत्लोकपालान्मूलपारिषदान्वितान् ॥ ११० ॥
 हेतिजात्याधिपोषेतान् दिक्षु पूर्वार्दितः क्रमात् ।
 इन्द्रमग्निं यमं रक्षोवरुणं पवनं विधुम् ॥ १११ ॥
 ईशानं पद्मगाधीशमथ ऊर्ध्वं पितामहम् ।
 पीतोऽरक्तोऽसितो धूम्रः शुक्लो धूम्रसिताकुम्भौ ॥ ११२ ॥
 गौरोऽरुणः क्रमादेते वर्णतः परिकीर्त्तिताः ।
 वज्रं शक्तिं दण्डमसिं पाशमङ्कुशकं गदाम् ॥ ११३ ॥
 शूलं चक्रं पद्ममेषामाधुधानि क्रमाद् विदुः ।
 पीतशुक्लसिताकाशविद्युद्रक्तसितासिताः ॥ ११४ ॥
 करवन्दपाटलाभा वज्राद्याः परिकीर्त्तितोः ।
 एवं संपूज्य विधिवन्निवेद्यान्तं ततो गुरुः ॥ ११५ ॥
 दक्षिणे स्थण्डिलं कृत्वा तत्राधाय हुताशनम् ।
 संस्कृत्य विधिर्वाहवान् वैश्वदेव समाचरेत् ॥ ११६ ॥

तत्र संपूज्य गन्धाद्यैर्देवतामुक्तविग्रहाम् ।
 तावद्व्याहृतिभिर्हुत्वा मूलमन्त्रेण मन्त्रवित् ॥ ११७ ॥
 सर्पिष्मता पायसेन पञ्चविंशतिसंख्यया ।
 हुत्वा व्याहृतिभिर्भूयो गन्धाद्यैः पुनरर्चयेत् ॥ ११८ ॥
 तां योजयित्वा पीठस्थमूर्त्तौ वङ्गं विसर्जयेत् ।
 अवशिष्टेन हविषा विकिरेत् परितो वलिम् ॥ ११९ ॥
 देवतायाः पारिषद्भ्यो गन्धपुष्पाक्षतान्वितम् ।
 ततो नैवेद्यमुद्धृत्य शोधयित्वा स्थलं पुनः ॥ १२० ॥
 पञ्चोपचारैः संपूज्य दर्शयेच्छत्रचामरे ।
 कर्पूरशकलोन्मिश्रं ताम्बूलं विनिवेदयेत् ॥ १२१ ॥
 सहस्रावृत्य संजप्य मूलमन्त्रमनन्यधीः ।
 तं जपं सर्वसम्पत्तयै देवतायै समर्पयेत् ॥ १२२ ॥
 ततः शम्भोर्दिशि गुरुर्विकिरे पूर्वसञ्चिते ।
 हेमवस्त्रादिसंयुक्तां कर्करीं तोयपूरिताम् ॥ १२३ ॥
 संस्थाप्य तस्यां सिंहस्थां खड्गखेटकधारिणीम् ।
 घोररूपां पश्चिमास्यां पूजयेदस्त्रदेवताम् ॥ १२४ ॥
 चलासनेन संपूज्य तामादाय गुरुः पुनः ।
 रक्षेति लोकपालानां नालमुक्तेन वारिणा ॥ १२५ ॥
 देवाज्ञां स्रावयन्नन्तः परिवृत्य प्रदक्षिणम् ।
 अस्त्रमन्त्रं समुच्चार्य यथापूर्वं निवेशयेत् ॥ १२६ ॥
 अभ्यर्च्य भूयो गन्धाद्यैरस्त्रं तत्र स्थिरासने ।
 ततश्च संहृते वङ्गौ गोक्षीरेण चरुं पचेत् ॥ १२७ ॥
 अस्त्रेण क्षालिते पात्रे नवे ताम्रमयादिके ।
 तण्डुलान् शालिसंभूतान् मूलमन्त्राभिमन्त्रितान् ॥ १२८ ॥
 प्रसृतीनां पञ्चदश निक्षिप्यास्त्रमनुं जपन् ।
 प्रक्षाल्य पात्रवदनं पिधाय कवचानुना ॥ १२९ ॥

प्राङ्मुखो मूलमन्त्रेण देशिकेन्द्रश्चक्रं पचेत् ।
 स्रुवेणाज्येन संस्त्रिन्ने दद्यात्तप्ताभिधारणम् ॥ १३० ॥
 मूलेन पञ्चात्तत्पात्रं कवचेनावतारयेत् ।
 अस्त्रजप्ते कुशास्त्रीर्णे मण्डने विधिवद् गुरुः ॥ १३१ ॥
 तं विभज्य त्रिधा भागमेकं देवाय कल्पयेत् ।
 अन्यमग्नौ प्रजुहुयादपरं देशिकः स्वयम् ॥ १३२ ॥
 शिथ्येण सार्द्धं भुञ्जीत विहिताचमनः पुनः ।
 आचान्तं शिथ्यमानौय सकलीकृत्य देशिकः ॥ १३३ ॥
 तालप्रमाणं तज्जप्तं क्षीरीवृक्षादिसम्भवम् ।
 दन्तकाष्ठं ततो दद्याच्छिष्याय नियतात्मने ॥ १३४ ॥
 दन्तान् विशोध्य स पुनस्तत् प्रक्षाल्य विसर्जयेत् ।
 यथाविहितमाचान्तं शिखाबन्धाभिरक्षितम् ॥ १३५ ॥
 विधाय सार्द्धममुना वेद्यां दर्भास्तरे गुरुः ।
 शयीत तस्यां तां रात्रिमधिवासः समीरितः ॥ १३६ ॥
 इति श्रीसारदातिलके चतुर्थः पटलः ॥

पञ्चमः पटलः ।

ततोऽग्निजननं वक्ष्ये सर्वतन्त्रानुसारतः ।
 आचार्यकुण्डे विधिवत् संस्कृते शास्त्रवर्त्मना ॥ १ ॥
 अष्टादश स्युः संस्काराः कुण्डानां तन्त्रदेशिताः ।
 वीक्षणं मूलमन्त्रेण शरेण प्रोक्षणं मतम् ॥ २ ॥
 तेनैव ताडनं दर्भैर्वर्मणाभ्युक्षणं मतम् ।
 अस्त्रेण खननोद्धारौ हृन्मन्त्रेण प्रपूरणम् ॥ ३ ॥
 समीकरणमन्त्रेण सेचनं वर्मणा मतम् ।
 कुट्टनं हेतिमन्त्रेण वर्ममन्त्रेण मार्जनम् ॥ ४ ॥

विलेपनं कलारूपकम्पनं तदनन्तरम् ।
 त्रिसूत्रीकरणं पञ्चादृदयेनार्चनं मतम् ॥ ५ ॥
 अस्त्रेण वज्रीकरणं हृन्मन्त्रेण कुशैः शुभैः ।
 चतुःपथं तनुत्रेण तन्वया दक्षपाटनम् ॥ ६ ॥
 यागे कुण्डानि संस्कार्यात् संस्कारैरेभिरीरितैः ।
 अथवा तानि संस्कार्याच्चतुर्भिर्वीक्षणैर्दिभिः ॥ ७ ॥
 तिस्रस्तस्मा लिखेद्रेखा हृदा प्रागुदगग्रकाः ।
 प्रागग्र्याणां स्थिता देवा मुकुन्देशपुरन्दराः ॥ ८ ॥
 रेखाणामुदगग्र्याणां ब्रह्मवैवस्वतन्दवः ।
 अथवा षट्कोणावृत्तं त्रिकोणं तत्र संलिखेत् ॥ ९ ॥
 सर्वाण्यभ्युक्ष्य तारेण योगपीठमथाचयेत् ।
 वागीश्वरौच्यतुस्त्रातां नीलेन्दीवरसन्निभाम् ॥ १० ॥
 वागोश्चरण संयुक्तामुपचारैः प्रपूजयेत् ।
 सूर्यकान्तादिसम्भूतं यद्वा त्रयोदशगृहजम् ॥ ११ ॥
 आनीय वज्रं पात्रेण क्रव्यादंशं पारित्यजेत् ।
 संस्कार्यात् तु यथान्यायं देशिको वीक्षणैर्दिभिः ॥ १२ ॥
 औदर्यवैन्दवाग्निभ्यां भौमस्यैकं स्मरन् वसोः ।
 योजयेद्वज्रवीजेन चैतन्यं पावके तदा ॥ १३ ॥
 तारेण मन्त्रितं मन्त्रो धेनुमुद्राच्यतीकृतम् ।
 अस्त्रेण रक्षितं कुर्यात् तन्मन्त्रेणावगुण्ठितम् ॥ १४ ॥
 अर्चितं त्रिः परिभ्राम्य कुण्डस्योपरि देशिकः ।
 प्रादक्षिण्यं तदा तारमन्त्रोच्चारणपूर्वकम् ॥ १५ ॥
 आत्मनोऽभिमुखं वज्रं जानुस्यष्टमहीतलः ।
 शिवबीजधिया देव्या योनावेनं विनिःक्षिपेत् ॥ १६ ॥
 पञ्चाहिवस्य देव्याश्च दद्यादाचमनादिकम् ।
 ज्वालयेन्मनुनानेन तमग्निमथ देशिकः ॥ १७ ॥

चित्पिङ्गलहनदहपचयुग्मान्यदीर्यं च ।
 सर्वाज्ञया ज्ञापय स्वाहा मन्त्रोऽयमुदीरितः ॥ १८ ॥
 अग्निं प्रज्वलितं वन्दे हुताशं जातवेदसम् ।
 सुवर्णवर्णममलं समिद्धं विश्वतोमुखम् ॥ १९ ॥
 उपतिष्ठेत विधिवन्ननुनानेन पावकम् ।
 विन्यसेदात्मनो देहे मन्त्रैर्जिह्वा हविर्भुजः ॥ २० ॥
 लिङ्गपायुशिरावक्त्रप्राणनेत्रेषु सर्वतः ।
 वङ्गिरर्घाशसंयुक्ताः सादियान्ताः सविन्दुकाः ॥ २१ ॥
 वङ्गेर्मन्त्राः समुद्दिष्टा जिह्वानां सप्त देशिकैः ।
 जिह्वास्ता विविधाः प्रोक्ता गुणभेदेन कर्मसु ॥ २२ ॥
 हिरण्या गगनारक्ता कृष्णान्या सुप्रभा मता ।
 बहुरूपातिरक्ता च सात्त्विक्यो यागकर्मसु ॥ २३ ॥
 पद्मरागा सुवर्णान्या तृतीया भद्रलोहिता ।
 लोहितानन्तरं श्वेता धूमिनी च करालिका ॥ २४ ॥
 राजस्योरसना वङ्गेर्बिहिताः काम्यकर्मसु ।
 विश्वमूर्तिस्फुलिङ्गिन्यौ धूम्रवर्णा मनोजवा ॥ २५ ॥
 लोहितान्या करालाख्या काली तामस्य ईरिताः ।
 एताः सप्त नियुज्यन्ते क्रूरकर्मसु मन्त्रिभिः ॥ २६ ॥
 स्वस्वनामसमाभाः स्युर्जिह्वाः कल्याणरेतसः ।
 अमर्त्यपितृगन्धर्वयक्षनागपिशाचकम् ॥ २७ ॥
 राक्षसाः सप्तजिह्वानामौरिता अधिदेवताः ।
 वङ्गेरङ्गमनून् न्यस्येत्तनावुक्तेन वर्मणा ॥ २८ ॥
 सहस्रार्चिः सस्तिपूर्ण उत्तिष्ठ पुरुषः पुनः ।
 धूमव्यापौ सप्तजिह्वो धनुर्धर इति क्रमात् ॥ २९ ॥
 षडङ्गमनवः प्रोक्ता जातिभिः सह संयुताः ।
 मूर्तिरष्टौ तनौ न्यस्येद् देशिको जातवेदसः ॥ ३० ॥

मूर्धांशपार्श्वकव्यन्धुकटिपार्श्वोशकेषु च ।
 प्रदक्षिणवशान्नास्येदुच्यन्ते ता यथाक्रमम् ॥ ३१ ॥
 जातवेदाः सप्तजिह्वो हव्यवाहनसंज्ञकः ।
 स्वस्वदेवजसंज्ञोऽन्यः पुनर्वैश्वानराद्वयः ॥ ३२ ॥
 कौमारतेजाः स्याद्विष्वमुखो देवमुखः स्मृतः ।
 ताराग्नये पदाद्याः स्युर्नृत्यन्ता वज्रिमूर्त्तयः ।
 आसनं कल्पयित्वाग्रे मूर्त्तिं तस्य विचिन्तयेत् ॥ ३३ ॥
 इष्टं शक्तिं स्रस्ति काभीतिमुच्चै-
 र्दीर्वैर्दीर्भिर्धारयन्तं जवाभम् ।
 हेमाकल्पं पद्मसंस्थं त्रिनेत्रं
 ध्यायेद्वज्रिं बद्धमौलि जटाभिः ॥ ३४ ॥
 परिषिञ्चेत्ततस्तोयैर्विशुद्धैर्मखलोपरि ।
 दर्भैरगर्भैर्मध्यस्थमेखलायां परिस्तरेत् ॥ ३५ ॥
 निक्षिप्य दिक्षु परिधीन् प्राचीवर्जं गुरुत्तमः ।
 प्रादक्षिण्येन संपूज्यास्तेषु ब्रह्मादिमूर्त्तयः ॥ ३६ ॥
 ध्यातं वज्रिं यजेन्मध्ये गन्धार्घ्यैर्मनुनामुना ।
 वैश्वानरजातवेदपदे पश्चादिहावह ॥ ३७ ॥
 लोहिताक्षपदस्थान्ते सर्वकर्माणि साधय ।
 वज्रिजायावधिः प्रोक्ता मन्त्रः पावकवत्सभः ॥ ३८ ॥
 मध्ये षट्सपि कोणेषु जिह्वाभ्यां सारुचो यजेत् ।
 केशरे शुक्रमार्गेण पूजयेदङ्गदेवताः ॥ ३९ ॥
 दलेषु पूजयेन्मूर्त्तीः शक्तौः स्वस्तिकधारिणीः ।
 दलाग्रे मातरः पूज्याः सप्तिताङ्गादिभैरवाः ॥ ४० ॥
 लोकपालांस्ततो दिक्षु पूजयेदुक्तलक्षणान् ।
 पश्चादादाय पाणिभ्यां सुक्सुवौ तावधोमुखौ ॥ ४१ ॥
 व्रशः प्रतापयेद्वज्रौ दर्भानादाय देशिकः ।

तदग्रमध्यमूलादि शोधयेत्तैर्यथाक्रमम् ॥ ४२ ॥
 गृहीत्वा वामहस्तेन प्रोक्षयेद्दक्षिणेन तौ ।
 पुनः प्रताप्यते मन्त्रौ दर्भान् वङ्गी विनिक्षिपेत् ॥ ४३ ॥
 आत्मनो दक्षिणे भागे स्थापयेत्तौ कुशान्तरे ।
 आजस्थालीमथादाय प्रोक्षयेदस्त्रवारिणा ॥ ४४ ॥
 तस्यामाज्यं विनिक्षिप्य संस्कृतं वीक्षणदिभिः ।
 निरुह्य वायव्येऽङ्गारान् हृदा तेषु निवेशयेत् ॥ ४५ ॥
 इदं तापनमुद्दिष्टं देशिकैस्तन्त्रवेदिभिः ।
 संदौष्य दर्भयुगलमाज्ये क्षिप्तानले क्षिपेत् ॥ ४६ ॥
 गुरुहृदयमन्त्रेण पवित्रीकरणन्विदम् ।
 दौष्टेन दर्भमुखेन नीराज्याङ्ग्यं सवर्मणा ॥ ४७ ॥
 अग्नौ विसर्जयेद्दर्भमभिव्योतनमौरितम् ।
 घृते प्रज्वलितान् दर्भान् प्रदर्श्यास्त्रानुना गुरुः ॥ ४८ ॥
 जातवेदसि तान् न्यस्येदुद्योतनमिदं तलम् ।
 गृहीत्वा घृतमङ्गारान् सयोज्याग्नौ जलं स्पृशेत् ॥ ४९ ॥
 अङ्गुष्ठोपकनिष्ठाभ्यां दर्भौ प्रादेशसम्भितौ ।
 घृतोत्पुनीयादस्त्रेण घृतमुत्पवनन्विदम् ॥ ५० ॥
 तत्तद्दृदयमन्त्रेण कुशायामात्मसंमुखम् ।
 घृते संप्लवनं कुर्यात् संस्काराः षडुदीरिताः ॥ ५१ ॥
 प्रादेशमात्रं सयन्यि दर्भयुग्मं घृतान्तरे ।
 निक्षिप्य भागी द्वौ कृत्वा पक्षौ शक्नोतरौ स्मरेत् ॥ ५२ ॥
 वामे नाडीमीडां भागे दक्षिणे पिङ्गलां पुनः ।
 सुषुम्नां मध्यतो ध्यात्वा कुर्याद्भोमं यथाविधि ॥ ५३ ॥
 सुवेण दक्षिणाङ्गागादादायाज्यं हृदा गुरुः ।
 जुह्यादग्नये स्वाहेत्यग्नेर्दक्षिणलोचने ॥ ५४ ॥
 वामतस्तावदादाय वामे वङ्गिविक्षोचने ।

जुह्यादथ सोमाय स्वाहेति हृदयात्मना ॥ ५५ ॥
 मध्यादाज्यं समादाय वज्रेर्भालविलोचने ।
 जुह्यादग्निर्सोमाभ्यां स्वाहेति हृदयात्मना ॥ ५६ ॥
 हृन्मन्त्रेण सुवेणाज्यं भागादादाय दक्षिणम् ।
 जुह्यादग्नये स्विष्टिक्तके स्वाहेति तन्मुखी ॥ ५७ ॥
 हेतिसंपादयोर्भागेष्वाज्यस्यान्नाहुतिः क्रमात् ।
 इत्यग्निनेत्रवक्त्राणां कुर्यादुदघाटनं गुरुः ॥ ५८ ॥
 सताराभिर्न्याहुतिभिराज्येन जुह्यात् पुनः ।
 जुह्यादग्निमन्त्रेण त्रिवारं देशिकोत्तमः ॥ ५९ ॥
 गर्भाधानादिकावज्रेः क्रियाणि वर्त्तयेत् क्रमात् ।
 अष्टाभिराज्याहुतिभिः प्रणवेन पृथक् पृथक् ॥ ६० ॥
 गर्भाधानं पुसवनं सौमन्तोन्नयनं पुनः ।
 अनन्तरं जातकर्म स्यान्नामकरणं तथा ॥ ६१ ॥
 उपनिष्क्रमणं पश्चादन्नप्राशनमीरितम् ।
 चौड़ोपनयने भूयो महानाम्न्यं महाव्रतम् ॥ ६२ ॥
 तथोपनिषदं पश्चाद् गोदानोद्वाहकावृत्तिः ।
 शुभेषु स्युर्विवाहान्ताः क्रियास्ताः क्रूरकर्मसु ॥ ६३ ॥
 मरणान्ताः समुद्दिष्टा वज्रेरागमवेदिभिः ।
 ततः स्त्रपितरौ तस्य संपूज्यात्मनि योजयेत् ॥ ६४ ॥
 समिधः शस्त्रं जुहूयान्मूलाग्रघृतसंस्तुताः ।
 मन्त्रैर्जिह्वाङ्गमूर्त्तीनां क्रमादज्जेयथाविधि ॥ ६५ ॥
 प्रत्येकं जुहूयादेकामहुतिं मर्मवित्तमः ।
 अवदाय सुवेणाज्यं चतुस्रुचि पिधाय तत् ॥ ६६ ॥
 सुवेण तिष्ठेन्नैवाग्नौ देशिको यतमानसः ।
 जुह्यादग्निमन्त्रेण वीषडन्तेन । सम्पदे ॥ ६७ ॥
 विघ्नेश्वरस्य मन्त्रेण जुह्यादाहुतीदेश ।

सामान्यं सर्वमन्त्राणामेतदग्निमुखं मतम् ॥ ६८ ॥
ततः पीठं समभ्यर्च्य देवताया हुताशने ।
अर्चयेदग्निरूपां तां देवतामिष्टदायिनीम् ॥ ६९ ॥
तन्मुखे जुह्यान्मन्त्रौ पञ्चविंशतिसंख्यया ।
आज्येन मूलमन्त्रेण वक्त्रैः प्रकीकरणं त्विदम् ॥ ७० ॥
वक्त्रैर्देवतयोरैक्यमात्मना सह भावयेत् ।
मूलमन्त्रेण जुह्यादाज्येनैकादशाहुतीः ॥ ७१ ॥
नाडीसन्धानमुद्दिष्टमेतदागमवेदिभिः ।
जुह्यादङ्गमुख्यानामाहुतीनामनुक्रमात् ॥ ७२ ॥
एकैकामाहुतिं सम्यक् सर्पिषा देशिकोत्तमः ।
ततोऽन्येष्वपि कुण्डेषु संस्मृतेषु यथाविधि ॥ ७३ ॥
आचार्यो वितरेदग्निं पूर्वादिषु समाहितः ।
ऋत्विजो गन्धपुष्पैश्चैरङ्गाद्याभरणान्विताम् ॥ ७४ ॥
मन्त्रोक्तां देवतामिष्टा पञ्चविंशतिसंख्यया ।
मूलेनाज्येन जुहुवुः साज्येन चरुणा तथा ॥ ७५ ॥
प्रातरुत्थाय जुहुवुः पुनराज्यान्वितैस्तुलैः ।
द्रव्यैर्वा कल्पविहितैः सहस्रं साष्टकं पृथक् ॥ ७६ ॥
ततः सुधीततन्वाज्यं स्नातं शिष्यं समाहितम् ।
पाययित्वा पञ्चगव्यं कुण्डस्थान्तिकमानयेत् ॥ ७७ ॥
विलोक्य दिव्यदृष्ट्या तं तच्चैतन्यं हृदाम्बुजात् ।
गुरुरात्मनि संयोज्य कुर्यादध्वविशोधनम् ॥ ७८ ॥
उक्तं कलाध्वा तत्त्वाध्वा भुवनाध्वेति च त्रयम् ।
वर्णाध्वा च पदाध्वा च मन्त्राध्वेत्यपरं त्रयम् ॥ ७९ ॥
निवृत्त्याद्याः कलाः पञ्च कलाध्वेति प्रकीर्तिताः ।
तत्त्वध्वा बहुधा भिन्नो नैवाद्यागमभेदतः ॥ ८० ॥
षट्त्रिंशच्छैवतत्वानि द्वात्रिंशद्वैष्णवानि च ।

चतुर्विंशतितत्त्वानि मैत्राणि प्रकृतेः पुनः ॥ ८१ ॥
 उक्तानि दशतत्त्वानि सप्त च त्रिपदात्मनः ।
 तत्त्वानि शैवान्युच्यन्ते शिवः शक्तिः सदाशिवः ॥ ८२ ॥
 ईश्वरो विद्यया माहं पञ्चमुग्धान्यमुहिनः ।
 मायाकालश्च नियतिः कलाविद्या पुनः स्मृता ॥ ८३ ॥
 रागः पुरुष एतानि शुद्धाशुद्धानि सप्त च ।
 प्रकृतिर्बुद्धरहङ्कारो मनो ज्ञानेन्द्रियाण्यथ ॥ ८४ ॥
 कर्मेन्द्रियाणि तन्मात्राः पञ्चभूतानि देशिकाः ।
 एतान्याहुरशुद्धानि चतुर्विंशतिमागमे ॥ ८५ ॥
 शैवानामिति तत्त्वानां विभागोऽत्र प्रदर्शितः ।
 जीवप्राणधियश्चित्तं ज्ञानकर्मेन्द्रियाण्याप ॥ ८६ ॥
 तन्मात्राः पञ्चभूतानि हृत्पद्मं तेजसां त्रयम् ।
 वासुदेवादयश्चेति तत्त्वान्येतानि शार्ङ्गिणः ॥ ८७ ॥
 पञ्चभूतानि तन्मात्रा इन्द्रियाणि मनस्तथा ।
 गर्वो बुद्धिः प्रधानञ्च मैत्राणीति विदुर्बुधाः ॥ ८८ ॥
 निवृत्त्याद्याः कलाः पञ्च ततो विन्दुः कला पुनः ।
 नादः शक्तिसमापूर्वः शिवश्च प्रकृतेर्विदुः ॥ ८९ ॥
 अथाविद्या शिवः पञ्चाच्छिवो विद्या स्वयं पुनः ।
 सर्वतत्त्वञ्च तत्त्वानि प्रोक्तानि विपदात्मनः ॥ ९० ॥
 तत्त्वाध्वा कथितो ह्येष तत्तदागमवेदिभिः ।
 ईरितो भुवनाध्वेति भुवनानि मनोषिभिः ॥ ९१ ॥
 वर्णाध्वेति वदन्यर्णानादिक्षान्तान् मनोषिणः ।
 वर्णसंघः पदाध्वा स्यान्मन्त्राध्वा मन्त्रराशयः ॥ ९२ ॥
 क्रमादेतानध्वनः षट् शोधयेद् गुरुसत्तमः ।
 पादाब्जुनाभिहृद्भालमूर्धन्यापि शिखाः स्मरेत् ॥ ९३ ॥
 ततः कूर्चन विधिवत् तं स्पृशन् जुह्याद् गुरुः ।

आचार्यकुण्डे संशुद्धैस्तिलैराज्यपरिष्कृतैः ॥ ८४ ॥
 शोधयास्याद्यमध्वानं स्वाहेति पृथगध्वनः ।
 ताराद्यमाहुतीरष्टौ क्रमात्तान् विलयं नयेत् ॥ ८५ ॥
 शिवे शिवान्तान् संलीनान् जनयेत् सृष्टिमार्गतः ।
 विलोकयन् दिव्यदृष्ट्या तं शिशुं देशिकोत्तमः ॥ ८६ ॥
 आत्मस्थितं तच्चैतन्यं पुनः शिष्ये नियोजयेत् ।
 स्नुचा पूर्णाहुतिं हुत्वा मूलमन्त्रेण देशिकः ॥ ८७ ॥
 उदास्य देवतां कुम्भे साङ्गां सावरणां गुरुः ।
 पुनर्याहुतिभिर्हुत्वा जिह्वादीनां विभावसोः ॥ ८८ ॥
 एदैकामाहुतिं दद्यात् परिषिच्याद्भिरात्मनि ।
 पावकं योजयित्वा स्वे परिधीन् सपरिस्तरान् ॥ ८९ ॥
 नैमित्तिके दहेन्मन्त्री नित्ये तु न दहेदिमान् ।
 नैत्रे शिष्यस्य बध्नीयान्नेत्रमन्त्रेण वाससा ॥ ९० ॥
 करे गृहीत्वा तं शिष्यं कुण्डतो मण्डलं नयेत् ।
 तस्याञ्जलिं पुनः पुष्पैः पूरयित्वा यथाविधि ॥ ९१ ॥
 कलसैर्देवताप्रीत्यै प्रक्षिपेन्मूलमुच्चरन् ।
 व्यापोह्य तन्नेत्रबन्धमासीनं दर्भसंस्तरे ॥ ९२ ॥
 आत्मयागक्रमाद् भूयः संस्कृत्य पाद्यदेशिकः ।
 तत्तन्मन्त्रोदितान् न्यासान् कुर्याद्देहे शिशोस्तदा ॥ ९३ ॥
 पञ्चोपचारैः कुम्भस्थां पूजयित्वेष्टदेवताम् ।
 तस्मिंस्तन्त्रोक्तमार्गेण विदध्यात् सकलीकृतिम् ॥ ९४ ॥
 मण्डलेन कृतं शिष्यमन्यस्मिन्नुपवेशयेत् ।
 नदत्सुखञ्च राज्येषु साङ्गं विप्रेण सद्गुरुः ॥ ९५ ॥
 विधिवत् कुम्भमुद्धृत्य तन्मुखस्थान् सुरदुमान् ।
 शिशोः शिरसि विन्द्यस्य मातृकां मनसा जपन् ॥ ९६ ॥
 मूलेन साधितैस्तोयैरभिषिञ्चेत्तमात्मवित् ।

पूजितां पुनरादाय वर्द्धनीं मन्त्ररूपिणीम् ॥ १०७ ॥
 तस्याः सुसाधितैस्तोयैर्वित्त्वादृच्छार्थमञ्जसा ।
 अवशिष्टेन तोयेन शिष्यमाचामयेद् गुरुः ॥ १०८ ॥
 ततस्तं सकलीकुर्याद् देवतात्मानमात्मवित् ।
 उत्थाय शिष्यो विमले वाससी परिधाय च ॥ १०९ ॥
 आचम्य वाग्यतो भूत्वा निषीदेत् सन्निधौ गुरोः ।
 देवतामात्मनः शिष्ये संक्रान्तां देशिकोत्तमः ॥ ११० ॥
 पूजयेद् गन्धपुष्पाद्यैरेक्यं सम्भावयंस्तयोः ।
 दद्याद्विद्यां ततस्तस्मै विनीतायाम्बुपूर्वकम् ॥ १११ ॥
 गुरोर्लब्ध्वा पुनर्विद्यां अष्टकृत्वो जपेत् सुधीः ।
 गुरुविद्यादेवतानामैकं सम्भावयन् धिया ॥ ११२ ॥
 प्रणमेद्दण्डवद् भूमौ गुरुं तं देवतात्मकम् ।
 तस्य पादाम्बुजद्वन्द्वं निजमूर्ध्नि नियोजयेत् ॥ ११३ ॥
 शरीरमर्थं प्राणांश्च सर्वं तस्मै समर्पयेत् ।
 ततः प्रभृति कुर्वीत गुरोः प्रियमनन्यधीः ॥ ११४ ॥
 ऋत्विग्भ्यो दक्षिणां दद्यात् समग्रां प्रीतमानसः ।
 ब्राह्मणांस्तर्पयेत् पश्चाद्भक्ष्यभोज्यैः सदक्षिणैः ॥ ११५ ॥
 एषा क्रियावती दीक्षा प्रोक्ता सर्वसमृद्धिदा ।
 अथ वर्णाभिकां वक्ष्ये दीक्षामागमदेशिताम् ॥ ११६ ॥
 पुंप्रकृत्यात्मका वर्णाः शरीरमपि तादृशम् ।
 यतस्तस्मात्तनौ न्यस्येद्वर्णान् शिष्यस्य देशिकः ॥ ११७ ॥
 तस्मादुत्पाद्य तान् वर्णान् न्यस्येच्छिद्यतनौ पुनः ।
 सृष्टिक्रमेण विधिवच्चैतन्यञ्च नियोजयेत् ॥ ११८ ॥
 जायते देवताभावः परानन्दमयः शिशुः ।
 एषा वर्णमयी दीक्षा प्रोक्ता ज्ञानप्रदायिनी ॥ ११९ ॥
 ततः कलावती दीक्षा यथावद्भिधीयते ।

निवृत्त्याद्याः कलाः पञ्च भूतानां शक्तियोगतः ॥ १२० ॥
 तस्माद् भूतमये देहे ध्यात्वा तां बोधयेच्छिष्योः ।
 निवृत्तिर्जानुपर्यन्तं तलादारभ्य संस्थिता ॥ १२१ ॥
 जानुनोर्नाभिपर्यन्तं प्रतिष्ठा व्याप्य तिष्ठति ।
 आनाभिकण्ठतो व्याप्ता विद्या शान्तिस्ततः परम् ॥ १२२ ॥
 कण्ठाक्षलाटपर्यन्तं व्याप्ता तस्माच्छिरोऽवधि ।
 शान्त्यतीता कला ज्ञेया कला व्याप्तिरितीरिता ॥ १२३ ॥
 संहारक्रमयोगेन स्थानात् स्थानान्तरे गुरुः ।
 संयोज्य वेधयेद्विद्वान् स्वाज्ञया च शिरोऽवधि ॥ १२४ ॥
 इयं प्रोक्ता कला दीक्षा दिव्यभावप्रदायिनी ।
 ततो वेधमयीं वक्ष्ये दीक्षां संसारमोचिनीम् ॥ १२५ ॥
 ध्यायेच्छिष्यतनोर्मध्ये मूलाधारे चतुर्दले ।
 त्रिकोणमध्ये विमले तेजस्त्रयविजृम्भिते ॥ १२६ ॥
 वलयत्रयसंयुक्तां तडित्कोटिसमप्रभाम् ।
 शिवशक्तिमयीं देवीं चेतनामात्रविग्रहाम् ॥ १२७ ॥
 सूक्ष्मात् सूक्ष्मतरां शक्तिं भित्त्वा षट्चक्रमञ्जसा ।
 गच्छन्तीं मध्यमार्गेण दिव्यां परशिवावधि ॥ १२८ ॥
 वादिशान्तदलस्थार्णान् संहरेत् कमलासने ।
 तत्षट्पत्रमये पद्मे वादिशान्ताक्षरान्विते ॥ १२९ ॥
 स्वाधिष्ठाने समायोज्य वेधयेदाज्ञया गुरुः ।
 तान् वर्णान् संहरेद्विष्णौ तं पुनर्नाभिपङ्कजे ॥ १३० ॥
 दशपत्रे डादिकान्तवर्णाब्ध्ये योजयेद् गुरुः ।
 तान् सर्वान् संहरेद्गुद्रे तं पुनर्हृदयाम्बुजे ॥ १३१ ॥
 कादिठान्तार्णपत्राब्ध्ये योजयित्वेश्वरे गुरुः ।
 तान् सर्वान् संहरेदस्मिन् तं भूयः कण्ठपङ्कजे ॥ १३२ ॥
 स्वराब्ध्ये षोडशदले योजयित्वा स्वरान् पुनः ।

सदाशिवे तान् संहृत्य तं पुनर्हृत्परोरुहे ॥ १३३ ॥
 द्विपत्रे हृत्तलसिते योजयित्वा ततो गुरुः ।
 ततोऽर्णौ संहरेद्विघ्नः कलायां तं नियोजयेत् ॥ १३४ ॥
 तां नादेनान्तरं नादं नादान्ते योजयेद् गुरुः ।
 तद्वदन्यां समायोज्य विष्णुवक्त्रान्तरे च ताम् ॥ १३५ ॥
 तत् पुनर्गुरुवक्त्रे तु योजयेद्देशिकोत्तमः ।
 सहैवमात्मना शक्तिं वेधयेत् परमे शिवे ॥ १३६ ॥
 गुर्वान्नया शृणु पाशस्तदा शिष्यः पतङ्गुवि ।
 सञ्जातदिव्यबोधोऽसौ सर्वं वदति तत्क्षणात् ॥ १३७ ॥
 साक्षाच्छिवो भवत्येष नात्र कार्या विचारणा ।
 एषा वेधमयी दीक्षा प्रोक्ता संवित्प्रदायिनी ॥ १३८ ॥
 क्रमाच्चतुर्विधा दीक्षा तन्त्रेऽस्मिन् सम्यगोरिता ।
 अथाह होमद्रव्याणां प्रमाणमभिधीयते ॥ १३९ ॥
 कर्षमात्रं घृतं होमे शुक्तिमात्रं पयः स्मृतम् ।
 उक्तानि पञ्चगव्यानि तत्समानि मनोषिभिः ॥ १४० ॥
 तत्समं मधुदुग्धानामक्षमात्रमुदाहृतम् ।
 दधिप्रभृतिमात्रं स्यात्ताजाः स्युर्मृष्टिसन्निताः ॥ १४१ ॥
 पृथुकास्तत्प्रमाणाश्च शक्तवोऽपि तथोदिताः ।
 गुडं प्लवार्जमात्रं स्याच्छर्करापि तथा स्मृता ॥ १४२ ॥
 आसार्द्धं चरुमानं स्यादित्तुः पर्वावधिः स्मृतः ।
 एकैकं एतत्पुण्याणि तथा पूषञ्च कल्पयेत् ॥ १४३ ॥
 कदलीफलनावङ्गफलान्येकैकशो विदुः ।
 मातुलुङ्गं चतुःखण्डं पनसं दशधा कृतम् ॥ १४४ ॥
 अष्टधा नारिकेलानि खण्डितानि विदुर्बुधाः ।
 त्रिधा कृतं फलं विष्णुं कपित्थं खण्डितं द्विधा ॥ १४५ ॥
 फलान्यन्यान्यखण्डानि समिधः स्युर्दशाङ्गुलाः ।

दूर्वात्रयं समुद्दिष्टं गुडूची चतुरङ्गुला ॥ १४६ ॥
 ब्रीहयो मुष्टिमात्राः स्युर्मृदा माषा यवा अपि ।
 तण्डुलाः स्युस्तदर्द्धांशाः कोद्रवा मुष्टिसम्मिताः ॥ १४७ ॥
 गोधूमा रक्तकलमा विहिता मुष्टिमानतः ।
 तिलाश्च मुष्टिमात्राः स्युः सर्षपास्तत्प्रमाणकाः ॥ १४८ ॥
 शक्तिप्रमाणं लवणं मरिचान्यपि विंशति ।
 पुरं वदरमानं स्याद्रामठं तक्षमं स्मृतम् ॥ १४९ ॥
 चन्दनागुरुकर्पूरकस्तूरीकुङ्कुमानि च ।
 तित्तिङ्गीबीजमानानि समुद्दिष्टानि देशिकैः ॥ १५० ॥
 वैश्वानरं स्थितं ध्यायेत् समिद्धोमेषु देशिकः ।
 शयानमाज्यहोमेषु निषस्यं शेषवस्तुषु ॥ १५१ ॥
 आस्ये च जुह्यादङ्गेर्विपश्चित् सर्वकर्मसु ।
 कर्णहोमे भवेद् व्याधिर्नेत्रेऽन्धत्वमुदीरितम् ॥ १५२ ॥
 नासिकायां मनःपीडा मस्तके धनसंचयः ।
 यतः काष्ठं ततः श्रोत्रं यतो धूमोऽत्र नासिका ॥ १५३ ॥
 यतस्तु ज्वलनं नेत्रं यत्राङ्गारस्ततः शिरः ।
 यत्र प्रज्वलिता ज्वाला जिह्वा सा जातवेदसः ॥ १५४ ॥
 स्वर्णसिन्दूरबालार्कङ्कुमक्षौद्रसन्निभः ।
 सुवर्णरितसो वर्णः शोभनः परिकीर्तितः ॥ १५५ ॥
 भेरीरवोऽथ हस्तीन्द्रध्वनिर्वक्त्रेः शुभावहः ।
 नागचम्पकपुन्नागपाटलायूथिकानिभः ॥ १५६ ॥
 पद्मेन्द्रीवरकक्षारसर्पिर्गुग्गुलुसन्निभः ।
 पावकस्य शुभो गन्ध इत्युक्तस्तन्त्रवेदिभिः ॥ १५७ ॥
 प्रदक्षिणास्यक्तकम्पाः छत्राभाः शिखिनः शिखाः ।
 शुभदा यजमानस्य राज्यस्यापि विशेषतः ॥ १५८ ॥
 कुन्देन्दुधवलो धूमो वक्त्रेः प्रोक्तः शुभावहः ।

कृष्णः कृष्णगतेर्वर्णो यजमानं विनाशयेत् ॥ १५८ ॥
 श्वेतो राष्ट्रं निहन्त्याशु राज्यमम्बरसन्निभः ।
 खरखरसमो वज्रध्वनिः सर्वविनाशकृत् ॥ १६० ॥
 पूतिगन्धो हुतभुजो होतुर्दुःखप्रदो भवेत् ।
 छिन्नवृत्ता शिखा कुर्यान्मृत्युं धनपरिचयम् ॥ १६१ ॥
 शुकपक्षनिभो धूमः पारावतसमप्रभः ।
 हानिस्तुरगजातीनां गवाञ्च कुरुतेऽचिरात् ॥ १६२ ॥
 एवंविधेषु दोषेषु प्रायश्चित्ताय देशिकः ।
 मूलेनाज्येन जुह्यात् पञ्चविंशतिमाहुतीः ॥ १६३ ॥
 इति सारदातिलके पञ्चमः पटलः ॥

षष्ठः पटलः ।

अथ वर्णतनुं वक्ष्ये विश्वबोधविधायिनीम् ।
 ऋषिर्ब्रह्मा समुद्दिष्टो गायत्रीछन्द ईरितम् ॥ १ ॥
 सरस्वती समाख्याता देवता देशिकोत्तमैः ।
 अक्षीवज्जस्रदीर्घान्तर्गतैः षड्वर्गकैः क्रमात् ।
 षडङ्गानि विधेयानि जातियुक्तानि देशिकैः ॥ २ ॥
 पञ्चाशल्लिपिभिर्विभक्तमुखदोःपद्मध्यवक्षःस्थलां
 भास्वन्मौलिनिबद्धचन्द्रशकलामापीनतुङ्गस्तनीम् ।
 मुद्रामक्षगुणं सुधाव्यसकलं विद्याञ्च हस्ताम्बुजै-
 र्विभ्राणां विशदप्रभां त्रिनयनां वाग्देवतामाश्रये ॥ ३ ॥
 ललाटमुखवृत्ताक्षिश्रुतिघोषेषु गण्डयोः ।
 ओष्ठदन्तोत्तमाङ्गास्यदोःपत्सन्ध्यग्रकेषु च ॥ ४ ॥
 पार्श्वयोः पृष्ठनाभौ च जठरे हृदयेऽंशके ।
 ककुद्दंशे च हृत्पूर्वपाणिपादे भुगे ततः ॥ ५ ॥

जठरानलयोर्न्यस्य मातृकार्णान् यथाक्रमात् ।
 दौर्धितः प्रोक्तमार्गेणाभ्यसेत्तच्च समाहितः ॥ ६ ॥
 जपेत्तत्संख्यया विद्वानयुतं मधुरामृतः ।
 विदधीत तिलैर्होमं मातृकामन्त्रहं यजेत् ॥ ७ ॥
 व्योमेन्ध्रीवसनार्णकर्णिकमचां द्वन्द्वैः स्फुरत्केशवं
 पत्रान्तर्गतपञ्चमवर्गयशलार्णादिवर्णक्रमात् ।
 आशास्वसिषु लान्तलाङ्गलियुजा क्षीणीपुरेणावृतं
 पद्मं कल्पितमत्र पूजयतु तां वर्णात्मिकां देवताम् ॥ ८ ॥
 आधारशक्तिमारभ्य पीठशक्त्यन्तमर्चयेत् ।
 मेधाप्रज्ञाप्रभाविद्याधीष्टृतिस्मृतिबुद्धयः ॥ ९ ॥
 विद्येश्वरीति संप्रोक्ता भारत्या नवशक्तयः ।
 वर्णाब्जनासनं दत्त्वा मूर्तिं मूलेन कल्पयेत् ॥ १० ॥
 आवाह्य पूजयेत्तस्यां देवीमावरणैः सह ।
 अङ्गैरावरणं पूर्वं द्वितीयं युगशःस्वरैः ॥ ११ ॥
 अष्टवर्गैस्तृतीयं स्यात्तच्छक्तिभिरनन्तरम् ।
 पञ्चमं मातृभिः प्रोक्तं षष्ठं लोकेश्वरैः क्रमात् ॥ १२ ॥
 लोकपालाः स्वरैः प्रोक्तं वज्राद्यैः सप्तमं ततः ।
 विधिनानेन वर्णेशीमुपचारैः प्रपूजयेत् ॥ १३ ॥
 यापिनी पालिनी पश्चात् पावनी क्लृदिनी तथा ।
 धारिणी मालिनी भूयो हंसिनी शान्तिनी स्मृता ॥ १४ ॥
 शुभाः पत्रेषु संपूज्या धृताक्षगुणमुस्तकाः ।
 ब्राह्मी माहेश्वरी भूयः कौमारी वैष्णवी तथा ॥ १५ ॥
 वाराहानन्तरेन्द्राणी चामुण्डा सप्तमी तथा ।
 अष्टमी स्यान्महालक्ष्मीः प्रोक्ताः स्युर्विश्वमातरः ॥ १६ ॥
 दण्डं कमण्डलुं पञ्चादक्षसूत्रमथाभयम् ।
 विभ्रती क्रानकच्छाया ब्राह्मी कृष्णाजिनोज्ज्वला ॥ १७ ॥

शूलं परशुधं लुद्रदुन्दुभिं नृकरोटिकाम् ।
 वसन्ती हिमसङ्काशा ध्येया माहेश्वरी शुभा ॥ १८ ॥
 अङ्गुशं दण्डखट्वाङ्गी पाशञ्च दधती करैः ।
 ध्येया बन्धुकसङ्काशा कौमारी कामदायिनी ॥ १९ ॥
 चक्रं घण्टां कपालञ्च शङ्खञ्च दधती करैः ।
 तमालश्यामला ध्येया वैष्णवी विभ्रमोज्ज्वला ॥ २० ॥
 मुषलं करवालञ्च खेटकं दधती करैः ।
 हलं चतुर्भिर्वाराही ध्येया कालघनच्छविः ॥ २१ ॥
 अङ्गुशं तोमरं विद्युत्कुलिशे विभ्रती करैः ।
 इन्द्रनीलनिभेन्द्राणी ध्येया सर्वसमृद्धिदा ॥ २२ ॥
 शूलं कृपाणं नृशिरः कपालं दधती करैः ।
 मुण्डसङ्गुण्डिता ध्येया चामुण्डा रक्तविग्रहा ॥ २३ ॥
 अक्षस्रजं बीजपूरं कपालं पङ्कजं करैः ।
 बहन्ती हिमसङ्काशा महालक्ष्मीः समीरिता ॥ २४ ॥
 प्रयजेन्मातृकामित्यं नित्यं साधकसत्तमः ।
 न्यसेत् स्वर्गान्वितां सृष्ट्या ध्यात्वा देवीं यथाविधि ॥ २५ ॥
 सर्गविन्दन्तिकां न्यस्येड्डार्णाद्यां स्थितिकर्मणा ।
 विद्यां पूर्वोदितां विद्वानृष्यादीनङ्गसङ्गतान् ।
 ध्यायेद्वर्णेश्वरीं मन्त्रौ वल्लभेन समन्विताम् ॥ २६ ॥
 सिन्दूरकान्तिममिताभरणां त्रिनेत्रां
 विद्याक्षसूत्रमृगपोतवरान् दधानाम् ।
 पार्श्वस्थितां भगवतीं मणिकाञ्चनाभां
 ध्यायेत् कराजघृतपुस्तकवर्णमालाम् ॥ २७ ॥
 अभ्यर्चनादिकं सर्वं निदध्यात् पूर्ववर्णना ।
 विन्दुयुक्तानिमान् न्यसेत् संहृत्य ग्रन्थलोमतः ॥ २८ ॥
 विद्यां पूर्वोदितां विद्वान् ऋष्यादीनङ्गसङ्गतान् ।

ध्येया वर्णमये पद्मे देवी वाग्वक्त्रभा शिवा ॥ २८ ॥
 अक्षस्रजं हरिणमुदग्रदण्डं तथा
 विद्यां करैरविरतं दधतीं त्रिनेत्राम् ।
 अर्द्धन्दुमौलिमरुणामरविन्दरामां
 वर्णश्वरीं प्रणमतस्तनभारनस्त्राम् ॥ ३० ॥
 न्यामार्चनादिकं सर्वं कुर्यात् पूर्वोक्तवर्त्मना ।
 तारोत्थाभिः कलाभिस्ता न्यसेत् साधकसत्तमः ॥ ३१ ॥
 वर्णाद्यास्तारसंयुक्ता न्यस्तव्यस्ता नमोऽन्तिकाः ।
 ऋषिः प्रजापतिश्छन्दो गायत्रीसमुदाहृतम् ॥ ३२ ॥
 कलात्मा वर्णजननी देवता शारदा स्मृता ।
 ह्रस्वदीर्घान्तरगतैः षडङ्गं प्रणवैः स्मृतम् ॥ ३३ ॥
 हस्तैः पद्मं बिभ्राणां गुणमयहरिणं पुस्तकं चाक्षमालां
 चक्रं शुभ्रं कपालं वरममृतलसत् हेमन्तं वहन्तीम् ।
 मुक्ताविद्युत्पयोदस्फटिकनवराबन्धुरैः पञ्चवक्त्रै-
 स्स्यक्षैर्वक्षोजनस्त्रां सकलशशिनिभां शारदां तां नमामि ॥ ३४ ॥
 अर्चयेदुक्तमार्गेण शारदां सर्वकामदाम् ।
 तार्त्तीयपूर्वा न्यस्येत्तां नमोऽन्तां रुद्रसंयुताम् ॥ ३५ ॥
 सधातुप्राणसंत्यक्त्यामुक्तायादिषु ते क्रमात् ।
 ऋषिः स्याद्दक्षिणामूर्त्तिर्गायत्रीछन्द ईरितम् ॥ ३६ ॥
 अर्द्धनारीश्वरः प्रोक्तो देवतातन्त्रवेदिभिः ।
 हमाषड्दीर्घयुक्तेन कुर्यादङ्गानि देशिकः ॥ ३७ ॥
 बन्धूक्तकाञ्चननिभं रुचिराक्षमालां
 पाशाङ्कुशौ च वरदं त्रिजबाहुदण्डैः ।
 बिभ्राणमिन्दुशकलाभरणं त्रिनेत्रम्
 अर्द्धाश्विकेशमनिशं वपुराश्रयामः ॥ ३८ ॥
 पूर्वोक्तेनेव मार्गेण पूजयेत्तां यथाविधि ।

स्वराद्यां मातृकां न्यस्येत् केशवादिनमोऽन्विताम् ॥३८॥

सधातुप्राणसंत्यक्तामुक्त्यायादिषु विष्णवः ।

ऋषिः प्रजापतिः प्रोक्तो गायत्रीच्छन्द ईरितम् ॥ ४० ॥

अर्द्धलक्ष्मीहारः साक्षाद्देवताव समौरिता ।

दीर्घयुक्तेन वीजेन षडङ्गानि समाचरेत् ॥ ४१ ॥

हस्तैर्बिभ्रत् सरसजगदाशङ्कचक्राणि विद्यां

पद्मादर्णौ कनककलसं मेघविद्युद्द्विलासम् ।

वामात्तुङ्गस्तनमविरलाकम्पमाश्लेषलोभा-

देकीभूतं वपुरवतु यः पुण्डरीकाक्षलक्ष्म्याः ॥ ४२ ॥

अथार्चनादिकं सर्वं प्राग्वन्मन्त्री समाचरेत् ।

शक्तिपूर्वां तनौ न्यस्यन्मातृकां मनुवित्तमः ॥ ४३ ॥

ऋषिः शक्तिः स्मृतश्छन्दो गायत्री देवता बुधैः ।

संप्रोक्ता विश्वजननी सर्वसौभाग्यदायिनी ।

दीर्घार्द्धेन्दुजयाङ्गानि कुर्यान्मायाथवा बुधः ॥ ४४ ॥

उद्यत्कोटिदिवाकरप्रतितटोत्तुङ्गोरूपीनस्तनी

बद्धार्द्धेन्दुकिरीटहारवसनामञ्जीरसंशोभिता ।

वीराणां करपङ्कजे जपवटीं पाशाङ्कुशौ पुस्तकं

*** त्रिनयना पद्मे निषन्ना मुखम् ॥ ४५ ॥

पुरोदितेन विधिना देवीमन्त्रहमर्चयेत् ।

न्यसेत् श्रीबीजमम्यन्नां मातृकां विधिना तनौ ॥ ४६ ॥

ऋषिर्भृगुः स्मृतश्छन्दो गायत्री देवता स्मृता ।

समस्तसम्यदामादिर्जगतां नायिका बुधैः ।

प्राक्प्रस्तुतेन वीजेन कुर्यादङ्गानि साधकः ॥ ४७ ॥

विद्युद्दामसमप्रभा हिमगिरिप्रख्यैश्चतुर्भिर्गजैः

शुण्डादण्डसमुद्भूताश्चतुर्घटैरासिच्यमानांमिमाम् ।

बिभ्राणा करपङ्कजैर्जपवटीं पद्मद्वयं पुस्तकं

भास्त्रद्रवसुमङ्गलां कुचनतां ध्यायेज्जगत्स्वामिनीम् ॥ ४८ ॥

आराधयेदिमां प्रोक्तां त्वर्चनाकुसुमादिभिः ।

न्यसेत् स्वराभ्यां वपुषि मातृकां मङ्गलप्रदाम् ॥ ४९ ॥

ऋषिः सम्मोहनः प्रोक्तश्छन्दो गायत्र्यमुच्यते ।

देवता मन्त्रिभिः प्रोक्ता समस्तजननी परा ।

स्वरेण दीर्घयुक्तेन विदध्यादङ्गकल्पनम् ॥ ५० ॥

बालार्ककोटिरुचिरं स्फटिकाक्षमालां

कोदण्डमिन्नजनितं स्मरपञ्चबाणान् ।

विद्याञ्च हस्तकमलैर्दधतीं त्रिनेत्रां

ध्यायेत् समस्तजननीं नवचन्द्रचूडाम् ॥ ५१ ॥

अर्चनादिक्रियाः सर्वाः प्रोक्ताः पूर्वविधानतः ।

शक्तिः श्रीवीजकामाद्यां देवीं वर्णतनुं न्यसेत् ॥ ५२ ॥

ऋषिः पूर्वादितश्छन्दो गायत्री देवता बुधैः ।

सम्मोहिनी समुद्दिष्टा सर्वलोकवशङ्करी ।

आवर्त्तितैस्त्रिभिर्वीजैः षडङ्गानि प्रकल्पयेत् ॥ ५३ ॥

ध्यायेयमवलयेक्षुमवासपाशान्

पद्मद्वयाङ्कुशशरासनपुस्तकञ्च ।

आबिभ्रतीं त्रिजकरैररुणीं कुचार्त्तां

सम्मोहिनीं त्रिनयनां तरुणेन्दुचूडाम् ॥ ५४ ॥

अञ्जोशिवरणैः सार्द्धमुपचारैः शुभोदयाम् ।

प्रपञ्चयागं वक्ष्यामि सच्चिदानन्दसिद्धिदम् ॥ ५५ ॥

वेदादिः शक्तिरजपा परमात्मा महामनुः ।

वङ्गेर्जाया च कथिताः पञ्चमन्त्राः शुभावहाः ॥ ५६ ॥

तामाशक्त्यादिका न्यस्येदजपात्मद्विठान्तिकाम् ।

मातृकामुक्तमार्गेण सृष्ट्या देहे विधानवित् ॥ ५७ ॥

ऋषिर्ब्रह्मा समुद्दिष्टश्छन्दो गायत्र्यमौरितम् ।

समस्तवस्तुसंख्यातं परं तेजोऽत्र देवता ॥ ५८ ॥

स्वाहाद्यैः पञ्चमनुभिः पञ्चाङ्गानि प्रकल्पयेत् ।

अस्त्रं दिक्षु बुधः कुर्याद् भूयो हरिहराक्षरैः ॥ ५९ ॥

तारादिपञ्चमनुभिः परिच्रीयमानां

ध्यानैककाम्यमनिशं जगदेकमूलम् ।

संवित्समस्तगमनेश्वरमच्युतं तत्

तेजः परं भजत सान्द्रसुधाम्बुराशिम् ॥ ६० ॥

पञ्चभूतमया वर्णा बहुशः प्रागुदीरिताः ।

तस्मात् ज्ञानेन्द्रियात्मानं प्रपञ्चतन्मयं विदुः ॥ ६१ ॥

देहेऽर्पितास्तृणांस्तस्मिन् न्यस्य वर्णान् विलोमतः ।

तत्तत्स्थानयुतान्मन्त्री जुह्यात् परतेजसि ॥ ६२ ॥

एवमर्णमयं होमं कृत्वादित्यतनुर्भवेत् ।

न्यस्य मन्त्री यथान्यायं देहे विश्वस्य मातरम् ॥ ६३ ॥

जपेन्मन्त्रान् भजेद्देवान् यजेदग्निमनन्यधीः ।

द्रव्यैश्च जुह्यादग्नीं मन्त्रवित्तन्त्रदेशितैः ॥ ६४ ॥

अश्वत्थोऽङ्ग्वरप्लक्ष्म्यग्रोधसमिधस्तिलाः ।

सिद्धार्थपायसाज्यानि द्रव्याद्यष्टौ विदुर्वुधाः ॥ ६५ ॥

अमीभिर्जुह्याल्लक्षं तदर्द्धं वा समर्हितः ।

सर्वान् कामानवाप्नोति परां सिद्धिञ्च विन्दति ॥ ६६ ॥

एभिरर्कसहस्राणि हुत्वा मन्त्री विनाशयेत् ।

रिपून् क्षुद्रान् ग्रहान् भूतान् जालशापान् सपन्नगान् ॥ ६७ ॥

मन्त्राणामयथावृत्तिप्रतिपत्तिसमुद्भवान् ।

विकारान्नाशयेदाशु होमोऽयं समुदीरितः ॥ ६८ ॥

एभिस्त्रिमधुरोपेतैर्जुह्याल्लक्षमानतः ।

अचिरादेव स भवेत् साक्षाद्भूमिपुरन्दरः ॥ ६९ ॥

अमीभिः साधको भूत्वा वश्यादीन्यपि साधयेत् ।

हुत्वा लक्षं तिलैः शुद्धैर्मुच्यते सर्वपातकैः ॥ ७० ॥
 पायसान्नेन जुहूयान्मन्त्री सर्वसमृद्धये ।
 पद्मेनालक्षहोमेन महतीं श्रियमाप्नुयात् ॥ ७१ ॥
 घृतेन जुहूयाल्लक्षं प्राप्नुयात् कीर्त्तिमुत्तमाम् ।
 जातीकुङ्कुमहोमेन सर्वलोकवशं नयेत् ॥ ७२ ॥
 संशोधितैस्त्रिमध्वक्तैर्लवनैर्लक्षमानतः ।
 जुहूयाद् गुटिकां कृत्वा वश्येद्दिश्वमञ्जसा ॥ ७३ ॥
 अर्द्धं वा शक्तितो दद्याद् यथोक्तं फलमाप्नुयात् ।
 अनया सप्तसंजप्तं पिबेत् प्रातर्दिने दिने ॥ ७४ ॥
 सलिलं स भवेद्भाग्मी लभते कवितां पराम् ।
 ब्राह्मणैरसे वचा कल्के पयसा विपचेद् घृतम् ॥ ७५ ॥
 अयुतं मादृकाजप्तमर्चितं स्वविधानतः ।
 पिबेत् प्रातः स मेधावी भवेद्वाक्पतिसन्निभः ॥ ७६ ॥
 ब्राह्मीं सहस्रसंजप्तां वचां वा पयसा पिबेत् ।
 लभते महतीं मेधामचिरान्नात्र संशयः ॥ ७७ ॥
 पूर्वोक्तं पङ्कजं कृत्वा कुम्भं संस्थाप्य पूर्ववत् ।
 काथेन पूरयेन्मन्त्री यथावत् क्षीरशाखिनाम् ॥ ७८ ॥
 अष्टगन्धं विलोड्यास्मिन् नवरत्नसमन्विते ।
 आवाह्य पूरयेद्देवीं मादृकामुक्तमार्गतः ॥ ७९ ॥
 सहस्रसाधितैस्तोयैरभिषिञ्चेत् प्रियं नरम् ।
 भानुवारे शुभे लग्ने ब्राह्मणानपि पूजयेत् ॥ ८० ॥
 गुरवे दक्षिणां दद्याद् भक्तियुक्तः स्वशक्तितः ।
 रक्षाकरं विशेषेण कृत्वा द्रोहोपशान्तिदम् ॥ ८१ ॥
 ऐश्वर्यजननं पुंसां सर्वसौभाग्यसिद्धिदम् ।
 अभिषेकमिदं प्राहुर्विश्वसंमोहनप्रदम् ॥ ८२ ॥
 पूर्वोक्तं मण्डलं कृत्वा मन्त्री नवपदान्वितम् ।

मध्यादि स्थापयेत्तेषु पादेषु कलसान्नव ॥ ८३ ॥
 तन्तुभिर्वेष्टितान् शुद्धान् वह्निस्वन्दनचर्चितान् ।
 स्वधूपवासितान् मन्त्री दूर्वाक्षतसमन्वितान् ॥ ८४ ॥
 आपूर्यं शुद्धतोयैस्तान् वेष्टयेदंशुकैस्तु तान् ।
 मुक्तामाणिक्यवैदूर्यगोमेदान् वज्रविद्रुमौ ॥ ८५ ॥
 शङ्करागं मरकतं नीलं चेति यथाक्रमात् ।
 उक्तानि नवरत्नानि तेषु कुम्भेषु निःक्षेपेत् ॥ ८६ ॥
 विष्णुक्रान्तामिन्दुवल्लीं देवीं पूर्वाञ्च निःक्षेपेत् ।
 स्थापयेत् कुम्भवक्त्रेषु कोमलांश्चूतपल्लवान् ॥ ८७ ॥
 विन्यस्येदक्षतोपेतांश्चनकांश्च फलान्वितान् ।
 मध्यकुम्भे समाराध्य मन्त्री देवीं वृषादितः ॥ ८८ ॥
 अर्चयेद्दक्षकुम्भेषु व्यापिन्याद्याः पुरोदिताः ।
 वर्गमन्त्रयुताः प्रोक्तलक्षणाः सर्वसिद्धिदाः ॥ ८९ ॥
 शर्करावृतसंयुक्तं पायसञ्च निवेदयेत् ।
 स्पृष्ट्वा कुम्भान् कुशैर्दिङ्मान् जपेत् साग्रं शतं शतम् ॥ ९० ॥
 अभिषिञ्चेद्दिलोमेन साध्यान्तं दत्तदक्षिणम् ।
 सर्वपापक्षयकरं शुभदं कान्तिसिद्धिदम् ॥ ९१ ॥
 कृत्वा द्रोहादिशमनं सौभाग्यश्रीजयप्रदम् ।
 पुत्रप्रदञ्च बन्ध्यानामभिषेकमिदं विदुः ॥ ९२ ॥
 क्रूरात्तस्य पुरः स्थित्वा जपेत् साग्रं सहस्रकम् ।
 ज्वरो रक्षति तस्याशु क्षुद्रभूतग्रहा अपि ॥ ९३ ॥
 परतेजसि सच्चिन्त्य शुभं श्रुतशुभामयम् ।
 विधुं विद्यां जपेद् योगी विषरोगविनाशकृत् ॥ ९४ ॥
 वलीपलितरोगघ्नः क्षुत्पिपासाप्रणाशनः ।
 पुष्टिदः सर्वसौभाग्यदायी लक्ष्मीशुभप्रदः ॥ ९५ ॥
 सोमसूर्याग्निरूपाः स्युर्वर्णा लौहत्रयं तथा ।

रौप्यमिन्दुः स्मृतो हेम सूर्यस्ताम्रं हुताशनः ॥ ८६ ॥

लोहभागाः समुद्दिष्टाः स्वराद्यक्षरसंख्यया ।

तैलौहैः कारयेन्मुद्रामसङ्कलितसङ्गताम् ॥ ८७ ॥

साग्रं सहस्रं संजप्यं स्पृष्ट्वा तां जुह्यात्ततः ।

तस्य संपातयेन्मन्त्रौ सर्पिषा पूर्वसंख्यया ॥ ८८ ॥

निक्षिप्य कुम्भे तां मुद्रामभिप्रेकोक्तवर्त्मना ।

आवाह्य पूजयेद्देवीमुपचारैः समाहितः ॥ ८९ ॥

अभिषिच्य विनीताय दद्यात्तां मुद्रिकां गुरुः ।

इयं मुद्रा क्षुद्ररोगविषज्वरविनाशनी ॥ ९० ॥

व्यालचीरमृगादिभ्यो रक्षां कुर्याद्विशेषतः ।

युद्धे विजयमाप्नोति धारयेन्मनुजेश्वरः ॥ ९१ ॥

विभवेन्मालकां मन्त्रौ नवरत्नं यथाक्रमात् ।

अष्टावष्टौ स्वराः स्पर्शाः पञ्चशो व्यापका अपि ॥ ९२ ॥

नवरत्नसमुत्पन्ना नवरत्नेश्वरा ग्रहाः ।

अर्केन्दुरक्तजगुरुभृगुमन्दाहिकेतवः ॥ ९३ ॥

माणिक्यं मौक्तिकं चारुं विद्रुमं गारुडं पुनः ।

पद्मरागं लसदम्बं नीलं गोमेदकं शुभम् ॥ ९४ ॥

वैदूर्यं नवरत्नानि मुद्रां तैः कारयेत् शुभाम् ।

जपहोमादिकं सर्वं कुर्यात् पूर्वोक्तवर्त्मना ॥ ९५ ॥

यो मुद्रां धारयेदेतां तस्य सुर्वशगा ग्रहाः ।

वर्द्धते तस्य सौभाग्यं लक्ष्मीरव्याहता भवेत् ॥ ९६ ॥

कृत्वा द्रोहाणि नश्यन्ति नश्यन्ति सकलापदा ।

रहोभूतपिशाचाद्याचनेक्षन्ते तं भयाकुलाः ।

उपर्युपरि वर्द्धन्ते धनरत्नादिसम्पदः ॥ ९७ ॥

तार्त्तियाज्ज्वलकर्णिकं स्वरयुगैराविर्भवत् केशवः

वर्गोल्लासि वसुच्छदं वसुमतीगेहेन संवेष्टितम् ।

ताराधीश्वरवारिवर्णविलसद्विकीर्णसंशोभिना
यन्त्रं वर्णतनोः परं निगदितं सर्वमयन्नं परम् ॥ १० ८ ॥
इति सारदातिलके षष्ठः पटलः ।

सप्तमः पटलः ।

अथ भूतलिपिं वक्ष्ये सुगोप्यामतिदुर्लभाम् ।
यां प्राप्य मुनयः सन्तः सर्वान् कामान् प्रपेदिरे ॥ १ ॥
पञ्चङ्गस्त्राः सन्धिवर्णा व्योमेवाग्निजलन्धरा ।
अन्यमाद्यं द्वितीयञ्च चतुर्थं मध्यमं क्रमात् ॥ २ ॥
पञ्चवर्गाक्षराणि स्युरन्तस्येतेन्दुभिः सह ।
एषा भूतलिपिः प्रोक्ता द्विचत्वारिंशदक्षरैः ॥ ३ ॥
अत्रैव वर्णा वर्गाणां पञ्चमाः सार्णसंयुताः ।
वर्गाद्या इति विज्ञेया नववर्णाः स्मृता अमौ ॥ ४ ॥
व्योमेवाग्निजलक्षौणी वर्गवर्णा पृथग्विदुः ।
द्वितीयवर्गेन्दुर्न स्यान्नवमेन जलं धरा ॥ ५ ॥
विरिञ्चिविष्णुरुद्राश्चिप्रजापतिदिगीश्वराः ।
क्रियादिशक्तिसहिताः क्रमात् स्युर्वर्गदेवताः ॥ ६ ॥
ऋषिः स्यादक्षिणामूर्तिर्गायत्रीच्छन्द ईरितम् ।
देवता कथिता सङ्घिः साक्षाद्वर्णेश्वरी परा ॥ ७ ॥
हृदि षड्वर्गकैः कुर्यात् षडङ्गानि सजातिभिः ।
ध्यायेद्विल्वतरोर्मूले देवीं तन्मयपङ्कजे ॥ ८ ॥
वदन्ति सुधियो नित्यं वृत्तं वर्णमयं शुभम् ।
परसंविन्नहावीजं विन्दुनादमहाशिफम् ॥ ९ ॥
पृथिव्यक्षरशाखाभिः सर्वाशान्तविजृम्भितम् ।

सलिलाक्षरपत्रैः स्वैः संछादितजगत्त्रयम् ॥ १० ॥
 वज्रिवर्गाङ्कुरैर्दीप्तं रत्नैरिव सुरद्रुमम् ।
 मरुद्वर्णलसत्पुष्पैर्द्योतयन्तं वपुःश्रियम् ॥ ११ ॥
 आकाशार्णफलैर्नम्रं सर्वभूताश्रयं परम् ।
 पराश्रुताज्यमधुभिः सिञ्चन्तं परमेश्वरीम् ॥ १२ ॥
 वेदागमादिभिः क्लृप्तं समुन्नतिमनोहरम् ।
 शिवशक्तिमयं साक्षात् छायाश्रितजगत्त्रयम् ।
 एनमाश्रित्य सुधियः सर्वान् कामानवाप्नुयुः ॥ १३ ॥
 अङ्गोन्मुक्तशशाङ्गकोटिसदृशीमापीनतुङ्गस्तीं
 चन्द्रार्द्धाङ्कितमस्तकां मधुमदादालोलनेत्रत्रयाम् ।
 विभ्राणामनिशं वरीजपवटीं विद्यां कपालं करै-
 राद्यां यौवनगर्वितां लिपितनुं वागीश्वरीमाश्रये ॥ १४ ॥
 आधारदेशिविष्ठाने नाभौ हृदि गले पुनः ।
 विन्दौ नादे ततः शक्त्यां शिवे देशिकसत्तमः ॥ १५ ॥
 नवाधारेषु विद्या स्यात् स्वरानुग यथाविधि ।
 आदिवर्णास्ततो न्यस्येन्मुखेषुर्द्धारितः सुधीः ॥ १६ ॥
 ऊर्ध्वमाहेन्द्रयाम्योदक्पश्चिमेषु समाहितः ।
 दोःपतत्सु पञ्चवर्गाणां वर्णान् देशिकसत्तमः ॥ १७ ॥
 अग्रमूलोपमूलाग्रमध्यदेशक्रमेण तु ।
 जठरे पार्श्वयुगले नाभौ पृष्ठे समाहितः ॥ १८ ॥
 गुह्यं हृद्भूविले न्यस्येत् शादिवर्णत्रयं क्रमात् ।
 मृध्यां स्वर्गावशीलः स्यात् स्थितौ वज्रिसरुत्पयः ॥ १९ ॥
 वियद्भूमीः क्रमान्न्यस्येत् सदा स्वर्गावसानिकाम् ।
 संहतौ प्रतिलोमेन विन्यस्येदिन्दुभूषितम् ॥ २० ॥
 आगमोक्तेन मार्गेण दीक्षितः साधकोत्तमः ।
 लक्षं न्यस्येज्जपेत्तावजुहूयादयुतं तिलैः ॥ २१ ॥

पूजयेदन्वहं देवीं पीठे प्रागीरिते सुधीः ।
 वर्णाञ्जेनासनं कुर्यात् मूर्तिं मूलेन कल्पयेत् ॥ २२ ॥
 देवीं संपूजयेत्तस्मादङ्गाद्यावरणैः सह ।
 आदावङ्गाहतिः पञ्चादम्बिकाद्याभिरीरिता ॥ २३ ॥
 द्वितीया मातृभिः प्रोक्ता तृतीयाद्यष्टशक्तिभिः ।
 चतुर्थी पञ्चमी प्रोक्ता द्वात्रिंशदभिः पुनः पुनः ॥ २४ ॥
 चतुःषष्ट्या स्मृता षष्टीशक्तिभिर्लोकपालकैः ।
 सप्तमी पुनरेतेषामस्त्रैः स्यादष्टमातृभिः ॥ २५ ॥
 एवं पूज्या जगद्धात्री श्रीभूतलिपिदेवता ।
 स्थानेषूक्तेषु विधिवदभ्यर्च्याङ्गानि पूर्ववत् ॥ २६ ॥
 अम्बिका वाग्भवी दुर्गाः श्रीशक्तीः प्रोक्तलक्षणाः ।
 ब्रह्मपाद्याः पूर्ववत् पूज्याः कराली विकरात्युमा ॥ २७ ॥
 सरस्वती श्रीदुर्गोषा लक्ष्मीः सत्या स्मृतिर्धृतिः ।
 अङ्गा मेधा मतिः कान्तिरार्या षोडशशक्तयः ॥ २८ ॥
 खड्गखेटकधारिण्यः श्यामाः पूज्याः खलङ्कृताः ।
 विद्याङ्गीपुष्टयः प्रज्ञाः सिनीवाली कुहुः पुनः ॥ २९ ॥
 रुद्रवीर्या प्रभानन्दा पोषिणी सिद्धिदा शुभा ।
 कालरात्रिर्महारात्रिर्भद्रकाली कपर्दिनी ॥ ३० ॥
 विक्कतिर्दण्डमुण्डिन्यौ सेन्दुः खण्डा शिखण्डिनी ।
 निशुम्भशुम्भमथनी महिषासुरघातिनी ॥ ३१ ॥
 इन्द्राणी चैव रुद्राणी शङ्करार्द्धशरीरिणी ।
 नारी नारायणी चैव त्रिशूलिन्यपि पालिनी ॥ ३२ ॥
 अम्बिका ह्लादिनी चैव द्वात्रिंशच्छक्तयः स्मृताः ।
 चक्रहस्ता पिशाचास्या संपूज्याश्चारुभूषणा ॥ ३३ ॥
 पिङ्गलाक्षी विशालाक्षी समृद्धिर्बुद्धिरेव च ।
 अङ्गा स्वाहा स्वधा भिक्षा माया संज्ञा वसुन्धरा ॥ ३४ ॥

त्रिलोकधात्री सावित्री गायत्री त्रिदशेश्वरी ।

सुरूपा बहुरूपा च स्कन्धमाताच्युतप्रिया ॥ ३५ ॥

विमला चामला पञ्चाद्वारुणी पुण्यवारुणी ।

प्रकृतिर्विकृतिः सृष्टिः स्थितिः संहृतिरेव च ॥ ३६ ॥

सन्ध्या माता सती हंसी मद्रीका वज्रिका परा ।

देवमाता भगवती देवकी कमलासना ॥ ३७ ॥

विमुखी तप्तमुख्यन्या सुरासुराविमर्दिनी ।

लम्बौष्ठी चोर्ध्वकेशी च बहुशीर्षा वृकोदरी ॥ ३८ ॥

रथरेखाह्वया पञ्चाच्छशिरेखा तथा परा ।

गगना पवना वेगा वसुधा तदनन्तरम् ॥ ३९ ॥

ततो भुवनपालाख्या ततः स्यान्मदनातुरा ।

अनङ्गानङ्गमदना तथैवानङ्गमेखला ॥ ४० ॥

अनङ्गकुसुमा विश्वरूपस्वरभयङ्करी ।

अङ्गदासत्यवादिन्यो वज्ररूपा शुचित्रता ॥ ४१ ॥

वरदाख्याथ भागीशी चतुःषष्टिः समीरिता ।

चापवाणधराः सर्वा ज्वालाजिह्वा महाप्रभाः ॥ ४२ ॥

दंष्ट्रिण्यश्चोर्ध्वकेश्यस्ताजुहोपक्रान्तमानसः ।

सर्वाभरणसन्दीप्ताः पूजनीयाः प्रयत्नतः ॥ ४३ ॥

लोकेशाः पूर्ववत् पूज्यास्तद्वद्वरादिकान्यपि ।

इत्थं यः पूजयेन्मन्त्रौ श्रीभूतलिपिदेवताम् ॥ ४४ ॥

श्रीवश्यः स भवेद् भूमिदेवैरप्यभिवन्द्यते ।

कमलैरयुतं हुत्वा राजानं वशमानयेत् ॥ ४५ ॥

उत्पलैर्जुहूयात्तद्वन्महालक्ष्मीः प्रजायते ।

पलाशैः कुसुमैर्हुत्वा वत्सरेण कविर्भवेत् ॥ ४६ ॥

राजीवमनहोमेन वनितां वशमानयेत् ।

माघकान्तानि कर्माणि कुर्यादत्रापि साधकः ॥ ४७ ॥

भूतलिप्या पुटीकृत्य यो मन्त्रं भजते नरः ।
 क्रमोत्क्रमाच्युतावृत्या तस्य सिद्धो भवेन्ननुः ॥ ४८ ॥
 प्रसप्तभुजगाकारां कुण्डलीं मध्यवर्त्मना ।
 सङ्गमय्य परं स्थानं प्राणवृत्तां परावृतैः ॥ ४९ ॥
 ज्ञावयन्मूर्ध्नि मूलान्तं योगो यः सर्वसिद्धिदः ।
 अनया न्यस्तदेहस्तु वेजसा भास्करो भवेत् ।
 यन्त्रक्रियाविशिषांश्च कृत्वा कर्माणि साधयेत् ॥ ५० ॥
 विन्दाद्यं गगनं तदेव शिवयुक् ज्ञानी चतुर्थायुतो
 नृत्यन्तो मनुरेष मध्यविहितः साध्यस्य बन्धुचरैः ।
 पत्रेष्वक्षरशी हकारपुटितांस्तदभूतशिष्टं तथा
 चान्धदले विलिख्य मतिमान् वृत्तेन संवेष्टयेत् ॥ ५१ ॥
 वियदन्तमिदं लाक्षाचन्दनेन विनिर्मितम् ।
 रोहिण्यामुदये बाहौ विषमं सर्वशान्तिदम् ॥ ५२ ॥
 यौ द्वौ साध्यधरेन्दुखण्डशिरसौ स्यातां क्रमात् ड्युतं
 कोपेशं नमसान्वितं विरचयन्मध्ये दलेष्वष्टसु ।
 वायव्यानलसम्पुटान् विलिख्य विधिना शिष्टार्णमन्तोदले
 यन्त्रं बाह्यगृहेण वेष्टितमिदं स्यात्तालपत्रस्थितम् ॥ ५३ ॥
 स्वात्यां मन्त्रोदये यन्त्रं वायव्यां निखनेद्रिपोः ।
 द्वार्युच्चाटनकृतस्य मृतिर्वा भवति ध्रुवम् ॥ ५४ ॥
 वज्रैर्वीजयुगं क्रमात् श्रवणसत्यार्द्धेन्दुयुक् स्यात् स्त्रौ
 वीषट् हृन्ममरेशमध्यविहितः पत्रेषु वर्गोद्भवान् ।
 वर्णान् वज्रनिरोधितान् प्रविलिखेत् साध्याक्षरैर्दोषकै-
 रन्त्यं चान्धदले कृशानुपुरगं भूर्जोदरे कल्पितम् ॥ ५५ ॥
 शुभवारर्चसंयोगे लाक्षाकुङ्कुमकल्पितम् ।
 रक्षाकृतं सर्वभूतानां यन्त्रमाग्नेयमीरितम् ॥ ५६ ॥
 घातकाक्षरमिश्रं तत्कृत्तिकायां कुजोदये ।

चिताङ्गारेण तद्वस्त्रैर्लिखितं नाशयेद्विपुम् ॥ ५७ ॥
 नासार्द्धेन्दुतदस्वतन्मनुयुतं सार्द्धेन्दुछेन्तो विधु-
 र्वन्ते भूवने नमोनिगदितो मध्ये मनुर्द्वारणात् ।
 वेषान् पत्रपुटे स्वराक्षरपुटान् साध्यस्य बन्धुक्षरे-
 रालिख्याप्तपुरेण वेष्टितमिदं यन्त्रं भवेद्धारणम् ॥ ५८ ॥
 भूर्जपत्रे लिखेदेतद्रक्तचन्दनवारिणा ।
 वारुणोच्चदिते काले यन्त्रं वश्यादिकृद्भवेत् ॥ ५९ ॥
 गण्डो विन्दुविभूषितो वसुमती स्यात्तादृशी गण्डयो-
 र्मध्यस्थौ तु जगौ नकेन तिरिमं मन्त्रं लिखेन्मध्यतः ।
 लान्तान् लार्णपुटीकृतान् वसुमतीवर्णान् दलेष्वाल्लिखेत्
 स्वेवा वर्णयुतान् यथाविधि गुरोर्गेहेन सवेष्टयेत् ॥ ६० ॥
 ज्येष्ठायामुदिते सौम्ये मृदि गैरिकनिर्मितम् ।
 पार्थिवं यन्त्रमचिरात् सर्वत्र स्तम्भकृद्भवेत् ॥ ६१ ॥
 गुह्याद् गुह्यतरां नित्यां श्रीभूतलिपिदेवताम् ।
 यः सेवते शुभैः पुत्त्रैर्धनधान्यैः स वर्द्धते ॥ ६२ ॥
 अद्रिर्वरुणसंरुद्धेद् वाग्वादिनि च ठद्वयम् ।
 वागीश्वर्या दशार्णोऽयं मन्त्रो वाग्विभवप्रदः ॥ ६३ ॥
 ऋषिः कण्ठे विराट्छन्दी देवता वाङ्मयीरिता ।
 श्रियःश्रवणयुङ्नासा वदनान्धुगुदेष्विमान् ।
 न्यस्यार्णान् प्राग्वदङ्गानि मातृकोक्तानि कल्पयेत् ॥ ६४ ॥
 तरुणसकलमिन्दोर्बिभ्रन्ती शुभ्रकान्तिं
 कुचभरनमिताङ्गी सन्निभन्ना सिताब्जे ।
 निजकरमलोद्यल्लेखनीपुस्तकश्रीः
 सकलविभवसिद्धे पातु वाग्देवता नः ॥ ६५ ॥
 दशलक्षं जपेन्मन्त्रं दशांशं जुहूयात्ततः ।
 पुण्डरीकैः पयोयुक्तैस्त्रिलैर्वा मधुरामृतैः ॥ ६६ ॥

मातृकादीरिते पीठे वागीशौमर्चयेत् सुधीः ।
 वर्णाब्जेनासनं दद्यात् मूर्तिं मूलेन कल्पयेत् ॥ ६७ ॥
 आदावङ्गानि सपूज्य पश्चादुक्तौरिमा यजेत् ।
 योगा सत्या च विमला ज्ञाना बुद्धिः स्मृतिः पुनः ॥ ६८ ॥
 मेधा प्रज्ञा च पत्रेषु मुद्रापुस्तकधारिणीः ।
 दलाग्रेषु समभ्यर्च्य ब्राह्माद्यास्ता यथाविधि ॥ ६९ ॥
 लोकपाला बहिः पूज्यास्तेषामस्त्राणि तद्बहिः ।
 एवं संपूजयेन्नन्वी जपहोमादितत्परः ॥ ७० ॥
 ब्रह्मचर्यरतः शुद्धः शुद्धदन्तनखादिकः ।
 संस्मरन् सर्ववनिताः सततं देवताधिया ॥ ७१ ॥
 कवित्वं लभते धीमान् मासैर्द्वादशभिर्भुवम् ।
 पीत्वा तन्मन्त्रितं तोयं सहस्रं प्रत्यहं जपेत् ॥ ७२ ॥
 महाकविर्भवेन्नन्वी वत्सरेण न संशयः ।
 उरोमात्रोदके स्थित्वा ध्यायन्मार्त्तण्डमण्डले ॥ ७३ ॥
 स्थितौ देवौ प्रतिदिनं त्रिसहस्रं जपेन्ननुम् ।
 लभते मण्डलात् सिद्धिं वाचामप्रतिमां भुवि ॥ ७४ ॥
 पलाशविल्वकुसुमैर्जुहूयान्मधुरोचितैः ।
 समिद्धिर्वातमुत्थराभिर्यशः प्राप्नोति वीक्पतिः ॥ ७५ ॥
 हृदयान्ते भगवति वद शब्दयुगं ततः ।
 वाग्देवि ! वङ्गिजायान्तं वाग्मवाद्यं समुद्धरेत् ॥ ७६ ॥
 मनुं षोडशवर्णाब्जं वागैश्वर्यप्रदायकम् ।
 मनोः षड्भिः पदैः कुर्यात् षडङ्गं जातिसंयुतैः ॥ ७७ ॥
 शुभ्रांश्च्छविलेपमाख्यवसनां शुभ्रांश्चखण्डोज्ज्वलां
 व्याख्यामक्षगुणं सुधाढ्यकलसं विद्याच्च हस्ताम्बुजैः ।
 बिभ्राणां कमलासनं कुचलतां वाग्देवतां सस्मितां
 वन्दे वाग्बिभवप्रदां त्रिनयनां सौभाग्यसम्पत्करीम् ॥ ७८ ॥

हविष्याशी जपेत् सम्यक् बहुलक्ष्मनन्यधीः ।
 दशांशं जुहुयादन्ते तिलैराज्यपरिप्लुतैः ॥ ७६ ॥
 मातृकोक्ते यजेत् पीठे देवीं प्रागौरिते क्रमात् ।
 पिबेत्तन्मन्त्रितं तोयं प्रातःकाले दिने दिने ॥ ८० ॥
 विद्वान् वत्सरतो मन्त्री भवेन्नास्ति विचारणा ।
 अभिषिञ्चेज्जलैर्जप्तैरात्मानं स्नानकर्मणि ॥ ८१ ॥
 तर्पयेत्तां जलैः शुद्धैरतिमेधामवाप्नुयात् ।
 पुष्पगन्धादिकं सर्वं तज्जप्तं धारयेत् सुधीः ॥ ८२ ॥
 मभायां पूजितः सद्भिर्वादे च विजयी भवेत् ।
 तारो मायाधरो विन्दुः शक्तिस्तारः सरस्वती ॥ ८३ ॥
 डेन्तनत्यको मन्त्रः प्रोक्त एकदशाक्षरः ।
 ब्रह्मरन्ध्रे भ्रुवोर्मध्ये नवरन्ध्रेषु च क्रमात् ।
 मन्त्रवर्णान् न्यसेन्मन्त्री वाग्भवेनाङ्गकल्पना ॥ ८४ ॥
 वाणीं पूर्णनिशाकरोज्ज्वलमुखीं कर्पूरकुन्दप्रभां
 चन्द्रार्द्धाङ्कितमस्तकां निजकरैः संविभ्रतीमादरात् ।
 वीणामक्षगुणं सुधाढ्यकलसं विद्याच्च तुङ्गस्तनीं
 दिव्यैराभरणैर्विभूषिततनुं हंसाधिरूढां भजे ॥ ८५ ॥
 जपेद् द्वादशलक्ष्णाणि तत्सहस्रं सिताम्बुजैः ।
 नागचम्पकपुष्पैर्वा जुहुयात् साधकोत्तमः ॥ ८६ ॥
 मातृकोक्ते यजेत् पीठे वक्ष्यमाणक्रमेण ताम् ।
 वर्णाब्जे नासनं कुर्यात् मूर्तिं मूलेन कल्पयेत् ॥ ८७ ॥
 देव्या दक्षिणतः पूज्या संस्कृता वाङ्मयी ततः ।
 प्राकृता वामतः पूज्या वाङ्मयी सर्वसिद्धिदा ॥ ८८ ॥
 इष्टा पूर्ववदङ्गानि प्रज्ञायां प्रयजेत् पुनः ।
 प्रज्ञा मेधा श्रुतिः शक्तिः स्मृतिर्वागीश्वरी मतिः ॥ ८९ ॥
 स्यातिश्चेति समाख्याता ब्राह्मणाद्यास्तदनन्तरम् ।

लोकेशानर्चयेद् भूयस्तदस्त्राणि च तदुबहिः ॥ ८० ॥
 इति संपूजयेद्देवीं साक्षाद्वाग्वल्लभो भवेत् ।
 दशाक्षरीसमुक्तानि कर्माण्यत्रापि साधयेत् ॥ ८१ ॥
 वाचस्पतिमृते भूयः पुनः पुनरिति कीर्तयेत् ।
 वागाद्यो मुनिभिः प्रोक्तो रुद्रसंख्याक्षरो मनुः ।
 कुर्यादङ्गानि विधिवद्वागाद्यैः पञ्चभिः पदैः ॥ ८२ ॥
 आसीना कमले करैर्जपवटीं पञ्चदशं पुष्पकं
 विभ्राणा तरुणेन्दुवद्धमुकुटा मुक्तेन्दुकुन्दप्रभा ।
 भालोन्मीलितलोचना कुचभराक्रान्ताभवद्भूतले
 भूयाद्वागधिदेवता मुनिगणैरासेव्यमानानिशम् ॥ ८३ ॥
 रुद्रलक्षं जपेन्मन्त्रं दशांशं जुहुयाद् घृतैः ।
 मातृकाकल्पिते पीठे पूजयेत्तां यथा पुरा ॥ ८४ ॥
 पलाशकुसुमैर्हुत्वा परां सिद्धिं समाप्नुयात् ।
 कदम्बकुसुमैस्तद्वत् फलैः श्रौतक्षसम्भवेः ॥ ८५ ॥
 अचिरात् श्रियमाप्नोति वाचां कुन्दसमुद्भवैः ।
 नन्द्यावर्त्तप्रसूनैर्वा हुत्वा वाग्वल्लभो भवेत् ॥ ८६ ॥
 ब्राह्मीरसे वचाकल्के कपिलाज्यं पचेज्जपन् ।
 पिबेद्दिनादौ तन्नित्यं सर्वशास्त्रार्थविद्भवेत् ॥ ८७ ॥
 अनया विद्यया जर्म ब्राह्मीपत्रं प्रभक्षयेत् ।
 न विस्मरति मेधावी श्रुत्वा वेदागमान् पुनः ॥ ८८ ॥
 बहुना किमियं विद्या भजतां कामदोमणिः ।
 तोयस्थं शयनं विष्णोः सेके वलचतुर्मुखः ॥ ८९ ॥
 विन्दुर्वीशयुतो वङ्गिर्विन्दुसङ्घास्त्रुमान् भृगुः ।
 उक्तानि त्रीणि बीजानि सङ्गिः सारस्वतार्थिनाम् ।
 अङ्गानि कल्पयेद्बीजैर्द्विरुक्तैर्जातिसङ्गतैः ॥ ९० ॥
 मुक्ताक्षरावदातां शिरसि शशिकलालङ्कृतां बाहुभिः स्वै-

व्याख्यां वर्णाख्यमालां मणिमयकलसं पुस्तकञ्चोदहन्तीम् ।
आपीनोत्तुङ्गवक्षोरुहभवविलसन्मध्यदेशमधीशां
वाचामीडे चिराय त्रिभुवननमितां पुण्डरीके निषण्णाम् ॥ १०१ ॥

त्रिलक्षं प्रजपेन्मन्त्रं जुहुयात्तद्दशांशतः ।

पायसेनाज्यसिक्तेन संस्कृते हव्यवाहने ॥ १०२ ॥

वागीशीं पूजयेत् पीठे विधिना मातृकोदिते ।

प्राक् प्रयुक्तेन मार्गेण प्रत्यहं साधकोत्तमः ॥ १०३ ॥

व्याघातकुसुमैर्हुत्वा वाक्सिद्धिमतुलां लभेत् ।

जातीपुष्पैः सिताम्भोजैः सिक्तैश्चन्दनवारिणा ॥ १०४ ॥

नन्द्यावर्तैः शुभैः कुन्दैर्हुत्वा वाक्सिद्धिमाप्नुयात् ।

जपन् वीजत्रयं मन्त्री सभायां जयमाप्नुयात् ॥ १०५ ॥

सितां वचां वा ब्राह्मीं वा जप्तां खादेद्दिनागमे ।

मेधां कामानवाप्नोति साधको नात्र संशयः ॥ १०६ ॥

एवमुक्तेषु मन्त्रेषु दीक्षितो यतमानसः ।

एवं यो भजते भक्त्या स भवेद्भुक्तिमुक्तिभाक् ॥ १०७ ॥

सुसितैः गन्धकुसुमैः पूजा सारस्वते विधौ ।

दूर्वायवाङ्गुरं पुष्पं राजह्वचसमुद्भवम् ॥ १०८ ॥

उत्पलानि प्रशस्तानि सिन्धुवाराङ्गुराणि च ।

भजन् सरस्वतीं नित्यमेतानि परिवर्जयेत् ॥ १०९ ॥

आम्नातं गृह्णन् विल्वं कलञ्जं लसुनं तथा ।

तैलं पलाण्डुपिण्याकं शलाटुमपि भोजने ॥ ११० ॥

सर्वं पर्युषितं त्याज्यं सदा सारस्वतार्थिना ।

नाचरेन्निशि ताम्बूलं स्त्रियं गच्छेद्दिवा न च ॥ १११ ॥

न सन्ध्ययोः स्वपेक्षातु ना शुचिः किञ्चिदुच्चरेत् ।

प्रदोषेषु भजेन्मीनं दिग्बस्तां न विलोकयेत् ॥ ११२ ॥

न पुष्पितां स्त्रियं गच्छेन्न निन्देद्दामलोचनाम् ।

न मृषावचनं ब्रूयान्नाक्रमेत् पुस्तकं सुधीः ॥ ११३ ॥
 अक्षराव्यानि पत्राणि नोपेक्षेत् न च लङ्घयेत् ।
 चतुर्दश्यष्टमीपर्वप्रतिपदग्रहणेषु च ॥ ११४ ॥
 संक्रमेषु च सर्वेषु विद्यां नैव पठेद् बुधः ।
 व्याख्याने संत्यजेन्निद्रामालस्यं जृम्भणं बुधः ॥ ११५ ॥
 क्रोधं निष्ठौवनं तद्वन्नीचाङ्गस्पर्शनं तथा ।
 मनुष्यसर्पमार्जारमूलकनकुलादयः ॥ ११६ ॥
 अन्तरा यदि गच्छेयुस्तदाध्यायं परित्यजेत् ।
 निशासु दीपशेषेषु सद्यः पाठं परित्यजेत् ॥ ११७ ॥
 ज्ञात्वा दोषानिमान् सम्यक् भक्त्या यो भारतीं भजेत् ।
 वाचां मिद्धिमवाप्नोति वाचस्पतिरिवापरः ॥ ११८ ॥
 इति सारदातिलके सप्तमः पटलः ॥

—

अष्टमः पटलः ।

अथ वक्ष्ये श्रियो मन्त्रान् श्रीसौभाग्यबलप्रदान् ।
 यस्याः कटाक्षमात्रेण त्रैलोक्यमभिवर्द्धते ॥ १ ॥
 वान्तं वक्त्रिसमारूढं वामनेत्रेन्दुसंयुतम् ।
 वीजमेतत् श्रियः प्रोक्तं चिन्तारत्नमिवापरम् ॥ २ ॥
 ऋषिर्भृगुर्निवृच्छन्तो देवताश्रीः समीरिता ।
 षड्दीर्घयुक्तवीजेन कुर्यादङ्गानि षट्क्रमात् ॥ ३ ॥
 कान्त्या काञ्चनसन्निभां हिमगिरिप्रस्थैश्चतुर्भिर्गजै-
 र्हस्तोत्क्षिप्तहिरण्यमयामृतघटैरासिच्यमानां स्त्रियम् ।
 बिभ्राणां वरमञ्जयुग्ममभयं हस्तैः किरीटोज्ज्वलां
 क्षौमावन्नितम्बललितां वन्देऽरविन्दे स्थिताम् ॥ ४ ॥
 भानुलक्ष्मं जपेन्नन्त्री दौर्घितो विजितेन्द्रियः ।

श्रियमभ्यर्चयेन्नित्यं सुगन्धिकुसुमादिभिः ॥ ५ ॥
 सहस्रं जुहुयान्मन्त्री तैलैर्वा मधुराद्भुतैः ।
 वैष्णवैः फलैर्वा जुहुयाच्चिभिर्वा साधकोत्तमः ॥ ६ ॥
 अत्रावाह्य यजेद् देवीं परिवारैः समन्विताम् ।
 बीजाद्यमासनं दत्त्वा भूर्ति मूलेन कल्पयेत् ॥ ७ ॥
 यजेत् पूर्ववदङ्गानि दिग्दलेष्वर्चयेत्ततः ।
 वासुदेवं सङ्कर्षणं प्रद्युम्नमनिरुद्धकम् ॥ ८ ॥
 हंसपीततमालेन्द्रनीलाभान् पीतवाससः ।
 चक्रशङ्खगदापद्मधारिणस्तान् चतुर्भुजान् ॥ ९ ॥
 विदिग्दलेषु पत्रेषु दमकादीन् यजेद्भुजान् ।
 दमकं सलिलञ्चैव गुग्गुलुञ्च कुरुण्टकम् ॥ १० ॥
 यजेच्छङ्खानिधं देव्या दक्षिणे दयितान्वितम् ।
 मुक्तामाणिक्यसङ्काशौ किञ्चित् स्मितमुखाभ्जौ ॥ ११ ॥
 अन्योन्यालिङ्गनपरौ शङ्खपङ्कजधारिणौ ।
 विगलद्रत्नवर्णाभ्यां शङ्खाभ्यां मूर्ध्नि लाञ्छितौ ॥ १२ ॥
 तुन्दिलं कम्बुकनिधिं वसुधारां घटस्तनीम् ।
 वामतः पङ्कजनिधिं प्रियया सहितं यजेत् ॥ १३ ॥
 सिन्दूराभौ भुजाञ्छिष्टौ रक्तपद्मोत्पलान्वितौ ।
 निःसरद्रत्नवर्षाभ्यां पद्माभ्यां मूर्ध्नि राजितौ ॥ १४ ॥
 तुन्दिलं पङ्कजनिधिं तन्वीं वसुमतीमपि ।
 दलाग्रेषु यजेदेता वलाकाद्याः समन्ततः ॥ १६ ॥
 वलाका विमला चैव कमला वनमालिका ।
 पङ्कजद्वयधारिण्यो मुक्ताहारसमप्रभाः ॥ १७ ॥
 लोकेशान् पूजयेदन्ते वज्राद्यस्त्राणि तद्बहिः ।
 इत्थं यो भजते देवीं विधिना साधकोत्तमः ॥ १८ ॥
 धनधान्यसमृद्धिः स्यात् श्रियमाप्नोत्यनिन्दिताम् ।

वक्षःप्रमाणे सलिले स्थित्वा मन्त्रमिमं जपेत् ॥ १९ ॥

त्रिलक्षं सञ्जपेन्नन्तरी देवीं ध्यात्वाकर्मण्डले ।

स लवेदल्पकालेन रमाया वसतिं स्थिराम् ॥ २० ॥

विष्णुगिहस्थविल्वस्थ मूलमास्थाय मन्त्रवित् ।

त्रिलक्षं प्रजपेन्नन्तरी वाञ्छितं फलमाप्नुयात् ॥ २१ ॥

अशोकवङ्गौ जुहुयात्तण्डुलैराज्यलोहितैः ।

वश्यत्यचिरादेव त्रैलोक्यमपि मन्त्रवित् ॥ २२ ॥

जुहुयात्तण्डुलैः शुद्धैरर्काग्नौ नियुतं वशी ।

राज्यश्रियमवाप्नोति हरितुल्यां महीयसौम् ॥ २३ ॥

जुहुयात् खादिरे वङ्गौ तण्डुलैर्मधुरोक्षितैः ।

राजावश्यो भवेत् क्षिप्रं महालक्ष्मीश्च वर्द्धते ॥ २४ ॥

विल्वच्छायामधिवसन् विल्वमिश्रहविष्यभुक् ।

सवत्सरद्वयं हुत्वा तत्फलैरयवाम्बुजैः ॥ २५ ॥

साधकेन्द्रो महालक्ष्मीं चक्षुषा पश्यति ध्रुवम् ।

हविषा घृतसिक्तेन पायसेन ससर्पिषा ॥ २६ ॥

हुत्वा श्रियमवाप्नोति निश्चितं मन्त्रवित्तमः ।

मधुराक्तारुणाम्भोजैर्जुहुयात्तक्षमादरात् ॥ २७ ॥

न मुञ्चति रमा तस्य वशमाभूतसंप्लवम् ।

वाग्भवं वानिता विष्णोर्मायामकरकेतनः ॥ २८ ॥

चतुर्वीजात्मको मन्त्रश्चतुर्वर्गफलावहः ।

अङ्गानि कुर्याद् दीर्घाणि रमावीजेन मन्त्रवित् ॥ २९ ॥

माणिक्यप्रतिमप्रभां हिमनिभैस्तुङ्गैश्चतुर्भिर्मणै-

र्हस्तग्राहितरत्नकुम्भसलिलैरासिच्यमानां सदा ।

हस्ताब्जैर्वरदानमम्बुजयुगाभीतीर्दधानां हरः

कान्तां काङ्क्षितपारिजातलतिकां वन्दे सरोज्जासनाम् ॥ ३० ॥

भानुलक्षं हविष्याशी जपेदन्ते सरोरुहैः ।

जुहुयादरुणैः फुल्लैस्तत् सहस्रं जितेन्द्रियः ॥ ३१ ॥

रमायाः कल्पिते पीठे तद्विधानेन पूजयेत् ।

कुर्यात् प्रयोगांस्तत्रस्थान्मनुनानेन साधकः ॥ ३२ ॥

विधिभिः सिच्यते नित्यं मूर्तिर्मङ्गिरुपस्थितैः ।

दीर्घाया द्विर्विसर्गान्तो ब्रह्मा भानुर्वसुन्धरा ॥ ३३ ॥

वान्तेशिन्यै प्रिया वङ्गेर्मनुः प्रोक्तो दशाक्षरः ।

ऋषिर्दक्षो विराट्कुन्दो देवताश्रीः समीरिता ॥ ३४ ॥

देव्यै हृदयमाख्यातं पद्मिन्याः शिर ईरितम् ।

विष्णुपत्न्यै शिखा प्रोक्ता वरदायै तनुच्छदम् ॥ ३५ ॥

अस्त्रं कमलरूपायै नमोऽन्ताः प्रणवादिकाः ।

अङ्गमन्त्राः समुददिष्टा ध्यायेद् देवीमनन्यधौः ॥ ३६ ॥

आसीना सरसीरुहे स्मितमुखी हस्ताम्बुजैर्विभ्रती

दानं पद्मयुगलभये च वपुषा सौदामिनीसन्निभा ।

मुक्तादामविराजमानपृथुलोत्तुङ्गस्तनोद्भासिनी

पायाद्वः कमला कटाक्षविभवैरानन्दयन्ती हरिम् ॥ ३७ ॥

दशलक्षं जपेदेन मन्त्रविद्विजितेन्द्रियः ।

दशांशं जुहुयान्मन्त्री मधुराक्तैः सरोरुहैः ॥ ३८ ॥

श्रीपीठे पूजयेद् देवीमङ्गानि प्रथमं यजेत् ।

वलाकाद्याः ततः पूज्या लोकेशास्त्यावृती अपि ॥ ३९ ॥

इति संपूजयेद् देवीं सम्पदामालयो भवेत् ।

समुद्रगायां सरिति कण्ठमात्रे जले स्थितः ॥ ४० ॥

त्रिलक्षं प्रजपेन्नन्त्रं साक्षाद्वैश्रवणो भवेत् ।

आराध्योत्तरनक्षत्रे देवीं सक्चन्दनादिभिः ॥ ४१ ॥

नन्द्यावर्त्तभवैः पुष्पैः सहस्रं जुहुयात् ततः ।

पौर्णमास्यां फलैर्वैल्वैर्जुहुयान्मधुराङ्गुतैः ॥ ४२ ॥

पञ्चम्यां विशदाभोजैः शुक्रवारं सुगन्धिभिः ।

अन्यैर्वा विशदैः पुष्पैः प्रतिमासं विशालधीः ॥ ४३ ॥
 स भवेदब्दमात्रेण सर्वदा सम्पदां निधिः ।
 वाग्भवा शम्भुवनिता रमा मकरकेतनः ॥ ४४ ॥
 तार्त्तीयश्च जगत्पार्श्वो वङ्गवीजसमुज्ज्वलः ।
 अर्घीशाब्धोभृगुस्त्रैहृन्मन्त्रोऽयं द्वादशाक्षरः ॥ ४५ ॥
 महालक्ष्म्या समुद्दिष्टस्ताराद्यः सर्वसिद्धिदः ।
 ऋषिर्ब्रह्मा समुद्दिष्टश्छन्दो गायत्र्यमीरितम् ॥ ४६ ॥
 देवता जगतामादिर्महालक्ष्मीः समीरिता ।
 हस्तौ संशोध्य मन्त्रेण तारादिहृदयान्तकम् ॥ ४७ ॥
 वीजानां पञ्चकं न्यस्येदङ्गुलीषु यथाक्रमम् ।
 मन्त्रं शेषं न्यसेन्मन्त्री तलयोरुभयोरपि ॥ ४८ ॥
 मूर्द्धादिचरणं यावन्मन्त्रेण व्यापकं न्यसेत् ।
 मूर्द्धाक्षिवक्षोगुह्याङ्घ्रौ पञ्चवीजानि विन्यसेत् ॥ ४९ ॥
 शेषान् न्यसेत् सप्तवर्णान् हृदये सप्तधातुषु ।
 अङ्गानि पञ्चभिर्वीजैरस्त्रं शिष्टाक्षरैर्भवेत् ॥ ५० ॥
 ज्ञानैश्वर्यादिभिर्युक्तैश्चतुर्थ्यन्तैः सजातिभिः ।
 ज्ञानमैश्वर्यशक्ती च बलवीर्ये सतेजसी ॥ ५१ ॥
 ज्ञानैश्वर्यादयः प्रोक्ताः षट्क्रमादङ्गदेवताः ।
 एवं न्यस्तशरीरोऽसौ स्मरेदुद्यानमङ्गुतम् ॥ ५२ ॥
 चम्पकाशोकपुन्नागपाटलैरुपशोभितम् ।
 लवङ्गमालतीविल्वदेवदारुनमेरुभिः ॥ ५३ ॥
 मन्दारपारिजाताद्यैः कल्पवृक्षैः सुपूजितैः ।
 चन्दनैः कर्णिकारैश्च मातुलुङ्गैश्च मञ्जुलैः ॥ ५४ ॥
 दाडिमीलकुचाङ्गोलैः पूगैः कुरुवकैरपि ।
 कदलीकुन्दमन्दारनारिकेलैरलङ्कितम् ॥ ५५ ॥
 अन्यैः सुगन्धिपुष्पाढ्यैः वृक्षपण्डैश्च मण्डितम् ।

माधवीमल्लिकाजातीकेतकीशतपत्रकैः ॥ ५६ ॥
 पावन्तीतुलसीनन्द्यावर्तैर्दमनकैरपि ।
 सर्वर्तुकुसुमोपेतैर्लसद्भिरुपशोभितम् ॥ ५७ ॥
 मन्दमारुतसन्निभकुसुमामोदि दिङ्मुखम् ।
 तस्य मध्ये सदा फुल्लैः कुमुदोत्पलपङ्कजैः ॥ ५८ ॥
 सौगन्धिकैश्च कल्लारैर्नवैः कुवलयैरपि ।
 हंससारसकारण्डभ्रमरैश्चक्रनामभिः ॥ ५९ ॥
 अन्यैः कमलकल्लारविहङ्गैरुपशोभितम् ।
 महासरसि तन्मध्ये पुलिनेऽतिमनोहरे ॥ ६० ॥
 परितः पारिजाताढ्यं मण्डपं मणिकुट्टिमम् ।
 उद्यदादित्यसङ्काशं भास्वरं शशिशैतलम् ॥ ६१ ॥
 चतुर्द्वारसमायुक्तं हेमप्राकारशोभितम् ।
 रत्नोपकृतृप्तिशोभिकपाटाष्टकसयुतम् ॥ ६२ ॥
 नवरत्नसमाकृतुत्तुङ्गगोपुरतोरणम् ।
 हेमदण्डशिखालम्बिध्वजावलिपरिष्कृतम् ॥ ६३ ॥
 नवरत्नसमाबद्धस्तम्भराजिविचित्रितम् ।
 सहस्रदीपसंयुक्तदीपदण्डविराजितम् ॥ ६४ ॥
 तप्तहाटकसंल्लृप्तवातायनमनोहरम् ।
 नानावर्णांशुक्रोन्नद्धसुवर्णशतकोटिभिः ॥ ६५ ॥
 चित्रितैश्चित्रवर्णैश्च वितानैरुपशोभितम् ।
 सर्वरत्नसमायुक्तं हेमकुट्टसमुज्ज्वलम् ॥ ६६ ॥
 केतकीमालतीजातीचम्पकोत्पलकेशरैः ।
 मल्लिकातुलसीजातीनन्द्यावर्तकचम्पकैः ॥ ६७ ॥
 एतैरन्यैश्च कुसुमैरलङ्कृतमहीतलम् ।
 अम्बुकाश्मीरकस्तूरीमृगनाभितमालकैः ॥ ६८ ॥
 चन्दनागुरुकर्पूरैरामोदितदिगन्तरम् ।

एवं सच्चिन्त्य मनसा मण्डपं सुमनोहरम् ॥ ६९ ॥

तन्मध्ये भावयेन्नन्वी पारिजातं मनोहरम् ।

तस्याधस्तात् अरेन्नन्वी रत्नसिंहासनं महत् ।

तस्मिन् सच्चिन्त्येद् देवीं महालक्ष्मीं मनोहराम् ॥ ७० ॥

बालार्कद्युतिमिन्दुखण्डविलसत्कोटीरहारोज्ज्वलां

रत्नाकल्पविभूषितां कुचनतां शालीः करे मञ्जरीम् ।

पद्मी कौस्तुभरत्नमप्यविरतं संबिभ्रतीं सस्मितां

फुल्लाम्भोजविलोचनत्रययुतां ध्यायेत् परां देवताम् ॥ ७१ ॥

सिञ्चन्मञ्जीरसंशोभिपादाम्भोजविराजिताम् ।

नवरत्नरागकीर्णकाञ्चीदामविभूषिताम् ॥ ७२ ॥

मुक्तामाणिक्यवैदूर्यसन्नद्धोदरवन्धनाम् ।

विभ्राजमानां मध्येन वलित्रितयशोभिना ॥ ७३ ॥

जाङ्गवीसलिलावर्त्तशोभिनाभिविभूषिताम् ।

पट्टोरपङ्ककपूर्ऋकुङ्कुमालङ्कितस्तनीम् ॥ ७४ ॥

वारिवाहविनिर्मुक्तमुक्ताहारगरीयसीम् ।

विभ्रतीमुत्तरासङ्गं दुकूलं परिकल्पितम् ॥ ७५ ॥

क्लृप्तकाञ्चनसन्नद्धवैदूर्याङ्गदभूषणाम् ।

पद्मरागस्फुरत्स्वर्णकङ्कणाढ्यकराम्बुजाम् ॥ ७६ ॥

माणिक्यशकलावद्भुद्रिकाभिरलङ्किताम् ।

तप्तहाटकसक्लृप्तमणिग्रैवेयशोभिताम् ॥ ७७ ॥

विचित्रविविधाकल्पां कम्बुसङ्काशकम्भराम् ।

उद्यद्दिनकराकारनयनत्रयसुन्दरीम् ॥ ७८ ॥

भ्रूलताजितकन्दर्पकरकामुकविभ्रमाम् ।

विकसत्तिलपुष्पश्रीविजयोद्यतनासिकाम् ॥ ७९ ॥

ललाटकान्तिविभवविजितार्द्धसुधाकराम् ।

सान्द्रसौरभसम्पन्नकस्तूरीतिलकाङ्किताम् ॥ ८० ॥

मत्तालिमालाविलसदलकाव्यमुखाव्युजाम् ।
 पारिजातप्रसूनश्रीवाहिधम्मिल्लबन्धनाम् ॥ ८१ ॥
 अनर्घ्यरत्नघटितमुकुटाङ्कितमस्तकाम् ।
 सर्वलावण्यवसतिं भवनं विभ्रममश्रियः ॥ ८२ ॥
 लजसां जम्बभूमिं तां महालक्ष्मीं मनोहराम् ।
 एवं सञ्चिन्तयन् देवीं हविष्याशौ जितान्द्रयः ॥ ८३ ॥
 भानुलक्षं जपेन्मन्त्रं दशांशं जुहुहाद् घृतैः ।
 जुहुयात् श्रीफलैः पद्मैः प्रत्येकमयुतं ततः ॥ ८४ ॥
 तर्पयेत् सलिलैः शुद्धैः सुगन्धैरयुतद्वयम् ।
 श्रीवीजस्योदिते पीठे महालक्ष्मीं प्रपूजयेत् ॥ ८५ ॥
 श्रीवीजेनासनं दत्त्वा मूर्तिं मूलेन कल्पयेत् ।
 पूजयेत् दक्षिणे पार्श्वे देव्याः शङ्करनन्दनम् ॥ ८६ ॥
 अन्यतः पुष्पधन्वानं पुष्पाञ्जलिकरं यजेत् ।
 अङ्गानि पूर्वमुक्तेषु स्थानेषु विधिवद् यजेत् ॥ ८७ ॥
 उमाद्याः पत्रमध्यस्थाः शक्तौरष्टौ यजेत् क्रमात् ।
 अथोमाश्रीसरस्वती दुर्गा धरणि संयुता ॥ ८८ ॥
 गायत्रीदेव्या चेति पद्महस्ताः सुभूषणाः ।
 जङ्घसूर्यसुते पूज्ये पादप्रक्षालनोद्यते ॥ ८९ ॥
 शङ्खपद्मनिधी पूज्यौ पार्श्वयोर्धृतचामरौ ।
 धृतातपत्रं वरुणं पूजयेत् पश्चिमे ततः ॥ ९० ॥
 संपूज्य राशिं परितो यजेदथ नवग्रहान् ।
 अर्चयेद् दिग्गजान् दिक्षु चतुर्दन्तविभूषितान् ॥ ९१ ॥
 ऐरावतः पुण्डरीको वामनः कुमुदोऽञ्जनः ।
 पुष्पदन्तः सार्वभौमः सुप्रतीकश्च दिग्गजाः ॥ ९२ ॥
 अभ्यर्चयेदथेन्द्रादींस्तदस्त्राण्यपि तदुच्चैः ।
 आगमोक्तेन विधिना सुगन्धैः सुमनोहरैः ॥ ९३ ॥

पूजयेद् गन्धपुष्पाद्यैर्देवीमन्त्रहमादरात् ।
 दूर्वाभिराज्यसिक्ताभिर्जुहुयादायुषे नरः ॥ ८४ ॥
 दशरात्रं समिद्धेऽग्नावष्टोत्तरसहस्रकम् ।
 गुडूचीराज्यसंसिक्ता जुहुयात् सप्तवासरम् ॥ ८५ ॥
 अष्टोत्तरसहस्रं वा स जीवेच्छरदां शतम् ।
 हुत्वा तिलान् घृताभ्यक्तान् दोर्घमायुरवाप्नुयात् ॥ ८६ ॥
 आरभ्यार्कदिनं मन्त्री दशरात्रं दिने दिने ।
 आज्याक्तार्कसमिद्धोमादारोग्यं लभते ध्रुवम् ॥ ८७ ॥
 कण्ठमात्रोदके स्थित्वा ध्यात्वा देवीं दिवाकरे ।
 ऊर्ध्वबाहुदशशतमष्टोत्तरमिमं जपेत् ॥ ८८ ॥
 आरोग्यं लभते सद्यो वाञ्छितान्यपि मन्त्रवित् ।
 शालिभिर्जुह्वतो नित्यमष्टोत्तरसहस्रकम् ॥ ८९ ॥
 अचिरादेव महती लक्ष्मीः सञ्जायते ध्रुवम् ।
 प्रसूनैर्जुहुयान्मन्त्री लक्ष्मीवल्लीसमुद्भवैः ॥ ९० ॥
 नन्द्यावर्तसमुत्थैर्वा सिद्धार्थैश्च घृतप्लुतैः ।
 महतीं श्रियमाप्नोति मान्यते सर्वजन्तुभिः ॥ ९१ ॥
 मरीचजौरकोन्मिश्रैर्नारिकेलरजोयुतैः ।
 सगुडैराज्यसंपक्कैरूपैराज्यलोडितैः ॥ ९२ ॥
 जुहुयात् पायसाहारो मन्त्रविद्विजितेन्द्रियः ।
 अष्टोत्तरशतं नित्यं मण्डलाइनदो भवेत् ॥ ९३ ॥
 हविषा गुडमिश्रेण जुहुयाद्वनवान् भवेत् ।
 जवापुष्पाणि जुहुयादष्टोत्तरसहस्रकम् ॥ ९४ ॥
 गृहीत्वा प्रजपेद् भस्म नागवल्लौरसान्वितम् ।
 तिलकं तनुपातेन सर्ववश्यकरं भवेत् ॥ ९५ ॥
 ब्रह्मवृक्षसमित्पुष्पैर्ब्राह्मणं वशयेद् वशी ।
 जातिपुष्पैश्च राजानं वैश्यान्क्रोत्पलैः सुधीः ॥ ९६ ॥

शूद्रात्रीलोत्पलैर्हृत्वा वशमानयति स्त्रियः ।
 कृत्वा नवपदात्मानं मण्डलं यन्त्रभूषितम् ॥ १०७ ॥
 अभिषेकं प्रकुर्वीत विधिना सर्वसिद्धये ।
 कलसान् स्थापयेत् तेषु पटेषु शुभलग्नवान् ॥ १०८ ॥
 चन्दनालिसर्वाङ्गान् दूर्वाक्षतसमन्वितान् ।
 दुकूलवेष्टितानेतान् पूरयेत्तीर्थवारिभिः ॥ १०९ ॥
 नवरत्नसमाबद्धं कर्षकाञ्चनकल्पितम् ।
 मध्यकुम्भे क्षिपेत् पद्मं यन्वाङ्मं देशिकोत्तमः ॥ ११० ॥
 चन्दनोशीरकपूरजातिककूलकुङ्कुमम् ।
 कृष्णागुरुतमालैर्बायुतं संपिथ्य भागतः ॥ १११ ॥
 विलोच्य सर्वकुम्भेषु रत्नान्यपि विनिक्षिपेत् ।
 लक्ष्मीं दूर्वां सदा भद्रा महादेवौ मधुव्रता ॥ ११२ ॥
 अशनौ शतुवल्ली च क्रान्तापामार्गपत्रकम् ।
 प्रियङ्गुमुद्गगोधूमव्रीहींश्च सतिलान् यवान् ॥ ११३ ॥
 शालितण्डुलमाषांश्च प्रक्षाल्य तेषु निक्षिपेत् ।
 धात्रीलकुचविल्वानां कदलीनारिकेलयोः ॥ ११४ ॥
 फलान्यपि विनिक्षिप्य पुष्पान्येतानि विन्यसेत् ।
 पद्मं सौमन्धिकं जातिमल्लिकावकुलं तथा ॥ ११५ ॥
 क्षम्यकाशोकपुन्नागतुलसीकेतकोद्भवम् ।
 पल्लवानि वटाश्वत्थप्लक्षोदुम्बरशाखिनाम् ॥ ११६ ॥
 ब्रह्मकूर्चञ्च निःक्षिप्य चषकैः सफलाक्षतैः ।
 पिधाय कुम्भवक्त्राणि क्षौमैराच्छादयेत्ततः ॥ ११७ ॥
 आवाह्य मध्यकलसे महालक्ष्मीं प्रपूजयेत् ।
 यजेदुमाद्याः शिष्टेषु कलसेष्वष्टसु क्रमात् ॥ ११८ ॥
 गन्धैर्मनोहरैः पुष्पैर्धूपदीपसमन्वितैः ।
 निवेद्य भक्ष्यभोज्यानि तान् स्पृष्ट्वा प्रजपेन्मनुम् ॥ ११९ ॥

विसहस्रं प्रजप्यान्ते साङ्गमान्तीय संयतम् ।
 संस्थाप्य स्थण्डिले पीठं तस्मिंस्तं विनिवेशयेत् ॥ १२० ॥
 वन्यैराभरणैर्वस्त्रैरलङ्क्य तमादरात् ।
 सुमङ्गलाभिर्नारीभिः क्षिप्तपुष्पाक्षताञ्चितम् ॥ १२१ ॥
 अर्चितानां द्विजातीनामाशीर्वादपुरःसरम् ।
 नदत्सु पञ्चवाद्येषु सुहृत्ते शोभने सुधीः ॥ १२२ ॥
 मध्यस्थं कुम्भमुद्धृत्य महालक्ष्मीमनुं स्मरन् ।
 अभिषिञ्चेत् क्रमादन्यैः कलसैरपि देशिकः ॥ १२३ ॥
 करेणास्य शिरः स्पृष्ट्वा प्रयुञ्जीताशिषं गुरुः ।
 भद्रमस्तु शिवञ्चास्तु महालक्ष्मीः प्रसीदतु ॥ १२४ ॥
 रक्षन्तु त्वां सदा देवाः सम्पदः सन्तु सर्वदा ।
 अथोत्थायाभिषिक्तः सन् वाससी परिधाय च ॥ १२५ ॥
 यथाविधि समाचम्य प्रणमेद्दण्डवद् गुरुम् ।
 वस्त्रैराभरणैर्धान्यैर्धनैर्गोमहिषादिभिः ॥ १२६ ॥
 द्वासीदासैश्च विधिवत्तोषयेद्देवताधिया ।
 ब्राह्मणान् भोजयित् पश्चात् दीनान्धक्तपणैः सह ॥ १२७ ॥
 महान्तमुत्सवं कुर्यात् भवने बन्धुभिः सहः ।
 तदा कृतार्थमात्मनं मन्यते मनुजोत्तमः ॥ १२८ ॥
 अभिषिक्तो नरपतिः परान् विजयतेऽचिरात् ।
 नारौतु पतिमाप्नोति राजपुत्रं न संशयः ॥ १२९ ॥
 अभिषिक्ता सती बन्ध्या सृते पुत्रं महामतिम् ।
 महारोगेषु जातेषु क्वादद्रोहेषु देशिकः ॥ १३० ॥
 भूतेषु दुर्निमित्तादौ विदध्यादभिषेचनम् ।
 सर्वसम्पत्करं पुंसां सर्वसौभाग्यसिद्धिदम् ॥ १३१ ॥
 सर्वरोगप्रशमनं सर्वापद्भिर्निवारणम् ।
 गर्भरक्षाकरं स्त्रीणां दीर्घायुर्जनकं परम् ॥ १३२ ॥

प्रसूतानामपि स्त्रीणां स्रुतिकागाररक्षकम् ।
 प्रनष्टपूर्वगर्भाणां परगर्भाभिरक्षणम् ॥ १३३ ॥
 आसन्नशत्रुभीतीनां नाशनञ्च महीभुजाम् ।
 अभिषेकमिमं प्राहुरागमार्थविशारदाः ॥ १३४ ॥
 वेदादिस्थितसाध्यनामयुगशःश्रीशक्तिमारान्वितं
 किञ्चत्कृष्णु दिनेशपत्रविलसन्मन्त्राक्षरं तद्वह्निः ।
 पद्मं व्यञ्जनकेशरं स्वरलसत्पत्राष्टयुग्मं धरा-
 विम्बाभ्यां वषट्कन्तया त्वरितया यन्त्रं लिखेद् वेष्टितम् ॥ १३५ ॥
 भूपूरद्वयकोणेषु हृत्क्षौ लेख्यौ पुनः पुनः ।
 महालक्ष्मीयन्त्रमिदं सर्वैश्वर्यफलप्रदम् ॥ १३६ ॥
 सर्वदुःखप्रशमनं सर्वापह्निनिवारणम् ।
 बहुना किमिहोक्तेन परमस्त्वान्न विद्यते ॥ १३७ ॥
 शम्भुपत्नी श्रिया रुद्धा कामो भगवती मही ।
 ब्रह्मादित्यो धरा दीर्घा लक्षादि भगवान्मरुत् ॥ १३८ ॥
 प्रसीद युगलं भूयः श्रीरुद्धा भुवनेश्वरी ।
 महालक्ष्मीं नमोऽन्तः स्यात् प्रणवादिरयं मनुः ॥ १३९ ॥
 सप्तविंशत्यक्षराट्यः प्रोक्तः सर्वसमृद्धिदः ।
 कमले हृदयं प्रोक्तं शिरः स्यात् कमलालये ॥ १४० ॥
 शिखां प्रसीद तेनैव कवचं चतुरक्षरैः ।
 अस्त्रमेतैः पदैः कुर्यात् श्रीबीजपुटितैः पृथक् ॥ १४१ ॥
 सिन्दूरारुणकान्तिरञ्जवसतिं सौन्दर्यवारां निधिं
 कोटीराङ्गदहारकुण्डलकटीसूत्रादिभिर्भूषिताम् ।
 हस्ताङ्गैर्वसुपत्रमञ्जयुगलादर्शौ वहन्तीं परा-
 मावीतां परिचारिकाभिरनिशं ध्यायेत् प्रियां शार्ङ्गिणः ॥ १४२ ॥
 लक्षं जपेत् फलैर्वैल्वैर्जुहुयान्मधुरोक्षितैः ।
 दशांशसंस्कृते वङ्गी प्रागुक्तेनैव वर्त्मना ॥ १४३ ॥

श्रीबीजोक्ते यजेत् पीठे वक्ष्यमाणक्रमेण ताम् ।
 अङ्गावृतेर्बहिः पूज्या मूर्तयः श्रीधरादयः ॥ १४४ ॥
 श्रीधराख्यं हृषीकेशं वैकुण्ठं विश्वरूपकम् ।
 वासुदेवं सङ्कर्षणं प्रद्युम्नमनिरुद्धकम् ॥ १४५ ॥
 दलमूलेषु संपूज्य पत्रमध्येषु सयजेत् ।
 भारतीं पार्वतीं चान्द्रीं शचीञ्च दमकादिकान् ॥ १४६ ॥
 तदग्रेष्वर्चयेद् बाणान् महालक्ष्म्याः क्रमादमून् ।
 अनुरागं च संवादं विजयं वल्लभं दमम् ॥ १४७ ॥
 हर्षं बलञ्च तेजश्च लोकपालाननन्तरम् ।
 तदायुधानि तद्बाह्वो पूजयेत् साधकोत्तमः ॥ १४८ ॥
 अनेन विधिना देवीं महालक्ष्मीमुपासते ।
 एतेषु निवसेल्लक्ष्मीरस्मरन्ती निजालयम् ॥ १४९ ॥
 उत्पलैर्जुहुयात्तच्च चन्दनाभसि संस्थितैः ।
 लभेत् राज्यं शत्रुनाशं विना युद्धेन पार्थिवः ॥ १५० ॥
 जपन्नाजसभां गच्छेत् सम्भाव्येत तया नरः ।
 दूर्वा देवी महालक्ष्मीर्विष्णुकान्ता मधुव्रता ॥ १५१ ॥
 अशनी शक्रवल्ली च सदा भद्राञ्जलिः प्रिया ।
 हरिचन्दनकर्पूरलाक्षाचन्दनरोचनाः ॥ १५२ ॥
 मालूरकेशरौ कुष्ठं सर्वं पिष्ट्वा निशारसैः ।
 अष्टोत्तरसहस्रन्तु जपित्वा तिलकक्रियाम् ॥ १५३ ॥
 कुर्वतो मन्त्रिणः सर्वे वशे तिष्ठन्त्यहर्निशम् ।
 श्रियो मन्त्रं जपेन्नन्ती श्रीसूक्तान्यपि संजपेत् ॥ १५४ ॥
 भूयसीं श्रियमाकाङ्क्ष्य सत्यवादी भवेत् सदा ।
 प्रत्यगाशमुखोऽश्रीयात् स्मितपूर्वं प्रियं वदेत् ॥ १५५ ॥
 भूषयेद् गन्धपुष्पाद्यैरात्मानं नियतः शुचिः ।
 शयीत शुद्धशय्यायां तरुण्या सह भार्यया ॥ १५६ ॥

नग्नो नावतरेदम्भस्तैलाभ्यक्तो न भक्षयेत् ।
हरिद्रां न मुखे लिम्पेन्न सुष्यादशुचिः क्वचित् ॥ १५७ ॥
न वृथा विलिखेद् भूमिं न विल्बं द्रोणमम्बुजम् ।
न धारयेत् मूर्ध्नि चैव नाद्यात् तैलञ्च केवलम् ॥ १५८ ॥
मलिनो न भवेज्जातु कुत्सितान्नं न भक्षयेत् ।
द्रोणपङ्कजविल्वानि पदभ्यां जातु न लङ्घयेत् ॥ १५९ ॥
महादेवीमिन्द्रवल्लीं श्रीदेवीं विष्णुवल्लभाम् ।
कन्यां जम्बूपवालञ्च धारयेन्मूर्ध्नि सर्वदा ॥ १६० ॥
इत्याचारपरो नित्यं विष्णुभक्तो दृढव्रतः ।
श्रियमाप्नोति महतीं देवानामपि दुर्लभाम् ॥ १६१ ॥
इति सारदातिलके अष्टमः पटलः ।

नवमः पटलः ।

अथ वक्ष्ये जगद्धात्रीमधुना भुवनेश्वरीम् ।
ब्रह्मादयोऽपि यां ज्ञात्वा लेभिरे श्रियमूर्जिताम् ॥ १ ॥
नकुलीशोऽग्निमारूढो वामनेतार्द्धचन्द्रवान् ।
वीजं तस्या यथाख्यातं सेवितं सिद्धिकाङ्क्षिभिः ॥ २ ॥
ऋषिः शक्तिर्भवेच्छन्दो गायत्री देवता मनोः ।
कथिता स्वरसङ्घेन सेविता भुवनेश्वरी ॥ ३ ॥
षड्दीर्घयुक्तवीजेन कुर्यादङ्गानि षट् क्रमात् ।
संहारसृष्टिमार्गेण मातृकान्यस्तविग्रहः ॥ ४ ॥
मन्त्रन्यासं ततः कुर्याद् देवताभावसिद्धये ।
हृल्लेखां मूर्ध्नि वदने गगणां हृदयाम्बुजे ॥ ५ ॥
रक्तां करालिकां गुह्ये महोच्छ्वां पदद्वये ।
ऊर्ध्वप्राग्दक्षिणे देव्याः पश्चिमेषु मुखेषु च ॥ ६ ॥

सत्यादिङ्गस्त्रयीजाढ्या न्यस्तव्या भूतसप्रभाः ।
 अङ्गानि विन्यसेत् पञ्चाज्जातियुक्तानि च क्रमात् ॥ ७ ॥
 ब्रह्माणं विन्यसेद्भाले गायत्र्या सह संयुतम् ।
 सावित्र्या संयुतं विष्णुं कपोले दक्षिणे न्यसेत् ॥ ८ ॥
 वागीश्वर्या समायुक्तं वामगण्डे महेश्वरम् ।
 श्रिया धनपतिं न्यसेद् वामकर्णाग्रके पुनः ॥ ९ ॥
 रत्या स्मरं मुखे न्यस्य पुष्ट्या गणपतिं न्यसेत् ।
 सव्यकर्णोपरि निधी कर्णगण्डान्तरालयोः ॥ १० ॥
 न्यस्तव्यौ वदने मूलं भूयश्चैतां स्तनौ न्यसेत् ।
 कण्ठमूले स्तनद्वन्द्वे वामांशे हृदयास्त्रुजे ॥ ११ ॥
 सव्यांशे पार्श्वयुगले नाभिदेशे च देशिकः ।
 भालांशपार्श्वजठरे पार्श्वसापरके हृदि ॥ १२ ॥
 ब्रह्माण्याद्यास्ततो न्यस्या विधिना प्रोक्तलक्षणाः ।
 मूलेन व्यापकं देहे न्यस्य देवीं विचिन्तयेत् ॥ १३ ॥
 लब्धदिनकरद्युतिमिन्दुकिरीटतुङ्गकुचां त्रिनयनयुक्ताम् ।
 स्मरमूर्खीं वरदाङ्गुशपाशाभीतिकरां प्रभजे भुवनेशीम् ॥ १४ ॥
 प्रजपेन्मन्त्रविन्मन्त्रं द्वात्रिंशलक्षमानतः ।
 त्रिस्तादयुक्तैर्जुहुयादष्टद्वयैर्दशांशतः ॥ १५ ॥
 दद्यादर्थ्यं दिनेशाय तत्र सञ्चिन्त्य पार्वतीम् ।
 पद्ममष्टदलं बाह्ये वृत्तं षोडशभिर्दलैः ॥ १६ ॥
 विलिखेत् कर्णिकासम्ये षट्कोणमतिसुन्दरम् ।
 ततः संपूजयेत् पीठं नवशक्तिसमन्वितम् ॥ १७ ॥
 जयाख्या विजया पञ्चादजिता चापराजिता ।
 नित्या विलासिनी दोष्घ्नी त्वघोरा मङ्गला नव ॥ १८ ॥
 वीजाढ्यमासनं दत्त्वा मूर्त्तिं तेनैव कल्पयेत् ।
 तस्यां संपूजयेद्देवीमावाह्यावरणैः क्रमात् ॥ १९ ॥

मध्यप्राग्दक्षिणे दिव्यपश्चिमेषु यथाक्रमात् ।
 हृल्लेखाद्याः समभ्यर्च्यार्ः पञ्चभूतसमप्रभाः ॥ २० ॥
 वरपाशाङ्कुशाभीतिधारिण्यो मितभूषणाः ।
 स्थानेषु पूर्वयुक्तेषु पूजयेदङ्गदेवताः ॥ २१ ॥
 षट्कोणेषु यजेन्मन्त्री पञ्चान्मैथुनदेवताः ।
 इन्द्रकोणे लसद्दण्डकुण्डिकाक्षगुणाभयाम् ॥ २२ ॥
 गायत्रीं पूजयेन्मन्त्री ब्रह्माणमपि तादृशम् ।
 रक्षःकोणे शङ्खचक्रगदापङ्कजधारिणीम् ॥ २३ ॥
 सावित्रीं पीतवसनां यजेद्विद्युच्च तादृशम् ।
 वायुकोणे परश्वक्षमालाभयवरान्विताम् ॥ २४ ॥
 यजेत् सरस्वतीमच्छां रुद्रं तादृशलक्षणम् ।
 वाङ्मकोणे यजेद्रत्नकुम्भं मणिकरण्डकम् ॥ २५ ॥
 कराभ्यां विभ्रतं पीतं तुन्दिलं धननायकम् ।
 आलिङ्ग्य सव्यहस्तेन वामेनाम्बुजधारिणीम् ॥ २६ ॥
 धनदाक्षसमारूढां जैत्रालक्ष्मीं प्रपूजयेत् ।
 वारुणे मदनं बाणपाशाङ्कुशशरासनाम् ॥ २७ ॥
 धारयन्तं जवारक्तं पूजयेद्रत्नभूषणम् ।
 सव्येन पतिमास्त्रिष्य वामेनोत्पलधारिणीम् ॥ २८ ॥
 पाणिना रमणाङ्गस्थां रतिं सम्यक् समर्चयेत् ।
 ऐशान्ये पूजयेत् सम्यग्विघ्नराजं प्रियान्वितम् ॥ २९ ॥
 शूलपाशधरं कान्तावराङ्गस्थक् कराङ्गुलिम् ।
 माध्वीपूर्णकपालाढ्यं विघ्नराजं दिगम्बरम् ॥ ३० ॥
 पुष्करे विगलद्रत्नस्फुरच्चषकधारिणम् ।
 सिन्दूरसदृशाकारा मुहाममदविभ्रमाम् ॥ ३१ ॥
 धृतरत्नोत्पलामन्यपाणिना तङ्गुजस्थशम् ।
 आश्लिष्टकान्तामरुणां पुष्टिमध्ये दिगम्बरीम् ॥ ३२ ॥

कर्णिकायां निधी पूज्यौ षट्कोणस्याथ पार्श्वयोः ।
 अङ्गानि केशरेखेताः पश्चात् पत्रेषु पूजयेत् ॥ ३३ ॥
 अनङ्गकुसुमा पश्चादनङ्गकुसुमातुरा ।
 अनङ्गमदना तद्वदनङ्गमदनातुरा ॥ ३४ ॥
 भुवनपाला गगनवेगा चैव ततः परम् ।
 शशिरेखा गणरेखा चेत्यष्टशक्तयः पराः ॥ ३५ ॥
 पाशाङ्कुशवराभीतिधारिण्योऽरुणविग्रहाः ।
 ततः षोडशपत्रेषु कराली विकारान्धुमा ॥ ३६ ॥
 सरस्वती श्रीदुर्गाया लक्ष्मीश्रुत्यौ स्मृतिर्धृतिः ।
 अद्वा मेधा मतिः कान्तिराय्या षोडश शक्तयः ॥ ३७ ॥
 खड्गखेटकधारिण्यः श्यामाः पूज्याः समन्ततः ।
 पद्माद् बहिः समभ्यर्थाः शक्तयः परिचारिकाः ॥ ३८ ॥
 प्रथमानङ्गरूपा स्नादनङ्गमदना ततः ।
 मदनातुरा भुवनवेगा भुवनपालिका ॥ ३९ ॥
 स्यात् सर्वोशशिरानङ्गवदनानङ्गमेखला ।
 चषकं तालवृन्तञ्च ताम्बूलं छत्रमुज्ज्वलम् ॥ ४० ॥
 चामरे चांशुकं पुष्पं बिभ्राणा करपल्लवैः ।
 सर्वाभरणसन्दीप्तान् लोकपालान् बहिर्यजेत् ॥ ४१ ॥
 वज्रादीन्यपि तद्वाह्ये देवीमित्यं प्रपूजयेत् ।
 पूज्यते सकलैर्देवैः किं पुनर्मनुजोत्तमैः ॥ ४२ ॥
 मन्त्री त्रिमधुरोपेतैर्हृत्वाश्रित्यसमिह्रैः ।
 ब्राह्मणान् वश्येच्छीघ्रं पार्थिवान् पद्महोमतः ॥ ४३ ॥
 पलाशपुष्पैस्तत्पत्नीं मन्त्रिणं कुसुदैरपि ।
 पञ्चविंशतिसञ्ज्ञसैर्जलैः स्नानं दिने दिने ॥ ४४ ॥
 आत्मानमभिषिञ्चेद् यः सर्वसौभाग्यवान् भवेत् ।
 पञ्चविंशतिसञ्ज्ञं जलं प्रातः पिबेन्नरः ॥ ४५ ॥

अवाप्य महतीं प्रज्ञां कवीनामग्रणीर्भवेत् ।
 कर्पूरागुरुसंयुक्तं कुङ्कुमं स्वादुसाधितम् ॥ ४६ ॥
 गृहीत्वा तिलकं कुर्याद्राजवश्यमनुत्तमम् ।
 शालिं पिष्टमयीं कृत्वा पुत्तलीं मधुरान्विताम् ॥ ४७ ॥
 जप्तां प्रतिष्ठितप्राणां भक्षयेद्रविवासरे ।
 वशं नयति राजानं नारीं वा नरमेव वा ॥ ४८ ॥
 कण्ठमात्रोदके स्थित्वा वीक्ष्य तोयगतं रविम् ।
 त्रिसहस्रं जपेन्नन्त्रमिष्टकन्यां लभेत सः ॥ ४९ ॥
 अन्नं तन्मन्त्रितं मन्त्री भुञ्जीत श्रीप्रसिद्धये ।
 लिखित्वा भस्मना मायां सुसाध्यां फलकादिषु ।
 तत्काले दर्शयेन्नन्त्रं सुखं स्यूतं गर्भिणी ॥ ५० ॥
 शक्त्यन्तःस्थितमाद्यकर्मभवने वङ्गेर्वृतं शक्तिभि-
 र्बाह्ये कोणगतेऽयुतं हरिहरैर्वर्णैः कपोलार्पितैः ।
 प्रश्नात्तैः पुनरियुतैर्लिपिभिरप्यावीतमिष्टार्थदं
 मन्त्रं भूपुरमध्यगं त्रिगुणितं सौभाग्यसम्पत्प्रदम् ॥ ५१ ॥
 वीजान्तःस्थितसाध्यनामशरणी मायारमामन्त्रयै-
 र्वीतं वङ्गपुरद्वये रसपुटेष्वाल्लिख्य वीजत्रयम् ।
 मायामात्मकमीशिकं हरिहरैराबद्धगण्डं बहिः
 षड्वीजैरनुबद्धसन्धिलिपिभिर्वीतं गृहाभ्यां भुवः ॥ ५२ ॥
 चिन्तामणिनृसिंहाभ्यां लसत्कोणमिदं लिखेत् ।
 यन्त्रं षड्गुणितं दिव्यं वहतां सर्वसिद्धिदम् ॥ ५३ ॥
 वीजं व्याहृतिभिर्वृतं गृहयुगदन्धेवसोः कोणगं
 दौर्गं वीजमनन्तरैर्लिपिवरैराबद्धगण्डं लिखेत् ।
 गायत्र्या रविशक्तिरुद्धविवरं त्रिष्टुवृतं तत्ततो
 वीजं मातृकया धरापुरयुगे संसिद्धचिन्तामणिम् ॥ ५४ ॥
 यन्त्रं दिनेशगुणितं प्रोक्तं रक्षाप्रसिद्धिदम् ।

सर्वसौभाग्यजननं सर्वशत्रुनिवारकम् ॥ ५५ ॥

लिखेत् सरोजं रसपत्रयुक्तं मध्ये दलेष्वप्यभिलिख्य मायाम् ।

स्वराहतं यन्त्रमिदं बधूनां पुच्छप्रदं भूमिगृहान्तरस्थम् ॥ ५६ ॥

षट्कोणमध्ये प्रविलिख्य शक्तिं कोणेषु तामेव विलिख्य भूयः ।

समध्यगर्भं वसुधापुरस्तं यन्त्रं भवेद्वश्यकरं नराणाम् ॥ ५७ ॥

वाग्भवं शश्वनिता रमावीजत्रयात्मकम् ।

मन्त्रं समुद्धरेन्मन्त्री त्रिवर्गफलसाधनम् ॥ ५८ ॥

षड्दीर्घभाजा मध्येन वाग्भवाद्येन कल्पयेत् ।

षडङ्गानि मनोरस्य जातियुक्तानि मन्त्रवित् ।

कुर्यात् पूर्वोदिताभ्यासान् तथैवात्रापि साधकः ॥ ५९ ॥

सिन्दूरारुणविग्रहां त्रिनयनां माणिक्यमौलिस्फुर-

त्तारानायकशेखरां स्मितमुखीमापीनवक्षोरुहाम् ।

पाणिभ्यां मणिरत्नशुद्धचषकं रक्तोत्पलं विभ्रतीं

सौम्यां रत्नघटस्थसव्यचरणां ध्यायेत् परामम्बिकाम् ॥ ६० ॥

रविलक्षं जपेन्मन्त्रं पायसैर्मधुराप्नुतैः ।

दशांशं जुहुयान्मन्त्री पीठे प्रागीदृशं यजेत् ॥ ६१ ॥

देवी प्रागुक्तमार्गेण गन्धाद्यैरतिशोभनैः ।

हुत्वा पलाशकुसुमैर्वाक्श्रियं महतीं लभेत् ॥ ६२ ॥

ब्राह्मीघृतं पिबेज्जप्तं कवित्वं वत्सराद्भवेत् ।

सिद्धार्थान् लवणोपेतान् हुत्वा मन्त्री वशं नयेत् ॥ ६३ ॥

नरनारीनरपतीन्नात्र कार्या विचारणा ।

चतुरङ्गलजैः पुष्पैश्चन्दनाम्भः समुक्षितैः ॥ ६४ ॥

हुत्वा वशीकरोत्याशु त्रैलोक्यमपि साधकः ।

जुहुयादरुणाभोजैरयुतं मधुराप्नुतैः ॥ ६५ ॥

राज्यश्रियमवाप्नोति सतैललशुनैस्तथा ।

प्रागुक्तान्यपि कर्माणि मन्त्रेणानेन साधयेत् ॥ ६६ ॥

वाग्वीजपुटिता माया विद्येयं त्र्यचरी मता ।
मध्येन दीर्घयुक्तेन वाक्पुटेन प्रकल्पयेत् ॥ ६७ ॥
अङ्गानि जातियुक्तानि क्रमेण मनुवित्तमः ।
यथा पुरा समुद्दिष्टा न्वासान् कुर्वीत मन्त्रवित् ॥ ६८ ॥
श्यामाङ्गो मृगशिखरां निजकरैर्दानञ्च रक्तोत्पलं
रत्नाढ्यं चषकं परं भयहरं संविभ्रतीं शाश्वतीम् ।
मुक्ताहारलसत्पयोधरनतां नेत्रत्रयोक्तासिनीं
वन्देऽहं सुरपूजितां हरबधू रत्नारविन्दे स्थिताम् ॥ ६९ ॥
तत्त्वलक्षं जपेन्मन्त्रं जुहुयात्तद्दशंशतः ।
पलाशपुष्पैः स्वादूतैः पुष्पैर्वा राजह्वयैः ॥ ७० ॥
हृल्लेखाविहिते पीठे पूजयेत् परमेश्वरीम् ।
मध्यादि पूजयेत् मन्त्री हृल्लेखाद्याः पुरोदिताः ॥ ७१ ॥
मिथुनानि यजेन्मन्त्री षट्कोशेषु यथा पुरा ।
अङ्गपूजा केशरेषु पूज्याः पत्रेषु मारुतः ॥ ७२ ॥
भैरवाङ्गसमारूढाः स्मेरवक्त्रा मदालसाः ।
असिताङ्गौ रुरुश्चण्डः क्रोध उन्मत्तसंज्ञकः ॥ ७३ ॥
कपाली भीषणः पश्चात् संहारी चाष्टभैरवाः ।
शूलं कपालं प्रेतञ्च विभ्राणाः क्षुद्रदुन्दुभिम् ॥ ७४ ॥
जगद्दिगम्बरा भीमाः कुटिलालकशोभिनः ।
दीर्घाद्या मातरः प्रोक्ता ह्रस्वाद्या भैरवाः स्मृताः ॥ ७५ ॥
पूज्याः षोडशपत्रेषु कराख्याद्याः पुरोदिताः ।
तद्वाह्येऽनङ्गरूपाद्या लोकेशास्त्राणि तद्वहिः ॥ ७६ ॥
एवमाराधयेद् देवीं शास्त्रोक्तेन तु वर्त्मना ।
वशं नयति राजानं रमिताश्च मदालसाः ॥ ७७ ॥
मनुनाद्येन जुहुयात्तन्मते वसुं वाञ्छितम् ।
सुगन्धैः कुसुमैर्हुत्वा श्रियमाप्नोति वाञ्छिताम् ॥ ७८ ॥

मन्त्रेणानेन संजप्तमश्रीयादन्नमन्त्रम् ।

भवेदरोगी नियतं दीर्घमायुरवाप्नुयात् ॥ ७६ ॥

अनन्तो विन्दुसंयुक्तो मायाब्रह्माग्नितारवान् ।

पाशादित्यक्षरो मन्त्रः सर्ववश्यफलप्रदः ।

ऋथाद्याः पूर्वमुक्ताः स्युर्वीजिनाङ्गक्रिया मता ॥ ८० ॥

वराङ्कुशौ पाशमभीतिविद्यां करैर्वहन्तीं कमलासनस्थाम् ।

बालार्ककोटिप्रतिमां त्रिनेत्रां भजेऽहमाद्यां भुवनेश्वरीं ताम् ॥ ८१ ॥

हविष्यभुग्जपेन्मन्त्रं तत्त्वलक्षं जितेन्द्रियः ।

षट्सहस्रं प्रजुहुयाज्जपान्ते मन्त्रवित्तमः ॥ ८२ ॥

दधिक्षीद्रवृताक्ताभिः समिद्धिः क्षीरभूरुहाम् ।

तत्संचयात्तिलैः शुद्धैः जलाक्षैर्जुहुयात्ततः ॥ ८३ ॥

हृल्लेखाकल्पिते पीठे नवशक्तिसमन्वितं ।

अर्चयेत् परमेशानीं वक्ष्यमाणक्रमेण ताम् ॥ ८४ ॥

हृल्लेखाद्या यजेदादौ कर्णिकायां यथाविधि ।

अङ्गानि केशरेषु स्युः पत्रस्था मातरः क्रमात् ॥ ८५ ॥

इन्द्रादयः पुनः पूज्या स्तेषामस्त्राणि तद्वर्हिः ।

एवं संपूजयेद् देवीं साक्षाद्दैश्वर्यणीं भवेत् ॥ ८६ ॥

वन्द्यते सकलैर्लोकैस्तेजसा भास्करोपमः ।

अनेनाधिष्ठितं गेहं निशि दीपशिखाकुलम् ॥ ८७ ॥

दूष्यते प्राणिभिः सर्वेर्मन्त्रस्यास्य प्रभावतः ।

सर्षपैर्लोणसंमिश्रैराज्याक्षैर्जुहुयान्निशि ॥ ८८ ॥

राजान वश्येत् सद्यस्तत्पत्नीमपि साधकः ।

अन्नवानन्नहोमेन श्रौमान्नवहुताङ्गवेत् ॥ ८९ ॥

राजहृत्समुद्भूतैः पुष्पैर्हुत्वा कविर्भवेत् ।

श्रोमी तिलहोमेन घृतेनायुरवाप्नुयात् ।

प्राक्प्रोक्तान्यपि कर्माणि साधयेत् साधकोत्तमः ॥ ९० ॥

अलिख्याष्टदिगर्गलान्युदरगं पाशादिकं त्र्यक्षरं
 कोष्ठेष्वङ्गमनून् परेषु विलिखेदष्टार्णमन्त्रद्वयम् ।
 अक्षपूर्वापरषट्क्रयुग्लयवरान् व्योमासनानर्गले-
 ष्वालिख्येन्द्रजलाधिपादिगुणशः पङ्क्तिद्वयात्तत्परम् ॥ ८१ ॥
 कोष्ठेष्वष्टयुगार्णमालसहितां युग्मस्वरान्तर्गतां
 मायां केशरागां दलेषु विलिखेन्मूलं त्रिपङ्क्तिक्रमात् ।
 त्रिःपाशाङ्कुशवेष्टितञ्च लिपिर्विर्वीतं क्रमादुत्क्रमात्
 पद्मस्थेन घटेन पङ्कजमुखेनावेष्टितं तद्वह्निः ॥ ८२ ॥
 घटार्गलमिदं यन्त्रं मन्त्रिणां श्रीप्रदं महत् ।
 पाशश्रीशक्तिकन्दर्पकामशक्तीन्दिराङ्कुशाः ॥ ८३ ॥
 प्रथमोऽष्टाक्षरो मन्त्रस्ततः कामिनि रञ्जनि ।
 स्वाहान्तोऽष्टाक्षरः सद्भिरपरः कीर्तितो मनुः ॥ ८४ ॥
 ह्रीं गौरि रुद्रदयिते योगेश्वरि सर्वकटादिठान्तः ।
 षोडशार्णोऽयं मन्त्रः सद्भिरुदीरितः ॥ ८५ ॥
 लिखित्वा भूर्जपत्रादौ यन्त्रमेतद् यथाविधि ।
 ध्यास्यन् वामबाहौ वा कण्ठे वा निजमूर्धनि ॥ ८६ ॥
 वश्येत् सकलान् मर्त्यान् विशेषेण महीपतीन् ।
 त्रीलपट्टे विलिख्यैतद् गुटिकां कृत्य तत् पुनः ॥ ८७ ॥
 साध्यप्रतिष्ठतेः सिक्थनिर्मिताया हृदि न्यसेत् ।
 पत्रे त्रिमधुरापूर्णे निःक्षिप्यैनां विधानतः ॥ ८८ ॥
 संपूज्य गन्धपुष्पाद्यैर्बलिं निःक्षिप्य रात्रिषु ।
 मूलमन्त्रं जपेन्नन्वी नित्यमष्टसहस्रकम् ॥ ८९ ॥
 सप्ताहाद्वाच्छितां नारीमाकर्षेत् स्मरविह्वलाम् ।
 भूर्जपत्रे विलिख्यैतद् गुटिकां कृत्य तत् पुनः ॥ ९० ॥
 लाक्षया ताम्स्मरजतकाञ्चनैर्वेष्टयेत् क्रमात् ।
 तत्कुम्भे न्यस्य संपूज्य यथावद्भुवनेश्वरीम् ॥ ९१ ॥

संख्यं तं जपेन्मन्त्रं दिवाकरसहस्रकम् ।
 अभिषिच्य प्रियं साध्यं बध्नीयाद् यन्त्रमाशिषाम् ॥ १०२ ॥
 कान्तिपुष्टिधनारोग्ययशांसि लभते नरः ।
 भिक्ती बिलिख्य तन्मन्त्रं पूजयेन्नित्यमादरात् ॥ १०३ ॥
 भूतप्रेतपिशाचास्तु न वीक्षितुमपि क्षमाः ।
 तद्विलिख्य शिरस्त्राणे साधितं साधयन् भटः ।
 युद्धे रिपून् बहून् हत्वा जयमाप्नोति पार्थवत् ॥ १०४ ॥
 वज्राङ्किते वज्रिपुरत्वमेतां
 पाशाङ्कुशाभ्यामुदरस्थसाध्याम् ।
 मध्येषु कोणेषु च बाह्यहस्ते
 पुनः पुनस्तान् विलिखेत् समस्तात् ॥ १०५ ॥
 भूर्जे लिखितमेतत् स्यात् सर्ववश्यकरं नृणाम् ।
 आरोग्यैश्वर्यजननं युद्धेषु विजयप्रदम् ॥ १०६ ॥
 लिखेत् सरोजे स्वरकेशराज्य-
 वर्गाष्टपत्रे वसुधापुरस्थे ।
 पाशाङ्कुशाभ्यां गुणशः प्रबन्धं
 मायां लिखिन्मध्यगतां सुसाध्याम् ॥ १०७ ॥
 सर्वोत्तममिदं यन्त्रं धारितं कुरुते नृणाम् ।
 आरोग्यैश्वर्यसौभाग्यविजयादीनवाप्नुयाद् ॥ १०८ ॥
 इति सारदातिलके नवमः पटलः ॥

दशमः पटलः ।

ततोऽभिधास्ये त्वरितां त्वरितं फलदायिनीम् ।
 तारो माया वर्मवीजमृद्धिरीशस्तरान्विता ॥ १ ॥
 कूर्मस्तदन्तो भगवान् क्षत्रीर्धतनुच्छदम् ।

संवर्त्तो भगवान्माया फडन्तो द्वादशाक्षरः ॥ २ ॥
 मुनिरर्जुन आख्यातो विराट्छन्दः समीरितम् ।
 त्वरिता देवता प्रोक्ता पुरुषार्थफलप्रदा ॥ ३ ॥
 मायाविवर्जितान् वर्णान् मूर्ध्नि भाले गले हृदि ।
 नाभिगुह्योदयुग्मे षु जानुजङ्घापदेषु च ॥ ४ ॥
 विन्यस्य व्यापकं कुर्यात् समस्तेनैव साधकः ।
 कूर्माद्यैः सप्तभिर्वर्णैः पूर्वपूर्वविवर्जितैः ।
 द्वाभ्यां द्वाभ्यां षडङ्गानि कल्पयेत् साधकोत्तमः ॥ ५ ॥
 श्यामां वङ्गिकलापशेखरयुतामाबद्धपर्णांशुकां
 गुञ्जाहारलसत्पयोधरनतामष्टाङ्घ्रिपान् बिभ्रतीम् ।
 लाङ्काङ्गदमेखलागुणरणन्मञ्जीरतां प्रापितान्
 कैरातीं वरदाभयोद्यतकरां देवीं त्रिनेत्रां भजे ॥ ६ ॥
 लक्षं संजप्य मन्त्रज्ञो मन्त्रमेनं जितेन्द्रियः ।
 दशांशैर्जुहुयादित्वैर्मधुराक्तैः समिद्धरैः ॥ ७ ॥
 हृल्लेखाकल्पिते पीठे नवशक्तिसमन्विते ।
 पूजयेत्त्वरितां देवीं वक्ष्यमाणविधानतः ॥ ८ ॥
 संवर्त्तको विन्दुयुतः कवचं सकलं वियत् ।
 गजयुग्मं वियत्सेन्दुर्वर्मान्तो दीर्घविन्दुमान् ॥ ९ ॥
 पञ्चाननाय हृदयं पीठमन्त्रः प्रकीर्तितः ।
 दद्यादासनमेतेन मूर्त्तिं मूलेन कल्पयेत् ॥ १० ॥
 अङ्गैः प्रणीतां गायत्रीं केशरेष्वर्चयेत् क्रमात् ।
 दलेषु पूजयेदेताः श्रीवौजाद्याः सुभूषिताः ॥ ११ ॥
 हुङ्कारीं खेचरीं चण्डां छेदनीं चेपणीं स्त्रियम् ।
 क्लीङ्कारीं क्षेमकारीञ्च लोके साधुधभूषणाम् ॥ १२ ॥
 फट्कारीमग्रतो बाह्ये कोदण्डशरधारिणीम् ।
 द्वारस्य पार्श्वयोः पूज्ये हैमवेचकराम्बुजे ॥ १३ ॥

जयाख्या विजयाख्या च किङ्कराय पदन्ततः ।
रक्ष रक्ष पदस्यान्ते त्वरितान्ना स्थिरो भव ॥ १४ ॥
वर्मास्त्रान्तेन मनुना किङ्करं तद्वहिर्यजेत् ।
लगुडं विभ्रतं कृष्णं कृष्णवर्चसमूर्ध्वजम् ॥ १५ ॥
आरण्यैर्वारुणैः पुष्पैरतिरम्यैः सुगन्धिभिः ।
पूजयेद्भूपदीपाद्यैर्नृत्यगीतैर्मनोहरैः ॥ १६ ॥
एवं सिद्धमनुर्मन्त्री नरनारौनरेण्वरैः ।
मान्यते वत्सरादवाक् लक्ष्म्या जितधनेश्वरः ॥ १७ ॥
योनिकुण्डं प्रकल्प्यात्र कुर्याद्भोमं निजेच्छया ।
मल्लिकाकुसुमैर्हुत्वा वश्येदखिलं जनम् ॥ १८ ॥
कृत्वा द्रोहादिशमनं पलाशकुसुमैर्हुतम् ।
इक्षुखण्डैः शुभैर्हुत्वा महतीमृद्धिमाप्नुयात् ॥ १९ ॥
दीर्घमायुरवाप्नोति दूर्वाहोमेन साधकः ।
धान्यैः प्रक्षालितैर्हुत्वा श्रियमिष्टामवाप्नुयात् ॥ २० ॥
यवैर्धान्यसमृद्धिः स्याद् गोधूमैरिष्टसिद्धयः ।
तण्डुलैरक्षया सिद्धिः स्यादृद्धिर्महती तिलैः ॥ २१ ॥
मन्त्री नीलोत्पलैर्हुत्वा नृपपत्नीं वशं नयेत् ।
प्रबुद्धैः पङ्कजैर्हुत्वा वशं नयति मेदिनीम् ॥ २२ ॥
अशोकैः पुत्रमाप्नोति मधुकैरिष्टमाप्नुयात् ।
फलैर्जम्बूवैर्हुत्वा लभते धनमौषितम् ॥ २३ ॥
पुष्पैः पाटलिसम्भूतैरिष्टमाप्नोति सुन्दरीम् ।
पुष्पैर्वकुलसम्भूतैः कीर्त्तिः स्यादनपायिनी ॥ २४ ॥
दीर्घमायुर्भवेदाम्ब्रैश्चम्पकैः काञ्चनं लभेत् ।
कुर्वीत सर्षपैर्होमं शत्रुनाशकरं सुधीः ॥ २५ ॥
पत्रैर्वकुलजैर्हुत्वा शीघ्रमुत्सादयेदरीन् ।
शाल्मलीपत्रहोमेन सपत्नान् नाशयेत् ध्रुवम् ॥ २६ ॥

कोद्रवैः कुण्डलैस्तद्वन्निखैर्बिम्बैर्मिथो हुनेत् ।
 माषहोमेन सूकः स्यादुन्मत्तोऽक्षैर्भवेदरिः ॥ २७ ॥
 अयुतं होमसंख्या स्याज्जपस्तावान् प्रकीर्तितः ।
 स्नानं तन्मन्त्रितं तोयं सर्वव्याधिहरं स्मृतम् ॥ २८ ॥
 तज्जप्तं चुलुकं तोयं मुखे क्षिप्तं विषापहम् ।
 आर्त्ताय भेषजं दद्यान्मन्त्रेणानेन मन्त्रितम् ॥ २९ ॥
 स भवेद् व्याधिनिर्मुक्तो मन्त्रस्यास्य प्रभावतः ।
 त्रिलोहीमुद्रिका तेन मनुना साधुसाधिता ॥ ३० ॥
 कृत्वा द्रोहादिशमनौ सर्वव्याधिविनाशिनौ ।
 सर्वसम्पत्प्रदा नित्यं सर्ववश्यकरी मता ।
 यद् यद्वाञ्छति मन्त्रज्ञस्तत्तदेकेन साधयेत् ॥ ३१ ॥
 मध्ये सरोजे दशपत्रयुक्ते मायां लिखेद्वाञ्छितसाध्यगर्भाम् ।
 तारादिवर्णान् दशपत्रसंस्थान् षट्कोणवीतं वसुधापुरस्थम् ॥ ३२ ॥
 क्लृप्तद्रोहादिशमनं व्यालचौरभयापहम् ।
 विवृतं त्वरितायन्त्रं विशेषाद्भिजयप्रदम् ॥ ३३ ॥
 तारं ह्रुं विलिखेत् सरोजकुहरे साध्याभिधानान्वितं
 मन्त्रार्णान् वसुसंख्यकान् वसुदलेष्वाल्लिख्य तद्वाञ्छितः ।
 शक्त्या त्रिःपरिवेष्टितं घटगतं मध्यस्थमजाननं
 यन्त्रं वश्यकरं ग्रहादिभयहृत्क्ष्मीप्रदं कीर्तिदम् ॥ ३४ ॥
 कोष्ठानां शतमेकविंशतियुतं कृत्वा ध्रुवं मध्यतः
 साध्याञ्च त्वरितं शिवादि विलिखेत्क्षेत्रां विना मन्त्रवित् ।
 रेखाग्रेषु लसत् त्रिशूलमसकृत् संजप्य सम्पातितं
 यन्त्रं लेङ्गमहाभिचारशमनं वश्यावहं श्रीप्रदम् ॥ ३५ ॥
 एकाशीतिपदेषु टान्तविवरे साध्यं लिखेन्मध्यतः
 पश्चात् पंक्तिषु दिग्गतासु लिपिशो हंसं शिखान्तं लिखेत् ।
 शिष्टेस्त्रीशनिशाचरादि विलिखेत्क्ष्मीमनुं पंक्तिशः

शस्त्रादिवर्षङन्तया त्वरितया वीतं चतुर्दिक्ष्वपि ॥ ३६ ॥

लान्तैः प्रवीतं कमलासनेन घटेन वीजं कमलाननेन ।

ससाधितं चक्रमनुग्रहाख्यं दद्याद् यथावत् कनकादिबद्धम् ॥ ३७ ॥

कृत्वापमृत्युरोगादिच्छेदभूतमन्त्राग्रहान् ।

जित्वा वर्षशतं पुत्तैः पौत्तैर्लक्षैश्च नन्दति ॥ ३८ ॥

श्रीसामा याया मासा श्रीसानोयाज्ञे ज्ञेया नोसा ।

माया नीला नाली यामा ज्ञेया लानीनीलायाज्ञा ॥ ३९ ॥

लिखेच्चतुःषष्टिपदेषु विद्यानीशादिकन्यादिरमामनुन्तु ।

वाह्ये ख्यावत्त्वरिताभिवीतं लान्तैश्च वीतं वरकाञ्चनस्थम् ॥ ४० ॥

देशे पुरे वा नगरे गृहे वा विनिक्षिपेच्चक्रमिदं यथावत् ।

तत्र ध्रुवं गोमहिपादिवृद्धिः सम्यक् प्रजाशस्यसमृद्धयः स्युः ॥ ४१ ॥

कवचं भगवांश्चण्डो मेरुः सर्गसमन्वितः ।

त्रिकर्तृको समाख्याता विद्यावर्णत्रयात्मिका ।

द्विरुक्तैर्मन्त्रवर्णः स्यादङ्गकृतृभिरुदीरिता ॥ ४२ ॥

नीला नाभेरधस्तादङ्गणरुचिधरः कण्ठदेशात् सितास्या

युक्तैर्दंष्ट्राकरालैरुदरपरिगतैर्भीषणाङ्गैश्चतुर्भिः ।

दोषं कृष्णं रथाङ्गं करसरसिरुहैर्धारयन्ती जटान्ते

स्फूर्जन्ती तां सुखण्डां भवतु भयहरी देवता या त्रिनेत्रा ॥ ४३ ॥

त्रिलक्षं प्रजपेदेनमाज्येनान्ते दशांशतः ।

हुत्वा पूर्वोक्तमार्गेण पूजयेत्तां त्रिकण्टकीम् ॥ ४४ ॥

त्रिशूलमुद्रां पाणिभ्यां बद्धात्मानं त्रिकण्टकीम् ।

ध्यायन् स्पृष्ट्वा जपेत् ग्रन्थं सद्यस्तं सुञ्चति ग्रहः ॥ ४५ ॥

खे रुद्धा त्रिविर्गोऽयं विद्यावश्मा त्रिकण्टकी ।

मन्त्रार्णैरीशितैः कुर्यादङ्गषट्कं यथा पुरा ॥ ४६ ॥

पूर्वोक्तां देवतां ध्यायन् मन्त्रं त्रीणि शतं जपेत् ।

दशांशं सर्पिषा हुत्वा वश्येत्त्वरिता नरान् ॥ ४७ ॥

तारो माया वाग्भवान्ते नित्यक्लिन्ने मदद्रवे ।
 वाङ्माया वक्त्रजायान्तो मन्त्रः पञ्चदशाक्षरः ॥ ४८ ॥
 द्वाभ्यां द्वाभ्यां पुनर्द्वाभ्यां द्वाभ्यां पञ्चभिरक्षरैः ।
 वाचं विना समस्तोनाप्यङ्गषट्कमथाचरेत् ॥ ४९ ॥
 दीपं त्रिकोणवितलं सुरद्रुममनोहरम् ।
 कूजत्कोकिलनादाढ्यं मन्दमारुतसेवितम् ॥ ५० ॥
 भृङ्गपुष्पलताकीर्णं उदयचन्द्रदिवाकरम् ।
 स्मृत्वा सुराब्धिमध्यस्थं तस्मिन् माणिक्यमण्डपे ॥ ५१ ॥
 रत्नसिंहासनोपेते त्रिकोणोज्ज्वलकर्णिके ।
 पद्मे संचिन्तयेद् देवीं साक्षात्तैलोक्यमोहिनीम् ॥ ५२ ॥
 नित्यां भजे बालशशाङ्गचूडं पाशाङ्कुशैः कल्पलतां कपालम् ।
 हस्तैर्वहन्तीमरुणं त्रिनेत्रामास्त्रालयन्तं कलवल्लकीन्ताम् ॥ ५३ ॥
 त्रिलक्षं प्रजपेत् पीठं चतुःशक्तिसमन्वितम् ।
 आंपूर्वां द्राविणीं रामां शम्भुकोणे समर्चयेत् ॥ ५४ ॥
 आह्लादकारिणीं ज्येष्ठामोङ्काराभ्यां हुताशने ।
 पूजयेत् क्षोभिणीं रौद्रीमूकाराद्यान्निशाधिपे ॥ ५५ ॥
 वायौ यजेद् गुह्यशक्तिं वाग्भवाद्यां विचक्षणः ।
 मायाव्यमासनं दत्त्वा मूर्तिं मूलेन कल्पयेत् ॥ ५६ ॥
 अत्र संपूजयेद्देवीं वक्ष्यमाणविधानतः ।
 अङ्गार्चना केशरेषु दलेष्वेताः समर्चयेत् ॥ ५७ ॥
 आद्या नित्या सुभद्रान्या मङ्गला नववीरिणी ।
 सुभगा दुर्भगा भूयः सप्तमी स्यान्ननोन्ननी ॥ ५८ ॥
 अष्टमी भद्ररूपा च वीणावादनतत्परा ।
 रक्ता मनोहरा दूत्यः सुवेशा मदमन्यराः ॥ ५९ ॥
 आद्यन्तयुग्मरहिताः स्तराः क्लीवविवर्जिताः ।
 विन्दन्ता मनवस्तासामनङ्गस्तरमन्त्राः ॥ ६० ॥

कामो मारश्च पञ्चेष्टः पाशङ्कुशधनुर्भृतः ।

अपराङ्गनिषङ्गाढ्या रक्ताः पूज्याः स्वभूषणाः ॥ ६१ ॥

मान्द्यं व्योमसर्गाढ्यं तेषां वीजमुदाहृतम् ।

रतिः स्याद्विरतिः प्रीतिरप्रीतिर्मतिदुर्मती ॥ ६२ ॥

धृतिः स्याद्विरतिस्तुष्टिरतुष्टिश्च दश स्मृताः ।

रक्ता वीणाकरा द्वे द्वे कामानां पार्श्वयोः स्थिताः ॥ ६३ ॥

सर्वाभरणसम्पन्नाः पूज्याः स्त्रेरमुखाब्जजाः ।

क्लीवौष्ठद्वयनिर्मुक्तसुराढ्यश्चतुराननः ॥ ६४ ॥

विन्दुमान् वीजमेतासां क्रमाल्लोकेश्वरान्न हि ।

एवं संपूजयेद्देवीं देवानामपि दुर्लभाम् ॥ ६५ ॥

परमैश्वर्यमाप्नोति प्रार्थते वनिताजनैः ।

वाग्भवं मान्द्यं वीजं नित्यक्लिन्ने मदे पुनः ॥ ६६ ॥

द्रवे वल्लिवधूर्मन्त्रो द्वादशार्णोऽयमौरितः ।

ऋषिः स्यान्मोहनश्छन्दो त्रिवृन्नित्या च देवता ।

वाचा कृत्वा षडङ्गानि नित्यां ध्यायेन्नियजेष्टदाम् ॥ ६७ ॥

अर्द्धेन्दुमौलिमरुणाममराभिवन्द्या-

मम्योजपाशशृणिपूर्णकपालहस्ताम् ।

रक्ताङ्गरागवसनाभरणां त्रिनेत्रां

ध्यायेच्छिवस्य वनितां मदविह्वलाङ्गीम् ॥ ६८ ॥

चतुर्लक्षं जपित्वान्ते मधुराक्तैर्मधूकजैः ।

कुसुमैरयुतं हुत्वा तोषयेद्गुरुमात्मनः ॥ ६९ ॥

शक्तिपीठे यजेद्देवीं वक्ष्यमाणेन वर्त्मना ।

अङ्गान्यर्चेद् यथापूर्वं ततः शक्तीरिमा यजेत् ॥ ७० ॥

नित्या निरञ्जना क्लिन्ना क्लोदिनी मदनातुरा ।

मदद्रवा द्राविणी च द्रविणेत्यष्टशक्तयः ॥ ७१ ॥

नीलोत्पलकपालाढ्यकरा रक्ताब्जचक्षुषाः ।

लोकापालान् यजेदन्ते वाहनायुधसंयुतान् ॥ ७२ ॥
 सिद्धमन्त्रो जपेन्नन्त्रो सहस्रं शयने स्थितः ।
 यां विचिन्त्य स्त्रियं रात्रौ सा समायाति तत्क्षणात् ॥ ७३ ॥
 वाङ्मायानन्तरं भूयो नित्यक्लिन्ने मदद्रवे ।
 द्विठान्तो रविसंख्याणो मन्त्रो वश्यप्रदायकः ॥ ७४ ॥
 अङ्गिराः स्यादृषिस्त्रिष्टुप्छन्दो मुनिभिरोरितम् ।
 वज्रप्रस्तारिणी प्रोक्ता देवताभीष्टदायिनी ॥ ७५ ॥
 वाग्भवेन षडङ्गानि विदध्यान्मन्त्रवित्तमः ।
 वज्रप्रस्तारिणीं ध्यायेत् समाहितमनास्ततः ॥ ७६ ॥
 रक्ताब्धौ रत्नपोते रविदलकमलाभ्यन्तरे सन्निषसां
 रक्ताङ्गीं रक्तमौलिस्फुरितशशिकलां स्मेरवक्त्रां त्रिनेत्राम् ।
 वीजापूरेशपाशाङ्कुशमदनधनुःसत्कपालानि हस्तै-
 र्विभ्राणामानताङ्गीं स्तनभरनमितामम्बिकामाश्रयामः ॥ ७७ ॥
 मन्त्रं मन्त्रो जपेन्नन्त्रं जपान्ते जुहुयात् पुनः ।
 अमृतं राजवृक्षोत्प्लैर्घृतमिश्रैः समिद्धरैः ॥ ७८ ॥
 शक्तिपीठे यजेद् देवीमरुणैः कुसुमादिभिः ।
 अङ्गानि केशरेषु स्युरर्चनीया दलेष्विमाः ॥ ७९ ॥
 हृत्तेखा क्लेदिनी क्लिन्ना क्षोभिणी मदनातुरा ।
 निरञ्जना रागवती सप्तमी मदनावती ॥ ८० ॥
 मेखला द्राविणी पञ्चाद्देगवत्यपरा स्मरा ।
 कपालोत्पलधारिण्यः शक्तयो रक्तविग्रहाः ॥ ८१ ॥
 मातरो दिग्विदिच्छर्चाः पुनः पूज्याः दिगीश्वराः ।
 भजन् मन्त्रमनुं नित्यमर्चनादिभिरादरात् ॥ ८२ ॥
 दरिद्रो रोगनिर्मुक्तः स जीवेच्छरदां शतम् ।
 अस्त्रिन् मन्त्रे ततो मन्त्रो वशयेदखिलं जगत् ॥ ८३ ॥
 नित्यामन्त्रैरधः कुर्यान्मुखचालनमन्त्रहम् ।

अञ्जनं तिलकं पुष्पं धारयेन्नन्वितं सुधीः ॥ ८४ ॥
 ताम्बूलं मन्त्रितं खाहेन्नन्वी स स्याज्जगत्प्रियः ।
 श्रीमाया मदनैः प्रोक्तो मन्त्रो वीजत्रयात्मकः ॥ ८५ ॥
 ऋषिः सम्मोहनशृङ्गो गायत्री देवता स्मृता ।
 त्रिपुटाख्या हिरुक्तैस्तैर्वीजैरङ्गानि षट्क्रमात् ॥ ८६ ॥
 पारिजातवने रम्ये मण्डपे मणिकुट्टिमे ।
 रत्नसिंहासने रम्ये पद्मे षट्कोणशोभितैः ॥ ८७ ॥
 अधस्तात् कल्पवृक्षस्य निषण्णां देवतां स्मरेत् ॥ ८८ ॥
 चापं पाशाम्बुजसरसिजान्यङ्कुशं पुष्पशणान्
 बिभ्राणां तां करसरसिजै रत्नमौलिं त्रिनेत्राम् ।
 हेमाब्जाभां कुचभरनतां रत्नमञ्जीरकाञ्चीं
 ग्रैवेयाद्यैर्विलसिततनुं भावयेच्छक्तिमाद्याम् ॥ ८९ ॥
 चामरादर्शताम्बूलकरण्डकसमुद्भकान् ।
 वहन्तीभिः कुचार्त्ताभिर्दूतीभिः परिवारिताम् ॥ ९० ॥
 करुणामृतवर्षिण्या पश्यन्तीं साधकं दृशा ।
 भानुलचं जपेदेनं मनुं तावत् सहस्रकम् ॥ ९१ ॥
 विल्वारग्वधसम्भूतैर्मधुराक्तैः समिद्धरैः ।
 जवापुष्पैश्च जुहुयात्तोषयेदसुना गुरुम् ॥ ९२ ॥
 हृल्लेखाविहिते पीठे पूजयेत्तां यथाविधि ।
 अग्न्यादिषट्सु कोणेषु लक्ष्म्याद्याः परिपूजयेत् ॥ ९३ ॥
 लक्ष्मीं हेमप्रभां तन्वीं श्वराजयुगाभयाम् ।
 चक्रशङ्खगदाभोजधरं हेमनिभं हरिम् ॥ ९४ ॥
 पाशाङ्कुशाभयाभीष्टधरां गौरीं जवारुणाम् ।
 मृगटङ्गाभयाभीष्टधरं स्वर्णनिभं शिवम् ॥ ९५ ॥
 नीलोत्पलकरां सौम्यां रतिं काञ्चनसन्निभाम् ।
 धृतपाशाङ्कुशेष्वसं पुष्पेषुमरुणं स्मरम् ॥ ९६ ॥

पूर्ववन्निधियुग्मन्तु यजेदुभयपार्श्वयोः ।
 बहिरङ्गानि संपूज्य पूज्याः पत्रेषु मातरः ॥ ८७ ॥
 लोकेशान् वनितारूपानर्चयेत् सौम्यविग्रहान् ।
 इत्थं यः पूजयेद्देवीं निश्चयं मक्तिसमन्वितः ॥ ८८ ॥
 संप्राप्य कवितां दिव्यां प्राप्य लक्ष्मीमनश्वराम् ।
 सौभाग्यमतुलं लब्ध्वा विहरेत् सुचिरं भुवि ॥ ८९ ॥
 पाशाङ्कुशपुटा शक्तिभिर्गण्टीशो गगनं सक्तु ।
 परमेश्वरि शब्दान्ते द्विठान्तः प्रवणादिकः ॥ ९० ॥
 अन्वारूढा मनुः प्रोक्तस्त्रयोदशभिरक्षरैः ।
 द्वाभ्यामेकेन चैकेन द्वाभ्यां पञ्चभिरक्षरैः ।
 द्वाभ्यामङ्गानि षट् कुर्यात्ततो देवीं विचिन्तयेत् ॥ ९१ ॥
 रक्तामश्वधिर्रूढां शशधरशकलां वद्धमौलिचित्रेन्नां
 पाशेनावद्धसाध्यां स्मरशरविवशां दक्षिणेनाभयन्तीम् ।
 हस्तेनान्येन वेत्रं वरकनक मयं धारयन्तीं मनोज्ञं
 देवीं ध्यात्वेदजस्रं कुचभरनामतां दिव्यहारभिरामाम् ॥ ९२ ॥
 बाणलक्षं जपेन्मन्त्रमाज्येनान्ते जितेन्द्रियः ।
 दशांशं जुहुयाद्देवीं शक्तिपीठे समर्चयेत् ॥ ९३ ॥
 पाशादित्त्रयोक्षरोक्तेन विधानेन समाहितः ।
 आज्याब्जान्नहुतान्मन्त्री वाञ्छितं लभते वसु ॥ ९४ ॥
 लवणैर्मधुरासिक्तैर्ह्रीमिन वश्येन्नृपान् ।
 तेनैव विधिना मन्त्री वश्येद् वनितामपि ॥ ९५ ॥
 आलेख्य कोष्ठानि विकारसंख्यान्यस्तं चतुष्के प्रणवं सुसाध्यम् ।
 अन्येष्वथ द्वादशमन्त्रवर्णान् लिखेदिदं यन्मन्त्रशेषवश्यम् ॥ ९६ ॥
 माया हृद्भगवत्यन्ते माहेश्वरिपदं भवेत् ।
 अन्नपूर्णे ठयुगलं मनुः सप्तदशाक्षरः ।
 अङ्गानि सायया कुर्यात्ततो देवीं विचिन्तयेत् ॥ ९७ ॥

रक्तां विचित्रवसनां नवचन्द्रचूडा-
मन्त्रप्रदाननिरतां स्नानभारनम्राम् ।
नृत्यन्तमिन्दुशकलाभरणां विलोक्य
हृष्टां भजे भगवतीं भवदुःखहन्त्रीम् ॥ १०८ ॥

यथाविधि जपेन्मन्त्रं वसुयुग्मसहस्रकम् ।
साज्येनाम्नेन जुहुयाद्दशांशं तदनन्तरम् ॥ १०९ ॥
शक्तिपीठे यजेद्देवीमङ्गलोलोकेश्वरायुधैः ।

प्रातरेनं जपेन्मन्त्रं नित्यमष्टोत्तरं शतम् ॥ ११० ॥

तस्मादन्नसमृद्धिः स्याच्छ्रिया सह महीयसी ।

माया पद्मावतिपदं ततः पावकवक्त्रभा ॥ १११ ॥

सप्तार्णो मनुराख्यातः सर्ववश्यप्रदायकः ।

अङ्गानि मायया कृत्वा ध्यायेत् त्रैलोक्यमोहिनीम् ॥ ११२ ॥

पद्मासनस्थां करपङ्कजाभ्यां रक्तोत्पले सन्धतीं त्रिनेत्राम् ।

आविभ्रतीमाभरणानि रक्तां पद्मावतीं पद्ममुखीं नमामि

॥ ११३ ॥

पञ्चलक्षं जपेन्मन्त्रं दशांशैर्जुहुयाद् वृत्तैः ।

शक्तिपीठे यजेद्देवीमङ्गाद्यावरणान्विताम् ॥ ११४ ॥

किञ्चल्लक्ष्मिपूजा स्यात् पूज्याः पत्रेषु मातरः ।

लोकपाला बहिः पूज्या स्तदस्त्राणि ततो बहिः ॥ ११५ ॥

इत्थं यो भजते मन्त्रं जपहोमार्चनादिभिः ।

सुभगः सर्वनारीणां भवेत् काम इवापरः ॥ ११६ ॥

षडक्षमध्ये प्रविलिख्य शक्तिं कोणेषु शिष्टानि षडक्षराणि ।

तद्वाह्यतो मातृकयाभिधीतं पद्मावतीयन्त्रमिदं प्रशस्तम् ॥ ११७ ॥

तारं शिरसि विन्यस्येद्देवीं सञ्चिन्त्य भारतीम् ।

शक्तिबीजं न्यसेद्भाले संस्मृत्य भुवनेश्वरीम् ॥ ११८ ॥

अयसौ नेत्रयोर्न्यसेद्वात्वा सूर्यं हुताशनम् ।

सुखहृत्ते च विन्यस्येद्वान्तं चन्द्रमनुं स्मरन् ॥ ११८ ॥
 जिह्वायां विन्यसेद् वीजं रमायास्तां विचिन्तयन् ।
 स्वाहाणौ गण्डयोर्न्यस्येत्तद्गजेन्द्रधिया सुधीः ॥ १२० ॥
 अमठन्यासमाख्यातं कुर्वन् प्रतिदिनं नरः ।
 कीर्तिश्रीकान्तिमेधानां वल्लभो भवति ध्रुवम् ॥ १२१ ॥
 इति श्रीसारदातिलके दशमः पटलः ॥

एकादशः पटलः ॥

ततो दुर्गामनुं वक्ष्ये दृष्टादृष्टफलप्रदाम् ।
 मायात्रिकर्णविन्दाव्यो भूयोऽसौ सर्गवान् भवेत् ॥ १ ॥
 पञ्चान्तकः प्रतिष्ठावान्भारुतो भौतिकासनः ।
 तारादिहृदयान्तोऽयं मन्त्रो वस्त्रचरात्मकः ॥ २ ॥
 ऋषिः स्यान्नारदश्छन्दो गायत्री देवता मनोः ।
 दुर्गा समीरिता सङ्गिर्दुरितापन्निवारिणी ॥ ३ ॥
 नमस्कारविशुक्तेन मूलमन्त्रेण साधकः ।
 क्रमाद्यैः सह कुर्वीत षडङ्गानि यथाविधि ॥ ४ ॥
 सिंहस्था शशिशेखरा मरकतप्रख्या चतुर्भिर्भुजैः
 शङ्खं चक्रधनुःशरांश्च दधती नैवैस्त्रिभिः शोभिता ।
 आमुक्ताङ्गदहारकङ्कणरणत्काञ्चीकणन्नूपुरा
 दुर्गा दुर्गतिहारिणी भवतु वो रत्नोत्सवत्कुण्डला ॥ ५ ॥
 वसुलक्षं जपेन्मन्त्रं तिलैर्मधुरलोलितैः ।
 पयोऽन्धसावाजुहुयात्तत्सहस्रं जितेन्द्रियः ॥ ६ ॥
 पीठमित्यं यजेत् सम्यङ्नवशक्तिसमन्वितम् ।
 प्रभा माया जया सूक्ष्मा विशुद्धा नन्दिनी पुनः ॥ ७ ॥
 सुप्रभा विजया सर्वसिद्धिदा नव शक्तयः ।

स्वरैर्ऋस्वत्रयक्तीवरहितैः पूजयेदिमाः ॥ ८ ॥
 प्रणवानन्तरं वज्रनखदंष्ट्रायुधाय च ।
 महासिंहाय वर्मास्वनतिः सिंहमनुर्मतः ॥ ९ ॥
 दद्यादासनमेतेन मूर्त्तिं मूलेन कल्पयेत् ।
 तस्यां प्रपूजयेन्मूर्त्तौ देवीमावाह्य मन्त्रवित् ॥ १० ॥
 अङ्गावृत्तिं पुराभ्यर्च्य शक्तीः पत्रेषु पूजयेत् ।
 जया च विजया कीर्त्तिः प्रीतिः पञ्चात् प्रभा पुनः ॥ ११ ॥
 अङ्गा मेधा श्रुतिः प्रोक्ता स्वनामाद्यक्षरादिकाः ।
 पत्राग्रेष्वर्चयेदष्टावायुधानि यथाक्रमम् ॥ १२ ॥
 शङ्खचक्रगदाखड्गपाशाङ्कुशशरान् धनुः ।
 लोकेश्वरांस्ततो बाह्ये तेषामस्त्राण्यनन्तरम् ॥ १३ ॥
 इत्थं जपादिभिर्मन्त्रैः जपसिद्धिविधानवित् ।
 कुर्यात् प्रयोगानेतेन मनुना सुमनोषितान् ॥ १४ ॥
 प्रतिष्ठाप्य विधानेन कलसान्नव शोभनान् ।
 रत्नहेमादिसंयुक्तान् पदेषु नव संस्थितान् ॥ १५ ॥
 मध्यस्थे पूजयेद्देवीमितरेषु जयादिकाः ।
 संपूज्य गन्धपुष्पाद्यैरभिषिञ्चेन्नराधिपम् ॥ १६ ॥
 राजा विजयते शत्रून् योधको विजयश्रियम् ।
 प्राप्नोति रोगी दीर्घायुः सर्वव्याधिविवर्जितः ॥ १७ ॥
 बन्ध्याभिषिक्ता विधिना लभते तनयं वरम् ।
 मन्त्रेणानेन संजतमाज्यं क्षुद्रग्रहापहम् ।
 गर्भिणीनां विशेषेण जप्तं भक्ष्यादिकं तथा ॥ १८ ॥
 मध्ये तारे वीजवन्तः स्वसाध्यं पत्रेष्वष्टौ मन्त्रवर्णान् विलिख्य ।
 त्रिष्टुब्बीतं वेष्टितं मातृकार्णैर्यन्त्रं दौर्गं भूपुरस्थं विदध्यात् ॥ १९ ॥
 क्षुद्रभूतमहारोगसर्पचौरनिवारणम् ।
 विजयं श्रीप्रदं पुंसां गर्भिणीनां सुतप्रदम् ॥ २० ॥

भ्रान्तं चिरं सनयनं श्वेतमर्दिनि ठडयम् ।
 अष्टाक्षरीयमाख्याता विद्या महिषमर्दिनी ॥ २१ ॥
 महिषामोहिके हुँ फट् स्वाहेति परिकीर्तितम् ।
 महिषशत्रो याविं हुँ फट् शिरः समुदाहृतम् ॥ २२ ॥
 महिषं द्वेषय हन्तं हुँ फडन्तं शिखामनुः ।
 महिषं हन युग्मान्ते देवि हुँ फट् तनुच्छदम् ॥ २३ ॥
 महिषान्ते सूदनि हुँ फडन्तं मन्त्रमौरितम् ।
 मन्त्रैरेतैर्जातिपुष्पैः पञ्चाङ्गानि प्रकल्पयेत् ॥ २४ ॥
 गारुडोपलसन्निभां मणिमयकुण्डलमण्डितां
 नौमि भालविलोचनां महिषोत्तमाङ्गनिषेदुषीम् ।
 चक्रशङ्खकपाणखेटककरालकार्मुकशूलकान्
 तर्जनीमपि बिभ्रतीं निजवाहुभिः शशिशेखराम् ॥ २५ ॥
 अष्टलक्षं जपेन्मन्त्रं तत्सहस्रं तिलैः शुभैः ।
 हुत्वा प्रागौरिते पीठे यजेन्महिषमर्दिनीम् ॥ २६ ॥
 संपूज्याङ्गानि पत्रेषु दुर्गाख्यां वरवर्णिनीम् ।
 आर्याह्वयां तृतीयाञ्च चतुर्थीं कनकप्रभाम् ॥ २७ ॥
 पञ्चमीं कृत्तिकां संज्ञां षष्ठीमप्यभयप्रदाम् ।
 कन्यां सूरुपां प्रयजेन्मन्त्री दीर्घस्वरैः क्रमात् ॥ २८ ॥
 यजेद्देवेष्वायुधानि चक्रशङ्खासिखेटकान् ।
 बाणं बाणासनं शूलं कपालं तर्जनीं क्रमात् ॥ २९ ॥
 लोकपालाः पुनः पूज्यास्तदस्त्राणि ततः परम् ।
 वश्येत्तिलहोमेन नरान्नरपतीनपि ॥ ३० ॥
 सिद्धार्थैर्जुहुयान्मन्त्री रोगान्मुचेत तत्क्षणात् ।
 पद्मैर्हुत्वा जयेच्छत्रून् दूर्वाभिः शान्तिमाप्नुयात् ॥ ३१ ॥
 पलाशकुसुमैः पुष्टिं धान्यैर्धान्यश्रियं व्रजेत् ।
 काकपक्षैः कृतो होमो द्वेषं वितनुते नृणाम् ॥ ३२ ॥

मरिचहोमान्तरणं रिपुराप्नोति सर्वथा ।
 क्षुद्रारिचौरभूताद्यान् ध्यात्वा देवीं विनाशयेत् ॥ ३३ ॥
 तारो दुर्गे युगं रक्तमन्यारूढं सलोचनम् ।
 द्विठान्ता जयदुर्गेयं विद्या वेद्या-दशाक्षरौ ॥ ३४ ॥
 तारादि दुर्गे हृदयं दुर्गे शिर उदीरितम् ।
 दुर्गायै स्याच्छिखा वर्मभूतरक्षिणि कीर्त्तितम् ॥ ३५ ॥
 तारादि दुर्गे द्वितयं रक्षिष्यन्ति समीरितम् ।
 तारादि दुर्गे युगलं रक्षिष्यन्तमुदीरितम् ॥ ३६ ॥
 कालाभ्रां तां कटाक्षैररिकुलभयदां मौलिवद्वन्दुलेखां
 शङ्खं चक्रं कपाणं त्रिशिखमपि करैरुद्वहन्तीं त्रिनेत्राम् ।
 सिंहस्कन्धाधिरूढां त्रिभुवनमखिलं तेजसा पूरयन्तीं
 ध्यायेद् दुर्गां जयाख्यां त्रिदशपरिवृतां सेवितां सिद्धिकारैः ॥ ३७ ॥
 बाणलक्षं जपेन्मन्त्रं ष्टेन जुहुयात्ततः ।
 दशशं संस्कृते वक्त्रौ ब्राह्मणानपि भोजयेत् ॥ ३८ ॥
 अष्टाक्षरोदिते पीठे पूजयेत् पूर्ववत् सुधीः ।
 मन्त्रं जपन् विंशलक्षं शक्रं हन्याद्विशेषतः ॥ ३९ ॥
 प्रजपेद् व्यवहारादौ तत्रापि विजयी भवेत् ।
 अर्चयेदस्त्रशस्त्राणि युद्धार्थी विद्ययानया ॥ ४० ॥
 ज्वल ज्वल पदस्थान्ते शूलिनीञ्चपदन्ततः ।
 दुष्टग्रहे हुमस्त्रान्ते वज्रिजायावधिर्मनुः ॥ ४१ ॥
 भूतन्द्रियाक्षरैः प्रोक्तो क्षुद्रग्रहविनाशनः ।
 ऋषिर्दीर्घतपाः प्रोक्तः ककुप्कन्द उदाहृतम् ॥ ४२ ॥
 शूलिनी देवता प्रोक्ता समस्तसुरवन्दिता ।
 दुर्गे हृदरदे शीघ्रं विन्दुवासिनि तच्छिखा ॥ ४३ ॥
 असुरान्ते मर्दिनी स्याद् युद्धपूर्वप्रिये पुनः ।
 त्रासय द्वितयं धर्मदेवसिद्धसुपूजिते ॥ ४४ ॥

नन्दिनि स्यात् क्षुद्रयुगं महायोगेश्वरि क्रमात् ।

शूलिन्याद्या हुँ फडन्ता पञ्चाङ्गमनवः स्मृताः ॥ ४५ ॥

अध्यारूढां सृगेन्द्रं सजलजलधरश्यामलां हस्तपद्मैः

शूलं बाणं कृपाणन्वसिजलजगदाबाणपाशान् वहन्तीम् ।

चन्द्रोत्तंसां त्रिनेत्रां चतसृभिरसिना खेटकं बिभ्रतीभिः

कन्याभिः सेव्यमानां प्रतिभयभयदां भूतिनीं भावयामि ॥ ४६ ॥

मनुमेनं जपेन्मन्त्री वर्णलक्षं विचक्षणः ।

सर्पिषान्नेन जुहुयात्तद्दशंशेन साधकः ॥ ४७ ॥

प्रागुक्ते पूजयेत् पीठे वक्ष्यमाणेन वर्त्मना ।

विधाय पूजामङ्गानां पूज्याः पत्रेषु शक्तयः ॥ ४८ ॥

दुर्गाद्या वरदाविन्ध्यवासिन्यसुरमर्दिनी ।

युद्धप्रिया पञ्चमी स्याद्देवेशि त्वं सुपूजिता ॥ ४९ ॥

सप्तमी नन्दिनी प्रोक्ता महायोगेश्वरी परा ।

दलाग्रेषु तदस्त्राणि चक्रं शङ्खमसिं पुनः ॥ ५० ॥

दलेषु चापशूलानि पाशं पश्चाद् दिशोऽधिपान् ।

इत्थं जपादिभिः सिद्धः कुर्यात् कर्म निजैस्सितम् ॥ ५१ ॥

अष्टोत्तरसहस्रं यस्तिष्ठैस्त्रिमधुराङ्गुतैः ।

नित्यं प्रजुहुयात्तस्य शक्तिः स्यादतिमानुषी ॥ ५२ ॥

अष्टोत्तरशतं नित्यं सर्पिषा जुहुयान्नरः ।

वाञ्छितं वत्सरादर्वाक् प्राप्नोति महतीं श्रियम् ॥ ५३ ॥

दूर्वाहोमो भवेन्नृणां सर्ववाञ्छितसिद्धिदः ।

कुरिकाद्यानि शस्त्राणि जप्तानि मनुनामुना ॥ ५४ ॥

सम्पाताज्यविलिप्तानि वितन्वन्ति जर्याश्रियम् ।

अश्वत्थकसमिद्धिर्वा तिलैर्वा मधुरोद्भितैः ॥ ५५ ॥

होमो वशयति क्षिप्रमीप्सितान् मन्त्रितो नरान् ।

उद्यदायुधहस्तां तां देवीं कालघनप्रभाम् ॥ ५६ ॥

ध्यात्वात्मानं जपेन्मन्त्रं स्पृष्ट्वा तर्त्तं मुञ्चति ग्रहः ।
 सर्पाखुवृश्चिकादीनां विषमाशु विनाशयेत् ॥ ५७ ॥
 मनुनानेन विधिवन्मन्त्रः सिद्धिमुपेयिवान् ।
 मन्त्रेणानेन संजप्तान् बाणानादाय योधकः ॥ ५८ ॥
 विमुञ्चेत् प्रतिसेनायां सा द्रुतं विद्रुता भवेत् ।
 शूलपाशधरां देवीं ध्यात्वात्मानमनाकुलः ॥ ५९ ॥
 प्रविशेद् युद्धदेशं यो जित्वा याति स निर्वृतिम् ।
 जुहुयात्तिलसिद्धार्थैर्लक्ष्ममेकं यथाविधि ॥ ६० ॥
 नामयुक्तं जपेन्मन्त्रं यस्यासौ मृतिमेष्यति ।
 गुटिकां गोमयोत्पन्नां हुत्वा चोत्तरसंख्यया ॥ ६१ ॥
 सप्ताहात् कुरुते मन्त्री विद्वेषं स्निग्धयोर्मिथः ।
 गृहीत्वा गोमयं व्योम्नि त्रिसहस्रं जपेत्ततः ॥ ६२ ॥
 गमिष्यतां द्वारदेशे निखातं स्तम्भनं भवेत् ।
 बहुनोक्तेन किं सर्वं साधयेन्मनुनामुना ॥ ६३ ॥
 उत्तिष्ठपदमाभाष्य गुरुः शिष्ये पदं पुनः ।
 पितामहः सनेत्रेन्दुः स्वर्पाषि स्वाभयञ्च मे ॥ ६४ ॥
 समुपस्थितमुच्चार्य यदि शक्यमनन्तरम् ।
 अशक्यं वा पुनस्तन्मे वदेद्भगवतीन्ततः ॥ ६५ ॥
 शमयाग्निं बधूः सप्तत्रिंशद्वर्णात्मको मनुः ।
 ऋषिरारण्यकः प्रोक्तश्छन्दोऽनुष्टुबुदाहृतम् ॥ ६६ ॥
 देवता नवदुर्गाद्या सर्वदुर्गतिमोचनी ।
 पदाष्टसन्धिषु गुदलिङ्गाधारोदरेषु च ॥ ६७ ॥
 पार्श्वहृत् स्तनकण्ठेषु पुनर्बाह्वष्टसन्धिषु ।
 मुखनासाकपोलाच्चिकर्णभ्रूमध्यमूर्धसु ॥ ६८ ॥
 यन्त्रक्षराणि विन्यसेद् देवताभावसिद्धये ।
 षड्भिश्चतुर्भिरष्टाभिरष्टभिः षड्भिरिन्द्रियैः ।

मन्त्रार्णैरङ्गकृत्तिः स्याज्जालियुक्तैर्यथाक्रमम् ॥ ६८ ॥
 सौवर्णाम्बुजमध्यगां त्रिनयनां सौदामिनीसन्निभां
 चक्रं शङ्खवराभयानि दधतीमिन्दोः कलां विभ्रतौम् ।
 ग्रैवेयाङ्गदहारकुण्डलधरामाखण्डलाद्यैः स्तुतां
 ध्यायेद्विन्ध्यनिवासिनीं शशिमुखीं पार्श्वस्थपञ्चाननाम् ॥ ७० ॥

एवं ध्यात्वा जपेन्नक्षत्रचतुष्कं तद्दशंशतः ।

शुहुयाङ्गविषा मन्त्री शालिभिः सर्पिषा तिलैः ॥ ७१ ॥

प्रागौरिते यजेत् पीठे देवीमङ्गणैः सह ।

अङ्गपूजा यथापूर्वं दलमूलेष्विमाः पुनः ॥ ७२ ॥

आर्यां दुर्गां भद्राख्या भद्रकाली ततोऽम्बिका ।

धर्माख्या वेदगर्भाख्या क्षेमङ्कर्यष्टशक्तयः ॥ ७३ ॥

अस्त्राणि पत्रमध्येषु चक्रशङ्खासिखेटकान् ।

बाणकोदण्डशूलानि कपालान्तानि पूजयेत् ॥ ७४ ॥

ब्राह्माद्याः स्युर्दलाग्रेषु लोकपालास्ततः परम् ।

सिद्धमन्त्रप्रयोगेषु देवीमित्थं विचिन्तयेत् ॥ ७५ ॥

कालपावकसन्निभां कलितार्द्धचन्द्रशिरोरुहां

भालनेत्रविभीषणां भयदायिसिंहनिषेदुषीम् ।

चक्रशङ्खकृपाणखेटकचापबाणकरोटिकां

शूलवाहिभुजां भजे विजिताखिलासुरसैनिकाम् ॥ ७६ ॥

प्रातःस्नानरतो नित्यमष्टोत्तरसहस्रकम् ।

जपेत्तस्याशु सिध्यन्ति धनधान्यादिसम्पदः ।

अनेनैव विधानेन गृहक्षेत्ररिपून् जयेत् ॥ ७७ ॥

नाभिमात्रोदके स्थित्वा देवीमर्कगतां स्मरन् ।

जपेदष्टोत्तरशतं लभते महतीं श्रियम् ॥ ७८ ॥

अयुतं वटवृक्षोत्थैः सशृङ्गैरर्चतेऽनले ।

होमं समिद्धरैः कुर्यान्नाशयेदापदां कुलम् ॥ ७९ ॥

घोराभिचारान् भूतादीन् शमयेद्विधिनामुना ।
 अपामार्गसमिद्धिर्वा तिलैर्वा काननोद्भवैः ॥ ८० ॥
 सर्षपैर्वा कृतो होमः क्षुद्रापस्मारनाशनः ।
 अभौष्टसिद्धेर् जुहुयादार्कर्मन्वी समिद्धरैः ॥ ८१ ॥
 सहस्रमर्कवारादिदिवसान् दश संयतः ।
 सारान् शुङ्गान् समादाय सकलान् मनुनामुना ॥ ८२ ॥
 जुहुयादेधिते वङ्गी सप्तरात्रमतन्द्रितः ।
 साधयेदखिलं शश्वदभीष्टं मन्त्रवित्तमः ॥ ८३ ॥
 कुसुमैर्वशयेद्विप्रान् नृपतीन् पद्महोमतः ।
 तत्पत्नीरुत्पलैः पुष्पैर्वैश्यान् कङ्कारहोमतः ॥ ८४ ॥
 शूद्रान् लवणहोमेन जातीपुष्पैः सतां पुनः ।
 ब्रीहिभिर्जुह्यान्नित्यं वत्सराद् ब्रीहिमान् भवेत् ॥ ८५ ॥
 दूर्वाहोमेन दीर्घायुर्मधुना रत्नवान् भवेत् ।
 अन्नैरन्नसमृद्धिः स्यादाज्येन लभते धनम् ॥ ८६ ॥
 गोदुग्धेन गवां वृद्धिमाप्नुयान्नात्र संशयः ।
 ज्वरे गर्भे ग्रहे सर्पे तर्जन्या संसृशन् जपेत् ॥ ८७ ॥
 निधायग्रे जपेन्नन्त्रमष्टोत्तरसहस्रकम् ।
 सन्ध्यासु पक्षमात्रेण वशमायाति वाञ्छितम् ॥ ८८ ॥
 अभ्यर्च्य देवीमनले तीक्ष्णतैलेन मन्त्रवित् ।
 हुत्वायुतं निधायग्रे तीक्ष्णान् स्त्रिंशच्छरान् पुनः ॥ ८९ ॥
 तेषु सम्पातयेद्भूयः सृष्ट्वा तान्नियुतं जपेत् ।
 वेधयेत् परसेनायां क्षणान्नष्टा दिशो दश ॥ ९० ॥
 प्राप्नुयान्नष्टसंज्ञा सा पलायनपरायणा ।
 जपित्वा स्मितभुञ्जानां कुडवं कुलिकोदरे ॥ ९१ ॥
 विकिरेच्छत्रुसेनायां गूढश्छत्रपलादिषु ।
 ज्वरमारीमहारोगैः पीडिता सैन्यनायकैः ॥ ९२ ॥

परस्परविरोधेन नश्येत् सेना ततः परम् ।
 सेनासंस्तम्भने मन्त्री कारस्करसमुद्भवैः ॥ ९३ ॥
 पुष्पैः सहस्रं जुहुयादुत्पलैस्तान्निवारयेत् ।
 अङ्गारवारे कुलिके जम्बा भस्म चितोद्भवम् ॥ ९४ ॥
 निक्षिपेन्मूर्ध्नि रिपोर्विद्विष्टो देशतो व्रजेत् ।
 मरुन्निपातितैः पत्नैः कारस्करसमुद्भवैः ॥ ९५ ॥
 तस्य पादरजोयुक्तैर्होमादुच्चाटयेदरीन् ।
 कारस्करमयीं कृत्वा प्रतिमामतिशोभनाम् ॥ ९६ ॥
 जम्बा प्रतिष्ठितप्राणां हृदयेदङ्गशः पुनः ।
 काकोलूकवसायुक्तमष्टोत्तरसहस्रकम् ॥ ९७ ॥
 कृष्णपक्षचतुर्दश्यां श्मशाने हव्यवाहने ।
 जुहुयात् स्त्रियतेऽरातिरेवमेव दिनत्रयात् ॥ ९८ ॥
 उन्नतसविधा होमान्मत्ताः स्युः शत्रवः क्षणात् ।
 उलूककाकयोः पक्षैस्तद्वसारक्तसंयुतैः ॥ ९९ ॥
 जुहुयाद्भिषि कान्तारि शत्रुः कालातिथिर्भवेत् ।
 शत्रोः प्रतिकृतिं मन्त्री प्रतिष्ठितसमीरणाम् ॥ १०० ॥
 विषाष्टकविलिप्ताङ्गीमत्युष्णे निक्षिपेज्जले ।
 ज्वराक्रान्तो भवेच्छीघ्रं तं नयेद् यमसादनम् ॥ १०१ ॥
 तर्जनीं त्रिशिखं दोर्भ्यां धारयन्तीं भयङ्करीम् ।
 रक्तां ध्यात्वा रवेर्विम्बे प्रजपेद्युतं मनुम् ॥ १०२ ॥
 मारयेदचिरादेव रिपून् बन्धुसमन्वितान् ।
 खड्गखेटकरां क्रुद्धां सन्नद्धां भानुमण्डले ॥ १०३ ॥
 ध्यात्वा मन्त्रं जपेन्मन्त्री पूर्ववद्वाशयेदरीन् ।
 चापबाणधरां भीमां सिंहस्थां ज्वलनोपमाम् ॥ १०४ ॥
 सृजन्तीं बाणनिवहान् धावन्तीं तादृशं रिपुम् ।
 ध्यात्वा जपेन्मन्त्रमिममयुतं तोयमध्यगः ॥ १०५ ॥

रिपूंश्च परसेनाञ्च द्रुतमुच्चाटयेद् ध्रुवम् ।
 अनित्यकसमिद्धोमान्मुच्यते रोगतो गजः ॥ १०६ ॥
 पुष्पैस्तदीयैर्वशयेन्मधुराक्तैर्मतङ्गजान् ।
 रक्षायै पञ्चगव्येन लिपेज्जप्तेन दन्तिनः ॥ १०७ ॥
 गव्याज्यतिलसिद्धार्थैरनित्यकसमिद्धरैः ।
 दुग्धान्नपञ्चमव्याभ्यां तण्डुलेन घृतेन च ॥ १०८ ॥
 एतैः पृथक् पृथग्द्रव्यैरष्टोत्तरसहस्रकम् ।
 जुहुयाद्दिनशो विप्रान् भोजयेन्मधुरादिभिः ॥ १०९ ॥
 गुरवे दक्षिणां दद्याद् वस्त्राभरणसंयुताम् ।
 मातङ्गाश्च तुरङ्गाश्च वर्द्धन्ते विधिनामुना ॥ ११० ॥
 सर्वव्याधिविनिर्मुक्ता क्षुद्रपीडाविवर्जिताः ।
 कारयेद् ब्रह्महृत्त्रेण शिल्पिनायुधपञ्चकम् ॥ १११ ॥
 शङ्खखड्गरथाङ्गानि शार्ङ्गं कौमोदकीं क्रमात् ।
 पञ्चगव्येषु निःक्षिप्य तानि सृष्ट्वा जपेन्मनुम् ॥ ११२ ॥
 सम्यक् पञ्चसहस्राणि तेषु सम्पातयन् पुनः ।
 तावदाज्येन जुहुयान्मन्त्रैः स्त्रैः पूजयेत् क्रमात् ॥ ११३ ॥
 उद्धृत्य पञ्चगव्येभ्यः पूर्ववत् प्रजपेन्मनुम् ।
 अवटान् पञ्च निखनेद्दिक्षु मध्यादिषु क्रमात् ॥ ११४ ॥
 अवटेष्वेषु पूर्णेषु पञ्चगव्येन साधकः ।
 आयुधानि प्रजप्तानि पञ्चघोषपुरःसरम् ॥ ११५ ॥
 विन्यसेत्तेषु मध्यादि पूजां कुर्याद् यथा पुरा ।
 वालुकाभिः समापूर्य्य ऋद्धिः कुर्यात् समस्थलम् ॥ ११६ ॥
 बलिञ्च विकिरेत्तत्र तेषां मन्त्रैर्यथाक्रमम् ।
 दिक्पतिभ्यो बलिं दत्त्वा ब्राह्मणान् भोजयेत्ततः ॥ ११७ ॥
 दीनान्धकृपणादींश्च तोषयेद्भोजनादिभिः ।
 गुरवे दक्षिणां दद्यादात्मवित्तानुसारतः ॥ ११८ ॥

यत्रेयं विहिता रक्षा देशे वा नगरे पुरे ।

ग्रामे मेहेऽथवा तत्र वर्द्धन्ते सर्वसम्पदः ॥ ११८ ॥

अश्मपातादयो दोषा भूतप्रेतादिसंयुताः ।

अभिचारकृताः कृत्या विप्रचौराद्युपद्रवाः ।

नेक्षन्ते तां दिशं भौत्या तर्जिता देवतान्नया ॥ १२० ॥

पद्मं भानुदलान्वितं प्रविलिखेत्तत्कर्णिकायां पुन-

स्तारं शक्तिगवीजसाध्यसहितं तत्केशरेषु क्रमात् ।

मर्दिन्या मनुसम्भवान् युगलशोवर्णान् पुनः पत्रगान्

मन्त्रार्णान् युगशो विधाय विलिखेदन्त्यं तदन्ते दले ॥ १२१ ॥

मातृकावर्णसंवीतं भूपूरद्वयमध्यगम् ।

यन्त्रं विन्ध्यनिवासिन्याः प्रोक्तं सर्वसमृद्धिदम् ॥ १२२ ॥

रक्षाकरं विशेषेण द्रुद्रभूतारिनाशनम् ।

राज्यदं भ्रष्टराज्यानां वश्यदं वश्यमिच्छताम् ॥ १२३ ॥

सुतार्थिनीनां सुतदं रोगिणां रोगशान्तिदम् ।

बहुना किमिहोक्तेन यन्त्रं तत् कामदो मणिः ॥ १२४ ॥

इति सारदातिलके एकादशः पटलः ॥

द्वादशः पटलः ।

अज्ञानतिमिरध्वंसि संसारार्णवतारकम् ।

आनन्दवीजमवतादतर्क्यं त्रैपुरं महः ॥ १ ॥

अथ वक्ष्ये परां विद्यां त्रिपुरामतिगोपिताम् ।

यां ज्ञात्वा सिद्धसंघानामधिपो जायते नरः ॥ २ ॥

वियद्भृगुर्हुताशस्थो भौतिको विन्दुशेखरः ।

वियत्तर्दादिकेन्द्राग्निस्थितं वामाक्षिविन्दुमत् ॥ २ ॥

आकाशभृगुवक्त्रस्थो मनुः सर्गेन्दुखण्डवान् ।

वाग्भवं प्रथमं वीजं कामवीजं द्वितीयकम् ॥ ४ ॥
 तृतीयं शक्तिवीजाख्यं त्रिभिर्वीजैरितीरिता ।
 पञ्चकूटात्मिका विद्या वेद्या त्रिपुरभैरवी ॥ ५ ॥
 ऋषिः स्याद्दक्षिणा मूर्तिश्छन्दः पङ्क्तिः समीरिता ।
 देवता देशिकैरुक्ता देवी त्रिपुरभैरवी ॥ ६ ॥
 नाभेरावरणं न्यस्येद्वाग्भवं मन्त्रवित् पुनः ।
 हृदयान्नाभिपर्यन्तं कामवीजं प्रविन्यसेत् ॥ ७ ॥
 विशेषात् हृत्प्रदेशान्तं तार्त्तीयं विन्यसेत् पुनः ।
 आद्यं द्वितीयं करयोस्तार्त्तीयमुभयोन्यसेत् ॥ ८ ॥
 मूर्ध्निधारं हृदि न्यस्येद् भूयो वीजत्रयं क्रमात् ।
 नवयोन्यात्मकं न्यासं कुर्याद्बीजैस्त्रिभिः पुनः ॥ ९ ॥
 वर्णयोश्चिबुके भूयो गण्डयोर्वदने पुनः ।
 नेत्रयोर्नसि विन्यस्येदंशयोज्ज्वले पुनः ॥ १० ॥
 ततः कूर्परयोः कुक्षौ जानुनोर्द्वजमूर्धनि ।
 पादयोर्गुह्यदेशे च पार्श्वयोर्हृदयाम्बुजे ॥ ११ ॥
 स्तनद्वये कण्ठदेशे रत्यादिमथ विन्यसेत् ।
 मूले रतिं हृदि प्रीतिं भ्रुवोर्मध्ये मनोभवाम् ॥ १२ ॥
 बालावीजैस्त्रिभिर्न्यसेत् स्थानेष्वेषु विलोमतः ।
 अमृतेशीघ्रयोगेशीं विश्वयोनिं क्रमादिमाः ॥ १३ ॥
 विलोमवीजैर्विन्यस्य मूर्तिन्यासं यथाचरेत् ।
 स्वस्वनामादिकं पूर्वं मूर्ध्निशानं मनोभवम् ॥ १४ ॥
 न्यसेद्वक्त्रे तत्पुरुषं मकरध्वजमात्मवित् ।
 हृद्यघोरकुमारादिकन्दपं तदनन्तरम् ॥ १५ ॥
 गुह्यदेशे प्रविन्यस्येद्दामदेवादिमन्त्रयम् ।
 सद्योजातं क्रमादेवं पादयोर्विन्यसेत्ततः ॥ १६ ॥
 ऊर्ध्वप्राग्दक्षिणोदीच्यपश्चिमेषु सुखेषु तान् ।

प्रविन्यस्येद् यथापूर्वं भृगुश्रोमाम्निसंस्थितम् ॥ १७ ॥
 सत्यादि पञ्चङ्गस्वाध्या वीजमेषां प्रकल्पितम् ।
 षड्दीर्घयुक्तेनाद्येन वीजेनाङ्गक्रिया मता ॥ १८ ॥
 पञ्चबाणांस्ततो न्यस्येन्नन्त्री त्रैलोक्यमोहनान् ।
 द्रामाद्यां द्राविणीं मूर्ध्नि द्रौमाद्यां क्षोभिणीं पदे ॥ १९ ॥
 क्लीं वशीकरणीं वक्त्रे गुह्ये वु वीजपूर्विकाम् ।
 आकर्षिणीं हृदि पुनर्वर्गान्तभृगुसंयुताम् ॥ २० ॥
 सम्मोहिनीं क्रमादेवं वर्णन्यासोऽयमौरितः ।
 भालभ्रूमध्यवदने घण्टिकाकण्ठद्वयसु च ॥ २१ ॥
 नाभ्यधिष्ठानयोः पञ्च ताराद्याः सुभगादिकाः ।
 न्यस्तव्या विधिना देव्यो मन्त्रिणा सुभगा भगाः ॥ २२ ॥
 भगसर्पिण्यथ परा भगमालिन्यनन्तरम् ।
 अनङ्गानङ्गकुसुमं भूयश्चानङ्गमेखला ॥ २३ ॥
 अनङ्गमदना सर्वा मदविभ्रममन्यराः ।
 प्रधानदेवता वर्णद्रूषणाद्यैरलङ्कताः ॥ २४ ॥
 अक्षस्रक्पुस्तकाभीतिवरदाव्यकराम्बुजाः ।
 वाक्कामो वु स्त्रीं सस्ताराः तथा पञ्चोदितास्त्वमी ॥ २५ ॥
 न्यासं कुर्याद् भूषणाख्यं ततः साधकसत्तमः ।
 न्यसेच्छिरसि भाले भ्रूकर्णाक्षियुगले नसि ॥ २६ ॥
 गण्डयोरोष्ठयोर्दन्तपङ्क्तयोरास्ये न्यसेत् स्वरान् ।
 चिवुकेऽथ गले कण्ठे पार्श्वयोः स्तनयुग्मके ॥ २७ ॥
 दोर्मूलयोः कूर्परयोः पाण्योस्तत्पृष्ठदेशतः ।
 नाभौ गुह्ये पुनश्चोर्वीर्जानुनोर्जङ्घयोस्ततः ॥ २८ ॥
 स्फिचोः पत्तलयोः पश्चाच्चरणाङ्गुष्ठयोर्द्वयोः ।
 कादिवान्तान् न्यसेद्वर्णान् स्थानेष्वेषु समाहितः ॥ २९ ॥
 काञ्चां प्रवेशयेत् पश्चात् कण्ठके हृदि गुह्यके ।

कर्णकुण्डलयोर्मौली वनलान् शक्षसान् यही ॥ ३० ॥
 अष्टाविमान् प्रविन्यस्येदेकं देशिकसत्तमः ।
 एवं न्यस्तशरीरोऽसौ ध्यायेत् त्रिपुरभैरवीम् ॥ ३१ ॥
 उद्यद्गानुसहस्रकान्तिममलक्ष्मीमां शिरोमालिकां
 रक्तालितपयोधरां जपवटीं विद्यामभीतिं वरम् ।
 हस्ताब्जैर्दधतीं त्रिनेत्रविलसद्वक्त्रारविन्दश्रियं
 देवीं बद्धहिमांशुरत्नमुकुटां वन्दे समन्दस्मिताम् ॥ ३२ ॥
 दीक्षां प्राप्य जपेन्मन्त्रं तत्त्वलक्षं जितेन्द्रियः ।
 पुष्पैर्भानुसहस्राणि जुहुयाद् ब्रह्मवृक्षजैः ॥ ३३ ॥
 त्रिमध्वक्तैः प्रसूनैर्वा करवीरसमुद्भवैः ।
 पद्मं वसुदलोपेतं नवयोन्याढ्यकर्णिकम् ॥ ३४ ॥
 इच्छादिशक्तिभिर्युक्तं भैरव्याः पीठमर्चयेत् ।
 इच्छाज्ञाना क्रिया पश्चात् कामिनीकामदायिनी ॥ ३५ ॥
 रतीरतिप्रियानन्दा नवमी स्यान्मनोन्मनी ।
 वरदाभयधारिण्यः संप्रोक्ता नवशक्तयः ॥ ३६ ॥
 वाक्प्रभवं लोहितायै श्रीकण्ठो लोहितोऽञ्जलः ।
 दीर्घवाण्यै तथा पश्चादपरायै हसौ पुनः ॥ ३७ ॥
 सटाशिवमहाप्रेतडेऽन्तं पद्मासनं नमः ।
 अनेन मनुना दद्यादासनं श्रीगुरुक्रमम् ॥ ३८ ॥
 प्राङ्मध्ययोरन्तराले पूजयेत् कल्पयेत्ततः ।
 पञ्चभिः प्रणवैर्मूर्तिं तस्यामावाह्य देवताम् ॥ ३९ ॥
 पूजयेदागमोक्तेन विधानेन समाहितः ।
 तारावाक्शक्तिकमला हसखप्त्रे हसौ स्मृता ॥ ४० ॥
 वामकोणे यजेद् देव्या रतिमिन्दुसमप्रभाम् ।
 रतिं पाशधरीं सौम्यां मदविभ्रमविह्वलाम् ॥ ४१ ॥
 प्रीतिं दक्षिणकोणस्थां तप्तकाञ्चनसन्निभाम् ।

अङ्गुशं प्रति दोर्भ्याञ्च धारयन्तीं समाचरेत् ॥ ४२ ॥
 अग्रे मनोभवां रक्तां रक्तपुष्पाद्यलङ्कताम् ।
 इषुकार्मुकपुष्पेषुधारिणीं सस्मिताननाम् ॥ ४३ ॥
 अङ्गान्यभ्यर्चयेत् पश्चाद् यथापूर्वं विधानवित् ।
 दिक्ष्वग्रे च निजैर्मन्त्रैः पूजयेद् बाणदेवताः ॥ ४४ ॥
 हस्ताब्जैर्धृतपुष्पेषुप्रणामाभूतसप्रभाः ।
 अष्टयोनिष्वष्टशक्तीः पूजयेत् सुभगादिकाः ॥ ४५ ॥
 मातरो भैरवाङ्गस्या मदविभ्रमविह्वलाः ।
 अष्टपत्रेषु संपूज्या यथावत् कुसुमादिभिः ॥ ४६ ॥
 लोकपालास्ततो दिक्षु तेषां मन्त्राणि तद्वहिः ।
 पूर्वजन्मकृतैः पुण्यैर्ज्ञात्वैनां वरदेवताम् ॥ ४७ ॥
 यो भजेदुक्तमार्गेण स लभेत् सम्पदां पदम् ।
 एवं सिद्धमनुर्मन्त्री साधयेदिष्टमात्मनः ॥ ४८ ॥
 जुहुयादरुणाभोजैरदोषैर्मधुराश्लुतैः ।
 लक्षसंख्यं तदहं वा प्रत्यहं भोजयेद्विजान् ॥ ४९ ॥
 वनिता युवती रम्या पूजयेद्देवताधिया ।
 होमान्ते धनधान्याद्यैस्तोषयेद् गुरुमात्मनः ॥ ५० ॥
 एवं कृते जगद्दृश्यो रमाया भवनं लभेत् ।
 रक्तोत्पलैस्त्रिमध्वक्तैररुणैर्वाथ वारिजैः ॥ ५१ ॥
 पुष्पैः पयोऽन्नैः सघृतैर्होमाद्विष्णुं वशं नयेत् ।
 वाक्सिद्धिं लभते मन्त्री पलाशकुसुमैर्हुतात् ॥ ५२ ॥
 कर्पूरागुरुसंयुक्तं गुग्गुलुं जुहुयात् सुधीः ।
 ज्ञानं दिव्यमवाप्नोति तेनैव स भवेत् कविः ॥ ५३ ॥
 क्षीराक्तैरमृताखण्डैर्होमः सर्वापमृत्युजित् ।
 दूर्वाभिराज्यहोमः स्यात् क्षीराक्ताभिर्दिनत्रयम् ॥ ५४ ॥
 गिरिकर्णीभवैः पुष्पैर्ब्राह्मणान् वश्येद् द्रुतम् ।

कक्षारैः पार्थिवान् पुष्पैस्तद्वधूः कर्णिकारजैः ॥ ५५ ॥

मल्लिकाकुसुमैर्हृत्वा राजपुत्रान् वशं नयेत् ।

कोदण्डकुसुमैर्वैश्यान् वृषलान् पाटलोद्भवैः ॥ ५६ ॥

अनुलोमविलोमान्तस्थितसाध्याक्षरान्वितम् ।

मन्त्रमुच्चार्य जुहुयान्मन्त्री मधुरलोहितैः ॥ ५७ ॥

सर्षपैः पटुसंमिश्रैर्वशयेत् पार्थिवान् क्षणात् ।

अनेनैव विधानेन तत्पत्नीं तत्सुतानपि ॥ ५८ ॥

जातिविल्वभवैः पुष्पैर्मधुरत्रयसंयुतैः ।

नरनारीनरपतीन् होमतो वशयेद् ध्रुवम् ॥ ५९ ॥

मालतीवकुलोद्भूतैः पुष्पैश्चन्दनलोहितैः ।

जुहुयात् कवितां मन्त्री लभते वत्सरान्तरे ॥ ६० ॥

मधुरत्रयसंयुतैः फलैर्विल्वसमुद्भवैः ।

जुहुयाद्वशयेन्नोकं श्रियमाप्नोति वार्ष्णेयताम् ॥ ६१ ॥

पाटलैः कुसुमैः कुन्दैरुत्पलैर्नागचम्पकैः ।

नन्द्यावर्तैर्विकसितैः कृतमालैर्जुहोति यः ॥ ६२ ॥

जायते वत्सरादर्वाक् श्रिया विजितपार्थिवः ।

साज्यमन्नं प्रजुहुयाद् भवेदन्नमसृद्धिमान् ॥ ६३ ॥

कस्तूरीकुङ्कुमोपेतं कर्पूरं जुहुयादशौ ।

कन्दर्पादधिकं सद्यः सौन्दर्यमधिगच्छति ॥ ६४ ॥

लाजान् प्रजुहुयान्मन्त्री दधिक्षीरमधुप्लुतान् ।

विजित्य रोगान् निखिलान् स जीवेच्छरदां शतम् ॥ ६५ ॥

पादद्वयं मलयजं पादं कुङ्कुमकेशरम् ।

पादं गोरोचना चैवं यानि पिष्ट्वा हि सांख्यना ॥ ६६ ॥

विदध्यात्तिलकं भाले यान् पश्येद् यैर्विलोक्यते ।

यान् स्पृशेत् स्पृश्यते यैर्वा वश्याः स्युस्तस्य तेऽचिरात् ॥ ६७ ॥

कर्पूरकपिचौराणि समभागानि कल्पयेत् ।

चतुर्भागा जटामांसी भारती रोचना मता ॥ ६८ ॥
 कुङ्कुमं सप्तभागं स्याद्दिग्भागं चन्दनं मतम् ।
 अगुरुर्नवभागः स्यादितिभागक्रमेण च ॥ ६९ ॥
 हिमाद्रिः कन्यया पिष्टमेतत् सर्वं सुसाधितम् ।
 आदाय तिलकं भाले कुर्याद् भूमिपतीन् नरान् ॥ ७० ॥
 वनितामदगर्वाब्धान् मदीक्षत्तान् मतङ्गजान् ।
 सिंहव्याघ्रमहासर्पान् भूतवेतालराक्षसान् ।
 दर्शनादेव वश्येत्तिलकं धारयेन्नरः ॥ ७१ ॥
 मध्याद्यं नवयोनिषु प्रविलिखेद्बीजानि वर्णांस्त्रिशो
 गायत्र्याः पुनरष्टपत्रविवरेष्वालिख्य निर्वापितम् ।
 भूविस्वद्वितयेन मन्मथसृजाकोणेषु संवेष्टितं
 यन्त्रं त्रैपुरमीरितं त्रिभुवनप्रक्षोभकं श्रीपदम् ॥ ७२ ॥
 अस्मिन् यन्त्रे समावाह्य सम्यक् संपूज्य देवताम् ।
 होमेन घृतसम्पातं लाचालोहत्रयावृतम् ॥ ७३ ॥
 विष्टृतं बाहुना यन्त्रं युद्धेषु विजयावहम् ।
 वादे वाग्विजयं कुर्यात् कवित्वं पुष्कलं दिशेत् ।
 आयुरारोग्यमित्राणि पुत्तान् पौत्तान् विवर्द्धयेत् ॥ ७४ ॥
 कामं षट्कोणमध्ये लिखतु पुनरिमं षट्सु कोणेषु पश्चात्
 पत्रेषु द्व्यष्टसंख्ये श्वसुमथ परतो व्योमवीजेन वीतम् ।
 क्षीणीविस्त्रान्तरस्थं भुजदललिखितं रोचनाकुङ्कुमाभ्यां
 प्रोक्तं सौभाग्यसम्पन्निरुपमकविताकीर्तिदं यन्त्रमेतत् ॥ ७५ ॥
 वज्रैर्गेहयुगान्तरस्थमदने मायां लिखेद्वाग्भवं
 षट्कोणेष्वथ सन्धिषु प्रविलिखेत् वृक्षारमावेष्टयेत् ।
 स्त्रीवीजेन समीरितं त्रिभुवनप्रक्षोभणं त्रैपुरं
 यन्त्रं मन्त्रमनोभवात्मकमिदं सौन्दर्यसम्पत्करम् ॥ ७६ ॥
 आधारादिन्दुमानाद्यं ब्रह्मेन्द्रस्थः शशीयुतः ।

द्वितीयं भृगुसर्गाख्यं मनुस्तार्त्तीयमौरितम् ॥ ७७ ॥
 एषा बालेति विख्याता त्रैलोक्यवशकारिणी ।
 जपपूजादिकं सर्वमस्याः पूर्ववदाचरेत् ॥ ७८ ॥
 मान्मथं त्रिपुरा देवि विद्महे पदमुच्चरेत् ।
 उक्त्वा कामेश्वरिपदं प्रवदेदथ धौमहि ॥ ७९ ॥
 तदन्ते प्रवदेद् भूयश्छन्नं क्लिन्नं प्रचोदयात् ।
 गायत्र्येषा समाख्याता त्रैपुरी सर्वसिद्धिदा ॥ ८० ॥
 स्तुत्यानया त्वां त्रिपुरे तोष्येऽभीष्टफलाप्तये ।
 यया व्रजन्ति तां लक्ष्मीं मनुजाः सुरपूजिताम् ॥ ८१ ॥
 ब्रह्मादयः स्तुतिशतैरपि सूक्ष्मरूपां
 जानन्ति नैव जगदादिमनादिमूर्तिम् ।
 तस्माद्वयं कुर्वन्तां नवकुङ्कुमाभां
 स्थूलां स्तुमः सकलवाङ्मयमाहभूताम् ॥ ८२ ॥
 सद्यः समुद्यतसहस्रदिवाकराभां
 विद्यात्तसूत्रवरदाभयचिह्नहस्ताम् ।
 नेत्रोत्पलैस्त्रिभिरलङ्कितवक्त्रपद्मां
 त्वां तारहाररुचिरे ! त्रिपुरे ! भजामः ॥ ८३ ॥
 सिन्दूरपूररुचिरं कुचभारनम्बं
 जन्मान्तरेषु कृतपुण्यफलैकगम्यम् ।
 अन्योन्यभेदकलहाकुलमानभेदै-
 र्जानन्ति किं जडधियस्तव रूपमम्ब ! ॥ ८४ ॥
 स्थूलां वदन्ति मुनयः श्रुतयो गृणन्ति
 सूक्ष्मां वदन्ति वचसामधिवासमन्ये ।
 त्वां मूलमाहुरपरे जगतां भवानि !
 मन्यामहे वयमपारकृपास्त्रुराशिम् ॥ ८५ ॥
 चन्द्रावतंसकलितां शरदिन्दुशुभ्रां

पञ्चाशदक्षरमयीं हृदि भावयन्ति ।
 त्वां पुस्तकं जपवटीममृताब्जकुम्भं
 व्याख्याञ्च हस्तकमलैर्दधतीं त्रिनेत्राम् ॥ ८६ ॥
 शम्भुस्त्वमद्रितनयाकलिताईभागो
 विष्णुस्त्वमम्ब ! कमलापरिवद्धदेहः ।
 पद्मोद्भवस्त्वमसि वागधिवासभूमि-
 स्तेषां क्रियाश्च जगति त्रिपुरे ! त्वमेव ॥ ८७ ॥
 आश्रित्य वाग्भवभवांश्चतुरः परादीन्
 भावान् पदेषु विहितान् समुदीरयन्तीम् ।
 कण्ठादिभिश्च करणैः परदेवतां तां
 संविन्मयीं हृदि कदापि न विस्मरामि ॥ ८८ ॥
 आकुञ्च्य वाद्यमवजित्य च वैरिषट्क-
 मालोक्य निश्चलधिया निजनासिकाग्रम् ।
 ध्यायन्ति मूर्ध्नि कलितेन्दुकलावतंसं
 तद्रूपमम्ब ! कतिनस्तरुणार्कमित्रम् ॥ ८९ ॥
 त्वं प्राप्य मन्मथरिपोर्वपुरईभागं
 सृष्टिं करोषि जगतामिति वेदवादः ।
 सत्यं तदद्रितनये ! जगदेकमात-
 नोचेदशेषजगतः स्थितिरेव न स्यात् ॥ ९० ॥
 पूजां विधाय कुसुमैः सुरपादपानां
 पीठे तवाम्ब ! कनकाचलगह्वरेषु ।
 गायन्ति सिद्धवनिताः सह किन्नरीभि-
 रास्वादितासवरसारुणपद्मनेत्राः ॥ ९१ ॥
 विद्युद्विलासवपुषः श्रियमुद्वहन्तीं
 यान्तीं स्ववासभवनाच्छिवराजधानीम्
 सौसुम्नवर्त्मकमलानि विकाशयन्तीं

देवी' भजे हृदि परामृतसिक्तगात्रौम् ॥ ८२ ॥

आनन्दजन्मभवनं भवनं श्रुतीनां

चैतन्यमात्रवपुरम्ब तवाश्रयामि ।

ब्रह्मेशविष्णुभिरूपासितपादपद्मां

सौभाग्यजन्मवसतिं त्रिपुरे ! यथावत् ॥ ८३ ॥

शब्दार्थभाविभुवनं सृजतीन्द्ररूपा

यावद्विभक्तिं पुनरर्कतनुः स्वशक्त्या ।

वङ्गात्मिका हरति तत् सकलं युगान्ते

तां शारदां मनसि जातु न विस्मरामि ॥ ८४ ॥

नारायणीति नरकार्णवतारिणीति

गौरीति खेदशमनीति सरस्वतीति ।

ज्ञानप्रदेति नयनत्रयभूषितेति

तामद्रिराजतनये ! विवुधा भजन्ति ॥ ८५ ॥

ये स्तुवन्ति जगन्मातः श्लोकैर्द्वादशभिः क्रमात् ।

त्वामम्ब ! प्राप्य वाक्सिद्धिं प्राप्नुयुस्ते परां श्रियम् ॥ ८६ ॥

वाङ्मायाकमलातारं नमोऽन्ते भगवत्पथ ।

श्रीमातङ्गीश्वरि वदेत् सर्वजनमनोहरि ॥ ८७ ॥

सर्वादिमुखबाह्यान्ते सर्वादिमुखरञ्जनि ।

सर्वराजवशं पश्चात्करि सर्वपदं वदेत् ॥ ८८ ॥

स्त्रीपुरुषवशं ब्रह्मा नेत्रमग्न्यासनं ततः ।

सर्वदुष्टनृगवशंकरि सर्वभृगुन्तव ॥ ८९ ॥

शङ्करि स्यात् सर्वलोकममुकं शिवयुगविः ।

वशमानय जायाग्निरष्टाशीत्यक्षरो मनुः ॥ ९० ॥

भासान्मन्त्री तनौ कुर्याद् वक्ष्यमाणान् यथाक्रमम् ।

शिरोललाटे भ्रूमध्ये तालुकण्ठगलोरसि ॥ ९१ ॥

अनाहतभुजद्वन्द्वे जठरे नाभिमण्डले ।

स्वाधिष्ठाने गुह्यदेशे पादयोर्दक्षिणान्ययोः ॥ १०२ ॥

मूलाधारे गुदे न्यस्येत् पदान्यष्टादश क्रमात् ।

गुणैर्काद्वचतुःषड्भिर्द्विषट्पट्ताष्टभिः ॥ १०३ ॥

दशपत्तयष्टवेदाग्निचन्द्रयुग्मगुणाक्षिभिः ।

पदक्लृप्तिरियं प्रोक्ता मन्त्रवर्णैर्यथाक्रमात् ॥ १०४ ॥

रत्याद्या मूलहृदयभ्रूमध्येषु विचक्षणः ।

वाक्शक्तिलक्ष्मीवीजाद्या मातङ्गान्ताः प्रविन्यसेत् ॥ १०५ ॥

शिरोवदनहृद्गुह्यपादेषु विधिना न्यसेत् ।

हृल्लेखां गगनां रक्तां भूयो मन्त्री करालिकाम् ॥ १०६ ॥

महोच्छ्वां स्वनामादिवर्णवीजपुरःसराः ।

मातङ्गान्ताः षडङ्गानि ततः कुर्वीत माधकः ॥ १०७ ॥

वर्णैश्चतुर्विंशदाद्या बुद्धीन्द्रदशभिः शिरः ।

शिखाष्टादशभिः प्रोक्ता वर्मं तावद्भिरक्षरैः ॥ १०८ ॥

न्यसेत्तयोदशैर्नेत्रं द्वाभ्या मस्त्रं समीरितम् ।

विभक्तौ मूलमन्त्रार्णैर्वर्णन्यासमथा चरेत् ॥ १०९ ॥

मूर्धपादास्यगुह्येषु हृदभोजे प्रविन्यसेत् ।

द्राविणीं शोषिणीं भूयो बन्धनीं मोहिनीं पुनः ॥ ११० ॥

आकर्षिणीं स्वनामादिवीजाद्याः शुभलक्षणाः ।

मातङ्गान्तास्ततो न्यस्येन्नम्रथान् वदनांशयोः ॥ १११ ॥

पार्श्वकट्यां नाभिदेशे कटिपार्श्वान्शके पुनः ।

वीजत्रयादिकान्मन्त्री मन्त्रं मकरध्वजम् ॥ ११२ ॥

मदनं पुष्पधन्वानं पञ्चमं कुसुमायुधम् ।

षष्ठं कन्दर्पनामानं मनोभवरतिप्रियौ ॥ ११३ ॥

मातङ्गान्तास्ततो न्यस्येत् स्थानेष्वेतेषु मन्त्रवित् ।

प्रथमानङ्गकुसुमा भूयोऽन्यानङ्गमेखला ॥ ११४ ॥

अनङ्गमदना तद्वदनङ्गमदनातुरा ।

अनङ्गमदना वेगा भूयश्चानङ्गसम्भवा ॥ ११५ ॥

सप्तम्यनङ्गभुवनपालिनी स्यादथाष्टमी ।

अनङ्गशशरेखाख्या मातङ्ग्यन्ताः समीरिताः ॥ ११६ ॥

विन्यस्तव्यस्ततो मूलेऽधिष्ठाने मणिपूरके ।

हृत्कण्ठास्ये भ्रुवोर्मध्ये मस्तके मन्त्रिणा ततः ॥ ११७ ॥

आद्ये लक्ष्मीसरस्वत्यौ रतिः प्रीतिश्च कीर्त्तिका ।

शान्तिः पुष्टिस्तथा तुष्टिर्मातङ्गी पदशेखराः ॥ ११८ ॥

मूलमन्त्रं प्रविन्यस्ये त्रिजमूर्द्धनि मन्त्रवित् ।

आधारदेशेऽधिष्ठाने नाभौ पञ्चादनाहते ॥ ११९ ॥

कण्ठे वक्त्रे भ्रुवोर्मध्ये मस्तके विन्यसेत् क्रमात् ।

ब्राह्मराव्याः पूर्वमुद्दिष्टा मातङ्गी पदपश्चिमाः ॥ १२० ॥

एषु स्थानेषु विन्यस्ये दसिताङ्गादिभैरवान् ।

मातङ्ग्यन्तान् न्यसेन्नन्वी मूलमन्त्रं स्वमूर्द्धनि ॥ १२१ ॥

आधारदेशेऽधिष्ठाने नाभौ पञ्चादनाहते ।

कण्ठदेशे भ्रुवोर्मध्ये विन्दौ भूयः कलापदे ॥ १२२ ॥

निरोधितायामर्द्धेन्दौ नादनादान्तयोः पुनः ।

उन्नम्य विष्णुवक्त्रे च ध्रुवमण्डलके शिवे ॥ १२३ ॥

मातङ्ग्यन्ताः प्रविन्यस्येद्वामां ज्येष्ठामतः परम् ।

रौद्रीं प्रशान्तिं श्रद्धाख्यां पुनर्माहेश्वरीमथ ॥ १२४ ॥

क्रियाशक्तिं सुलक्ष्मीञ्च सृष्टिसंज्ञाञ्च मोहिनीम् ।

प्रथमां श्वासिनीं विद्युलतां चिच्छक्तिमप्यथ ॥ १२५ ॥

त्वत्तः स्युस्तु परा नन्दानन्दबुद्धी इमाः क्रमात् ।

शिरोभालहृदाधारैरेता वीजत्रयादिकाः ॥ १२६ ॥

मातङ्ग्यन्ताः प्रविन्यस्येदु यथावद्देशिकोत्तमः ।

मातङ्गीं महदाद्यां तां महालक्ष्मीपदादिकाम् ॥ १२७ ॥

सिद्धलक्ष्मीपदाद्यां तां मूलमाधारमण्डले ।

न्यस्य तेनैव कुर्वीत व्यापकं देशिकोत्तमः ।

एवं न्यस्तशरीरोऽसौ चिन्तयेन्मन्त्रदेवताम् ॥ १२८ ॥
ध्यायेऽहं रत्नपौठे शुक्कुलपठितां शृण्वतीं श्यामगात्रीं
न्यस्तैकाङ्घ्रिं सरोजे शशिशकलधरां वल्लकीं वादयन्तीम् ।
कङ्काराबद्धमालां नियमितविलसच्चूलिकां रक्तवस्त्रां
मातङ्गीं शङ्खपत्रां मधुमदविवशां चित्रकोङ्कांसभालाम् ॥ १२९ ॥

अयुतं प्रजपेन्मन्त्रं तद्दशांशं मधूकजैः ।

पुष्पैस्त्रिमधुरोपेतैर्जुहुयान्मन्त्रसिद्धये ॥ १३० ॥

त्रिकोणकर्णिकं पद्ममष्टपत्रं प्रकल्पयेत् ।

अष्टपत्रावृतं बाह्ये वृत्तं षोडशभिर्दलैः ॥ १३१ ॥

चतुरस्रसमायुक्तं कान्त्या दृष्टिमनोहरम् ।

एतस्मिन् पूजयेत् पौठे नवशक्तीः क्रमादिमाः ॥ १३२ ॥

विभूतिरुन्नतिः कान्तिः स्मृष्टिः कौर्त्तिश्च सन्नतिः ।

तुष्टिरुत्कृष्टिश्च मातङ्गीपदपश्चिमाः ॥ १३३ ॥

सर्वान्ते शक्तिकमलासनाय नम इत्यथ ।

वाक्शक्तिलक्ष्मीवीजाढ्यो मनुरासनसंज्ञकः ॥ १३४ ॥

मूलेन मूर्तिं सकल्प्य तस्यामावाह्य देवताम् ।

अर्चयेद्दिधिनानेन वक्ष्यमाणेन मन्त्रवित् ॥ १३५ ॥

रत्याद्यास्त्रिषु कोणेषु पूजयेत् पूर्ववत् सुधीः ।

हृल्लेखाद्याः पञ्च पूज्या मध्ये दिक्षु च मन्त्रिणा ॥ १३६ ॥

पाशाङ्कुशाभयाभीष्टधारिण्यो भूतसप्रभाः ।

अङ्गानि पूजयेत् पश्चात् यथापूर्वं विधानवित् ॥ १३७ ॥

वाणानभ्यर्चयेद्दिक्षु पञ्चमं पुरतो यजेत् ।

दलमध्येषु संपूज्या अनङ्गकुसुमादयः ॥ १३८ ॥

पाशाङ्कुशाभयाभीष्टधारिण्योऽरुणविग्रहाः ।

पत्राग्रेषु पुनः पूज्या लक्ष्म्याद्या वल्लकीकराः ॥ १३९ ॥

वङ्गिरष्टदलेष्वर्चा मन्मथाद्या मदोद्धताः ।
 अपराङ्गनिषङ्गाढाः पुष्पास्त्रेषु धनुर्द्धराः ॥ १४० ॥
 पत्रस्था मातरः पूज्या ब्रह्मगाद्याः प्रोक्तलक्षणाः ।
 तदग्रेष्वर्चयेद्विद्वान् असिताङ्गादिभैरवान् ॥ १४१ ॥
 पुनः षोडशपत्रेषु पूज्याः षोडशशक्तयः ।
 मायाद्याः कलवीणाभिर्गायन्त्यः श्यामविग्रहाः ॥ १४२ ॥
 चतुरस्रचतुर्दिक्षु चतस्रः पूजयेत् पुनः ।
 मातङ्गाद्या मदोन्मत्ता वीणाललितंपाणयः ॥ १४३ ॥
 आग्नेयकोणे विघ्ने शं दुर्गां नैशाचरे यजेत् ।
 वायव्ये वटुकं पश्चादौशाने क्षेत्रपं यजेत् ॥ १४४ ॥
 लोकपाला बहिः पूज्या वज्राद्यैरायुधैः सह ।
 मन्त्रेऽस्मिन् साधिते मन्त्री साधयेद्विष्टमात्मनः ॥ १४५ ॥
 मल्लिकाजातिपुन्नागैर्होमाद् भाग्यालयो भवेत् ।
 फलैर्विल्वसमुद्भूतैस्तत्पत्रैर्वा हुताद् भवेत् ॥ १४६ ॥
 राजपुत्रस्य राज्यासिः पङ्कजैः श्रियमाप्नुयात् ।
 उत्पलैर्विशयेद्विश्वं लक्ष्मौपुष्पैस्तथा नरः ॥ १४७ ॥
 बन्धूकपुष्पैर्वकुलैर्जयोत्थैः किंशुकोद्भवैः ।
 वश्याय जुहुयान्मन्त्री मधुना सर्वसिद्धये ॥ १४८ ॥
 लवणैर्मधुरोपेतैर्हुत्वाकर्षति सुन्दरीः ।
 वज्जुलस्य समिद्धोमाद् वृष्टिं वितनुतेऽचिरात् ॥ १४९ ॥
 क्षीराक्षैरमृताखण्डैर्होमो नाशयति ज्वरम् ।
 दूर्वाभीराज्यमाप्नोति कदम्बैर्वश्यमाप्नुयात् ॥ १५० ॥
 अन्नवानन्नहोमेन तण्डुलैर्धनवान् भवेत् ।
 सर्वं त्रिमधुरोपेतं होमद्रव्यमुदाहृतम् ॥ १५१ ॥
 नन्द्यावर्तभवैः पुष्पैर्होमो वाक्सिद्धिदायकः ।
 निम्बप्रसूनेर्जुहुयादीप्सितां श्रियमश्नुते ॥ १५२ ॥

पलाशकुसुमैर्हीमात् तेजस्वी जायते नरः ।

चन्दनागुरुकर्पूररोचनाकुङ्कुमादिभिः ॥ १५३ ॥

वश्याय जुहुयान्मन्त्री वश्येदखिलं जगत् ।

एतानि जप्त्वा तिलकं कुर्याल्लोकप्रियो भवेत् ॥ १५४ ॥

निर्मुण्डीमूलहोमेन निगदान्मुच्यते नरः ।

निम्बतैलान्वितैर्लज्जैर्हीमः शत्रुविनाशनः ॥ १५५ ॥

हरिद्राचूर्णसंमिश्रैर्लवणैर्नाशयेत् परान् ।

रसवद्भिः फलैः पद्मैः पुष्पैः परिमलान्वितैः ॥ १५६ ॥

हुत्वा स्वर्गमवाप्नोति साधकः सर्वमीप्सितम् ।

देवतां जगतामाद्यां मातङ्गीमिष्टदायिनीम् ।

अवाप्नोति द्रुतां वाचं भूषयेद्रत्नमालया ॥ १५७ ॥

आराध्य मातश्चरणाम्बुजे ते ब्रह्मादयो विस्तृतकीर्तिमापुः ।

अन्ये परं वाग्विभवं मुनीन्द्राः परां श्रियं भक्तिभरेण चान्ये ॥ १५८ ॥

नमामि देवीं नवचन्द्रमौलेर्मातङ्गिनीं चन्द्रकलावतंसाम् ।

अन्नाय वाग्भिः प्रतिपादितार्थं प्रबोधयन्तीं शुकमादरेण ॥ १५९ ॥

विनम्रदेवासुरमौलिरत्नैर्नीराजितं ते चरणारविन्दम् ।

भजन्ति ये देवि ! महीपतीनां व्रजन्ति ते सम्पदमादरेण ॥ १६० ॥

मातङ्गलीला गमने भवत्याः शिञ्जानमञ्जीरमिषाञ्जन्ते ।

मातस्त्वदीयं चरणारविन्दमकृत्रिमाणां वचसां निगुम्फाः ॥ १६१ ॥

पदात् पदं शिञ्जितनूपुराभ्यां कृतार्थयन्ती पदवीं पदाभ्याम् ।

आस्थालयन्ती कलवल्लकीं तां मातङ्गिनीं मद्दृढयं धिनोतु ॥ १६२ ॥

नीलांशुकावद्वनितम्बविम्बां तालीदलेनार्पितकर्णभूषाम् ।

माध्वीमदाघूर्णितनेत्रपद्मां घनस्तनीं शम्भुवधून् नमामि ॥ १६३ ॥

तडिल्लताकान्तमनर्घ्यभूषं चिरेण लब्धं नवरोमराज्या ।

स्मरामि भक्त्या जगतामधीशे ! वलितयाङ्गं तव मध्यमञ्च ॥ १६४ ॥

नीलोत्पलानां श्रियमावहन्तीं कान्था कटाक्षैः कमलाकराणाम् ।

कदम्बमालाञ्चितकेशपाशां मातङ्गकन्यां हृदि भावयामि ॥ १६५ ॥
 ध्यायेऽहमारक्तकपोलकान्तं विम्बाधरं न्यस्तललामरम्यम् ।
 आलोललीलाकमायताच्चं मन्दस्मितं ते वदनं महेशि ! ॥ १६६ ॥
 स्तुत्यानया शङ्करधर्मपत्नीं मातङ्गिनीं वागधिदेवतां ताम् ।
 स्तुवन्ति ये भक्तियुता मनुष्याः परां श्रियं नित्यमुपाश्रयन्ति ॥ १६७ ॥
 इति सारदातिलके द्वादशः पटलः ।

त्रयोदशः पटलः ।

अथ वक्ष्ये गणपतेर्मन्त्रान् सर्वार्थसिद्धिदान् ।
 यान् लब्ध्वा मानवा नित्यं साधयन्ति मनोरथान् ॥ १ ॥
 पञ्चान्तकं शशिधरं वीजं गणपतेर्विदुः ।
 गणकः स्यान्मुनिश्छन्दो त्रिवृद्धिघ्नोऽस्य देवता ।
 षड्दीर्घभाजा वीजेन षडङ्गानि प्रकल्पयेत् ॥ २ ॥
 सिन्दूराभं त्रिनेत्रं पृथुतरजठरं हस्तपद्मैर्दधानं
 दन्तं पाशाङ्कुशेष्टान्युक्करविलसद्बीजपूराभिरामम् ।
 बालेन्दूद्योतमौलिं करिपतिवदनं दानपूर्वार्द्धमण्डं
 यगौन्द्राबद्धभूषं भजत गणपतिं रक्तवस्त्राङ्गरागम् ॥ ३ ॥
 वेदलच्चं जपेन्मन्त्रं दशांशं जुहुयात्ततः ।
 मोदकैः पृथुकैर्लाजैः शक्तुभिश्चेक्षुपर्वभिः ॥ ४ ॥
 नारिकेलैस्त्रिलैः शुद्धैः सुपक्वैः कदलीफलैः ।
 अष्टद्रव्याणि विघ्नस्य कथितानि मनीषिभिः ॥ ५ ॥
 त्रीत्रादिशक्तिभिर्युक्ते पीठे विघ्नेश्वरं यजेत् ।
 त्रीत्रास्त्रा जालिनी नन्दा भोगदा कामरूपिणी ॥ ६ ॥
 स्या तेजोवती शक्त्या नवमी विघ्ननाशिनी ।
 सर्वादिशक्तिकमलासनाय हृदयावधि ॥ ७ ॥

पाठमन्त्रोऽयमेतेन प्रदद्यादासनं विभोः ।
 मूलेन मूर्तिं सङ्कल्प्य तस्यां विघ्नेशमर्चयेत् ॥ ८ ॥
 कर्णिकायां चतुर्दिक्षु प्रथमं पूजयेदिमान् ।
 गणाधिपगणेशानं तृतीयं गणनायकम् ॥ ९ ॥
 गणक्रीडं पीतगौररक्तनीलरुचः क्रमात् ।
 सर्वान् नागेन्द्रभूषाब्धान् वक्षोऽलङ्कृतपुष्करान् ॥ १० ॥
 यथाक्रमं तथाभ्यर्चेत् केशरेष्वङ्गदेवताः ।
 पत्रमध्ये तु विधिवद्वक्रतुण्डादिकान् यजेत् ॥ ११ ॥
 वक्रतुण्डमेकदंष्ट्रं महोदरगजाननौ ।
 लम्बोदराख्यं विकटं विघ्नराजमनन्तरम् ॥ १२ ॥
 धूम्रवर्णं दलाग्रेषु ब्राह्मणाद्याः पूजयेत्ततः ।
 लोकपालांस्तदस्त्राणि देवमित्यं समर्चयेत् ॥ १३ ॥
 सिद्धमन्त्रः प्रकुर्वीत प्रयोगान् कल्पचोदितान् ।
 तर्पयेत् सलिलैः शुद्धैर्दिनशो गणनायकम् ॥ १४ ॥
 चतुश्चत्वारिंशदाब्धं चतुःशतमतन्द्रितः ।
 प्राप्नुयात् मण्डलादर्वागभीष्टमधिकं नरः ॥ १५ ॥
 नारिकेलैः कृतो होमश्चतुर्थ्यां श्रीप्रदो भवेत् ।
 शुक्लपक्षप्रतिपदमारभ्य दिनशः सुधीः ॥ १६ ॥
 चतुर्थ्यन्तं नारिकेलशक्तुलाजतिलैः क्रमात् ।
 चतुःशतं प्रजुहुयादश्याः स्युः सर्वजन्तवः ॥ १७ ॥
 अतिलैस्तण्डुलैर्हीमो लक्ष्मीवश्यप्रदो भवेत् ।
 लाजैस्त्रिमधुरोपेतैर्हीमः कन्यां प्रयच्छति ॥ १८ ॥
 अनेन विधिना कन्या वरमाप्नोति वाञ्छितम् ।
 आज्याक्तहविषा होमः साधयेदौघ्नितं नृणाम् ॥ १९ ॥
 दध्ना विलोडितैर्लाजैर्हीमो निशि चतुर्दिनम् ।
 सम्प्रीतिं कुरुते तद्वद्वश्यं वितनुते सदा ॥ २० ॥

श्वेताकृतकमूलेन रक्तचन्दनदाक्षणा ।
 इभभग्नेन निम्बेन दन्तिदन्तेन वा कृतम् ॥ २१ ॥
 विघ्नेश्वरं समभ्यर्च्य शीतांशुग्रहणे जपेत् ।
 सृष्ट्वा मन्त्री निराहारस्तं शिखायां समुदहन् ।
 युद्धेषु व्यवहारादौ विजयश्रियमाप्नुयात् ॥ २२ ॥
 मन्त्रेणानेन संजप्त्वा रोचनाम्बुदसंयुता ।
 तिलकक्रियया सर्वान् वशं नयति मानवान् ॥ २३ ॥
 अनुलोमविलोमस्थवीजेनासनमालिखेत् ।
 नवनीते समभ्यर्च्य सृष्ट्वा प्राणमनुं जपेत् ॥ २४ ॥
 अष्टोत्तरशतं भूयान्मूलमन्त्रं प्रजल्प्य तत् ।
 भक्षयेन्मौनमास्थाय यामिन्यां सप्तवासरम् ॥ २५ ॥
 स वश्यो जायते शीघ्रं साधकस्य न संशयः ।
 त्रीशक्तिस्मरभूविघ्नवीजानि प्रथमं वदेत् ॥ २६ ॥
 डेऽन्तं गणपतिं पञ्चाद्वरान्ते वरदं पदम् ।
 उक्त्वा सर्वजनं मेऽन्ते वशमानय ठड्यम् ॥ २७ ॥
 अष्टाविंशत्यक्षरोऽयं ताराद्यो मनुरीरितः ।
 गणकः स्यादृषिष्कन्दो गायत्री त्रिवृदन्विता ॥ २८ ॥
 महागणपतिः प्रोक्तो देवता देववन्दिता ।
 षड्वीजस्थस्ववीजेन दीर्घभाजा प्रकल्पयेत् ॥ २९ ॥
 षडङ्गानि मनोरस्य यथाविधि विधानवित् ।
 नवरत्नमयं द्वीपं स्मरेदिक्षुरसाम्बुधौ ॥ ३० ॥
 तद्द्वीचिधौतपर्यन्तं मन्दमारुतसेवितम् ।
 मन्दारपारिजातादिकल्पवृक्षलताकुलम् ॥ ३१ ॥
 तद्भूतलं च्छायाभिररुणीकृतभूतलम् ।
 उद्यद्दिनकरेन्दुभ्यामुज्जासितदिगन्तरम् ॥ ३२ ॥
 तस्य मध्ये पारिजातं नवरत्नमयं स्मरेत् ।

ऋतुभिः सेवितं षड्भिरनैशं प्रीतिवर्द्धनैः ॥ ३३ ॥
 तस्याधस्तान्महापीठे रतिके मातृकाम्बुजे ।
 षट्कोणान्तस्त्रिकोणस्थं महागणपतिं स्मरेत् ॥ ३४ ॥
 हस्तौन्द्राननमिन्दुचूडमरुणच्छायं त्रिनेत्रं रसा-
 दाश्लिष्टं प्रियया सपद्मकरया स्वाङ्गस्थया सन्ततम् ।
 बीजाधूरगदाधनुस्त्रिशिखयुक्चक्राञ्जपाशोत्पलं
 त्रीहयै स्त्रविषाणरत्नकलसान् हस्तैर्वहन्तं भजे ॥ ३५ ॥
 गण्डपालीगलहामपूरलालसमानसान् ।
 द्विरेफान् कर्णतालाभ्यां वारयन्तं मुहुर्मुहुः ॥ ३६ ॥
 क्रराग्रधृतमाणिक्यकुम्भवक्त्रविनिःसृतैः ।
 रत्नवर्षैः प्रीणयन्तं साधकं मदविह्वलम् ॥ ३७ ॥
 माणिक्यमुकुटोपेतं वस्त्राभरणभूषितम् ।
 ध्यायेन्मन्त्रं जपेन्मन्त्री चतुर्लक्षं समाहितः ॥ ३८ ॥
 चतुःसहस्रसंयुक्तं चत्वारिंशत्सहस्रकम् ।
 दशांशं जुहुयाद् द्रव्यैरष्टभिर्मोदकादिभिः ॥ ३९ ॥
 तर्पयेद्दिनशो विघ्नं प्रागुक्तेनैव वर्त्मना ।
 प्रागुक्ते पूजयेत् पीठे विधिना गणनायकम् ॥ ४० ॥
 त्रिकोणबाह्ये पूर्वादिचतुर्दिक्षु समर्चयेत् ।
 अग्रस्थविल्ववृक्षाधः श्रियं श्रीपतिमर्चयेत् ॥ ४१ ॥
 पद्मयुग्मधरा पद्मा शङ्खचक्रधरो हरिः ।
 दक्षिणे वटवृक्षाधो गौरीं गौरीपतिं यजेत् ॥ ४२ ॥
 पाशाङ्कुशधरा गौरी टङ्कशूलधरो हरिः ।
 पश्चिमे पिप्पलस्याधो रतिं रतिपतिं यजेत् ॥ ४३ ॥
 रतिरुत्पलहस्ताद्या कोदण्डास्त्रधरः स्मरः ।
 सौम्ये प्रियङ्गुवृक्षाधो महीं पोत्रिणमर्चयेत् ॥ ४४ ॥
 शुकव्रीह्यग्रहस्ताभूर्गदाचक्रधरः पतिः ।

देवाग्रे पूजयेत्तन्मोसहितं गणनायकम् ॥ ४५ ॥
 षट्कोणेषु च संपूज्या आमोदाद्याः प्रियान्विताः ।
 आमोदं सिद्धिसहितमग्रकोणे समर्चयेत् ॥ ४६ ॥
 समृद्ध्या युतमभ्यर्चेत् प्रमोदं वज्रिकोणतः ।
 सुमुखं कान्तिसंयुक्तमीशकोणे समर्चयेत् ॥ ४७ ॥
 दुर्मुखं मदनावत्या यजेद्दक्षकोणके ।
 विघ्नं मदभ्रमायुक्तं कोणे नैशाचरेऽर्चयेत् ॥ ४८ ॥
 वायव्ये विघ्नकर्त्तारं द्राविण्या सह संयजेत् ।
 पाशाङ्कुशाभयाभीष्टधारिण्योऽवशविग्रहाः ॥ ४९ ॥
 गण्डभित्तिगलद्दानपूरधौतमुखास्त्रुजाः ।
 विघ्नास्तत्प्रमदाः सर्वाः सदा घूर्णितलोचनाः ॥ ५० ॥
 एकहस्तदृष्टान्भोजा इतरालिङ्गितप्रियाः ।
 षट्कोणपार्श्वयोः पूज्यौ शङ्खपद्मनिधी क्रमात् ॥ ५१ ॥
 निजप्रियाभ्यां सहितौ पूर्वोदीरितलक्षणौ ।
 केशरेष्वङ्गपूजा स्याद् ब्रह्मराद्याः पत्रमध्यगाः ॥ ५२ ॥
 बहिर्लोकेश्वराः पूज्या वज्रादीनि ततः परम् ।
 इत्थं जपादिभिः सिद्धः प्रयोगान् सुमनीषितान् ॥ ५३ ॥
 साधयेदष्टभिर्द्रव्यैरन्यैर्वा कल्पनोदितैः ।
 पद्महोमेन भूपालांस्तत्पत्नीरुत्पलैः शुभैः ॥ ५४ ॥
 मन्त्रिणः कुमुदैः फुल्लैर्विप्रान् पिप्पलसम्भवैः ।
 समिहरेर्नरपतीनुदुम्बरसमुद्भवैः ॥ ५५ ॥
 प्लक्षैर्वैश्यान् वटोद्भूतैः शूद्रान्मन्त्री वशं नयेत् ।
 मधुना स्वर्णलाभः स्याद् गोदुग्धेन लभेत गाः ॥ ५६ ॥
 आज्यहोमेन महतीं श्रियमाप्नोति मानवः ।
 दध्ना सर्वसमृद्धिः स्यादन्नैरन्नपतिर्भवेत् ॥ ५७ ॥
 वृष्टिकामः प्रजुहुयाद्देतसानां समिहरेः ।

कुसुभकुसुमैर्हृत्वा वासांसि लभतेऽचिरात् ॥ ५८ ॥

प्रत्येकमादौ मूलेन चतुर्वारं प्रतर्पयेत् ।

श्रीशक्तिरतिभूलक्ष्मीः स्ववीजाद्याः प्रियान्विताः ॥ ५९ ॥

आमोदादौन् स्ववीजाद्यान् युक्तियुक्तांश्च तर्पयेत् ।

चतुश्चतुः पृथङ्मन्त्री शङ्खपद्मनिधौ पुनः ॥ ६० ॥

नामादिवीजसहितौ तर्पयेत् स्वप्रियान्वितौ ।

तर्पणेनामुनात्मीयमिष्टमाप्नोति मण्डलात् ।

स्मृतिस्थमासनं विन्दुयुतं भूवीजमीरितम् ॥ ६१ ॥

वीजं षट्कोणमध्ये स्फुरदनलपुरे तारगं दिक्षु लक्ष्मी-

मायाकन्दर्पभूमिस्तदनुरसपुटेष्वलिखेद्बीजषट्कम् ।

तत्सन्निध्वङ्गमन्त्रान् वसुदलकमले मूलमन्त्रस्य वर्णान्

शिष्टान् पत्रेषु विद्वान् विलिखतु गुणशस्त्रान्त्यमन्त्ये पलाशे

॥ ६२ ॥

आवीतं लिपिभिः क्रमोत्क्रमवशात् पाशाङ्कुशाभ्यामपि

क्ष्मागेहद्वितयेन संयुतमिदं यन्त्रं गणाधीशितुः ।

लाक्षाकुङ्कुमरोचनामृगमदैर्भूर्जे वरे हेन्नि वा

संलिख्याभिरमां लभेत सकलैः सम्प्रार्थनीयां श्रियम् ॥ ६३ ॥

उक्तं महागणपतेर्विधानं सुरपूजितम् ।

सर्वसिद्धिकरं पुंसां समस्तपुरुषार्थदम् ॥ ६४ ॥

मायाविधिपदद्वन्द्वं ततो गणपतिं वदेत् ।

खड्गीशपावकौ पश्चाद्वरान्ते प्रवदेत् पुनः ॥ ६५ ॥

सर्वलोकं मे पदान्ते वशमानय ठहयम् ।

षड्विंशत्यक्षरो मन्त्रो भजतां सुरपादपः ॥ ६६ ॥

गणकः स्यादधिष्ठाण्यो गायत्र्यं देवता मनोः ।

विधिविघ्नेश्चरः प्रोक्तो भजतां सर्वकामदः ॥ ६७ ॥

अन्तःकरणवेद्येषु भूतपञ्चविलोचनैः ।

एवं विभक्तैर्मन्त्रार्णैर्मायाद्यैरङ्गकल्पना ।
 महागणपतेः प्रोक्तस्थाने मन्त्री विचिन्तयेत् ॥ ६८ ॥
 सिन्दूराभनिभाननं त्रिनयनं हस्तोष्णं पाशाङ्कुशौ
 विभ्राणं मधुमत्कपालमनिशं सार्द्धेन्दुमौलिं भजे ।
 पुष्ट्यास्तिष्ठतनुं ध्वजाग्रकरया पद्मोत्तसद्वस्तया
 तद्योन्याहितपाणिमात्तवसुमत्पद्मोत्तसत्पुष्करम् ॥ ६९ ॥
 चतुर्लक्षं जपेन्मन्त्रं तद्दशांशं हुतक्रिया ।
 प्राक्प्रोक्तैरष्टभिर्द्रव्यैस्त्रिमध्वक्तैः समीरिता ॥ ७० ॥
 पूर्वोक्ते पूजयेत् पीठे तीव्रादिनवशक्तिके ।
 मूलेन मूर्त्तिं सङ्कल्प्य तत्रावाह्यार्चयेद्दिभुम् ॥ ७१ ॥
 मिथुनावृतिराद्या स्यादामोदाद्यैर्दिगम्बरैः ।
 द्वितीयाङ्गैस्तृतीया स्याच्चतुर्थी मातृभिः स्मृताः ॥ ७२ ॥
 पञ्चमी लोकपालैः स्यात् षष्ठी वज्रादिभिः स्मृताः ।
 एवं सिद्धमनुर्मन्त्री प्रफुल्लैः सरसीरुहैः ॥ ७३ ॥
 जुहुयाद्दशगाः सर्वे तण्डुलैस्त्रिलमिश्रितैः ।
 हुत्वा विजयमाप्नोति पार्थिवो युद्धभूमिषु ॥ ७४ ॥
 मधुव्रयेण हवनं वशं नयति पार्थिवान् ।
 भक्ष्यभोज्यादिकं सर्वं हुत्वाभीष्टानि साधयेत् ॥ ७५ ॥
 शक्तिरुद्धं निजं वीजं महागणपतिं वदेत् ।
 ङेऽन्तमग्निबधूः प्रोक्तो मन्त्रोऽयं द्वादशाक्षरः ॥ ७६ ॥
 गणकः स्यादृषिश्छन्दो गायत्री त्रिवृदादिका ।
 उदिता देवता तन्त्रे नाम्ना शक्तिगणाधिपः ।
 व्यस्तैः समस्तैर्मन्त्रस्य पदैरङ्गानि कल्पयेत् ॥ ७७ ॥
 मुक्तागौरं मदगजमुखं चन्द्रचूडं त्रिनेत्रं
 हस्तैः स्त्रीयैर्दधतमरविन्दाङ्कुशौ रत्नकुम्भम् ।
 अङ्गस्थायाः सरसिजरुचः स्वध्वजालम्बिपाणे-

दंष्ट्रा योनौ विनिहितकरं रत्नमौलिं भजामः ॥ ७८ ॥

लक्ष्मिकं जपेन्मन्त्रमपूपैस्तद्वशांशतः ।

जुहुयादचिते वज्रौ दिनशो देवमर्चयेत् ॥ ७९ ॥

प्राक्प्रोक्ते पूजयेत् पीठे प्रागुक्तेनैव वर्त्मना ।

हुत्वेक्षुखण्डैर्मतिमान्प्राज्यश्रियमवाप्नुयात् ॥ ८० ॥

नारिकेलैः फलैस्तद्वत् रश्मापक्वफलैस्ततः ।

वश्यत्यखिलं लोकं पृथुकैः शर्करान्वितैः ॥ ८१ ॥

वशं नयति राजानं शक्तुभिर्ब्राह्मणान् शुभैः ।

घृतहोमेन धनवान् जायते नात्र संशयः ॥ ८२ ॥

शक्त्यारुहं निजं वीजं वशमानय ठडयम् ।

ताराद्यो मनुराख्यातो रुद्रसंख्याच्चरान्वितः ॥ ८३ ॥

क्षत्र्याद्याः पूर्वमुक्ताः स्युरङ्गं मन्त्रपदैर्भवेत् ।

एकेनादौ त्रिभिर्द्वाभ्यां त्रिभिर्द्वाभ्यामनन्तरम् ।

समस्तेनास्त्रमाख्यातमङ्गलमृत्तिरियं मता ॥ ८४ ॥

हस्तैर्विभ्रतमिक्षुदण्डवरदौ पाशाङ्गौ पुष्कर-

सृष्टस्वप्रमदावराङ्गमनयास्त्रिष्टं ध्वजाग्रसृष्टा ।

श्यामाङ्गा विघृताङ्गया त्रिनयनं चन्द्रार्धचूडं जवा-

रत्नं हस्तिमुखं स्मरामि सततं भोगातिलोभं विभुम् ॥ ८५ ॥

लक्षत्रयं जपेन्मन्त्रमिक्षुदण्डैर्दशांशतः ।

अपूपैराज्ययुक्तैर्वा जुहुयान्मन्त्रसिद्धये ॥ ८६ ॥

स्वगुडं धनधान्याद्यैः प्रीणयेत् प्रीतमानसः ।

पूजा पूर्ववदादिष्टा ततः कर्माणि साधयेत् ॥ ८७ ॥

हुत्वापूपैस्त्रिमध्वक्तैर्वश्येद् भुवि पार्थिवान् ।

चतुर्थ्यां नारिकेलेन महतीं श्रियमाप्नुयात् ॥ ८८ ॥

लवणैर्मधुसंयुक्तैर्वश्येद्वनिताजनम् ।

संवर्त्तको नेत्रयुग्मः पार्श्वौ बद्धासनस्थितः ॥ ८९ ॥

प्रसादनाय हृन्मन्त्रः स्ववीजाद्यो दशाक्षरः ।
 गणको मुनिवश्यः स्याद् विराट्छन्द उदीरितम् ॥ ८० ॥
 क्षिप्रप्रसादनो विघ्नो देवता च समीरिता ।
 दीर्घयुक्तेन वीजेन षडङ्गानि प्रकल्पयेत् ॥ ८१ ॥
 पाशाङ्कुशौ कल्पलतां विषाणं दधत् सहस्ताह्वितवीजपूरः ।
 रक्तस्त्रिनेत्रस्तर्क्षणेन्दुमौलिर्हारोज्ज्वलो हस्तिमुखोऽवताहः ॥ ८२ ॥
 लक्षं जपेज्जपस्यान्ते जुहुयादयुतं तिलैः ।
 समधुत्रितयैर्द्रव्यैरथवाष्टभिरीरितैः ॥ ८३ ॥
 एकाक्षरोदिते पीठे वक्ष्यमाणेन वर्त्मना ।
 पूजयेद्भनपुष्पाद्यैर्धूपदौपैर्गजाननम् ॥ ८४ ॥
 अङ्गानि पूर्वमभ्यर्च्य विघ्नानष्टौ यजेत्ततः ।
 विघ्नविनायकं वीरं शूरं वरदसंज्ञकम् ॥ ८५ ॥
 इभवक्तं चैकदन्तं लम्बोदरमनन्तरम् ।
 पत्राशेष्वर्चयेत् पश्चाद् ब्राह्मणाद्यास्तदनन्तरम् ॥ ८६ ॥
 लोकपालांस्तदस्त्राणि विघ्नपूजा समीरिता ।
 आज्यान्नैर्जुहुयान्नित्यं वत्सरादन्नवान् भवेत् ॥ ८७ ॥
 पायसाज्येन महर्तोऽश्रियमाप्नोति मानवः ।
 आज्यहोमेन वशयेत् प्राणिनः सकलान् सुधीः ॥ ८८ ॥
 नारिकेलफलं पक्वं लोष्ट्रचर्मसमन्वितम् ।
 जुहुयात् प्रत्यहं मन्त्री मण्डलात् सिद्धिमाप्नुयात् ॥ ८९ ॥
 जुहुयादष्टभिर्द्रव्यैर्मधुरत्रयसंयुतैः ।
 वशयेत् पार्थिवान् सर्वांस्तत्पत्नीर्विधिनामुना ॥ ९० ॥
 दिनादिषु चतुश्चत्वारिंशद्वारं शुभोदकैः ।
 तर्पयेद्विघ्नराजस्य मस्तके श्रीप्रसिद्धये ॥ ९१ ॥
 पाशाङ्कुशौ कल्पलतां स्वदन्तं
 करैर्वहन्तं कनकादिकान्तम् ।

सोपानपङ्क्त्या दिननाथविम्बा-

दायातमभोजगतं विचिन्त्य ॥ १०२ ॥

प्रागुक्तमन्त्रसंप्रोक्तान् प्रयोगान् मनुनामुदा ।

तैरस्मिन्नथवा प्रोक्तान् कुर्यान्मन्त्री विधानवित् ॥ १०३ ॥

पञ्चान्तको विन्दुयुतो वामकर्णविभूषितः ।

तारादिहृदयान्तोऽयं हेरम्बमनुरौरितः ॥ १०४ ॥

चतुर्वर्णात्मको नृणां चतुर्वर्गफलप्रदः ।

षड्दोर्धभाजा वीजेन षडङ्गानि समाचरेत् ॥ १०५ ॥

सुक्ताकाञ्चननीलकुन्दमसृणच्छायेस्त्रिनेत्रान्वितै-

र्नागास्यैर्हरिवाहनं शशिधरं हेरम्बमर्कप्रभम् ।

दृशं दानमभीतिमोदकरदानृकं शिरोऽक्षात्मिकां

मालां मुहुरमङ्कुशं विशिखकं दोर्भिर्दधानं भजे ॥ १०६ ॥

लक्षत्रयं जपेन्मन्त्रं दशांशं जुहुयात्तिलैः ।

तीव्रादिपूजिते पीठे देवं हेरम्बमर्चयेत् ॥ १०७ ॥

प्रणवः कवचद्वन्द्वं महासिंहाय गां ततः ।

हेरम्बेति पदं पश्चादासनाय हृदन्वितम् ॥ १०८ ॥

अयमासनमन्त्रः स्यात् प्रदद्यादनुशासनम् ।

तारादिविघ्नवीजेन मूर्तिं तस्य प्रकल्पयेत् ॥ १०९ ॥

आवाह्यं पूजयेत्तस्यामङ्गावरणसंयुतम् ।

बाह्ये लोकेश्वराः पूज्या वज्रादीनि ततः परम् ॥ ११० ॥

एवमभ्यर्चयेन्नित्यं साधयेत् स्वमनीषितान् ।

मोदकैर्जुहुयात् षष्ठ्यामष्टम्यां कुसुमैस्तथा ॥ १११ ॥

चतुर्दशीदिनेऽपूपैर्जुहुयाद्वाञ्छिताप्तये ।

एभिर्द्रव्यैः प्रजुहुयान्मन्त्री पर्वदिनेष्वपि ।

साधयेत् सकलान् कामान् प्रयत्नेनैव साधकः ॥ ११२ ॥

अभोजं प्रथमं लिखेद्वसुदलं मध्ये स्रवीजान्तरे

साध्याख्यां बहिरङ्गमन्त्रविलसत् किञ्चत्कसंशोभितम् ।
 पत्राणामुदरे विभज्य मुनिशो मालामनून् शेषितान्
 षड्वर्णांश्चरमे दले परिहृतान् शक्त्यक्षरैः संयुतान् ॥ ११३ ॥
 रोचनामदकाश्मौरैर्भूर्जपत्रे लिखेत्ततः ।
 वेष्टितं श्वेतसूत्रेण लोहैस्त्रिभिरपि क्रमात् ॥ ११४ ॥
 धारयेद्वाहुना यन्त्रं सर्वकामानवाप्नुयात् ।
 शक्त्यङ्गुशो ध्रुवान्तेस्यात् स्ववीजं हृदयं ततः ॥ ११५ ॥
 सर्वविघ्नाधिपायान्ते ङेऽन्तं सर्वार्थसिद्धिदम् ।
 प्रवदेत् सर्वदुःखप्रशमनाय पदं ततः ॥ ११६ ॥
 एह्ये हि भगवन् ! सर्वान् खादय स्तभ्य इयम् ।
 भुवनेशीं स्ववीजं गां नतिः पावकवज्रभा ॥ ११७ ॥
 पुनरङ्गुशमायान्तं पञ्चपञ्चाशदक्षरैः ।
 मालामन्त्रोऽयममुना प्रयोगान् साधयेत् सुधीः ।
 तारं खड्गौश्वरः कूर्मो निखरो शान्त ईरितः ॥ ११८ ॥
 भुवे नतिः सप्तवर्णः सुब्रह्मण्यात्मको मनुः ।
 वज्रिवीजेन षड्दीर्घयुक्तेनाङ्गक्रिया मता ॥ ११९ ॥
 सिन्दूरारुणकान्तिमिन्दुवदनं केयूरहारादिभि-
 र्द्रव्यैराभरणैर्विभूषितमनुं स्वर्गस्य सौख्यप्रदम् ।
 अभोजाभयशक्तिकुक्कुटधरं रक्ताङ्गरागांशुकं
 सुब्रह्मण्यमुपास्महे प्रणमतां भीतिप्रणाशोद्यतम् ॥ १२० ॥
 लक्ष्मेकं जपेन्मन्त्रं साज्येन हविषा ततः ।
 दशांशं जुहुयादन्ते ब्राह्मणानपि भोजयेत् ॥ १२१ ॥
 धर्मादिकल्पिते पीठे वज्रिमण्डलपश्चिमे ।
 पूजयेद्दिधिना देवमुपचारैर्यथोदितैः ॥ १२२ ॥
 केशरिष्वङ्गपूजा स्यात् पत्रमध्यगतानिमान् ।
 जयन्ताख्यमग्निवेशं कृत्तिकापुत्रसंज्ञकम् ॥ १२३ ॥

अनन्तरं भूतपतिं सेनाय्यं गुह्यसंज्ञकम् ।

हेमशूल विशालाख्यं शक्तिवज्रकरान् यजेत् ॥ १२४ ॥

दिग्दलाग्रेषु पूर्वादि देवसेनापतिं पुनः ।

विद्यां मेधां ततो वच्च कोणस्थान् शक्तिकुक्कुटौ ॥ १२५ ॥

मयूरं द्विपमभ्यर्च्य बाह्यलोकेश्वरान् पुनः ।

अस्त्राणि तेषामन्ते स्थुः स्वब्राह्मण्यार्चनेरिता ॥ १२६ ॥

स्वादुभिर्भक्षभोज्याद्यैः षष्ठांशं प्रौणयेद्विजान् ।

पूजयेद्देवताबुद्ध्या कुमारान् ब्रह्मचारिणः ॥ १२७ ॥

सन्तानं विजयं वीर्यं रक्षामायुः श्रियं यशः ।

प्रदद्यात् साधकस्याशु स्वब्रह्मण्यः सुरार्चितः ॥ १२८ ॥

जपतर्पणपूजादौ विघ्ने शं सर्वसिद्धिदम् ।

प्रौणयेदनया स्तुत्या प्राप्तये सर्वसम्पदाम् ॥ १२९ ॥

ॐकारमाद्यं प्रवदन्ति सन्तो वाचः श्रुतीनामपि यं गृणन्ति ।

गजाननं देवगणानताङ्घ्रिं भजेऽहमर्द्धेन्दुकृतावतंसम् ॥ १३० ॥

पादारविन्दाचनतत्पराणां संसारदावानलभङ्गदक्षम् ।

निरन्तरं निर्गतदानतोयैस्तं नौमि विघ्नेश्वरमम्बुदाभम् ॥ १३१ ॥

कृताङ्गरागं नवकुङ्कुमेन भक्तालिमालां मदपङ्कलग्नाम् ।

निवारयन्तं निजकर्णतालैः को विस्मरेत् पुत्रमनङ्गशत्रोः ॥ १३२ ॥

शम्भोर्जटाजूटनिवासिगङ्गाजलं समादाय कराभ्युजेन ।

लीलाभिराराच्छिवमर्चयन्तं गजाननं तं शरणं भजामि ॥ १३३ ॥

कुमारभुक्तौ पुनराज्जितोः पयोधरी पर्वतराजपुत्रमाः ।

प्रक्षालयन्तं करशीकरेण मौग्धेन तं नागमुखं भजामि ॥ १३४ ॥

त्वया समुद्धृत्य गजास्यहस्तात् ये शीकराः पुष्कररन्ध्रमुक्ताः ।

व्यामाङ्गणे ते विचरन्ति ताराः कालात्मका मौक्तिकतुल्यभासः

॥ १३५ ॥

क्रौञ्चारते कृत्तिनिधौ गजास्ये विलामतिक्रामति वासिधुवः ।

कल्पावसानं प्रविचिन्त्य देवाः कैलासनाथं श्रुतिभिः स्तुवन्ति

॥ १३६ ॥

नागानने नागकृतोत्तरीये क्रीडारते देवकुमारसंघैः ।

त्वयि क्षणं कालहतिं विहाय तौ प्रापतुः कन्दुकतामिलेन्दू ॥ १३७ ॥

मदोल्लसत्पञ्चमुखैरजस्रमध्यापयन्तं सकलागमार्थान् ।

देवानृषीन् भक्तजनैकमित्रं हेरम्बमकारुणमाश्रयामि ॥ १३८ ॥

पादाब्जुज्ज्वलामतिवामनाभ्यां कृतार्थयन्तं कृपया धरित्रीम् ।

अकारणं कारणमाप्तवाचां तं नागवक्त्रं न जहाति चेतः ॥ १३९ ॥

येनार्पितं सत्यवतीसुताय पुराणमालिख्य विष्णोकोद्या ।

तं चन्द्रमौलेस्तनयं तपोभिराराध्यमानन्दघनं भजामि ॥ १४० ॥

पदं श्रुतीनामपदं स्तुतीनां लीलावतारं परमार्थमूर्तेः ।

नागात्मको वा पुरुषात्मको वेत्यभेद्यमाद्यं भज विघ्नराजम् ॥ १४१ ॥

पाशाङ्कुशौ भग्नरदं त्वभीष्टं करैर्दधानं कररन्ध्रमुत्तैः ।

सुक्ताफलामैः पृथुशौकरौघैः सिञ्चन्तमङ्गं शिवयोर्मजामि ॥ १४२ ॥

अनेकमेकं गजमेकदन्तं चैतन्यरूपं जगदादिवीजम् ।

ब्रह्मेति यं ब्रह्मविदो वदन्ति तं शश्वस्रुनुं शरणं भजामि ॥ १४३ ॥

स्वाङ्गस्थिताया निजवल्गुभाया मुखाब्जुज्जालोकनलोलनेत्रम् ।

स्मेराननाङ्गं मदवैभवेन रुद्धं भजे विश्वविमोहनं तम् ॥ १४४ ॥

ये पूर्वमाराध्य गजाननं त्वां सर्वाणि शास्त्राणि पठन्ति तेषाम् ।

त्वत्तो न चान्यत् प्रतिपाद्यमस्ति तदस्ति चेत् सर्वमसत्यकल्पम्

॥ १४५ ॥

हिरण्यवर्णं जगदीशितारं कविं पुराणं रविमण्डलस्थम् ।

गजाननं यं प्रविशन्ति सन्तस्तत्कालयोगैस्तमहं प्रपद्ये ॥ १४६ ॥

वेदान्तगीतं पुरुषं भजेम आनन्दमानन्दघनं हृदिस्थम् ।

गजाननं यन्महसा जनानां विघ्नान्धकारो विलयं प्रयाति ॥ १४७ ॥

शश्वीः समालोक्य जटाकलापे शशाङ्कखण्डं निजपुष्करेण ।

सभग्नदन्तं प्रतिचिन्त्य मौग्ध्यादाक्रोष्टुकामः त्रियमातनोतु

॥ १४८ ॥

विघ्नार्गलानाम् विनिपाटनार्थं यं नारिकेलैः कदलीफलार्थैः ।

प्रतारयन्तो मदवारणास्यं प्रापुर्नराऽभीष्टमहं भजे तम् ॥ १४९ ॥

यज्ञैरनेकैर्बहुभिस्तपोभिराराध्यमाद्यं गजराजवक्त्रम् ।

स्तुत्यानया ये विधिना स्तुवन्ति ते सर्वलक्ष्मिनिधयो भवन्ति

॥ १५० ॥

इति सारदातिलके त्रयोदशः पटलः ।

चतुर्दशः पटलः ।

अथोचते चन्द्रमसो मनुः सर्वसमृद्धिदः ।

खड्गोशस्थो भृगुर्विन्दुमनूत्तसमन्वितः ॥ १ ॥

सोमाय हृदयान्तोऽयं मन्त्रः प्रोक्तः षडक्षरः ।

ऋषिरुक्तो भृगुश्छन्दः पङ्क्तिः सोमोऽस्य देवता ॥ २ ॥

दीर्घभावा स्ववीजेन मनोरङ्गक्रिया मता ॥ ३ ॥

कर्पूरस्फटिकावदातमनिशं पूर्णैन्दुविम्बाननं

सुक्तादामविभूषितेन वपुषा निर्मूलयन्तं तमः ।

हस्ताभ्यां कुमुदं वरञ्च दधतं लीलालकोद्भासितं

स्वस्याङ्गस्थमृगोदिताश्रयगुणं सोमं सुधार्ष्यं भजे ॥ ४ ॥

वसुलक्षं जपेन्नन्तं साधको विजितेन्द्रियः ।

षट्सहस्रं प्रनुहुयात् पायसेन ससर्पिषा ॥ ५ ॥

सोमान्तं पूजिते पीठे पूजयेद्गोहिणीपतिम् ।

अङ्गानि केशरेषु स्युस्तद्देव्यः पत्रमध्यगाः ॥ ६ ॥

रोहिणी कृत्तिका भूयो रेवती भरणी पुनः ।

रात्रिरार्द्रा तथा ज्योत्स्ना सुक्ताहारसमप्रभाः ॥ ७ ॥

श्वेतमाख्याम्बरधरा मुक्ताहारविभूषणाः ।
 पयोधरभराक्रान्ता रचिताञ्जलयः शुभाः ॥ ८ ॥
 वल्लभासक्तमनसो मदविभ्रममन्यराः ।
 समभ्यर्चाः सरोजाक्ष्यश्चन्द्रविम्बनिभाननाः ॥ ९ ॥
 आदित्यमङ्गलबुधमन्दवाक्पतिराहवः ।
 शुक्रेतुयुताः पूज्या दलाग्रेषु ग्रहा इमे ॥ १० ॥
 स्वस्ववर्णाम्बरोपेताः स्वनामाद्यर्णवीजकाः ।
 रक्तावर्णाः श्वेतनीलपीतधूम्रसितासिताः ॥ ११ ॥
 वामोरुन्यस्ततदस्ता दक्षिणेन धृताभयाः ।
 अम्बुजाढ्यकरो भानुर्दंष्ट्राभीममुखः शनिः ॥ १२ ॥
 राहुर्विष्णुतवक्तः स्यात् केतुः स्याद्विष्टताञ्जलिः ।
 लोकपालास्ततः पूज्या वज्राद्यस्त्रैः सह क्रमात् ॥ १३ ॥
 एवं मिहमनुर्मन्त्री सम्पदां वसतिर्भवेत् ।
 हृत्पुण्डरीकमध्यस्थं तारहारविभूषितम् ॥ १४ ॥
 तारापतिं स्मरन्मन्त्री त्रिसहस्रं मनु जपेत् ।
 राज्यैश्वर्यं दरिद्रोऽपि प्राप्नुयादक्षरान्तरे ॥ १५ ॥
 पूर्वोक्तसंख्यं प्रजपेच्छशिनं मूर्ध्नि चिन्तयन् ।
 रोगापमृत्युदुःखानि जित्वा वर्षशतं वसेत् ॥ १६ ॥
 ब्रह्मचर्यं रतः शुद्धश्चतुर्लक्षमिमं जपेत् ।
 निधानं भूगतं सद्यः प्राप्नुयाच्चतुर्वर्जितम् ॥ १७ ॥
 जितेन्द्रियो जपेन्मन्त्रं पीर्णमास्यां विशेषतः ।
 भवेत् सौभाग्यनिलयः सम्पदामपरो निधिः ॥ १८ ॥
 घोरज्वरांश्चिररोगानभिचाराद्युपद्रवान् ।
 विषाणामपि सङ्घातान्मुच्यते मनुनामुना ॥ १९ ॥
 पीर्णमास्यां निराहारो दद्यादर्घ्यं विधूदये ।
 प्राक् प्रत्युदगायतं कुर्याद् भूतले मण्डलत्रयम् ॥ २० ॥

निषण्णः पश्चिमे मन्त्री मण्डले विहितासने ।
 मध्यस्थे स्थापयेत् पश्चात् पूजाद्रव्यमशेषतः ॥ २१ ॥
 अन्यस्त्रिन् मण्डले सोममर्चयित्वाम्बुजान्विते ।
 राजतं चषकं पश्चात् स्थापयेत् पुरतः सुधीः ॥ २२ ॥
 गोदुग्धेन समापूर्य्यं स्पृष्ट्वा तत् प्रजपेन्ननुम् ।
 अष्टोत्तरशतं पश्चाद् विद्यामन्त्रेण देशिकः ॥ २३ ॥
 दद्यादर्घ्यं शशाङ्काय सर्वकामार्थसिद्धये ।
 अनेन विधिना कुर्वन् प्रतिमासमतन्द्रितः ॥ २४ ॥
 षण्मासाभ्यन्तरे सिद्धिं साधकेन्द्रः समश्नुते ।
 श्रियमप्युज्जितां पुत्तान् सौभाग्यं पुष्कलं यशः ॥ २५ ॥
 कन्यामिष्टामवाप्नोति कन्यापि वरमाप्नुमात् ।
 बहुना किमिहोक्तेन सर्वं दद्यान्निशापतिः ॥ २६ ॥
 विद्याविद्ये मानिनि स्याच्चन्द्रिण्यन्ते ततो भवेत् ।
 पुनश्चन्द्रमुखि स्वाहा विष्णुमन्त्र उदाहृतः ॥ २७ ॥
 तारो घृणिर्भृगुः पश्चाद्दामकर्णविभूषितः ।
 वङ्गाग्रामनो मरुच्छेषः सनेत्रोऽद्दिष्टपश्चिमः ॥ २८ ॥
 अष्टाक्षरो मनुः प्रोक्तो भानोरभिमतप्रदः ।
 देवभागो मुनिः प्रोक्तो गायत्री छन्द ईरितम् ॥ २९ ॥
 आदित्यो देवता प्रोक्तो दृष्टादृष्टफलप्रदः ।
 सत्याय हृदयं प्रोक्तं ब्रह्मणे शिर ईरितम् ॥ ३० ॥
 विष्णवे स्याच्छिखा वर्म रुद्राय परिकीर्तितम् ।
 अग्नये नेत्रमाख्यातं शर्वायास्त्रमुदाहृतम् ॥ ३१ ॥
 तेजोज्वालामणे हुंफट् द्विठान्ताः पृथगीरिताः ।
 अङ्गमन्त्रान् पुनर्न्यस्येत् पञ्चमूर्तिर्यथाक्रमात् ॥ ३२ ॥
 आदित्यं विन्ध्यसेन्मूर्ध्नि रविं मुखगतं न्यसेत् ।
 हृदये भानुनामानं भास्करं गुह्यदेशतः ॥ ३३ ॥

सूर्यचरणयोन्यस्येद् द्रव्यैः संख्यादिपञ्चभिः ।
 प्रधानमूर्त्तिप्रतिमाः सर्वाभरणभूषिताः ॥ ३४ ॥
 मूर्ध्वास्यकण्ठहृत्कुक्षिनाभिगुह्यध्वजाङ्घ्रिषु ।
 मन्त्रवर्णान् न्यसेदष्टौ प्रत्येकं प्रणवादिकान् ।
 एवं न्यस्तशरीरोऽसौ चिन्तयेत्तेजसां निधिम् ॥ ३५ ॥
 रक्ताजयुग्माभयदानहस्तं केयूरहाराङ्गदकुण्डलाढ्यम् ।
 माणिक्यमौलिं दिननाथमीडे बभ्रुककान्तिं विलसत्त्रिनेत्रम्
 ॥ ३६ ॥

वर्गलक्षं जपेन्मन्त्रं समिद्धिः क्षीरभूरुहाम् ।
 तत्सहस्रं प्रजुहुयात् क्षीराक्ताभिर्जितेन्द्रियः ॥ ३७ ॥
 पीठस्य क्लृप्तिः प्रथमं दिक्षु मध्ये च संयजेत् ।
 प्रभूतं विमलं सारं समाराध्यमनन्तरम् ॥ ३८ ॥
 परमादिमुखं पीठं स्वविम्बान्तं प्रकल्पयेत् ।
 दीप्ता सूक्ष्मा जया भद्रा विभूतिर्विमला पुनः ॥ ३९ ॥
 अमोघा विद्युता शक्तितोमुखी पीठशक्तयः ।
 दीप्तदीपशिखाकारा वीजान्यासां विदुः क्रमात् ॥ ४० ॥
 अक्लीवङ्गस्त्रितयस्वरान् विन्दग्निसंयुतान् ।
 वदेत् पदं चतुर्थ्यन्तं ब्रह्मविष्णुशिवात्मकम् ॥ ४१ ॥
 सौराय योगपीठाय नमः पदमनन्तरम् ।
 पीठमन्त्रोऽयमाख्यातो दिनेशस्य जगत्पतेः ॥ ४२ ॥
 तारादि खं खमौल्काय मनुना मूर्त्तिकल्पना ।
 काङ्क्षिणं सर्वलोकानां तस्यामावाह्य पूजयेत् ॥ ४३ ॥
 अङ्गानि पूजयेदादौ दिक्पत्रेष्वर्कमूर्त्तयः ।
 आदित्याद्याश्चतस्रोऽर्चाः शक्तयः कोणपञ्चगाः ॥ ४४ ॥
 स्वस्वनामादिवर्णाः स्युस्तासां वीजान्यनुक्रमात् ।
 उषा प्रज्ञा प्रभा सन्ध्या शक्तयः परिकौर्त्तिताः ॥ ४५ ॥

पत्राग्रसंस्था ब्राह्मणाद्याः पुरुतोऽरुणमर्चयेत् ।
 चन्द्रादीन् पूजयेत् पश्चाद् ग्रहानष्टौ ततो बहिः ॥ ४६ ॥
 इन्द्रादयस्तदस्त्राणि यथापूर्वं समर्चयेत् ।
 एवं संपूज्य विधिवद्भास्करं भक्तवत्सलम् ॥ ४७ ॥
 दद्यादर्घ्यं प्रतिदिनं वारे वा तस्य चोदिते ।
 प्रभाते मण्डलं कृत्वा पूर्ववत् पीठमर्चयेत् ॥ ४८ ॥
 पात्रं ताम्रमयं प्रस्थं तोयग्राहि मनोहरम् ।
 विधाय तत्र मनुना पूरयेत्तत् शुभोदकैः ॥ ४९ ॥
 कुङ्कुमं रोचनाराजिरक्तचन्दनवैशवान् ।
 करवीरजवाशालिकुशश्यामाकतण्डुलान् ॥ ५० ॥
 निःक्षिपेच्छशिने तस्मिन्नैक्यं सङ्कल्प्य भानुना ।
 साङ्गमभ्यर्चयेत्तस्मिन् भास्करं प्रोक्तलक्षणम् ॥ ५१ ॥
 गन्धपुष्पादिनैवेद्यैर्यथाविधि विधानवित् ।
 तत् पिधाय जपेन्मन्त्रं सम्यगष्टोत्तरं शतम् ॥ ५२ ॥
 पुनः संपूज्य गन्धाद्यैर्जानुभ्यामवनीङ्गतः ।
 ग्रामस्तकं तदुद्धृत्य व्योम्नि सावरणो रवौ ॥ ५३ ॥
 दृष्टिं विधाय स्तैक्येन मूलमन्त्रं धिया जपन् ।
 दद्यादर्घ्यं दिनेशाय प्रसन्नेनान्तरात्मना ॥ ५४ ॥
 कृत्वा पुष्पाञ्जलीन् भूयो जपेदष्टोत्तरं शतम् ।
 यावदर्घ्यामृतं भानुः समादत्ते निजैः करैः ॥ ५५ ॥
 तेन तप्तो दिनपतिर्दद्यादस्मै मनोरथान् ।
 अर्घ्यं दानमिदं पुसामायुरारोग्यवर्द्धनम् ॥ ५६ ॥
 धनधान्यपशुक्षेत्रपुच्छमित्रकलत्रदम् ।
 तेजोवीर्य्यशःकान्तिविद्याविभवभाग्यदम् ॥ ५७ ॥
 अशोकामग्निदीर्घेन्दुसंयुतां भुवनेश्वरीम् ।
 सर्गान्वितो भवेद् भानोऽस्यचरो मन्त्र ईरितः ॥ ५८ ॥

आधारादिपदाग्रान्तं कण्ठादाधारकावधि ।
 मूर्द्धादिकण्ठपर्यन्तं क्रमाद् वीजत्रयं न्यसेत् ।
 षड्दीर्घस्वरयुक्तेन मध्येनाङ्गानि कल्पयेत् ॥ ५८ ॥
 रक्ताम्बुजासनमशेषगुणैकसिन्धुं
 भानुं समस्तजगतामधिपं भजामि ।
 पद्मद्वयाभयवरान्दधतं कराब्जै-
 र्माणिक्यमौलिमरुणाङ्गरुचिं त्रिनेत्रम् ॥ ५९ ॥
 भानुलक्षं जपेन्मन्त्रमन्त्रान्येन दशांशतः ।
 तिलैर्वा मधुना सितैर्जुहुयाद्विजितेन्द्रियः ॥ ६० ॥
 पूर्वोक्ते पूजयेत् पीठे विधानेनामुना रविम् ।
 प्रथमावृत्तिराङ्गः स्यात् परा चन्द्रादिभिर्ग्रहैः ॥ ६१ ॥
 तृतीया लोकपालैः स्याच्चतुर्थी स्यात्तदायुधैः ।
 इति संपूज्य निर्माळ्यं तेजश्चण्डाय दौयताम् ॥ ६२ ॥
 अर्घ्यं प्रागीरितं दद्याद्भानवे विजितेन्द्रियः ।
 सोऽपि बहुधनं धान्यं पुच्छपौच्छयशःपशून् ॥ ६३ ॥
 वस्त्राणि भूषणादीनि दद्यात्तस्मै न संशयः ।
 आकाशमग्निपवनमथान्ताधीशविन्दुमत् ॥ ६४ ॥
 मार्त्तण्डभैरवं नाम वीजमेतदुदाहृतम् ।
 पुटितं विश्ववीजेन सर्वकामफलप्रदम् ॥ ६४ ॥
 टान्तं दहननेत्रेन्दुसहितं तदुदीरितम् ।
 पञ्चङ्गस्वाक्ष्यवीजेन पञ्चमूर्तिं प्रविन्यसेत् ॥ ६६ ॥
 अङ्गुष्ठाङ्गकनिष्ठाङ्गमङ्गुली शुक्रमादिमान् ।
 सूर्यस्तु भास्करो भानुस्ततो रविदिवाकरौ ॥ ६७ ॥
 शिरोवदनहृद्गुह्यपाददेशेषु ताम् पुनः ।
 दीर्घयुक्तेन वीजेन नेत्रान्ताङ्गानि विन्यसेत् ।
 व्यापकं मूलवीजेन कुर्वीत तदनन्तरम् ॥ ६८ ॥

हेमाभोजप्रवालप्रतिमनिजरुचिं चारुखट्वाङ्गपद्मी
चक्रं शक्तिं सपाशं शृणिमणिरुचिराम्रमालाकपालम् ।
हस्ताभोजैर्दधानं त्रिनयनविलसद्देवक्लाभिरामं
मार्त्तण्डं वल्लभाङ्गं मणिमयमुकुटं हारदीप्तं भजामः ॥ ६८ ॥

लक्षत्रयं जपेन्मन्त्री वीजं विश्वपुटीकृतम् ।
दशांशं कमलैः फुल्लैर्जुहुयान्मधुरोचितैः ॥ ७० ॥
पीठे दीप्तादिभिर्युक्ते कर्णिकायामुषादिकाः ।
पूर्वादिदिक्षु संपूज्य मूर्त्तिं मूलेन कल्पयेत् ॥ ७१ ॥
आवाह्य पूजयेद्देवं वक्ष्यमाणविधानतः ।
सूर्यादींश्चतुरो दिक्षु विदिक्ष्वन्यं समर्चयेत् ॥ ७२ ॥
अङ्गपूजा यथापूर्वं नेत्रमौशानादिगगतम् ।
ग्रहानष्टौ ततो बाह्ये लोकपालानतः परम् ॥ ७३ ॥
अर्घ्यप्रदानं प्रजपेन्मन्त्री मार्त्तण्डभैरवम् ।
इति सिद्धमनुर्मन्त्री साधयेदिष्टमात्मनः ॥ ७४ ॥
शास्त्रान्यतिलविल्वानां लक्षहोमाङ्गवेन्निधिः ।
राजहस्तसमुद्भूतैः पुष्पैर्होमो रमाकरः ॥ ७५ ॥
जवाकुसुमहोमेन वश्ययेदचिरान्नृपान् ।
मातुलुङ्गफलैर्हुत्वा धनमिष्टं लभेत सः ॥ ७६ ॥
इमं मन्त्रं जपन्मर्त्यः कौर्त्तिं पुत्तान् धनं द्युतिम् ।
वाक्सिद्धिममितां लक्ष्मीं सौभाग्यमपि साधयेत् ॥ ७७ ॥
वियदर्द्धेन्दुललितं तदादिः स्वर्गसंयुतः ।
अजपाख्यो मनुः प्रोक्तो ह्यक्षरः स्वरपादपः ॥ ७८ ॥
ऋषिर्ब्रह्मा स्मृतो देवी गायत्री छन्द ईरितः ।
देवता जगतामादिः संप्रोक्तो गिरिजापतिः ।
हंसा षड्दीर्घयुक्तेन कुर्यादङ्गक्रिया मनोः ॥ ७९ ॥
अथ ह्यनुस्मृतिततडिदाकारमर्द्धाश्विकेशं

पाशाभीतिवरदपरशून् सन्दधानं कराब्जैः ।

दिव्याकल्पैर्नवमणिमयैः शोभितं विश्वमूलं
सौम्याग्नेयं वपुरवतु वञ्चन्द्रचूडं त्रिनेत्रम् ॥ ८० ॥

भ्यानुल्लङ्घं जपेन्मन्त्रं पायसेन ससर्पिषा ।

दशांशं जुहुयात् सम्यक् ततः सिद्धो भवेन्मनुः ॥ ८१ ॥

दौसादिपूजितं पीठे प्रागुक्ते पूजयेद्दिभूम् ।

मूर्त्तिं मूलेन सङ्कल्प्य यजेदङ्गादिभिः सह ॥ ८२ ॥

ऋतं वसुं नवरवौ दिग्दलेषु विदिक्ष्यथ ।

अर्चयेत् ऋतजां गोजामजामथार्द्रजां पुनः ॥ ८३ ॥

लोकेश्वरांस्तदस्त्राणि प्रयजेद्देवमन्त्रहम् ।

अर्घञ्च विधिवद्दद्यात् प्रागुक्तेनैव वर्त्मना ॥ ८४ ॥

मन्त्राव्यमाढकाभोजे पूर्णकुम्भं निधाय तम् ।

पिधाय वामहस्तेन न्यस्तमन्त्रं संयतः ॥ ८५ ॥

अष्टोत्तरशतं मन्त्रं जपेत्तृतीयं स्वधामयम् ।

स्मृत्वा तेनाभिषिञ्चेद् यं स भवेद्दिगतामयः ॥ ८६ ॥

आयुरारोग्यविभवानमितान् लभते नरः ।

अनेनैव विधानेन विषार्त्ती निर्वाषो भवेत् ॥ ८७ ॥

विन्दुभ्यां विगलेत्सुधापरिवृतं मन्त्रान्ध्रवौजं ततः

प्रच्योतत्परमानृताद्र्दशशिना संसिक्तमाद्यं स्मरन् ।

मन्त्री मन्त्रमिमं जपेद्द्विषगदोन्मादापमृत्युज्वरान्

जित्वा वर्षशतं विशिष्टविभवो जीवेत् सुखं बन्धुभिः ॥ ८८ ॥

व्याहृतित्रयमग्निः स्याज्जातवेद इहावह ।

सर्वकर्माणि सन्नाथ साधयाग्निप्रियां ततः ॥ ८९ ॥

ताराद्योऽयं मनुः प्रोक्तः पञ्चविंशतिवर्णवान् ।

ऋषिर्भृगुर्भवेच्छन्दो गायत्रीदेवता मतः ॥ ९० ॥

विभक्तैः पञ्चभिः षड्भिश्चतुर्भिः पञ्चभिस्त्रिभिः ।

हाभ्यामङ्गक्रिया प्रोक्ता वर्णैर्मूलमनोः क्रमात् ॥ ८१ ॥
 अंसासक्तसुवर्णमाख्यमरुणं सक्चन्दनालङ्कृतं
 ज्वालापुञ्जजटाकलापविलसन्मौलिञ्च शुक्तांशुकम् ।
 शक्तिस्त्रिस्तिकदर्भमुष्टिकजपस्रक्स्त्रुग्भवाभीवरान्
 दोर्भिर्विभ्रतमञ्चितं त्रिनयनं रक्ताभमग्निं भजे ॥ ८२ ॥
 गुरोर्लब्धमनुर्मन्त्रौ चतुर्दश्यामुपोषितः ।
 जपेद्भानुसहस्राणि शुद्धाचारो जितेन्द्रियः ॥ ८३ ॥
 अमावस्यादिने विप्रान् भोजयेन्मधुरोत्तरैः ।
 भक्ष्यैर्भोज्यैर्यथाशक्ति दद्यात्तेभ्योऽपि दक्षिणाम् ॥ ८४ ॥
 यद्वा स्वयं समानीय होमद्रव्याणि शोधयेत् ।
 अफरं दिनमारभ्य होमं कुर्यादतन्द्रितः ॥ ८५ ॥
 क्रमाद्वटसमिद्धब्रीहितिलराजिह्वविधृतैः ।
 प्रत्येकमष्टोत्तरशतं जुहुयाद्दिनशः सुधीः ॥ ८६ ॥
 दशाहमेवं निर्वर्त्य विधानेन विधानवित् ।
 दत्त्वा पूर्णाहुतिं सम्यगेकादश्यां द्विजोत्तमान् ॥ ८७ ॥
 संपूज्य तर्पयेद्द्वितीर्यथाविभवमादरात् ।
 गुरवे दक्षिणां दद्यादरुणां गां पयस्विनीम् ॥ ८८ ॥
 वासांसि धनधान्यानि दत्त्वा संप्रीणयेत् गुरुम् ।
 सुमण्डलान्तं प्रजपेत् पौठं सनवशक्तिकम् ॥ ८९ ॥
 पीता श्वेदारुणा कृष्णा धूम्रा तीक्ष्णा स्फुलिङ्गिनी ।
 रुचिरा ज्वालिनी प्रोक्ताः कृशानोर्नवशक्तयः ॥ ९० ॥
 स्ववीजिनासनं दत्त्वा मूर्तिं मूलेन कल्पयेत् ।
 तत्र संपूजयेद्द्विजं विधिना प्रोक्तलक्षणम् ॥ ९०१ ॥
 अङ्गपूजां पुरा कृत्वा मूर्तिरिष्टौ दलेष्विमाः ।
 जातवेदाः सप्तजिह्वो हव्यवाहनसंज्ञकः ॥ ९०२ ॥
 अश्वोदरजसंज्ञोऽन्यः पुनर्वैश्वानराह्वयः ।

कौमारतेजाः स्याद्विष्वमुखो देवमुखः परः ॥ १०३ ॥
 अर्थाः स्वस्तिकशक्तिभ्यां विराजितकराम्बुजाः ।
 लोकेशानर्चयेद्वाह्ये वज्राद्यायुधसंयुतान् ॥ १०४ ॥
 इति संपूजयेद्वित्यं जपेत् साष्टसहस्रकम् ।
 जायते वृत्तरादवाक् धनधान्यसमृद्धिमान् ॥ १०५ ॥
 साज्यमन्नं प्रजुहुयादत्सराल्लभते त्रियम् ।
 कुसुमैर्ब्रह्मवृक्षस्य दधिक्षीद्रष्टतप्तुतैः ॥ १०६ ॥
 करवीरप्रसूनैर्वा मण्डलात् स्यात् समृद्धिमान् ।
 प्रणमासं कपिलाज्येन जुहुयादत्सरान्तरे ॥ १०७ ॥
 तस्य सञ्जायते लक्ष्मीः कीर्त्तिस्त्रैलोक्यवन्दिता ।
 शालिभिर्जुहुयान्नित्यं विधिनाष्टोत्तरं शतम् ॥ १०८ ॥
 ब्रीहिगोमहिषाद्यार्थैर्भवनं तस्य पूर्यते ।
 तिलहोमेन महतीं लक्ष्मीमाप्नोति मानवः ॥ १०९ ॥
 पलाशवित्स्वखदिरशमीदुग्धमङ्गीरुहान् ।
 विकङ्कतारग्वधयोः समिद्धिः करवीरजैः ॥ ११० ॥
 प्रसूनैः कुसुमैः पद्मैः कङ्कारैररुणात्पद्मैः ।
 जातीप्रसूनैर्दूर्वाभिर्नित्यमष्टोत्तरं शतम् ॥ १११ ॥
 एकेन जुहुयान्नन्वी प्रतिपत्स्वथवा सुधीः ।
 साधयेदखिलान् कामान् प्रणमासान्नात्र संशयः ॥ ११२ ॥
 उत्तिष्ठ पुरुषं ब्रूयात् इरिपिङ्गलतत्परम् ।
 लोहिताक्षपदं देहि मे ददापय ठद्वयम् ॥ ११३ ॥
 चतुर्विंशत्यक्षरात्मा समृद्धिमनुरीरितः ।
 ऋथादयः पुरा प्रोक्ताः षड्भूतकरणैस्त्रिभिः ॥ ११४ ॥
 चतुर्भियुगलैर्नान्यैर्मूलमन्त्रसमुद्भवैः ।
 विदधीत षडङ्गानि जातियुक्तानि मन्त्रवित् ॥ ११५ ॥
 स्वर्णाश्वत्थविनिर्गतं हृतवहं सिन्दूरपुष्पप्रभं

ज्वालाभिर्निचिताङ्गरोमनिचयं कान्ध्या जगन्मोहनम् ।
 अश्वाकारमनघ्वं रत्नविलसद्भूषालसत्कन्धरं
 रत्नैरिन्द्रियनिर्गतैर्वसुमतीमाच्छादयन्तं स्मरेत् ॥ ११६ ॥
 लक्षं मनुं जपेदेनं पयोऽन्नेन ससर्पिषा ।
 दशांशं जुहुयादह्नी तुरङ्गाग्निमनुं स्मरन् ॥ ११७ ॥
 पीठे प्रागोरितेऽभ्यर्चेदङ्गैस्तन्मूर्त्तिभिः सह ।
 आशापालैस्तदीयास्तैरर्चयेद्व्यवाहनम् ॥ ११८ ॥
 प्रातः स्नानरतो मन्त्री सहस्रं यो जपेन्ननुम् ।
 जित्वा रोगान् सुखं जीवेच्छ्रिया वर्षशतं नरः ॥ ११९ ॥
 हृत्प्रमाणे जले स्थित्वा भानुमालोक्त्य संयतः ।
 चतुःसहस्रं प्रजपेन्नित्यं संवत्सरावधि ॥ १२० ॥
 अपमृत्युभयं रोगकृत्यादारिद्र्यसम्भवान् ।
 क्लेशान्निहत्य तेजस्वी जीवेद्वर्षशतं सुखम् ॥ १२१ ॥
 कृत्तिकायां प्रतिपदि शालिहोमो धनप्रदः ।
 दध्नाश्वत्थसमिद्धिर्वा प्रतिपत्सु भवेद्वनम् ॥ १२२ ॥
 इष्टावाप्तिर्भवेदाज्यैः पद्मैर्याममवाप्नुयात् ।
 तैलैर्ज्योतिष्वतीभृतैरिपुराष्ट्रं जयेन्नृपः ॥ १२३ ॥
 अश्वत्थ समिधो होमे घृताक्ता जुहुयान्नरः ।
 कन्यामिष्टामवाप्नोति सापि तं प्राप्नुयात् पतिम् ॥ १२४ ॥
 शुद्धाज्येन कृतो होमो ज्वरनाशकरः स्मृतः ।
 सप्ताहं जुहुयान्मन्त्री बन्धूककुसुमैः शुभैः ॥ १२५ ॥
 सायं सहस्रमचिरान्नहतीं श्रियमश्नुते ।
 मांसं क्षीरेण गव्येन क्षीराहारो जितेन्द्रियः ॥ १२६ ॥
 सहस्रं जुहुयान्मन्त्री सम्यदामधिपो भवेत् ।
 आज्याक्तदूर्वाहोमेन जीवेद्वर्षशतं नरः ॥ १२७ ॥
 अष्टोत्तरशतं नित्यं हविषा मृगमुद्रया ।

जुह्वतो जायते लक्ष्मीर्धनधान्यसमृद्धिदा ॥ १२८ ॥
 प्रतिमासं प्रतिपदि जुहुयादयुतं घृतैः ।
 श्रीर्भवेन्महती तस्य षण्मासादनपायिनी ॥ १२९ ॥
 अरुणैरुत्पलैः फुल्लैर्मधुरत्रयसंयुतैः ।
 जुहुयाद्वत्सरादङ्गं स भवेदिन्दिरापतिः ॥ १३० ॥
 अरुणामैस्त्रिमध्वक्तैर्जुहुयादन्वहं सुधीः ।
 सहस्रं वत्सराङ्गेन भवेद् भूमिपुरन्दरः ॥ १३१ ॥
 वत्सरं जुह्वतस्तैः स्यान्नक्ष्मिरिन्द्रेण वाञ्छिता ।
 जुहुयादमृताखण्डैः पयोऽक्तैः सप्तवासरान् ॥ १३२ ॥
 त्रिसहस्रं प्रतिदिनं मन्त्रविद्विजितेन्द्रियः ।
 कृत्याद्रोहज्वरोन्मादरोगाञ्छित्वा निरन्तरम् ॥ १३३ ॥
 जीवेद्वर्षशतं हुत्वा तेजसा भास्करप्रभः ।
 करवीरजवाविल्वपलाशनृपभूरुहाम् ॥ १३४ ॥
 प्रसूनैः कुमुदैः फुल्लैः कुरुणैर्जातिसम्भवैः ।
 पुष्पैर्हुत्वा त्रिमध्वक्तैर्मन्त्री प्रतिपदं प्रति ॥ १३५ ॥
 प्राप्नुयान्महतीं लक्ष्मीं वत्सराद्वाञ्छिताधिकाम् ।
 आदाय तण्डुलप्रस्थं निर्मलं साधुशोधितम् ॥ १३६ ॥
 गोदुग्धेन हविःपक्वकवलान्तेन कल्पयेत् ।
 आज्याक्तं तत् समादाय पूजिते हव्यवाहने ॥ १३७ ॥
 शम्भुपुष्पादिभिः सम्यग्जपित्वाष्टोत्तरं शतम् ।
 जुहुयात् प्रतिपद्यग्निं ध्यात्वोत्तरपरिग्रहम् ॥ १३८ ॥
 जायते वत्सरादेव लक्ष्मीस्त्रैलोक्यमोहिनी ।
 मन्त्रेणानेन संजप्तां वचां खादेद्विमागमे ॥ १३९ ॥
 भारती निवसेत्तस्य मुखाम्भोजे विनिश्चला ।
 अष्टोत्तरशतं जप्तं जलं प्रातः पिबेन्नरः ॥ १४० ॥
 जठराग्निज्वलेत्तस्माद्घृतैरिव हुताशनः ।

कृत्वा नवपदात्मानं मण्डलं प्रागुदीरितम् ॥ १४१ ॥
 कलसान्नव कल्याणान् स्थापयेत् प्रोक्तवर्त्मना ।
 क्षीरवृक्षत्वगुद्भूतैः काथैस्तान् पूजयेत् क्रमात् ॥ १४२ ॥
 वस्त्रादिभिरलङ्कृत्य नवरत्नानि निःक्षिपेत् ।
 मध्ये संपूजयेद्गन्धिं मूर्त्तिरष्टौ दिशां क्रमात् ॥ १४३ ॥
 कुम्भेषु गन्धपुष्पाद्यैर्धूपदीपमनोहरैः ।
 स्पृष्ट्वा जपेन्नवकुम्भान्मन्त्रमष्टोत्तरं शतम् ॥ १४४ ॥
 अभिषिञ्चेत् पुनः साध्यं विनीतं दत्तदक्षिणम् ।
 ज्वरग्रहमहारोगदारिद्र्यादीन् विजित्य सः ।
 जीवेद्द्वर्षशतं सम्यगभिषिक्तः श्रिया सह ॥ १४५ ॥
 इति सारदातिलके चतुर्दशः पटलः ॥

—

पञ्चदशः पटलः ।

अथ वक्ष्ये महामन्त्रान् विष्णोः सर्वार्थसाधकान् ।
 यस्य संस्मरणात् सन्तो भवाब्धेः पारमाश्रिताः ॥ १ ॥
 तारं नमः पदं ब्रूयान्नारौ दीर्घसमन्वितौ ।
 पवनोणाय मन्त्रोऽयं प्रोक्तो वस्त्रचरात्मकः ॥ २ ॥
 साध्यो नारायणः प्रोक्तो मुनिश्छन्द उदाहृतम् ।
 मन्त्रस्य देवी गायत्री देवता विष्णुरव्ययः ॥ ३ ॥
 शुद्धोल्काय हृदाख्यातं महोल्काय शिरः स्मृतम् ।
 वीरोल्काय शिखा प्रोक्ता उल्काय कवचं स्मृतम् ॥ ४ ॥
 सहस्रोल्कायास्त्रमुक्तमङ्गलमृत्तिरियं मता ।
 भूयो वर्णैर्मनोः षड्भिः षडङ्गानि समाचरेत् ॥ ५ ॥
 अवशिष्टौ पुनर्वर्णौ विन्यसेत् कुक्षिपृष्ठयोः ।
 बद्धदिक्चक्रमन्त्रेण मन्त्रवर्णांस्तनी न्यसेत् ॥ ६ ॥

आधारे हृदये वक्त्रे दोःपद्मलेषु नाभिके ।
 कण्ठे नाभौ हृदि कुचे पार्श्वपृष्ठेषु तत्परम् ॥ ७ ॥
 मूर्द्धास्थश्रवणे चैव घ्राणेषु तदनन्तरम् ।
 दोःपादसन्ध्यङ्गुलीषु धातुप्राणेषु हृत्स्थले ॥ ८ ॥
 मूर्धेक्षणास्थहृत्कुक्षिसोरजङ्घापदद्वये ।
 एकैकशो न्यसेद्वर्णान् मण्डांसोरुपदेषु च ॥ ९ ॥
 शङ्खचक्रगदाभोजपदेष्ववहितो न्यसेत् ।
 अष्टोर्णोऽष्टप्रकृत्यात्मा त्रयोऽसौ चतुरात्मनाम् ॥ १० ॥
 संयोगः सूरिभिः प्रोक्तो विशिष्टो द्वादशाक्षरः ।
 अतस्तन्मन्त्रवर्णाद्या द्वादशस्वरसंयुताः ॥ ११ ॥
 द्वादशादित्यसहिता मूर्त्तिर्द्वादश विन्यसेत् ।
 केशवाद्याः क्रमाद्देहे वक्ष्यमाणविधानतः ॥ १२ ॥
 खलाटे केशवं धात्रा कुक्षौ नारायणं पुनः ।
 अर्घ्यन्ना हृदि मित्रेण माधवं कण्ठदेशतः ॥ १३ ॥
 वरुणेन च गोविन्दं पुनर्दक्षिणपार्श्वके ।
 अंसेन विष्णुमंसस्थं भगेन मधुसूदनम् ॥ १४ ॥
 गले विवस्वता युक्तं त्रिविक्रिममनन्तरम् ।
 वामपार्श्वस्थमिन्द्रेण वामनाख्यमध्यांसके ॥ १५ ॥
 पुष्पा श्रीधरनामानं गले पर्जन्यसंयुतम् ।
 हृषीकेशाह्वयं पृष्ठे पद्मनाभं ततः परम् ॥ १६ ॥
 त्वष्टा दामोदरं पश्चाद्विष्णुना ककुदि न्यसेत् ।
 द्वादशाक्षं महामन्त्रं ततो मूर्ध्नि प्रविन्यसेत् ॥ १७ ॥
 पुनः किरीटमन्त्रेण व्यापकं विन्यसेत्ततः ।
 ब्रूयात् किरीटकेयूरहारं मकरमण्डलम् ॥ १८ ॥
 शङ्खचक्रगदाभोजहस्तं पीताम्बरं धरम् ।
 श्रीवत्साङ्गितवचोऽन्ते खलशब्दमुदीरयेत् ॥ १९ ॥

श्रीभूमिसहितं सात्माज्योतिर्हयमुदाहरेत् ।
 पञ्चाद्वीसिकरायेति सहस्रादित्यतजसे ॥ २० ॥
 नमोऽन्तः प्रणवाद्योऽयं किरीटमनुरीरितः ।
 एवं न्यासं तनौ कृत्वा ध्यायेन्नारायणं परम् ॥ २१ ॥
 उद्यत्कोटिदिवाकराभमनिशं शङ्खं मदपङ्कजं
 चक्रं बिभ्रतमिन्दिरावसुमतीसंशोभिपार्श्वद्वयम् ।
 कोटीराङ्गदहारकुण्डलधरं पीताम्बरं कौस्तुभ
 दीप्तं विश्वधरं स्ववक्षसि लसच्छ्रीवत्सचिह्नं भजे ॥ २२ ॥
 विकारलक्षं प्रजपेन्ननुमेवं समाहितः ।
 तद्दशांशं सरसिजैर्जुहुयान्मधुराद्भुतैः ॥ २३ ॥
 पीठे संपूजयेद्देवं विमलादिसमन्वितम् ।
 विमलोत्कर्षिणी ज्ञाना क्रिया योगा ततः परम् ॥ २४ ॥
 ग्रन्थी सत्या तथेशानानुग्रहा नवमी मता ।
 नमो भगवते ब्रूयात् विष्णवेऽथ पदं वदेत् ॥ २५ ॥
 सर्वभूतात्मने वासुदेवायेति वदेत्ततः ।
 सर्वात्मसंयोगपदाद् योगपद्मपदं पुनः ॥ २६ ॥
 पीठात्मने हृदन्तोऽयं मन्त्रस्तारादिरीरितः ।
 दत्त्वानेनासनं मन्त्री मूर्त्तिं मूलेन कल्पयेत् ॥ २७ ॥
 अथाह्य पूजयेद्देवं सुगन्धिकुसुमादिभिः ।
 अङ्गान्यभ्यर्च्य मन्त्रार्णान् केशरेषु समर्चयेत् ॥ २८ ॥
 दलेषु वासुदेवाद्या मूर्त्तिः शक्तिसमन्विताः ।
 वासुदेवं सङ्कर्षणं प्रद्युम्नमनिरुद्धकम् ॥ २९ ॥
 हिमपीततमालेन्द्रनीलाभाः पीतवाससः ।
 शङ्खचक्रगदाश्वोजधरा एते चतुर्भुजाः ॥ ३० ॥
 शान्तिं श्रियं सरस्वत्या रतिं कोणदलेषु ताः ।
 श्वेतकाञ्चनगोदुग्धदूर्वावर्णाः सुभूषिताः ॥ ३१ ॥

द्वितीरर्चेद्दलाग्रेषु शङ्खं चक्रं गदाम्बुजे ।
 कौस्तुभं मुषलं खड्गं वनमालां यथाक्रमम् ॥ ३२ ॥
 रक्ताब्जपीतकनकश्यामकृष्णासिपाण्डुरान् ।
 बहिरग्रे समभ्यर्च्यद् गरुडं कुङ्कुमप्रभम् ॥ ३३ ॥
 मुक्तामाणिक्यसङ्काशी दक्षिणोत्तरयोर्निधी ।
 ध्वजं वरुणदिङ्गाग्रे श्यामलं पूजयेत्ततः ॥ ३४ ॥
 अरुणं विघ्नमाप्राय श्याममार्थं निशाचरे ।
 श्यामां दुर्गां वायुकोणे सेनान्धं प्रीतमीश्वरे ॥ ३५ ॥
 इन्द्रादीन् पूजयेत् पश्चात् वज्राद्यायुधसंयुतान् ।
 इति संपूजयेद्विष्णुं प्रोक्तैर्वावरणैः सह ॥ ३६ ॥
 धर्मार्थकामान् लब्ध्वान्ते विष्णोः सायुज्यमाप्नुयात् ।
 प्रणवो हृद्भगवते वासुदेवाय कीर्तितः ॥ ३७ ॥
 प्रधानं वैष्णवे तन्त्रे मन्त्रोऽयं द्वादशाक्षरः ।
 ऋषिः प्रजापतिश्छन्दो गायत्री परिकीर्तितम् ॥ ३८ ॥
 देवतास्य मनोः प्रोक्तो वासुदेवो मनीषिभिः ।
 तारेण हृदयं प्रोक्तं नमसा शिर ईरितम् ॥ ३९ ॥
 चतुर्वर्णैः शिखा प्रोक्ता पञ्चार्णैः कवचं मतम् ।
 समस्तेन भवेदस्त्रमङ्गकल्पनमौरितम् ॥ ४० ॥
 मूर्ध्नि भाले दृशोरास्ये गलदोर्हृदयाम्बुजे ।
 कुक्षौ नाभौ ध्वजे जानुद्वये पादद्वये न्यसेत् ॥ ४१ ॥
 विष्णुं शारदचन्द्रकोटिसदृशं शङ्खं रथाङ्गङ्गदा-
 मम्भोजं दधतं सिताब्जनिलयं कान्त्या जगन्मोहनम् ।
 श्रावद्वाङ्गदहारकुण्डलमहामौलिं स्फुरत्कङ्कणं
 श्रीवत्साङ्गमुदारकौस्तुभधरं वन्दे मुनीन्द्रस्तुतम् ॥ ४२ ॥
 वर्णलक्षं जपेदेन दीक्षितो विजितेन्द्रियः ।
 तत्सहस्रं प्रजुहुयात्तिलैराज्यपरिप्लुतैः ॥ ४३ ॥

पीठे प्रागीरिते मन्त्री मूर्त्तिं मूलेन कल्पयेत् ।
 पूजयेद्बिधिनानेन वासुदेवं विधानवित् ॥ ४४ ॥
 प्रथमा वृत्तिरङ्गैः स्याद्वासुदेवादिभिः परा ।
 शान्त्यादिशक्तिसहितैः परा द्वादशमूर्त्तिभिः ॥ ४५ ॥
 चतुर्थी स्वरणार्थाद्यैर्वज्राद्यैः पञ्चमी मता ।
 एवं संपूजिते विष्णौ प्रदद्यादिष्टमात्मनः ॥ ४६ ॥
 पायसेन घृताक्ते न मन्त्रवर्णसहस्रकम् ।
 जुहुयान्मनसः शब्दो समिद्धिः क्षीरभूरुहाम् ॥ ४७ ॥
 तत्संख्यया पयोक्ताभिः सर्वपापविमुक्तये ।
 हृत्स्वेखावीजयुगलं रमावीजयुगं पुनः ॥ ४८ ॥
 लक्ष्म्यान्ते वासुदेवाय इदन्तः प्रणवादिकः ।
 चतुर्दशाक्षरः प्रोक्तो मन्त्रोऽयं सुरपादपः ॥ ४९ ॥
 हृदयं शक्तिवीजाभ्यां रमाभ्यां शिर ईरितम् ।
 लक्ष्म्याः प्रोक्तं शिखावर्मं वासुदेवाय कीर्तितम् ।
 नमसास्तं समुद्दिष्टं सर्वतारादि कल्पयेत् ॥ ५० ॥
 विद्युच्चन्द्रनिभं वपुः कमलजावैकुण्ठयोरेकतां
 प्राप्तं स्नेहवग्नेन रत्नविलसद्भूषाभरालङ्कृतम् ।
 विद्यापङ्कजदर्पणान्मणिमयं कुम्भं सरोजं गदां
 शङ्खचक्रममूनि विभ्रतमिमां दिश्याच्छ्रियं वः सदा ॥ ५१ ॥
 वर्णलक्षं जपेदेनं तत्सहस्रं सरोरुहैः ।
 होमं कुर्याद्विकसितैर्मधुरत्रयसंयुतैः ॥ ५२ ॥
 पूजा स्याद्द्वैष्णवे पीठे द्वादशाक्षरवर्त्मना ।
 पायसेन कृतो होमो लक्ष्मीवश्यप्रदायकः ॥ ५३ ॥
 मधुराक्तैस्त्रिलैर्हुत्वा सर्वकार्याणि साधयेत् ।
 तारो हृद्दिष्णवे पश्चात् उन्तः स्वरपतिर्भवेत् ॥ ५४ ॥
 महाबलाय उदन्तं मनुरष्टादशाक्षरः ।

विधिविन्दुविराट्छन्दो देवता दधिवामनः ॥ ५५ ॥
 हृदेकेन शिरो द्वाभ्यां शिखात्रिभिरुदाहृता ।
 कवचं पञ्चभिः प्रोक्तं नेत्रन्तावङ्गिरक्षरैः ॥ ५६ ॥
 द्वाभ्यामस्त्रमिति प्रोक्तं प्रकारोऽङ्गस्य सूरिभिः ।
 मूर्ध्नि भाले दृशोर्युग्मे कर्णनासौष्ठतालुषु ॥ ५७ ॥
 कण्ठे बाहुद्वये पश्चाद् हृदयोदरनाभिषु ।
 गुह्योरुजानुयुग्मे षु जङ्घयोः पादयोन्यसेत् ।
 अष्टादश मनोर्वर्णान् पश्चाद् देवं विचिन्तयेत् ॥ ५८ ॥
 मुक्तागौरं नवमणिलसद्भूषणचन्द्रसंस्थं
 भृङ्गाकारैर्वनकलिकरैः शोभिवक्त्रावरिन्दम् ।
 हस्ताब्जाभ्यां कनककलसं शुद्धतोयाभिपूर्णं
 दध्यन्नाढ्यं कनकचषकं धारयन्तं भजामः ॥ ६० ॥
 गुणलक्षं जपेन्मन्त्रं तद्दशांशं घृतामृतैः ।
 पायसान्नैः प्रजुहुयाद् दध्यन्नैर्वा यथाविधि ॥ ६१ ॥
 चन्द्रान्तकल्पिते पीठे प्रागुक्ते तं समर्चयेत् ।
 मूर्त्तिं मूलेन सङ्कल्प्य वक्ष्यमाणविधानतः ॥ ६२ ॥
 षडङ्गानि समभ्यर्चेत् केशरेषु यथा पुरा ।
 अभ्यर्च्य वासुदेवादीन् ध्वजादीनर्चयेत्ततः ॥ ६३ ॥
 केशवाद्या दलाग्रेषु सुरेन्द्रादीननन्तरम् ।
 वज्रादीनि गजानष्टौ सप्तावरणमीरितम् ॥ ६४ ॥
 विधानमेतद्देवस्य कीर्त्तितं सुरपूजितम् ।
 पायसान्ज्येन जुहुयात् सहस्रं श्रियमाप्नुयात् ॥ ६५ ॥
 धान्यहोमेन धान्याग्निः शतपुष्पासमुद्भवैः ।
 वीजैः सहस्रसंख्यातैर्होमो भयविनाशनः ॥ ६६ ॥
 दध्योदनेन गुह्येन हुत्वा मुच्येत दुर्गतैः ।
 स्मृत्वा त्रिविक्रमं रूपं जपेन्मन्त्रमनन्यधीः ॥ ६७ ॥

मुक्तोबन्धाद्भवेत् सद्यो नात्र कार्य्या विचारणा ।
 पटे संपाद्य देवेशं भित्तौ वा पूजयेत् सुधीः ।
 सुगन्धिकुसुमैर्नित्यं महतीं श्रियमश्नुते ॥ ६८ ॥
 समध्यतारोज्ज्वलकर्णिकाव्यमष्टाक्षरैरुज्ज्वलकेशराट्टम् ।
 मन्त्राक्षरद्वन्द्वयुताष्टपत्रं शिष्टार्णयुग्मोत्तसितान्धपत्रम् ॥ ६९ ॥
 द्वादशाक्षरसम्ब्रीतं तत्परं मातृकाक्षरैः ।
 विदध्याच्चेष्टितं यन्त्रं सर्वसम्पत्प्रदायकम् ॥ ७० ॥
 उद्गिरत् पदमाभास्य प्रणवोद्गोथशब्दतः ।
 सर्ववागीश्वरेत्यन्ते प्रवदंदीश्वरेत्यथ ॥ ७१ ॥
 सर्ववेदमयाचम्य पदान्ते सर्वमुच्चरेत् ।
 बोधय द्वितयान्तोऽयं मन्त्रस्तारादिरौरितः ॥ ७२ ॥
 ऋषिर्ब्रह्मास्य निर्दिष्टश्छन्दोऽनुष्टुबुदाहृतम् ।
 देवता स्यात् हयग्रीवो वागीश्वर्य्यप्रदायकः ।
 तारेण पादैर्मन्त्रस्य पञ्चाङ्गानि प्रकल्पयेत् ॥ ७३ ॥
 शरच्छशाङ्गप्रभमश्वत्थं मुक्तामयैराभरणैरुपेतम् ।
 रथाङ्गशङ्खाञ्चितबाहुयुग्मं जानुद्वयन्यस्तकरं भजामः ॥ ७४ ॥
 वर्णलक्षं जपेन्मन्त्रं कुन्दपुष्पैर्मधुम्रुतैः ।
 दश्यांशं वैष्णवे वङ्गौ जुहुयान्मन्त्रसिद्धये ॥ ७५ ॥
 अष्टाक्षरोदिते पौठे हयग्रीवं प्रपूजयेत् ।
 बीजेन मूर्त्तिं सङ्कल्प्य बीजमुद्घ्रियते यथा ॥ ७६ ॥
 वियदृष्टगुणमर्घ्यां विन्दुमद्वीजमौरितम् ।
 केशरेषु चतुर्वेदांश्चतुर्दिक्षु समर्चयेत् ॥ ७७ ॥
 विदिच्छङ्खमृतिन्यायसर्वशास्त्राणि पूजयेत् ।
 अर्चयेत् पत्रमध्येषु विधानेनाङ्गदेवताः ॥ ७८ ॥
 बाह्ये लोकेश्वरांस्तोषां वज्राद्यस्त्राणि संयजेत् ।
 एवं यो भजते देवं साक्षाद् वागीश्वरो भवेत् ॥ ७९ ॥

विल्वैः फलैः कृतो होमः श्रीकरः परिग्रीयते ।

कुन्दपुष्पाणि जुहुयादिच्छन् वाक्श्रियमुत्तमाम् ॥ ८० ॥

मनुनानेन संजप्तं घृतं ब्राह्मणैरसैः स्तुतम् ।

कवितामाहरेत् पुंसामनर्गलविजृम्भिणीम् ॥ ८१ ॥

वचामनेन संजप्तां भक्षयेत् प्रातरन्वहम् ।

सर्ववेदागमादीनां व्याख्याता जायतेऽचिरात् ॥ ८२ ॥

मनोरस्य समो नास्ति ज्ञानैश्वर्य्यप्रदः पुनः ।

अनन्तोऽग्न्यासनः सेन्दुबीजं रामाय हृन्मनुः ॥ ८३ ॥

षडक्षरोऽयमादिष्टो भजतां कामदो मणिः ।

ब्रह्मा प्रोक्तो मुनिश्छन्दो गायन्नं देवता मनोः ॥ ८४ ॥

देशिकेन्द्रैः समाख्यातो रामो राक्षसमर्दनः ।

दीर्घभाजा स्वबीजेन कुर्यादङ्गानि षट् क्रमात् ॥ ८५ ॥

ब्रह्मरन्ध्रे भ्रुवोर्मध्ये हृन्नाभ्यम्बुषु पादयोः ।

षडक्षराणि विन्यस्येन्नन्त्रस्य मनुवित्तमः ॥ ८६ ॥

कालाभोधरकान्तिमनिशं वीरासनाध्यासिनं

सुद्रां ज्ञानमयीं दधानमपरं हस्ताम्बुजं जानुनि ।

सीतां पार्श्वगतां सरोरुहकरां विद्युन्निभां राघवं

पश्यन्तं मुकुटाङ्गदादिविविधाकल्पोज्ज्वलाङ्गं भजे ॥ ८७ ॥

वर्णलक्षं जपेन्नन्त्रं दशांशं कमलैः शुभैः ।

जुहुयादर्चिते वङ्गौ ब्राह्मणान् भोजयेत्ततः ॥ ८८ ॥

पूजयेद्द्वैष्णवे पीठे मूर्तिं मूलेन कल्पयेत् ।

श्रीं सीतायै द्विठान्तेन सीतां पार्श्वगतां यजेत् ॥ ८९ ॥

अग्रे पार्श्वद्वये साङ्गं शरणाङ्गानि तद्वहिः ।

हनूमन्तं ससुग्रीवं भरतं सविभीषणम् ॥ ९० ॥

लक्ष्मणाङ्गदशतुघ्नान् जाम्बवन्तं दलेष्विमान् ।

वारयन्तं हनूमन्तमग्रतो घृतपुस्तकम् ॥ ९१ ॥

भजेद्भरतशत्रुघ्नौ पार्श्वयोर्धृतचामरौ ।
 धृतातपत्रं हस्ताभ्यां लक्षणं पश्चिमे यजेत् ॥ ८२ ॥
 सृष्टिं जयन्तं विजयं स्मराष्ट्रं राष्ट्रवर्द्धनम् ।
 अकोपं धर्मपालाख्यं सुमन्त्रञ्च दलायतः ॥ ८३ ॥
 सर्वाभरणसम्पन्नान् लोकेशानर्चयेत्ततः ।
 ततस्तानि ततो ब्राह्मे वज्रादीनि प्रपूजयेत् ॥ ८४ ॥
 एवं पूजादिभिः सिद्धे मनौ कर्माणि साधयेत् ।
 जातिप्रसूनैर्जुहुयाच्चन्दनाम्भःसमुच्चितैः ॥ ८५ ॥
 राजवैश्याय कमलैर्धनधान्यादिसम्पदे ।
 नीलोत्पलानां होमेन वश्येदखिलं जगत् ॥ ८६ ॥
 विल्वप्रसूनैर्जुहुयादिन्दिरावासये नरः ।
 दूर्वाहोमेन दौर्घ्यायुर्भवेन्मन्त्री निरामयः ॥ ८७ ॥
 रक्तोत्पलहुतान्मन्त्री धनमाप्नोति वाञ्छितम् ।
 मेधाकामेन होतव्यं पलाशकुसुमैर्नरैः ॥ ८८ ॥
 तज्जप्तमन्त्रः प्रतिवेत् कविर्भवति वत्सरात् ।
 तन्मन्त्रितान्नं भुञ्जीत महदारोग्यमाप्नुयात् ॥ ८९ ॥
 तारं मये विलिखतु मनुं षट्सु कोणेषु सन्धि-
 पङ्क्त्या मायां स्मरमपि लिखेत् कोणगण्डेषु पश्चात् ।
 किञ्चल्लोषु स्वरगणमथो पत्रमध्येषु माला-
 मन्त्रोऽस्यार्णान् गुह्यमुखमितानष्टमे पञ्चवर्णान् ॥ १०० ॥
 दशाक्षरेण संवेष्ट्य कार्दवर्णैश्च भूपुरे ।
 दिग्विदिक्षु लिखेद्बीजे नरसिंहवराहयोः ॥ १०१ ॥
 नमो भगवते ब्रूयाच्चतुर्थ्या रघुनन्दनम् ।
 रक्षोघ्नविषदायान्ते मधुरादि समीरयेत् ॥ १०२ ॥
 प्रसन्नवदनायेति पश्चादमिततेजसे ।
 बलाय पश्चाद्रामाय विष्णवे तदनन्तरम् ॥ १०३ ॥

प्रणवादि नमोऽन्तोऽयं मालामनुबदौरितः ।

ज्ञानकीवल्लभायाथ भवेत् पावकवल्लभा ॥ १०४ ॥

हुमादिरेषु कथितो राममन्त्रो दशाक्षरः ।

जपादिसाधितं यन्त्र स्वरूपपट्टादिकल्पितम् ॥ १०५ ॥

बाहुना विष्टृतं दद्यात् विजयश्रीपराक्रमान् ।

गदितं रामचन्द्रस्य विधानं सुरपूजितम् ॥ १०६ ॥

तारं नमो भगवते वराहपदमीरयेत् ।

रूपाय भूर्भुवः स्वः स्यात् पतये तदनन्तरम् ॥ १०७ ॥

भूपतित्वं मे पदान्ते देह्यन्ते च ददापय ।

वज्रिजायावधिमन्त्रः स्यात् त्रयस्त्रिंशदक्षरः ॥ १०८ ॥

भार्गवो सुनिराख्यातश्छन्दोऽनुष्टुबुदाहृतम् ।

देवतादिवराहोऽस्य मन्त्रस्य कथितो बुधैः ॥ १०९ ॥

एकदंष्ट्राय हृदयं व्योमोल्काय शिरः स्मृतम् ।

शिखा तेजोऽधिपतये विश्वरूपाय वर्म च ।

महादंष्ट्राय शस्त्रं स्यात् पञ्चाङ्गमिति कल्पयेत् ॥ ११० ॥

आपादं जानुदेशाद्वरकनकनिभं नाभिदेशादधस्ता-

न्मुक्ताभं कण्ठदेशात्तरुणरविनिभं मस्तकान्नीलभासम् ।

ईडे हस्तैर्द्रधानं रथचरणदरौ खड्गखेटौ गदास्थौ

शक्तिं दानाभये च क्षितिधरणलसहं द्रुमाद्यं वराहम् ॥ १११ ॥

लक्ष्म्या मनुं जपेन्मन्त्रं मधुराक्तैः सरोरुहैः ।

जुहुयात्तददंशंशेन पीठे विष्णोः प्रपूजयेत् ॥ ११२ ॥

मूर्तिं मूलेन सङ्कल्प्य वक्ष्यमाणविधानतः ।

पूर्वादिषु चतुर्दिक्षु हृदाद्यङ्गानि पूजयेत् ॥ ११३ ॥

अस्त्रं कोणेष्वधोर्ध्वं चक्राद्यस्त्राणि तद्वहिः ।

चक्रं शङ्खमसिं खेटं गदां शक्तिं वराभये ॥ ११४ ॥

संपूज्य बाह्ये लोकेशान् बहिरस्त्राणि पूजयेत् ।

ध्यानाद्देवो धनं दद्याद्भोमाहद्याहसुन्धराम् ॥ ११५ ॥
 ग्रंदद्याज्जपूजाद्यैर्धनधान्यं महीं श्रियम् ।
 रवौ सिंहगतेऽष्टम्यां शुक्लपक्षे सितां शिलाम् ॥ ११६ ॥
 पञ्चगव्येषु निःक्षिप्य स्पृष्ट्वा तामयुतं जपेत् ।
 उत्तराभिमुखो भूत्वा तां शिलां निखनेद्भुवि ॥ ११७ ॥
 शत्रुचोरमहाभूतैः कृतां बाधां विनाशयेत् ।
 भानूदये भौमवारि साध्यक्षेत्रात् समाहरेत् ॥ ११८ ॥
 ऋत्तिकां संजपन्मन्त्रं तां पुनर्विभजेत् त्रिधा ।
 चुल्यामेकं समारोप्य पाकपात्रे तथा परम् ॥ ११९ ॥
 गोदुग्धे परमालोच्य शोधितांस्तण्डुलान् क्षिपेत् ।
 संस्कृताग्नौ पचेत् सम्यक् चरुं मन्त्रौ जपन्मनुम् ॥ १२० ॥
 अवतार्य चरुं पश्चादग्नौ देवं यथाविधि ।
 धूपदीपादिकैरिष्ट्वा पुनराज्यप्नुतं चरुम् ॥ १२१ ॥
 जुहुयादेधिते वल्ली यावदष्टोत्तरं शतम् ।
 एवं जम्भारवारिषु जुहुयात् क्षेत्रसिद्धये ॥ १२२ ॥
 प्रातःकाले भृगोर्वारि मृदं साध्यमहीतलात् ।
 आदाय हविरापाद्य पूर्ववत् जुहुयात् सुधीः ॥ १२३ ॥
 विरोधो नश्यति क्षेत्रे सह चौराद्युपद्रवैः ।
 राजहृक्षसमुत्थाभिः समिद्धिर्मनुनामुना ॥ १२४ ॥
 त्रिसहस्रं प्रजुहुयात्तस्य स्युः सर्वसम्पदः ।
 शालिभिर्जुहुयान्मन्त्रौ नित्यमष्टोत्तरं शतम् ॥ १२५ ॥
 समृद्धैर्धान्यसंघातैः शोभते तस्य मन्दिरम् ।
 तावदाज्येन जुहुयात् मण्डलात् सर्वमाप्नुयात् ॥ १२६ ॥
 लाजैः कन्यामवाप्नोति मध्वक्तौर्निजवाञ्छितम् ।
 मधुरत्रयसंसिक्तैर्जुहुयादुत्पलैर्नवैः ॥

महतीं श्रियमाप्नोति मण्डलात् पूर्वसंख्यया ॥ १२७ ॥
 मध्ये वीजं सतारं दहनपुरयुगे चक्रवर्णान् षडंश-
 खालिख्याङ्गानि सन्धिष्वथ करणदलैरम्बुजं केशरेषु ।
 अष्टार्णान् पत्रमध्ये लिखतु वसुमिताम्बन्तवर्णांश्चतुर्थे
 शिष्टं पत्रेष्वधस्तात् वसुदलकमले केशरस्थस्वराब्धे ॥ १२८ ॥
 मन्त्रार्णान् वेदसंख्यान्दलमनुविलिखेदन्यमन्तेऽथ बाह्ये
 किञ्चल्कैः कादिवर्णैर्विकसितकमले षोडशारे यथावत् ।
 मन्त्रार्णान् युग्मशस्तांश्चरमदलगतं शिष्टवर्णं लिखित्वा
 तारक्ष्माकोणवीजैस्तदनुपरिवृतं साध्यनामार्णमध्ये ॥ १२९ ॥

अभितः साध्यनामार्णैर्मन्त्रार्णैश्च वृतं बहिः ।

भूवीजनास्य कोणेषु भूवीजं साध्यसंयुतम् ॥ १३० ॥

अष्टमूलेषु वाराहं भूवीजसहितं लिखेत् ।

सार्धशविन्दुगगनं वीजं वाराहमीरितम् ॥ १३१ ॥

रोचनागुरुकूर्परलाक्षाकुङ्कुमचन्दनैः ।

गोमयान्नसि संपिष्टैर्लिखेद् यन्त्रं शुभे दिने ॥ १३२ ॥

लेखन्या हिममय्या च सर्वकामप्रसिद्धये ।

स्वर्णपट्टे लिखेद् यन्त्रं राज्यश्रीसमवाप्तये ॥ १३३ ॥

ग्रामसिद्धये च रजते ताम्रपट्टे धनाप्तये ।

भूर्जपत्रे निजिष्टास्थौ क्षौमे भूसिद्धये लिखेत् ॥ १३४ ॥

जपपूजादिभिः सिद्धं यन्त्रं कुर्यान्निजेष्वितम् ।

ग्रामपत्तनराष्ट्रेषु यन्त्रमेतत् सुसाधितम् ॥ १३५ ॥

निखनेच्छुभवारादौ स्वाङ्गं दिक्षु समर्चयेत् ।

क्षुद्रापमृत्युचौरादिभूतव्यालमहाभयैः ॥ १३६ ॥

न शक्यते परं द्रष्टुं तं देशं देवताबलात् ।

हृदयं भगवत्यै स्यात् धरण्या तदनन्तरम् ॥ १३७ ॥

धरण्यान्ते धरद्वन्द्वं द्विठान्तोऽयं धरादिकः ।

एकोनविंशत्यर्ण्यं धरा हृदयमीरितम् ॥ १३८ ॥
 वराहस्य मनुः प्रोक्तश्छन्दो त्रिवृदुदाहृतम् ।
 देवता सर्वभूतानां प्रकृतिर्वसुधा मता ॥ १३९ ॥
 हृदयं त्रिभिराख्यातं चतुर्भिः शिरः ईरितम् ।
 त्रिभिः शिखा समुद्दिष्टा पञ्चभिः कवचं मतम् ॥ १४० ॥
 द्वाभ्यां नेत्रं समाख्यातं द्वाभ्यामस्त्रं पुनर्भवेत् ।
 मन्त्रवर्णैः षडङ्गानि कुर्यादेवं विधानवित् ॥ १४१ ॥
 श्यामां विचित्रां शुकरवभूषणां
 पद्मासनां तुङ्गपयोधरानताम् ।
 इन्द्रीवरे द्वे नवशालिमञ्जरीं
 शुक्रं दधानां वसुधां भजामहे ॥ १४२ ॥
 लक्ष्मणं जपेन्नन्त्री धराहृदयमादरात् ।
 ससर्पिषा पायसेन जुहुयात्तद्दशांशतः ॥ १४३ ॥
 तां विष्णोः पूजयेत् पीठे वक्ष्यमाणविधानतः ।
 अङ्गानि पूजयेदादौ भूवङ्गिजलमारुतान् ॥ १४४ ॥
 दिक्पत्रेषु समभ्यर्च्य कोणपत्रेषु तत्कलाः ।
 आशापालाः पुनः पूज्या वज्राद्यस्त्रसमन्विताः ॥ १४५ ॥
 एवं सिद्धमनुर्मन्त्री साधयेत् सुमनोरयान् ।
 मधुरत्रयसंसिक्तैर्जुहुयादरुणोत्पलैः ॥ १४६ ॥
 सहस्रं भूसृष्टिः स्यात्तथा नीलोत्पलैः शुभैः ।
 प्रियङ्गुपुष्पैर्मध्वत्तैर्धनधान्यमहोन्नयः ॥ १४७ ॥
 मञ्जरीं शालिसम्भूतां मधुरत्रयलोडिताम् ।
 जुहुयात् साधिते वङ्गौ मण्डलात् स्याद्वरापतिः ॥ १४८ ॥
 शुक्रवारे दिनमुखे गृहीत्वा साध्यभूसृष्टम् ।
 तामभसि विनिक्षिप्य शोधितेऽत्र चक्रं पचेत् ॥ १४९ ॥
 पयोदृताभ्यां सहितं जुहुयात् तं हुताग्ने ।

षण्मासं शुक्रवारेषु हुत्वैवं प्राप्नुयाद्वराम् ॥ १५० ॥

धरामिवं जपेन्मन्त्री पशुरन्नधनादिभिः ।

धराया वल्लभः स स्यान्नात्र कार्या विचारणा ॥ १५१ ॥

इति सारदातिलके पञ्चदशः पटलः ।

षोडशः पटलः ।

अथाभिधास्ये विधिवन्नार्सिंहं महामनुम् ।

उग्रं वीरं वदेत् पूर्वं महाविष्णुमनन्तरम् ॥ १ ॥

ज्वलन्तं पदमाभास्य सर्वतोमुखमीरयेत् ।

नृसिंहं भीषणं भद्रं मृत्युमृत्युं वदेत् ततः ॥ २ ॥

नमाम्यहमयं प्रीतो मन्त्रराजः सुरद्रुमः ।

ऋषिर्ब्रह्मा समुद्दिष्टश्छन्दोऽनुष्टुबुदाहृतम् ॥ ३ ॥

देवता नरसिंहोऽस्य सुरासुरनमस्कृतः ।

चतुर्भिर्हृदयं प्रोक्तं शिरस्तावद्भिरक्षरैः ॥ ४ ॥

शिखाष्टभिः समादिष्टा षड्भिः कवचमीरितम् ।

तावद्भिर्नयनं प्रोक्तं अस्त्रं स्यात् करणाक्षरैः ॥ ५ ॥

शिरोललाटनेत्रेषु मुखबाहुङ्घ्रिसन्धिषु ।

साग्रेषु कुक्षौ हृदये मूले पार्श्वद्वये पुनः ।

अपराङ्गे ककुदि च न्यसेद् वर्णान् यथाक्रमम् ॥ ६ ॥

माणिक्याद्रिसमप्रभं निजरुचा संतस्तरक्षोगणं

जानुन्यस्तकराखुजं त्रिनयनं रत्नोत्तसदभूषणम् ।

बाहुभ्यां धृतशङ्खचक्रमनिशं दंष्ट्रोयवक्तोत्तस-

ज्वालाजिह्वमुदयकेशनिचयं वन्दे नृसिंहं विभुम् ॥ ७ ॥

वर्णलक्षं जपेन्मन्त्रं तत्सहस्रं घृतप्लुतैः ।

पायसान्नैः प्रजुहुयाद्विधिवत् पूजितेऽनले ॥ ८ ॥

एवं कृते भवेन्नन्त्री सिद्धमन्त्रः प्रतापवान् ।
 पूजा प्रागैरिते पीठे मूर्तिं मूलेन कल्पयेत् ॥ ९ ॥
 पूजयेद्दिवत्तस्यां दैत्यशत्रुमनन्वधीः ।
 अङ्गान्यादौ समाराध्य दिग्दले पूजयेदथ ॥ १० ॥
 पक्षीन्द्रं शङ्करं शेषमज्योनिं यथाक्रमम् ।
 श्रियं क्रियं धृतिं पुष्टिमन्यादिषु यजेत् पुनः ॥ ११ ॥
 लोकपालाः समभ्यर्चास्तदस्त्राणि ततः परम् ।
 इत्थं जपादिभिः सिद्धे मनसि काम्यानि साधयेत् ॥ १२ ॥
 उद्यत्कोटिरविप्रभं नरहरिं कोटीरहारोज्ज्वलं
 दंष्ट्राभीममुखं लसन्नखमुखैर्दीर्घैरनेकैर्भुजैः ।
 निर्भिन्नासुरनाथमग्निशशिभृतं सूर्यात्मनेत्रयं
 विद्युत्पुञ्जसटाकलापभयदं वह्निं वमन्तं भजे ॥ १३ ॥
 सौम्ये सौम्यं स्मरेत् कार्यं क्रूरे क्रूरमिमं भजेत् ।
 औपुष्यैर्जुहुयान् नन्त्री विल्वकाष्ठैर्धितेऽनले ॥ १४ ॥
 सहस्रं श्रियमाप्नोति पञ्चैर्वा विल्वसम्भवैः ।
 असूनैर्वा फलैस्तद्वत् दूर्वाहोमादरोगताम् ॥ १५ ॥
 मन्त्रजप्तां वचां श्वेतां भक्षयेत् प्रातरन्वहम् ।
 वाक्सिद्धिं लभते मन्त्री वाचस्पतिरिवापरः ॥ १६ ॥
 सलिले देवमभ्यर्च्य मन्त्रपुष्पादिभिः शुभैः ।
 दूर्वाभिस्तत्र जुहुयान्नित्यमष्टोत्तरं शतम् ॥ १७ ॥
 उपसर्गा विनश्यन्ति क्षुद्रभूतज्वरादिभिः ।
 दुःस्वप्ने निशि सञ्जाते स्नात्वा मन्त्रमनुं जपेत् ॥ १८ ॥
 अनिद्रो मन्त्रवित् पश्चात् सुस्वप्नस्तस्य जायते ।
 व्याघ्रचोरसृगादिभ्यो महारण्ये भयाकुले ॥ १९ ॥
 रक्षेन्ननुरयं जप्तो भयेष्वन्येषु मन्त्रिणम् ।
 अनेन मन्त्रितं भस्म विषग्रहसहाभयम् ॥ २० ॥

नाशयेदचिरादेव मन्त्रस्यासि प्रभावतः ।
 घोराभिचारं सोन्मादे महोत्पाते महाभये ॥ २१ ॥
 जपेन्मन्त्रं स्मरेद् देवं दुःखान्मुक्तो भवेन्नरः ।
 सिंहरूपं महाभीमं नखदंष्ट्राविभीषणम् ॥ २२ ॥
 स्मृत्वात्मानं रिपुं पश्चात् ध्यायेन्मृगरिपुं पुनः ।
 निश्चितैर्नखदंष्ट्राद्यैः खण्ड्यमानं रिपुं स्मरन् ॥ २३ ॥
 नित्यमष्टोत्तरशतं जपेन्मन्त्रमतन्द्रितः ।
 जायते मण्डलादवाक् शत्रुर्वैवस्वतप्रियः ॥ २४ ॥
 यत्नं कुर्वीत विधिवच्छत्रुसेनानिवारणे ।
 विभीतकाष्ठैर्ज्वलिते पावके रिपुमर्दनम् ॥ २५ ॥
 विचिन्त्य देवं नृहरिं संपूज्य कुसुमादिभिः ।
 समूलचूतैर्जुहुयाच्छरैर्दशशतं पृथक् ॥ २६ ॥
 रिपुं खादन्निव जपेत् निर्भिन्दन्निव तान् क्षिपेत् ।
 हुत्वा सप्तदिनं मन्त्रो सेनामिष्टां महीपतेः ॥ २७ ॥
 प्रस्थापयेच्छुभे लग्ने परराष्ट्रजयेच्छया ।
 तस्याः पुरस्तानृहरिं निघ्नन्तं रिपुमण्डलम् ॥ २८ ॥
 स्मृत्वा प्रयोगं कुर्वीत यावदायाति सा पुनः ।
 विजित्य निखिलान् शत्रून् सह वीरश्रिया सुखम् ॥ २९ ॥
 आगत्य विजयी राजा ग्रामक्षेत्रधनादिभिः ।
 प्रीणयेन्मन्त्रिणं सम्यग्विभवैः प्रीतमानसः ।
 मन्त्रो यदि न सन्तुष्टेदनर्थः स्यान्महीपतेः ॥ ३० ॥
 बीजं साध्यसमन्वितं प्रविलिखेन्मध्येषु पत्रेष्वथो
 मन्त्रार्णान् श्रुतिशो विभज्य विलिखेत्क्षिप्याबहिर्वेष्टयेत् ।
 बाह्ये कोणजबीजवसुधागेहद्वयेनावृतं
 यत्नं क्षुद्रविषग्रहामयरिपुप्रध्वंसनं शीपदम् ॥ ३१ ॥
 कृत्वा नवपदात्मानं मण्डलं यन्त्रसयुतम् ।

अस्मिन् संस्थापयेन्नन्तौ कलसान्नव शोभनान् ॥ ३२ ॥
 कषायतोयसम्पूर्णान् वस्त्ररत्नादिसंयुतान् ।
 मध्ये संपूजयेद्देवं नृसिंहं शान्तविग्रहम् ॥ ३३ ॥
 तार्क्ष्यादौन् पूजयेन्नन्तौ पूर्वादिषु यथाक्रमम् ।
 इति संशोधितैस्तोयैरभिषिञ्चेत् प्रियं नरम् ॥ ३४ ॥
 अभिचारग्रहोन्मादा विनश्यन्त्यरिभिः सह ।
 अभिषिक्तस्तदा विप्रान् प्रभजेद्देवताधिया ॥ ३५ ॥
 यथावत् पूजयेत् पश्चाद्भक्त्या गुरुमवच्चयन् ।
 राजा विजयमाप्नोति युद्धेषु विधिनामुना ॥ ३६ ॥
 वीजाङ्गं फणपञ्चजं प्रविलिखेच्छेषस्य भोगे पुनः
 हार्त्विशत् पदसंयुते प्रविलिखेन्नन्ताक्षराणि क्रमात् ।
 पुच्छे नामजपादिसाधितमिदं होमेन सम्पातितं
 भूतापस्मृतिदुःखरोगशमनं यन्त्रं रिपुध्वंसनम् ॥ ३७ ॥
 ककारो वङ्गिमारूढो मनुस्वरसमन्वितः ।
 विन्दुनादलसन्मूर्ध्ना वीजं नरहरैर्मतम् ॥ ३८ ॥
 वीजं नमो भगवते नरसिंहाय तत्परम् ।
 स्याज्ज्वालामालिने पश्चात् दीप्तदंष्ट्राय तत्परम् ॥ ३९ ॥
 अग्निनेत्राय सर्वादिरत्नोन्नाय पदं वदेत् ।
 सर्वभूतविनाशान्ते नकारो दीर्घवान्भरुत् ॥ ४० ॥
 सर्वज्वरविनाशान्ते नायाणीं दहयुग्मकम् ।
 पचद्वयं रक्षयुग्मं हुं फट् स्वाहा ध्रुवादिकः ॥ ४१ ॥
 सप्तषष्ठाक्षरैः प्रोक्तो ज्वालामाली महामनुः ।
 हृत्त्रयोदशभिः प्रोक्तं शिरो दशभिरौरितम् ॥ ४२ ॥
 शिखिकादशभिः प्रोक्ता वर्माष्टादशभिर्मतम् ।
 वर्णैर्द्वादशभिर्नेत्रं अस्त्रं स्यात् करणाक्षरैः ।
 एवमङ्गानि विन्यस्य चिन्तयेन्नन्तदेवताम् ॥ ४३ ॥

उज्ज्वलप्रलयानलाभमयुग्मनेत्रमनारतं
 भास्वतं शिखिनः शिखाभिरुदग्रदंष्ट्रमुखाब्जम् ।
 रक्षसां भयदं विकीर्णसटाकलापविभीषणं
 शङ्खचक्रकपाणखेटकधारिणं नृहरिं भजे ॥ ४४ ॥
 लक्ष्मेकं जपेन्मन्त्रं तद्दशांशं समाहितः ।
 कपिलाज्येन जुहुयात् समृद्धे हव्यवाहने ॥ ४५ ॥
 प्रागुक्ते पूजयेत् पीठे देवं प्रागुक्तवर्त्मना ।
 कुर्वीत मन्तराजोक्तान् प्रयोगान्मनुनामुना ॥ ४६ ॥
 विशेषात् क्षुद्रभूतादिनाशनोऽयं मनुः स्मृतः ।
 पाशः शक्तिर्नरहरिरङ्गुशो वर्म फट् मनुः ॥ ४७ ॥
 षडक्षरो नरहरेः कथितः सर्वकामदः ।
 ऋषिब्रह्मा समुद्दिष्टः पंक्तिश्छन्द उदाहृतम् ।

देवता नरसिंहस्य षड्वीजैरङ्गकल्पना ॥ ४८ ॥

कोपादालोलजिह्वं विधृतनिजमुखं सोमसूर्याग्निनेत्रं
 पादादानाभिरक्तप्रभमुपरि सितं भिन्नदैत्येन्द्रगात्रम् ।
 शङ्खं चक्रं सपाशाङ्गु शकुलिशगदादारुणान्युहहन्तं
 भोमं तीक्ष्णायदंष्ट्रं मणिमयविविधाकल्पमीडे नृसिंहम् ॥ ४९ ॥

ऋतुलक्षं जपेदेनं घृतेन जुहुयात्ततः ।

तत्सहस्रं समिद्धेऽग्नौ तोषयेद् द्रविणैर्गुरुम् ॥ ५० ॥

अर्चा प्रगौरिते पीठे मूर्त्तिं मूलेन कल्पयेत् ।

अङ्गावृतेर्वह्निश्चक्रं शङ्खं पाशाङ्गुशौ पुनः ॥ ५१ ॥

वज्रं कौमोदकीं खड्गखेटौ पत्रेषु पूजयेत् ।

वज्रादीनि तदस्त्राणि पूजयेत् बाह्यतः सुधीः ॥ ५२ ॥

एवं कृत्वा पुरश्चर्या मन्त्रेणानेन मन्त्रवित् ।

प्रयोगान् कल्पनिर्दिष्टान् कुर्यात् स्वस्य परस्य वा ॥ ५३ ॥

रक्तोत्पलैस्त्रिमध्वक्तैः सहस्रं जुहुयान्नवैः ।

नित्यं मासाद्भवेदिष्टं वत्सराजनधान्यवान् ॥ ५४ ॥

रक्तैस्त्रिमधुरोपेतैः पद्मैर्भानुसहस्रकम् ।

जुहुयान्नहतीं लक्ष्मीमायुर्वश्यमवाप्नुयात् ॥ ५५ ॥

लाजांस्त्रिमधुरोपेतान् प्रातःकालेषु जुह्वतः ।

कन्यासिद्धिर्भवेत् पश्चात् कन्यायाः सङ्गरो भवेत् ॥ ५६ ॥

दूर्वापयोदृताभ्यक्तौ ह्यष्टोत्तरशतं सुधीः ।

अन्वहं जुहुयात् सम्यक्दोषमायुरवाप्नुयात् ॥ ५७ ॥

तस्य रोगाः प्रणश्यन्ति धृत्या द्रोहादिभिः सह ।

सपञ्चगव्यां जुहुयादपामार्गस्य मञ्जरीम् ॥ ५८ ॥

नित्यं सहस्रमानेन सप्ताहं विजितेन्द्रियः ।

होमोऽयं सर्वथा भूतकृत्यरोगान् प्रणाशयेत् ॥ ५९ ॥

सतिलैराज्यपामार्गहविराद्यैर्यथाक्रमम् ।

द्विसहस्रं प्रजुहुयात् क्षुद्ररोगग्रहान् जयेत् ॥ ६० ॥

पयोक्तैरमृताखण्डैस्त्रिसहस्रं चतुर्गुणम् ।

अनेन विहितो होमो ग्रहज्वरविनाशनः ॥ ६१ ॥

नृसिंहशक्तिबीजे द्वे शूले तारगते लिखेत् ।

तत्र ग्रहाक्षं संस्थाप्य जपेन्नान्नं षडक्षरम् ।

आविश्य सद्यस्तं मुञ्चेत् ग्रहः क्रन्दन् भयाकुलः ॥ ६२ ॥

आलिख्याग्निपुरद्वयं तदुदरे शक्तिं ससाध्यां लिखेत्

षट्कोणेषु षडक्षराख्य मनोः किञ्चत्कसंस्थान् स्वरान् ।

पत्रेष्वष्टसु मन्त्रराजविहितान् वर्णान् क्रमाद्दोदशः

क्राद्वर्णैः पुनरावृतं क्षितिपुरे कोणेषु चिन्तामणिम् ॥ ६३ ॥

नारसिंहमिदं यन्त्रं लिखितं भूर्जपत्रके ।

विधृतं शिरसा शीर्षे रोगभूतज्वरान् हरेत् ॥ ६४ ॥

बहुना किमिहोक्तेन मन्त्रैरेतैरुदीरितैः ।

समो नास्ति मनुः कश्चिच्छापानुग्रहकारकः ॥ ६५ ॥

तारो भृगुर्वियद्भूयस्तदाद्यं वज्रिदीर्घयुक् ।
 पावकः कवचास्त्रान्तो मनुः सप्ताक्षरः स्मृतः ॥ ६६ ॥
 अहिब्रह्मो मुनिः प्रोक्तश्छन्दोऽनुष्टुबुदाहृतम् ।
 देवता मुनिभिः प्रोक्तश्चक्ररूपी हरिः स्वयम् ॥ ६७ ॥
 आचक्राय हृदास्थ्यातं विचक्राय शिरः स्मृतम् ।
 सुचक्राय शिखा प्रोक्ता धीचक्राय तनुच्छदम् ॥ ६८ ॥
 सचक्राय स्मृतं नेत्रं ज्वालाचक्राय तत्परम् ।
 षडङ्गमन्त्राः प्रत्येकं द्विठान्ता जातिसंयुता ॥ ६९ ॥
 ऐन्द्रीचक्रेण बध्नाति नमश्चक्राय च द्वयम् ।
 मन्त्रेणानेन कुर्वीत दिशां प्रागादिबन्धनम् ॥ ७० ॥
 ब्रह्मलोक्षान्ते रक्षयुगं हुं फट् स्वाहा ध्रुवादिकः ।
 अग्निप्राकारमन्त्रोऽयं रक्षार्थं पुनरात्मनः ॥ ७१ ॥
 प्राकारं तेन कुर्वीत मन्त्रेण मनुवित्तमः ।
 सितरक्ताञ्जनप्रस्थं तारं मूर्ध्नि प्रविन्यसेत् ॥ ७२ ॥
 अन्यानग्निनिभान् वर्णान् भ्रुवोर्मध्ये सुखे हृदि ।
 गुह्यनाभिपदद्वन्द्वसन्धिषु क्रमशो न्यसेत् ॥ ७३ ॥
 कल्पान्तार्कप्रकाशं त्रिभुवनमखिलं तेजसा पूरयन्तं
 रक्ताक्षं पिङ्गकेशं रिपुकुलभयदं भीमदंष्ट्रादृहासम् ।
 चक्रं शङ्खं गदाब्जे पृथुतरमुषलं चापपाशाङ्कुशान् खै-
 र्विभ्राणं दोर्भिराद्यं मनसि सुररिपुं भावयेच्चक्रसंज्ञम् ॥ ७४ ॥
 अर्कलक्षं जपेन्मन्त्रं जुहुयात्तत्सहस्रकम् ।
 तिलैः ससर्षपैः पद्मैर्वित्त्वैर्दुग्धौदनैः क्रमात् ॥ ७५ ॥
 विष्णोः संपूजयेत् पीठे मूर्तिं मूलेन कल्पयेत् ।
 अङ्गानि पूर्वमभ्यर्च्य चक्राद्यस्त्राणि तद्वहिः ॥ ७६ ॥
 चक्रं शङ्खं गदां पद्मं मुषलं सशरं धनुः ।
 पाशाङ्कुशौ दलाग्रेषु लक्ष्मणाद्याः पूजयेत्ततः ॥ ७७ ॥

लक्ष्मीं सरस्वतीं पश्चात् रतिं प्रीतिं ततः परम् ।
 कीर्त्तिं कान्तिं तुष्टिपुष्टौ सर्वा एताः स्मृता द्विशः ॥ ७८ ॥
 पीतरक्तसितश्यामा इन्द्राद्यस्त्राणि तर्द्धहिः ।
 इति सिद्धे मनौ मन्त्रौ प्रयोगान् कर्त्तुमर्हति ॥ ७९ ॥
 आत्मनो वा परस्यार्थान् दृष्टादृष्टफलप्रदान् ।
 दूर्वाहोमो विधातव्यो दीर्घमायुरभीप्सता ॥ ८० ॥
 श्रौकामो जुहुयात् पद्मैः फुल्लैराज्यपरिप्लुतैः ।
 मेधाकामेन होतव्यं प्रसूनैर्ब्रह्मवृक्षजैः ॥ ८१ ॥
 दिनत्रयं यो जुहोति तिलकैः पुरुनिर्मितैः ।
 अष्टोत्तरसहस्रेण स जयेन्निखिलापदः ॥ ८२ ॥
 गव्येनाज्येन गोसिद्धे जुहुयाद्विवसत्रयम् ।
 उडुम्बरसमिद्धोमः पुत्रदायी भवेन्नृणाम् ॥ ८३ ॥
 प्रलयाग्निसमं चक्रं यस्य मूर्ध्नि चिन्तयेत् ।
 सप्ताहाज्ज्वरमूर्च्छार्त्तो मण्डलान्मृतिमेति सः ॥ ८४ ॥
 अकारादिस्वरावीतं याहि याहि पदाष्टतम् ।
 सकारं चिन्तयेच्छत्रोर्मूर्द्धोच्चाटनमावहेत् ॥ ८५ ॥
 अनेन विधिना शत्रुर्मण्डलान्मृत्युभाग् भवेत् ।
 शरच्चन्द्रनिभं साध्यं सुधाधाराभिवर्षिणम् ॥ ८६ ॥
 स्मरेन्मूर्ध्नि यस्यासौ स जीवेद्दिगतामयः ।
 आत्मानं चक्रनाभिस्थं ध्यात्वा मन्त्रममुं जपन् ॥ ८७ ॥
 एकोऽपि रणभूमिस्थो जयेत् प्रत्यर्थिनो बह्वन् ।
 अपामार्गस्य समिधो जुहुयादयुतावधि ॥ ८८ ॥
 ज्वरभूतपिशाचारिपीडा तस्य न जायते ।
 निर्गुणोसर्जकनक्षत्रकिंशुकसम्भवैः ॥ ८९ ॥
 समिद्धरैः कृतो होमः क्षुद्ररोगग्रहापहः ।
 अपामार्गस्य समिधः सर्पिर्मध्ये सृतश्चक्रः ॥ ९० ॥

साज्यमेतानि जुहुयादष्टोत्तरशतं पृथक् ।
 साधकाय पुनर्दद्याच्चरुसम्पातसाधितम् ॥ ८१ ॥
 अभिचारकृता द्रोहास्तस्य नश्यन्ति सर्वथा ।
 अपामार्गस्य समिधः प्रक्ष्वगव्यपरिप्लुताः ॥ ८२ ॥
 जुहुयादयुतं मन्त्री निशासु बलिमाहरेत् ।
 द्रव्योदनेन मधुना क्षुद्ररोगादिशान्तये ॥ ८३ ॥
 क्षीरवृक्षसमित्क्षीरैर्हविराज्यैः पृथक् पृथक् ।
 चतुःसहस्रं होतव्यं शान्तिः स्यात् सर्वतोमुखी ॥ ८४ ॥
 दक्षिणोत्तरगं मन्त्री चक्रयुग्मं समालिखेत् ।
 वेदादीन् विलिखेन्नस्य मन्त्रवर्णान् षड्भिषु ॥ ८५ ॥
 मध्यं पीतं कोणप्रटकं रक्तं श्याममनन्तरम् ।
 नेमिं श्वेतां लसद्वाङ्गिश्चिखाभिरुपशोभिताम् ॥ ८६ ॥
 पार्थिवं मण्डलं बाह्ये कुर्यादेवं यथाविधि ।
 रक्ततोयेन सम्पूर्णं कुम्भं सौम्ये प्रविन्यसेत् ॥ ८७ ॥
 आवाह्य पूजयेत् तस्मिंश्चक्रात्मानं जनार्दनम् ।
 दक्षिणे मण्डले कुर्याद्भोमकर्म विधानवित् ॥ ८८ ॥
 क्रमात् सर्पिरपामार्गैस्तण्डुलैः सर्षपैस्तिलैः ।
 पायसैर्गव्यसर्पिभ्यां षड्विंशत्यधिकं शतम् ॥ ८९ ॥
 जुहुयादेधिते वल्ली प्रतिद्रव्यं विधानवित् ।
 सम्पातयेत् कुम्भताये पूजिते सौम्यमण्डले ॥ ९० ॥
 ग्रस्थाङ्गं चरुणा पिण्डं कृत्वा तस्मिन् विनिक्षिपेत् ।
 बाह्ये बलिप्रदानार्थं तदर्द्धमवशेषयेत् ॥ ९१ ॥
 स्नातं विशुद्धवस्त्राढ्यं साध्यमानीय तं पुनः ।
 दक्षिणे स्थापयेन्नन्त्री कुम्भाग्निभ्यामनन्तरम् ॥ ९२ ॥
 नीराज्यं तौ नयेद् बाह्ये ग्रामादष्टमराशिके ।
 स्थापयेत्तौ यथापूर्वं सपरिस्तरणे क्रमात् ॥ ९३ ॥

हुत्वा वल्ली यथापूर्वं शिष्टाक्षेन बलिं हरेत् ।
 मनुना वक्ष्यमाणेन दशदिक्षु यथाविधि ॥ १०४ ॥
 सहृदिष्णुगणेभ्योऽन्ते सर्वशान्तिकरे पुनः ।
 द्वौ बली प्रतिगृह्यन्तु शान्तये हृदयं ततः ॥ १०५ ॥
 ब्राह्मणान् भोजयेत् सम्यङ्मधुरोत्तरमादरात् ।
 गुरवे दक्षिणां दद्याद्वस्त्रभूषणसंयुताम् ॥ १०६ ॥
 हन्यादयं विधिः पुंसां कृत्यारोगज्वरग्रहान् ।
 रक्तपिशाचमायादिक्लेशान् शीघ्रं न संशयः ॥ १०७ ॥
 विधाय पञ्चरं मन्त्री फलकैः क्षीरशाखिनाम् ।
 पञ्चगव्येन संपूज्य तस्मिन् साध्यं निवेशयेत् ॥ १०८ ॥
 धौतवस्त्रं विशुद्धाङ्गं सृष्ट्वा सम्यक् जपेन्ननुम् ।
 पूर्वादिदिक्षु संस्थाप्य वङ्गिं ब्राह्मणसत्तमैः ॥ १०९ ॥
 कारयेत् पूर्वसन्दिष्टैर्हव्यैर्होमं विधानवित् ।
 तोषयेद्दक्षिणाभिस्तान् यजमानः स्वशक्तितः ॥ ११० ॥
 गुरुञ्च धनधान्याद्यैर्नत्वा संप्रीणयेत्तदा ।
 सर्वरोगप्रशमनः कृत्याद्रोहादिनाशनः ॥ १११ ॥
 अपमृत्युहरः पुंसां विधिरेष प्रकीर्तितः ।
 पञ्चगव्यैः कषायैर्वा क्षीरभूरुहसम्भवैः ॥ ११२ ॥
 पूरितैः सकलैर्जप्तैः कृतसम्पातसंयुतैः ।
 अभिषिञ्चेद्गृहाविष्टमभिचारातुरं नरम् ॥ ११३ ॥
 स्वस्थो भवति शीघ्रं हि विधानेनामुना नरः ।
 भानुवारेऽभिषेकस्य विधानेन सुसाधितैः ॥ ११४ ॥
 सलिलैः स्नापयेन्नारीं सुखप्रसवकाङ्क्षिणीम् ।
 सप्तवाराभिषेकेण सर्वे नश्यन्त्युपद्रवाः ॥ ११५ ॥
 पञ्चगव्ये सृतं सर्पिर्मन्त्रितं मनुनामुना ।
 गर्भिणीनां ग्रहात्तानां सेवितं तत् शुभावहम् ॥ ११६ ॥

उच्चस्थानगते शुक्ले मनुना साधुसाधिता ।
 त्रिलोहीमुद्रिका हन्यात् चुद्रभूतग्रहच्चरान् ॥ ११७ ॥
 तद्वर्णसंख्यया सूत्रे गृह्णीन् कृत्वा जपादिभिः ।
 साधितं कल्पयेद्वस्त्रे कण्ठे वा दुःखशान्तये ॥ ११८ ॥
 पञ्चगव्यं जपेत् स्पृष्ट्वा मन्त्रं दशशतावधि ।
 न्यस्य तत् पद्मपत्रादौ पत्रे वा ब्रह्मावृक्षजे ॥ ११९ ॥
 फले विष्वस्य वा मन्त्री गृहे स्वस्य परस्य वा ।
 निखनेत् सर्वरक्षा स्नाद्वर्द्धन्ते सर्वसम्पदः ॥ १२० ॥
 पलाशक्षीरिवृक्षाणां त्वचा मलयजं परम् ।
 कुङ्कुमं यामिनीकोष्ठविल्वापामार्गसर्षपान् ॥ १२१ ॥
 तिलदूर्वायवान् देवीं तुलसीयुगलं कुशम् ।
 लक्ष्मीं गोरोचनां पद्मं वचां गोमयसंयुताम् ॥ १२२ ॥
 विष्णुक्रान्तामर्कयुतां जपन्मन्त्री विनिक्षिपेत् ।
 पञ्चगव्येन संपूर्णं पात्रे तत्संस्कृतेऽनले ॥ १२३ ॥
 संस्थाप्य क्वाथयेत् सम्यगारोग्याय भविष्यति ।
 तदादाय जपेद् भूयो ह्ययुतं देवताधिया ॥ १२४ ॥
 क्षिप्तेत् सर्वाङ्गमेतेन किञ्चिच्छिरसि निःक्षिपेत् ।
 कृत्याद्रोहग्रहोन्मादव्याधिदुःखनिवारणम् ॥ १२५ ॥
 सर्वशत्रुप्रशमनं सर्वपापहरं परम् ।
 शुभदं वश्यदं पुंसां समस्तापन्निवारणम् ॥ १२६ ॥
 गर्भिणीबालरूग्णानां विशेषेण प्रशस्यते ।
 अस्मात् परतरा रक्षा नास्ति लोके च कीर्तिता ॥ १२७ ॥
 सुस्ता शुण्ठी निशा वङ्गिरेला यष्टिर्वचा वृषा ।
 पाठा विडङ्गमञ्जिष्ठा द्राक्षा दार्वी सरोहिणी ॥ १२८ ॥
 फलत्रयञ्च तैः कल्कैः पञ्चगव्येषु सर्पिषाम् ।
 प्रस्थं पचेद् यथान्यायं मन्त्रेणानेन साधितम् ॥ १२९ ॥

शान्तिदं सुतदं स्त्रीणां भूतप्रेतामयापहम् ।

गर्भरक्षाकरं शुभ्रं पञ्चमव्यष्टतं विदुः ॥ १३० ॥

टान्तान् सप्त लिखेन्मध्ये षट्सु कोणेषु तेष्वथ ।

मन्त्रवर्णान् लिखेदेतच्चक्रमापन्निवारणम् ॥ १३१ ॥

षट्कोणमध्ये विलिखेत् सुसाध्यं तारं षड्भेष्ववशिष्टवर्णान् ।

अङ्गानि तत्सन्धिसु यन्त्रमेतत् करोति रक्षां विधिवत् प्रजप्तम्

॥ १३२ ॥

तारं लिखेत् टान्तगतं सुसाध्यं कोणेषु शिष्टं मनुवर्णषट्कम् ।

अङ्गानि सन्धिव्य षोडशारं षोडशार्णं वसुधापुरस्थम् ॥ १३३ ॥

जपित्वा कृतसम्पातं गर्भिणीनां हितं परम् ।

अभिचारग्रहोन्नादान् यन्त्रमेतद्विनाशयेत् ॥ १३४ ॥

मध्ये तारं सुसाध्यं मनुमथ विलिखेत् षट्सु कोणेषु सन्धि-

ष्वङ्गान्यन्ते कलानां युगयुगविलसत्केशराष्टार्णपत्रम् ।

किञ्चल्लोकान् कादिवर्णैर्द्विवसुदललसत्षोडशार्णं खनान्ना

हृत्ताभ्यां त्रिःपरीतं लिखतु परिवृतं तत्रिपाशाङ्कुशाभ्याम्

॥ १३५ ॥

तारं नमो भगवते महासुदर्शनाय च ।

वर्मास्त्रान्तश्चक्रमन्त्रः षोडशाक्षर ईरितः ॥ १३६ ॥

चक्रमन्त्रमिदं प्रोक्तं सर्वभीतिनिवारणम् ।

क्षुद्रापमृत्युशमनं राक्ष्सां विजयवर्द्धनम् ॥ १३७ ॥

रेखा विलिख्याष्टशिरांसि तासामावध्य बाह्वे श्रुतिशः क्रमेण ।

स्थाने हृषीकेशमनुं विभज्य पादास्त्रिखेत् कोष्ठचतुष्टयस्थान्

॥ १३८ ॥

अष्टाक्षराण्यैः परिदर्भितांस्तान् कोष्ठद्वये चक्रमनुं यथावत् ।

मध्यस्थकोष्ठे त्रिलिखेत् सुसाध्यं स्यात् सप्तकोष्ठाद्वययन्त्रमेतत्

॥ १३९ ॥

स्थाने हृषीकेश ! तव प्रकृत्या जगत् प्रहृष्यत्यनुरज्यते च ।

रक्षांसि भीतानि दृशोद्वरन्ति सर्वे नमस्यन्ति च सिद्धसङ्घाः ॥ १४७ ॥

धारितं सप्तकोष्ठं तच्चायते महतो भयात् ।

दुःस्वप्नदुर्निमित्तादिशमनं कीर्तितं बुधैः ॥ १४९ ॥

इति श्रीसारदातिलके षोडशः पटलः ॥

—

सप्तदशः पटलः ।

अथ वक्ष्ये जगन्मूलं मन्त्रं श्रीपुरुषोत्तमम् ।

गोपितं वैष्णवे तन्त्रे भुक्तिमुक्तिफलप्रदम् ॥ १ ॥

तारमाररमावीजं नत्थन्ते पुरुषोत्तमम् ।

पुनरप्यतिरूपान्ते ततो लक्ष्मीग्रहाय च ॥ २ ॥

सकलान्ते जगत्पूर्वं क्षोभणेति पदं पुनः ।

सर्वस्त्रीहृदयोपेतविदारणपदं पुनः ॥ ३ ॥

ततः परं त्रिभुवनमदोन्मादकरं ततः ।

मनांसि तापय हृन्द् दीपय द्वितयं पुनः ॥ ४ ॥

शोधय द्वितयं भूयो मारय द्वितयं पुनः ।

स्तम्भय द्वितयं पश्चात् मोहय द्वितयं परम् ॥ ५ ॥

भावय द्वितयं पश्चात् मोहय द्वितयं परम् ।

द्रावय द्वितयं पश्चादाकर्षय युगन्ततः ॥ ६ ॥

समस्तपरमोपेतसुभगेन च संयुतम् ।

सर्वसौभाग्यशब्दान्ते करेति पदसंयुते ॥ ७ ॥

सर्वकामप्रदपदममुकं हन युष्मकम् ।

चक्रेण गदया पश्चात् खड्गेन तदनन्तरम् ॥ ८ ॥

सर्वबाणैर्भिन्दि युगं पाशेनेति पदं ततः ।

कट्टहयान्ते ऽङ्गुणेन ताडय द्वितयं पुनः ॥ ९ ॥

गुरुशब्दद्वयमथो किं तिष्ठसि पदं पुनः ।
 तावदयावत्पदस्यान्ते समोहितमनन्तरम् ॥ १० ॥
 ततो मे सिद्धमाभाष्य भवत्यन्ते सवर्मफट् ।
 नमोऽन्तोऽयं मनुः प्रोक्तो द्विशताक्षरसंयुतः ॥ ११ ॥
 जैमिनिर्मुनिराख्यातश्छन्दोऽस्यामितमीरितम् ।
 समस्तजगतामादिर्देवता पुरुषोत्तमः ॥ १२ ॥
 पुरुषोत्तमशब्दान्ते वदेत् त्रिभुवनं पुनः ।
 मदोन्मादकरान्ते हुं हृदयं सकलं ततः ॥ १३ ॥
 जगत्क्षोभणशब्दान्ते लक्ष्मोदयितहुं शिरः ।
 मन्मथोत्तमसंयुक्तमङ्गजे कामदायिनि ॥ १४ ॥
 हुं शिखापरमोपेतसुभगाक्षरसंयुतम् ।
 सर्वसौभाग्यकरह्वं कवचं परिकीर्त्तितम् ॥ १५ ॥
 उक्त्वा सुरासुरोपेतमनुजान्वितसुन्दरीम् ।
 ततः परस्तात् हृदयविदारणपदं वदेत् ॥ १६ ॥
 सर्वप्रहरणधर सर्वकामिक तत्परम् ।
 हन हयञ्च हृदयबन्धनानि ततः परम् ॥ १७ ॥
 आकर्षय पदद्वन्द्वमहाबलहुमन्त्रकम् ।
 त्रिभुवनेश्वरपदं ततः सर्वजनं ततः ॥ १८ ॥
 मनांसि हन युग्मान्ते दारय द्वितयञ्च मे ।
 वशमानय हुं नेत्रं ताराद्याः फट् नमोऽन्तिकाः ॥ १९ ॥
 षडङ्गमन्त्राः सन्दिष्टा नेत्रान्तास्तत्त्ववेदिभिः ।
 त्रैलोक्यमोहनार्णान्ते हृषीकेशपदं पुनः ॥ २० ॥
 पश्चादप्रतिरूपादि मन्त्रथानन्तरं वदेत् ।
 सर्वादि स्त्रीपदं पश्चात् हृदयाकर्षणं ततः ॥ २१ ॥
 आगच्छागच्छ मन्त्रोऽयं ताराद्यो मनसान्वितः ।
 अनेन मनुना कृत्वा व्यापकं न्यस्य बाहुषु ॥ २२ ॥

अष्टायुधानि सुद्राभिर्मन्त्रैः सार्धं विचिन्तयेत् ।
 क्षीराब्धोनिधिमध्यस्थं निरन्तरसुरद्रुमम् ॥ २३ ॥
 उदयदर्केन्दुकिरणं दूरीकृततमोभरम् ।
 कालमेघसमालोकं नृत्यदह्निकदम्बकम् ॥ २४ ॥
 उत्फुल्लकुसुमामोदप्रहृष्यदभृङ्गसंकुलम् ।
 कूजत्कोकिलसङ्घेन वाचालितदिगन्तरम् ॥ २५ ॥
 नानाकुसुमसौरभ्यवाहिगन्धवहान्वितम् ।
 कल्पवल्लीनिकुञ्जेषु क्रीडत्सिद्धकदम्बकम् ॥ २६ ॥
 देवगन्धर्वनारीभिर्गायन्तीभिरलङ्कितम् ।
 अनेकदीर्घिकायुक्तमुद्यानं महदद्भुतम् ॥ २७ ॥
 तस्य मध्ये मणिमये मण्डपे तोरणाञ्चिते ।
 ऋतुभिः षड्भिरनिशं सेवितस्य महीयसः ॥ २८ ॥
 सुरद्रुमस्य मूलस्थे महासिंहासने शुभे ।
 रत्नारविन्दमध्यस्थगरुडस्योपरि स्थितम् ।
 ध्यायेत् वल्लभया सार्धं जगन्नाथं जगन्मयम् ॥ २९ ॥
 देवं श्रीपुरुषोत्तमं कमलया स्वाङ्गस्थया पङ्कजं
 विभ्रत्या परिवद्धमम्बुजरुचा तस्यां निबद्धेक्षणम् ।
 ध्यायेच्चेतसि शङ्खपाशमुषलांश्चापासिखङ्गं गदां
 हस्तैरङ्कुशमुद्वहन्तमरुणं स्मेरारविन्दाननम् ॥ ३० ॥
 एवं ध्यात्वा श्रियः कान्तं मनुं लक्ष्यचतुष्टयम् ।
 जपेद्वशी विधायाथ कुन्दमध्येन्दुसन्निभम् ॥ ३१ ॥
 जुहुयाद्दैष्णवे वज्रौ पद्मैर्जातिसमुद्भवैः ।
 पुष्पैर्यवैः क्रमात् पश्चाद् ब्राह्मणानपि भोजयेत् ॥ ३२ ॥
 अर्चयिष्यन् जगन्नाथं गायत्र्या परिशीलयेत् ।
 आत्मानं यागवस्तूनि यागभूमिञ्च देशिकः ॥ ३३ ॥
 त्रैलोक्यमोहनायेति विद्महे पदमीरयेत् ।

स्मराय धीमहि पश्चात्तन्नौ विष्णुः प्रचोदयात् ॥ ३४ ॥
 गायत्र्येषा समाख्याता वैष्णवी सर्वसिद्धिदा ।
 प्राक्प्रोक्ते वैष्णवे पीठे कल्पयेदासनं ततः ॥ ३५ ॥
 पश्चिराजाय ठद्वन्द्वमस्य मन्त्रः प्रकीर्त्तितः ।
 सङ्कल्पितायां मूलेन मूर्त्तौ देवमनन्यधीः ॥ ३६ ॥
 प्रावाह्य मनुना विद्वान् व्यापकेन समर्चयेत् ।
 भृगुर्लान्तयुतः सेन्दुर्वीजं देव्याः प्रकीर्त्तितम् ॥ ३७ ॥
 कर्णिकायां यजेदादौ विधानेनाङ्गदेवताः ।
 दलेषु पूजयेत् पश्चात्तन्मन्त्राद्या धृतचामराः ॥ ३८ ॥
 सुक्ताहारलसञ्चारूपयोधरभरानताः ।
 जवाकुसुमसङ्काशा मदविभ्रममन्यराः ॥ ३९ ॥
 ऋस्वत्रयक्लीवसर्गरहितस्वरशोभितम् ।
 देव्या वीजं क्रमादासां मन्त्रमाहुर्मनीषिणः ॥ ४० ॥
 दलाग्रेषु यजेत् शङ्खं शार्ङ्गं चक्रमसिं गदाम् ।
 अङ्गुशं मुषलं पाशमेतान्यस्त्राणि शार्ङ्गिणः ॥ ४१ ॥
 स्वमुद्राभिः स्वमनुभिः कथ्यन्ते मनवः क्रमात् ।
 आद्यो जलचरायान्ते ठद्वयं मनुरीरितः ॥ ४२ ॥
 शार्ङ्गाय सशराद्यन्ते स्वाहान्तोऽनन्तरो मनुः ।
 सुदर्शनमहाचक्रराजान्ते स्यात् हनद्वयम् ॥ ४३ ॥
 सर्वदुष्टभयं पश्चात् कुरु छिन्धि युगं पृथक् ।
 विदारय पदद्वन्द्वं परमन्त्रान् ग्रस ग्रस ॥ ४४ ॥
 भक्षय त्रासय द्वन्द्वं प्रत्येकं वर्मफट्द्वयम् ।
 चक्राय नम इत्येष तृतीयो मन्त्र ईरितः ॥ ४५ ॥
 खड्गतीक्ष्णपदान्ते स्यात् छिन्धि खड्गयुगं पृथक् ।
 चतुर्थोऽयं मनुः प्रोक्तः कौमोदकी महाबले ॥ ४६ ॥
 सर्वस्वरान्तकिपदं प्रसीद युगवर्मफट् ।

स्वाहान्तोऽयं मनुः प्रोक्तः षड्भिः कौमोदकौप्रियः ॥ ४७ ॥

अङ्कुशान्ते कटयुगं षष्ठोऽयं मनुरीरितः ।

संवर्त्तकान्ते सुप्रलं प्रोथय द्वितयं पुनः ॥ ४८ ॥

हुं फट् द्विठान्तो मन्त्रोऽयं सप्तमः परिकीर्त्तितः ।

पाशबन्धद्वयं पञ्चादाकर्षय पदद्वयम् ॥ ४९ ॥

वह्निजायावधिः सदुभिरष्टमो मन्त्र ईरितः ।

लोकेशान् पूजयेत् पञ्चादज्जाद्यैरायुधैः सह ॥ ५० ॥

इत्थं समर्चयेन्नित्यं यथावत् पुरुषोत्तमम् ।

आप्नोति महतीं लक्ष्मीं सौभाग्यमतुलं यशः ॥ ५१ ॥

आयुरारोग्यमैश्वर्यमनोऽभीष्टानि विन्दति ।

हयारिकुसुमैर्देवमर्चयित्वा यथाविधि ॥ ५२ ॥

शशिप्रसूनैर्जुहुयादष्टोत्तरसहस्रकम् ।

मासमात्रेण वशगास्तस्य स्युः सकला नृपाः ॥ ५३ ॥

हुत्वा वित्त्वफलैः पक्कैः श्रियं विन्देदनिन्दिताम् ।

प्रफुल्लैररुणाभोजैस्तामेव लभते पुनः ॥ ५४ ॥

हुत्वा ज्योतिष्मतीतैलं सहस्रं वसुसंख्यकम् ।

सुभगो जायते सम्यक् सर्वेषां नात्र संशयः ॥ ५५ ॥

विधानेनासुना मन्त्रो महारोगात् प्रमुच्यते ।

अश्वत्थसमिधो होमः पराहतधनावहः ॥ ५६ ॥

आज्याक्तदूर्वाहोमेन मुच्यते महतो भयात् ।

यस्य नामयुतं मन्त्रं जपेद्युतसंख्यया ॥ ५७ ॥

स भवेद्दासवत्तस्य नात्र कार्या विचारणा ।

बहुना किमिहोक्तेन मनुना साधकोत्तमः ॥ ५८ ॥

साधयेदखिलान् कामान् साक्षाद्विष्णुरिवापरः ।

उत्तिष्ठ वर्णमाभाष्य श्रीक्रोधोशहुताशनैः ॥ ५९ ॥

वह्निजायावधिर्मन्त्रो वस्त्रक्षरसमन्वितः ।

ऋषिरस्य भवेदामपङ्क्तिश्चन्द उदाहृतम् ॥ ६० ॥

श्रीकराख्यो हरिः प्रोक्तो देवतास्य मनीषिभिः ।

हृदयं भीषय इन्द्रं वासय द्वितयं शिरः ॥ ६१ ॥

शिखां प्रमर्दय युगं वर्म प्रध्वंसय हयम् ।

अस्त्रं रक्ष युगं सर्वे हुमन्ताः समुदौरिताः ॥ ६२ ॥

मूर्ध्नि नेत्रद्वये कण्ठे हृदयोदरयोः पुनः ।

ऊरुजङ्घापदद्वन्द्वे मन्त्रवर्णान् प्रविन्यसेत् ॥ ६३ ॥

मुखे न्यसेद् ब्राह्मणोऽस्य मुखमासीदयं मनुः ।

बाह्व राजन्यः कृतोऽयं न्यस्तव्यो बाहुयुग्मके ॥ ६४ ॥

ऊरु तदस्य यद्वैश्य इदमूरुद्वये न्यसेत् ।

पादद्वये न्यसेन्मन्त्रं पद्भ्यां शूद्रोऽजायत ॥ ६५ ॥

चक्रं शङ्खं गदां पद्मं हस्ताग्रेष्वथ विन्यसेत् ।

इत्थं न्यासं तनौ कृत्वा देवं पूर्वोक्तमण्डपे ।

रक्तपद्मासनस्थस्य गरुडस्योपरिस्थितम् ॥ ६६ ॥

काञ्चनाद्रिसमप्रभं कमलाननं कमलेक्षणं

चक्रशङ्खमदासरोजधरं मनोहरदर्शनम् ।

कौस्तुभाङ्कितवक्षसं मुकुटाङ्गदादिविभूषणं

तार्क्ष्यवाहनमच्युतं हृदि भावयामि जगत्पतिम् ॥ ६७ ॥

अष्टलक्षं जपेन्मन्त्रो मन्त्रमेनं दशांशतः ।

विल्क्वक्षीरद्रुमोत्थाभिः समिद्भिरुष्णाम्बुजैः ॥ ६८ ॥

पयोऽक्तैः सर्पिषा हुत्वा गुरुं सन्तोषयेद्भजेतः ।

मूर्त्तौ मूलेन क्लृप्तायां पूजयेद्देवमन्त्रहम् ॥ ६९ ॥

अङ्गान्यादौ समाराध्य दिक्पत्रेषु समर्चयेत् ।

श्रियं रतिं धृतिं कान्तिं लीलापङ्कजधारिणीम् ॥ ७० ॥

पीतारुणश्यामनीलविदिक्पत्रेषु पूजयेत् ।

वासुवेदादिका मूर्त्तीः पार्श्वयोर्निधियुग्मकम् ॥ ७१ ॥

विश्वक्सेनं यजेदीशे लोकपालाननन्तरम् ।
 एवं संपूयेद्देवं साधयेदिष्टमात्मनः ॥ ७२ ॥
 दूर्वाचरुभ्यां सान्ज्याभ्यां जुहुयादयुतं बुधः ।
 सम्पातितं चरुं पश्चात् सान्ज्यं भुञ्जीत साधितम् ॥ ७३ ॥
 ब्राह्मणान् भोजयेत् सम्यक् मधुरैर्होमवासरे ।
 तोषयेद् गुरुमथैनं वस्त्रैर्धान्यैर्विभूषणैः ॥ ७४ ॥
 जित्वापमृत्युरोगादीन् दीर्घमायुः स विन्दति ।
 आज्यसिक्तैः सरसिजैर्जुहुयादयुतत्रयम् ॥ ७५ ॥
 निवसेत् कमला तस्मिन् न त्यजेत्तत्सुतानपि ।
 विल्ववृक्षसमिद्धोमात् साक्षाद्भनपतिर्भवेत् ॥ ७५ ॥
 पूगपुष्पसमायुक्तैस्तण्डुलैर्मधुरौक्षितैः ।
 जुहुयादचिरादेव सम्पदां जायते निधिः ॥ ७६ ॥
 आज्येन लक्षं जुहुयात् परान् जयति पार्थिवः ।
 अक्षसूत्रं भुजे बद्धं मनुनानेन साधितम् ॥ ७७ ॥
 रोगापमृत्युदुःखानि नाशयेन्नात्र संशयः ।
 जलाञ्जलिभिरात्मानमभिषिञ्चेद् दिने दिने ॥ ७८ ॥
 स्नानकालेषु स भवेत् सीभाग्यश्रीसमृद्धिमान् ।
 ऊर्ध्वबाहुद्वयो मन्त्रो पश्यन्नादित्यमण्डलम् ॥ ७९ ॥
 सहस्रमानं प्रजपेन्नित्यं निश्चितधीर्मनुम् ।
 सर्वे मनोरथास्तस्य सिध्येयुर्नात्र संशयः ॥ ८० ॥
 कृष्टाय पदमाभाष्य गोविन्दाय ततः परम् ।
 गोपीजनपदस्थान्ते वल्लभाय द्विठावधिः ॥ ८१ ॥
 कामवौजादिराख्यातो मनुरष्टादशाक्षरः ।
 नारदोऽस्य मुनिः प्रोक्तो गायत्रं छन्द उच्यते ॥ ८२ ॥
 देवताकथितः कृष्णः सर्वकामफलप्रदः ।
 चतुष्करणवेदाब्जिनेत्रसंख्याक्षरैः क्रमात् ॥ ८३ ॥

पञ्चाङ्गानि मनोः कुर्यान्मन्त्रविज्ञातिसंयुतैः ।
 अरुदृन्दावने रम्ये मोहयन्तमनारतम् ॥ ८४ ॥
 गोविन्द पुण्डरीकाक्षं गोपकन्याः सहस्रशः ।
 आत्मनो वदनाश्रजे प्रेरिताक्षिमधुव्रताः ॥ ८५ ॥
 पीडिताः कामबाणेन चिरमाश्लेषणीत्सुकाः ।
 सुक्ताहारलसत्पीनतुङ्गस्तनभरानताः ॥ ८६ ॥
 सस्तधम्मिल्लवसना मदस्वलितभाषणाः ।
 दन्तपंक्तिप्रभोज्ञासिख्यन्दमानाधराञ्चिताः ।
 विलोभयन्तीर्विविधैर्विभ्रमैर्भावगवितैः ॥ ८७ ॥
 फुल्लेन्द्रीवरकान्तिमिन्दुवदनं वर्हावतंसप्रियं
 श्रौवत्साङ्गमुदारकौस्तुभधरं पीताम्बरं सुन्दरम् ।
 गोपीनां नयनोत्पलार्चिततनुं गोपीपसङ्गावृतं
 गोविन्दं कलवेणुवादनपरं दिव्याङ्गभूषं भजे ॥ ८८ ॥
 मन्त्रमेनं यथान्यायमयुतद्वितयं जपेत् ।
 जुहुयादरुणाश्रोजैस्तद्दृशांशं समाहितः ॥ ८९ ॥
 वैष्णवे पूजयेत् पीठे यथावद् देवकौसुतम् ।
 अङ्गारवणमावाह्य पत्रेषु पूजयेत् प्रियाः ॥ ९० ॥
 कालिन्दौ नाग्नजित्याख्या मित्रविन्दा ततः परम् ।
 चारुहासिन्यथ परा रोहिणी जाम्बवत्यथ ॥ ९१ ॥
 रुक्मिणी सत्यभामेति कथिताश्चारुभूषणाः ।
 पीताम्बरधराः सौम्याः कराखुजधृताखुजाः ॥ ९२ ॥
 ऐरावतादीनभ्यर्च्येद् गजानष्टौ ततो ब्रुहिः ।
 लोकपालान् यजेन्नन्त्री वज्राद्यस्त्राणि तद्ब्रुहिः ॥ ९३ ॥
 इति संपूजयेद् देवं गोविन्दं जगतां पतिम् ।
 कुर्वीत कल्पनिर्दिष्टान् प्रयोगान्निजवाञ्छितान् ॥ ९४ ॥
 लक्ष्मीप्रसूनैर्जुहुयात् श्रियमेतामनिन्दिताम् ।

शान्धेनाम्नेन जुहुयादाज्यान्वस्य समृद्धये ॥ ८५ ॥

आरस्यैः कुसुमैर्विप्रान् जातिभिः घृथिवीपतीन् ।

प्रसूनैरसितैर्वैश्यान् शूद्रान्नीलोत्पलेनैः ॥ ८६ ॥

वश्येक्ष्वशैः सर्वान् पङ्कजैर्वनिताजनम् ।

गोशालासु कृतो होमः पायसेन ससर्पिषा ॥ ८७ ॥

गवां शान्तिं करोत्याशु गोवृन्दो गोकुलप्रियः ।

शिशुवेशधरं दिव्यकिङ्किणीदामशोभितम् ॥ ८८ ॥

स्मृत्वा प्रतर्पयेन्नन्तौ दुग्धबुद्ध्या शुभैर्जलैः ।

धनध्यान्यांशुकादीनि प्रीतस्तस्मै ददाति सः ॥ ८९ ॥

पिण्डं मूलेन वीतं दहनपुरयुगे कोणराजद्रसार्थं

कुर्व्यात् पद्मं दशार्णं स्फुरितदशदलं कामवीजेन वीतम् ।

पद्मं किञ्जल्कसंस्थं स्वरविकृतदलं प्रोक्ष्यसत्षोडशार्णं

किञ्जल्कं व्यञ्जनात् विवृतयुगदलेष्वर्पितानुष्टुबर्णम् ॥ १०० ॥

पाशाङ्कुशाभ्यामावीतं चौणीमुरयुगास्त्रिषु ।

अष्टाक्षरेण लसितं यन्त्रं गोविन्ददेवतम् ॥ १०१ ॥

धर्मार्थकामफलदं सर्वरक्षाकरं स्मृतम् ।

पञ्चान्तको धरासंस्थो मनुर्विन्दुविभूषितः ॥ १०२ ॥

पिण्डवीजमिदं प्रोक्तं सर्वसिद्धिकरं परम् ।

स्मर कृणाय ठहन् षड्गो मतुरीरितः ॥ १०३ ॥

गोपीजनान्ते प्रवदेद्वल्लभायाग्निसुन्दरीम् ।

अयं दशाक्षरो मन्त्रो दृष्टादृष्टफलप्रदः ॥ १०४ ॥

प्रणवं हृदयं कृष्णं डेऽन्तमुक्त्वा ततः परम् ।

तादृशं देवकीपुत्रं हुँफट् स्वाहासमन्वितम् ॥ १०५ ॥

षोडशाक्षरमन्त्रोऽयं गोविन्दस्य समीरितः ।

पिण्डं रतिपतेर्वीजं नमो भगवते ततः ॥ १०६ ॥

नन्दपुत्राय बालादिवपुषे श्यामलाय च ।

गोपीजनपदस्थान्ते वल्लभाय द्विठावधिः ॥ १०७ ॥

अनुष्टुप्मन्त्र आख्यातो गोपालस्य जगत्पतेः ।

अनङ्गः कृष्णगोविन्दो डेऽन्तावष्टाक्षरो मनुः ॥ १०८ ॥

आक्प्रत्यमृदक्षिणोदग्विधिवदभिलिखेत् स्पष्टरेखाचतुष्कं

कोणोदच्छूलमुक्तं वलययुगयुतं मध्यपूर्वं तदन्तम् ।

श्लोकस्यार्णान् परस्तादसुपदविवरेष्वष्टवर्णं लिखित्वा

तद्वाह्ये द्वादशाक्षरैस्तदनुपरिवृतं देवकीपुत्रयन्त्रम् ॥ १०९ ॥

तं मुकीदेवदेवेतं तं वेदे परतोरतम् ।

तं वातारुढताख्यातं तं ख्यातं देवकीसुतम् ॥ ११० ॥

लिखितं भूर्जपत्रादौ यन्त्रमेतद् यथाविधि ।

विष्टृतं बाहुना नित्यं सर्वकामफलप्रदम् ॥ १११ ॥

पलाशवृक्षफलके लिखितं साधुसाधितम् ।

गोस्थाने विलिखे देतत् गवां वृद्धिर्भवेत् सदा ॥ ११२ ॥

श्लोकं चतुषष्टिपदेषु भूर्जे शिवादिदैत्यादि लिखेत् क्रमेण ।

तत् सर्वतोभद्रमिति प्रसिद्धं यन्त्रं यशःश्रीविजयप्रदायि ॥ ११३ ॥

फलके खादिरे क्लृप्तं गवां गोष्ठे निवेशितम् ।

रक्षाकृत् चौरमारीघ्नं सवत्सानां गवां हितम् ॥ ११४ ॥

क्षीरगोपगोरक्षी रक्षमाक्षक्षमाक्षर ।

गोमानो गगनोमागोपक्षगल्यक्षमक्षप ॥ ११५ ॥

ब्रह्मा भूम्यासनासीनः शान्तिविन्दुविभूषितः ।

वीजं मनोभवं प्रोक्तं जगत्त्रितयमोहनम् ॥ ११६ ॥

ऋषिः सम्मोहनः प्रोक्तो गायत्रं हृन्द ईरितम् ।

सर्वसम्मोहनः साक्षाद् देवता मकरध्वजः ।

वीजेन दीर्घयुक्तेन षडङ्गविधिरीरितः ॥ ११७ ॥

जवारुणं रत्नविभूषणाढ्यं मीनध्वजश्चारुकृताङ्गरागम् ।

काराम्बुजैरङ्गुशमित्तुचापं पुष्पास्त्रपाशौ दधतं भजामि ॥ ११८ ॥

लक्षत्रयं जपेन्मन्त्रं मधुरत्रयसंयुतैः ।

पुष्पैः किंशुकजैः फुल्लैर्जुहुयात्तद्दशंशतः ॥ ११८ ॥

वक्ष्यमाणे यजेत् पीठे विधिना मकरध्वजम् ।

मोहिनी क्षोभणी त्रासा स्तम्भिन्याकर्षणी पुनः ॥ १२० ॥

द्राविणी ह्लादिनौक्तिशालादिन्यः पीठशक्तयः ।

वौजाव्यमासनं दत्त्वा मूर्तिं मूलेन कल्पयेत् ॥ १२१ ॥

तस्यां सम्यग्यजेद् देवं वक्ष्यमाणेन वर्त्मना ।

द्रष्टाङ्गावरणं पूर्वं मध्यदिक्ष्वर्चयेच्छरान् ॥ १२२ ॥

द्रामाद्यं शोषणं पूर्वं क्लीमाद्यं मोहनं ततः ।

सन्दौपनाख्यं क्लीमाद्यं वृ माद्यं तापनं पुनः ॥ १२३ ॥

सर्गान्तभृगुणा भूयो मादनं पञ्चमं यजेत् ।

प्रणामबाणहस्ताब्जा ध्येयास्ता बाणदेवताः ॥ १२४ ॥

संपूज्याः पत्रमध्येषु शक्तयोऽष्टौ यथाक्रमम् ।

अनङ्गरूपान्यानङ्गमदनानङ्गमन्त्रया ॥ १२५ ॥

अनङ्गकुसुमा पञ्चादनङ्गकुसुमातुरा ।

अनङ्गशिशिरानङ्गमेखलानङ्गदीपिका ॥ १२६ ॥

लौलाकमलधारिण्यः स्मरवक्त्राः सुभूषिताः ।

बहिः षोडशपत्रेषु पूज्याः षोडशशक्तयः ॥ १२७ ॥

युवतिर्विप्रलम्भान्या ज्योत्स्ना सुभ्रुर्मदद्रवा ।

सुरता वारुणी लोला कान्तिः सौदामिनी पुनः ॥ १२८ ॥

कामच्छत्रा चन्द्रलेखा शुकौ स्यान्मदना पुनः ।

योनिर्मायावती ताः स्युः कङ्कारविलसत्कराः ॥ १२९ ॥

स्मरवक्त्रा युवतयो मदमन्यरविग्रहाः ।

दलाग्रेषु पुनः पूज्याः स्मरस्त्र परिचारकाः ॥ १३० ॥

शोको मोहो विलासोऽन्यो विभ्रमो मदनातुरः ।

अपतापोयुवाक्कामी धृतपुष्पो रतिप्रियः ॥ १३१ ॥

श्रीमस्तुपान्त ऊर्जोऽन्यो हेमन्तः शिशिरो मदः ।
 इक्षुकार्मुकपुष्पेषु धरा रक्ताः सुभूषिताः ॥ १३२ ॥
 अपराङ्गनिषङ्गाख्या वनितासक्तमानसाः ।
 रतिप्रियानष्टदिक्षु यजेदष्टौ विशिष्टधीः ॥ १३३ ॥
 परभृत्सारसौ पश्चात् शुकमेयाह्वयः पुनः ।
 अपाङ्गभ्रूविलासौ द्वौ हावभावी प्रकीर्तितौ ॥ १३४ ॥
 चतुरस्रस्य कोशेषु पूज्यास्तत्परिचारिकाः ।
 स्नाधवी मालती पश्चात् हरिणाक्षी मदोत्कटा ॥ १३५ ॥
 सितचामरधारिण्यः सर्वाभरणभूषिताः ।
 बाह्ये लोकेश्वरान् पश्चादस्त्राण्यभ्यर्चयेत् पुनः ॥ १३६ ॥
 इत्थं यो भजते देवं सुगन्धिकुसुमादिभिः ।
 स भवेत्सर्वसौभाग्यो लक्ष्म्या जितधनेश्वरः ॥ १३७ ॥
 अशोकपुष्पैर्मध्वक्त्रैर्जुहुयाद् दिवसत्रयम् ।
 अष्टोत्तरसहस्रं यः स भवेज्जगतां प्रियः ॥ १३८ ॥
 गव्येनाज्येन जुहुयान्मन्त्रेणाष्टोत्तरं शतम् ।
 साधकेन्द्रः ससम्पातमर्चिते हव्यवाहने ॥ १३९ ॥
 सम्पाताज्येन वनिता भोजयेदात्मनः पतिम् ।
 अनया यत् समादिष्टं स तत्तत् कुरुते सदा ॥ १४० ॥
 कन्यार्थी जुहुयात्तज्जैर्दध्यक्त्रैर्मण्डलान्तरे ।
 कन्यामिष्टामवाप्नोति सापि सत्यतिमाप्नुयात् ॥ १४१ ॥
 कामोल्लासितसाध्यमध्यविलसत्षट्कोणमेतद्वहि-
 र्गायत्रीगुणवर्णवद्वसुदलं मालामनोरचरैः ।
 षट्संख्यैः सहिताष्टपत्रलसितं क्षौणीपुरेणाहतं
 कोणन्यस्तमनोभवेन कथितं यन्त्रं जगन्मोहनम् ॥ १४२ ॥
 कामदेवाय शब्दान्ते विद्महे ङेन्तमीरयेत् ।
 पुष्पबाणं धीमहि स्वात्तन्नोऽनङ्गः प्रचोदयात् ॥ १४३ ॥

नमोऽन्ते कामदेवाय वदेत् सर्वजनं ततः ।

प्रियाय सर्ववर्णान्ते जनसम्मोहनाय च ॥ १४४ ॥

ज्वलद्वयं प्रज्वलार्णान् वदेत् सर्वजनस्य च ।

हृदयं मम शब्दान्ते वशं कुरु युगस्य च ।

शिरोमालामनुरयं चत्वारिंशद्विरचरैः ॥ १४५ ॥

साध्याख्याः पुटितैः स्मरैः परिहृतं कामं लिखेन्मध्यतः

पञ्चात्तारविकारपक्षकपरान्नासाङ्घ्रिभिण्णैशवान् ।

शूलाब्धोऽष्टदलेषु साधु विलिखेत्ताम्बूलपत्रोदरे

यत्नं यां निशि खादयेत् कृतजपं वश्या भवेत्तस्य सा ॥ १४६ ॥

कथितं पुष्पबाणस्य साङ्गोपाङ्गसमर्चनम् ।

सौभाग्यकान्तिविभवदारपुत्रसमृद्धिदम् ॥ १४७ ॥

आदाय वेदाः सकलाः समुद्रान्निहत्य शङ्खासुरमत्युदग्रम् ।

दत्ताः पुरा येन पितामहाय विष्णुं तमाद्यं भज मत्स्यरूपम्

॥ १४८ ॥

दिव्यामृतार्थं मयिते महाब्धौ देवासुरैर्कासुकिमन्दराभ्याम् ।

भूमेर्महावेगविघूर्णितायास्तं कूर्ममाधारगतं स्मरामि ॥ १४९ ॥

समुद्रकाञ्चीसरिदुत्तरीया वसुन्धरा मेरुकिरौटहारा ।

दंष्ट्राग्रतो येन समुद्रुक्ता भूस्तमादिकोशं शरणं प्रपद्ये ॥ १५० ॥

भक्तार्त्तिभङ्गक्षमया धिया यः स्तम्भान्तरालादुदितो नृसिंहः ।

रिपुं सुराणां निशितैर्नखाग्रैर्विदारयन्तं न च विस्मरामि

॥ १५१ ॥

चतुःसमुद्राभरणा धरित्री न्यासाय नालं चरणस्य यस्य ।

एकस्य नान्यस्य पदं सुराणां त्रिविक्रमं सर्वगतं नमामि ॥ १५२ ॥

त्रिःसप्तवारं नृपतीन्निहत्य यस्तर्पयन् रक्तमयं पितृभ्यः ।

चकार दोदर्दण्डबलेन सम्यक् तमादिशूरं प्रणमामि विष्णुम् ॥ १५३ ॥

कुले रघूणां समवाप्य जन्म विधाय सेतुं जलधेर्जलान्तः ।

लङ्घेश्वरं यः श्रमयाच्चकार सीतापतिं तं प्रब्रूयामि भक्त्या ॥१५४॥

हलेन सर्वानसुरान् विकृष्य चकार चूर्णान् सुषलप्रहारैः ।

यः कृष्णमासाद्य बलं बलीयान् भक्त्या भजे तं बलभद्ररामम्

॥ १५५ ॥

पुरा सुराणामसुरान् विजेतुं सन्भावयन् चीवरचिह्नवेशम् ।

चकार यः शास्त्रमयोपकल्पं तं मूलभूतं प्रणतोऽस्मि बुद्धम्

॥ १५६ ॥

कल्पावसाने निखिलं खुरैः स्वैः संघट्टयामास निमेषमात्रात् ।

यस्तेजसा निर्दहतीति भीमो विषात्मकं तं तुरगं भजामः ॥१५७॥

शङ्खं सचक्रं सगदं सरोजं दोर्भिर्दधानं गरुडाधिरूढम् ।

श्रीवत्सचिह्नं जगदादिमूलं तमालनीलं हृदि विष्णुमीडं

॥ १५८ ॥

क्षीराम्बुधौ शेषशरीरतले शयानमन्तः स्मितशोभिवक्त्रम् ।

उत्फुल्लनेत्राम्बुजमम्बुदाभमाद्यं श्रुतीनामसकृत् स्मरामि ॥१५९॥

प्रीणयेदनया स्तुत्या जगन्नाथं जगन्नाथम् ।

धर्मार्थकाममोक्षाणां प्राप्तये पुरुषोत्तमम् ॥ १६० ॥

इति सारदातिलके सप्तदशः पटलः ।

अष्टादशः पटलः ।

अथ वक्ष्ये महेशस्य मन्त्रान् सर्वार्थसिद्धिदान् ।

यैः पूर्वसूषयः प्राप्ताः शिवसायुज्यमञ्जसा ॥ १ ॥

हृदयं वपरं साक्षी लान्तो नन्तान्वितो मरुत् ।

पञ्चाक्षरो मनुः प्रोक्तस्ताराद्योऽयं षडक्षरः ॥ २ ॥

वामदेवो मुनिश्छन्दः पंक्तिरौशोऽस्य देवता ।

षड्भिर्वर्णैः षडङ्गानि कुर्यान्मन्त्रस्य देशिकाः ॥ ३ ॥

मन्त्रवर्णादिका न्यसेत् पञ्चमूर्त्तिर्ययाक्रमम् ।
 तर्जनीमध्ययोरन्यानामिकाङ्गुष्ठके पुनः ॥ ४ ॥
 ताः स्थुस्तत्पुरुषैर्घोरिसद्योवामेशसंज्ञकाः ।
 वक्त्रहृत्पादगुह्येषु निजमूर्द्धनि ताः पुनः ॥ ५ ॥
 प्राग्याम्यवारुणोदीचमध्यवक्त्रेषु पञ्चसु ।
 मन्त्राङ्गानि न्यसेत् पञ्चाज्जातियुक्तानि षट्क्रमात् ॥ ६ ॥
 कुर्वीत गोलकन्यासं रक्षायै तदनन्तरम् ।
 हृदि वक्त्रांसयोरूर्वोः कण्ठे नाभौ द्विपार्श्वयोः ॥ ७ ॥
 पृष्ठे हृदि ततो मूर्ध्नि वदने नेत्रयोर्नसोः ।
 दोःपत्सन्धिषु साग्रेषु विन्यसेत्तदनन्तरम् ॥ ८ ॥
 शिरोवदनहृत्कुक्षिसोरुपादद्वये पुनः ।
 हृदि वक्त्राम्बुजे टङ्गे मृगाभयवरेष्वथ ॥ १० ॥
 वक्त्रांसहृत्सु पादोरुजठरेषु क्रमाव्यसेत् ।
 मूलमन्त्रस्य षड्वर्णान् यथावद्देशिकोत्तमः ॥ ११ ॥
 मूर्ध्नि भालोदरांसिषु हृदये ताः पुनर्न्यसेत् ।
 पश्चादनेन मन्त्रेण कुर्वीत व्यापकं सुधीः ॥ १२ ॥
 नमोऽस्तु स्थाणुभूताय ज्योतिर्लिङ्गामृतात्मने ।
 चतुर्मूर्त्तिवपुस्त्रायाभासिताङ्गाय शश्ववे ।
 एवं न्यस्तशरीरोऽसौ चिन्तयेत् पार्वतीपतिम् ॥ १३ ॥
 ध्यायेन्नित्यं महेशं रजतगिरिनिभं चारुचन्द्रावतंसं
 रत्नाकल्पोज्ज्वलाङ्गं परशुमृगवराभीतिहस्तं प्रसन्नम् ।
 पद्मासीनं समन्तात् स्तुतममरगणैर्व्याघ्रकृत्तिं वसानं
 विश्वाद्यं विश्ववीजं निखिलभयहरं पञ्चवक्त्रं त्रिनेत्रम् ॥ १४ ॥
 तत्त्वलक्षं जपेन्नन्त्रं दीक्षितः शैववर्त्मना ।
 तावत्संख्यसहस्राणि जुहुयात् पायसैः शुभैः ॥ १५ ॥
 ततः सिद्धो भवेन्नन्त्रः साधकाभीष्टसिद्धिदः ।

देवं संपूजयेत् पीठे वामादिनवशक्तिकैः ॥ १६ ॥
 वामा ज्येष्ठा तथा रौद्री काली कलपदादिका ।
 विकरण्यभया प्रोक्ता कलाद्या विकरण्यथ ॥ १७ ॥
 बलप्रमथनी पश्चात् सर्वभूतदमन्यथा ।
 मनोन्मनीति संप्रोक्ताः शैवपीठस्थ शक्तयः ॥ १८ ॥
 नमो भगवते पश्चात् सकलादि वदेत् पुनः ।
 गुणात्मशक्तियुक्ताय ततोऽनन्ताय तत्परम् ॥ १९ ॥
 योगपीठात्मने भूयो नमस्तारादिको मनुः ।
 अमुना मनुना दद्यादासनं गिरिजापतेः ॥ २० ॥
 मूर्तिं मूलेन संकल्प्य तत्रावाह्य यजेत् शिवम् ।
 कर्णिकायां यजेत् मूर्त्तिरौशमौशानदिग्मतम् ॥ २१ ॥
 शुद्धस्फटिकसङ्काशं दिक्षु तत्पुरुषादिकाः ।
 पीताञ्जनश्चेतरक्ताः प्रधानाः सदृशायुधाः ॥ २२ ॥
 चतुर्वक्त्रसमायुक्ता यथावत् संप्रपूजयेत् ।
 कोणेष्वर्चेत्रिहत्याद्यास्तेजोरूपाः कलाः क्रमात् ॥ २३ ॥
 अङ्गानि केशरस्थानि विद्येशान् पत्रगान् यजेत् ।
 अनन्तं सूक्ष्मनामानं शिवोत्तममनन्तरम् ॥ २४ ॥
 एकनेत्रमेकरुद्रं त्रिमूर्तिं तदनन्तरम् ।
 पश्चात् श्रीकण्ठनामानं शिखण्डिनमिति क्रमात् ॥ २५ ॥
 रक्तपीतस्मितारक्तकण्ठरक्ताञ्जनासितान् ।
 किरीटार्पितबालेन्दून् पद्मस्थान् भूषणान्वितान् ॥ २६ ॥
 त्रिनेत्रान् शूलवज्रास्त्रचापहस्तान् मनोरमान् ।
 उत्तरादि यजेत् पश्चादुमां चण्डेश्वरं पुनः ॥ २७ ॥
 ततो नन्दिमहाकालौ गणेशवृषभौ पुनः ।
 अथ भृङ्गरिटं स्कन्दमेतान् पद्मासनस्थितान् ॥ २८ ॥
 स्वर्णतोयारुणश्याममुक्तेन्दुसितपाटलान् ।

इन्द्रादयस्ततः पूज्या वज्राद्यायुधसंयुताः ॥ २९ ॥
 इत्थं संपूजयेद्देवं सहस्रं नित्यशो जपेत् ।
 सर्वपापविनिर्मुक्तः प्राप्नुयाद्वाञ्छितां श्रियम् ॥ ३० ॥
 द्विसहस्रं जपेद्भोगान्मुच्यते नात्र संशयः ।
 त्रिसहस्रं जपेन्मन्त्रं दीर्घमायुरवाप्नुयात् ॥ ३१ ॥
 सहस्रहृदया प्रजपेत् सर्वान् कामानवाप्नुयात् ।
 आज्यान्वितैस्त्रिलैः शुद्धैर्जुहुयात्तत्तमादरात् ॥ ३२ ॥
 उत्पातजनितान् क्लेशान्नाशयेन्नात्र संशयः ।
 शतं लक्षं जपेत् साक्षात् शिवो भवति मानवः ॥ ३३ ॥
 षडक्षरः शक्तिरुद्धः कथितोऽष्टाक्षरो मनुः ।
 ऋषिश्छन्दः पुरा प्रोक्तं देवता स्यादुमापतिः ।
 अङ्गानि पूर्वमुक्तानि सोममौशं विचिन्तयेत् ॥ ३४ ॥
 बन्धूकाभं त्रिनेत्रं शशिशकलधरं स्मेरवक्त्रं वहन्तं
 हस्तैः शूलं कपालं वरदमभयदं चारुहारं भजामि ।
 वामोरुस्तन्मृगायाः करतलविलसच्चारुरक्तोत्पलाया
 हस्तेनास्त्रिष्टदहं मणिमयविलसद्भूषणायाः प्रियायाः ॥ ३५ ॥
 मनुलक्षं जपेन्मन्त्रं तत्सहस्रं यथाविधि ।
 जुहुयान्मधुरासितैरारग्वधसमिद्धैः ॥ ३६ ॥
 प्राक् प्रोक्ते पूजयेत् पीठे गन्धपुष्पैरुमापतिम् ।
 अङ्गावृतेर्बहिः पूज्या हृल्लेखाद्या यथा पुरा ॥ ३७ ॥
 मध्यप्राग्दक्षिणोदीच्यपश्चिमेषु विधानतः ।
 हृल्लेखा गगना रक्ता चतुर्थी तु करालिका ॥ ३८ ॥
 महोच्छन्ना क्रमादेताः पञ्चभूतसमप्रभाः ।
 पाशाङ्कुशवराभीतिधारिण्योऽमितभूषणाः ॥ ३९ ॥
 यजेत् पूर्वादिपत्रेषु वृषभाद्याननुक्रमात् ।
 हिमालयाभं वृषभं तीक्ष्णशृङ्गं त्रिलोचनम् ॥ ४० ॥

सर्वाभरणसम्पन्नं साक्षात् सर्वस्वरूपिणम् ।
 कपालशूलविलसत्कारं कालघनप्रभम् ॥ ४१ ॥
 क्षेत्रपालं त्रिनयनं दिगम्बरमथार्चयेत् ।
 शूलटङ्गाक्षवलयकमण्डलुलसत्करम् ॥ ४२ ॥
 रक्ताकारं त्रिनयनं चण्डेशमथ पूजयेत् ।
 चक्रशंखाभयाभीष्टकरां मरकतप्रभाम् ॥ ४३ ॥
 दुर्गां प्रपूजयेत् सौम्यां त्रिनेत्रां चारुभूषणाम् ।
 कल्पशाखां रत्नघण्टां दधानं द्वादशाक्षरम् ॥ ४४ ॥
 बालार्काभं शिशुं कान्तं सम्मुखं पूजयेत्ततः ।
 नन्दिनं पूजयेत् सौम्यं रत्नभूषणमण्डितम् ॥ ४५ ॥
 परश्वेन वराभीतिधारिणं श्यामविग्रहम् ।
 पाशाङ्कुशवराभीष्टधारिणं कुङ्कुमप्रभम् ॥ ४६ ॥
 विघ्ननायकमभ्यर्च्य चन्द्रार्द्धकृतशेखरम् ।
 श्यामं रक्तोत्पलकरं वामार्द्धन्यस्ततत्करम् ॥ ४७ ॥
 त्रिनेत्रं रत्नवज्राब्धं सेनापतिमथार्चयेत् ।
 ततोऽष्टौ मातरः पूज्या ब्राह्मणाद्याः प्रोक्तलिङ्गणाः ॥ ४८ ॥
 इन्द्रादिकान् लोकपालान् दशदिक्षु समर्चयेत् ।
 वज्रादीनि तदस्त्राणि तद्वह्निः क्रमशो यजेत् ॥ ४९ ॥
 एवं यो भजते मन्त्रौ देवेशं तमुमापतिम् ।
 स भवेत् सर्वलोकानां प्रियः सौभाग्यसम्पदाम् ॥ ५० ॥
 सान्तमौकारसंयुक्तो विन्दुभूषितमस्तकः ।
 प्रासादाख्यो मनुः प्रोक्तो भजतां सर्वसिद्धिदः ॥ ५१ ॥
 षड्दीर्घयुक्तवीजेन षडङ्गविधिरीरितः ।
 वामदेवो मुनिच्छन्दः पंक्तिर्देवः सदाशिवः ॥ ५२ ॥
 ईशानादि न्यसेन्मूर्तीरङ्गुष्ठादिषु देशिकः ।
 ईशानाख्यं तत्पुरुषमघोरं तदनन्तरम् ॥ ५३ ॥

वामदेवाह्वयं सद्य आसां बीजं क्रमाद्दिदुः ।
 ओंकाराद्यैः पञ्चङ्गस्त्रैर्विलोमात् संयुतं वियत् ॥ ५४ ॥
 तत्तदङ्गुलिभिर्भूयस्तत्तद्बीजादिकाग्रसेत् ।
 शिरोवदनहृद्गुह्यपाददेशे यथाक्रमम् ॥ ५५ ॥
 ऊर्ध्वप्राग्दक्षिणोदीच्यपश्चिमेषु मुखेषु ताः ।
 ततः प्रविन्यसेद्विद्वानष्टत्रिंशत्कलास्तनौ ॥ ५६ ॥
 ईशानाद्या ऋचः सम्यगङ्गुलीषु यथाक्रमम् ।
 अङ्गुष्ठादिकनिष्ठान्तं न्यसेद्देशिकसत्तमः ॥ ५७ ॥
 मूर्ध्नास्यहृदयाभोजगुह्यपादेषु ताः पुनः ।
 वक्त्रे पूर्वादि विन्यस्येद् भूयोऽङ्गानि प्रकल्पयेत् ॥ ५८ ॥
 तारपञ्चकमुच्चार्य सर्वज्ञाय हृदीरितम् ।
 अमृततेजोमालिनि तृप्तायेति पदं पुनः ॥ ५९ ॥
 तदन्ते ब्रह्मशिरसे शिरोऽङ्गं ज्वलितं ततः ।
 शिखिशिखाय परतोऽनादिबोधाय तच्छिखा ॥ ६० ॥
 वज्रिणे वज्रहस्ताय तदस्त्राय तनुच्छदम् ।
 सौं वों होमिति सम्भाष्य परतोऽलुप्तशक्तये ॥ ६१ ॥
 नेत्रमुक्तं स्त्रीं पशुं हुँ फडन्तेऽनन्तशक्तये ।
 अस्त्रमुक्तं षडङ्गानि कुर्यादेवं समाहितः ॥ ६२ ॥
 पूर्वदक्षिणपाश्चात्यसौम्यमध्येषु पञ्चसु ।
 वक्त्रेषु पञ्च विन्यस्येद्दीशानस्य कलाः क्रमात् ॥ ६३ ॥
 ईशानः सर्वविद्यानां शशिनी प्रथमा कला ।
 ईश्वरः सर्वभूतानामङ्गदा तदनन्तरम् ॥ ६४ ॥
 ब्रह्माधिपतिशब्दान्ते ब्रह्मणोऽधिपतिः पुनः ।
 ब्रह्मेष्टदा तृतीया स्याच्छिवो मेऽस्तु ततः परा ॥ ६५ ॥
 मरीचिः कथिता तन्त्रे चतुर्थी च सदाशिवः ।
 अंशुमालिन्यथ परा प्रणवाद्या नमोऽन्विताः ॥ ६६ ॥

पूर्वपश्चिमयास्योदग्बङ्गेषु तदनन्तरम् ।
 चतस्रो विन्यसेन्मन्त्री पुरुषस्य कलाः क्रमात् ॥ ६७ ॥
 आद्या तत्पुरुषायेति विमोहे शान्तिरौरिता ।
 महादेवाय शब्दान्ते धीमहि स्यात् ततः परम् ॥ ६८ ॥
 निवृत्तस्तत्परा सर्वा प्रणवाद्या नमोऽन्विताः ।
 हृद्ग्रोवांसद्वये नाभौ कुक्षौ पृष्ठे च वक्षसि ॥ ६९ ॥
 अघोरस्य कला न्यस्येदष्टौ मन्त्री यथाविधि ।
 अघोरेभ्यस्तथा पूर्वमीरिता प्रथमा कला ॥ ७० ॥
 अथ घोरेभ्य इत्यन्ते मोहा स्यात्तदनन्तरा ।
 घोरान्ते स्यात् क्षपा पश्चात्तृतीया परिकीर्तिता ॥ ७१ ॥
 घोरतरेभ्यो निद्रान्या सर्वतः सर्वतत्परा ।
 व्याधिस्तु पञ्चमी प्रोक्ता सर्वेभ्यस्तदनन्तरम् ॥ ७२ ॥
 मृत्युर्निगदिता षष्ठी नमस्तेऽस्तु ततः परम् ।
 क्षुधा स्यात् सप्तमी रुद्ररूपेभ्यः कथिता तृष्ठा ॥ ७३ ॥
 अष्टमी कथिता एता भ्रुवाद्या नमसान्विताः ।
 गुह्यमुष्कोर्युग्मेषु जानुजङ्घायुगे स्फिचोः ॥ ७४ ॥
 कट्यां पार्श्वद्वये वामकला न्यसेन्नयोदश ।
 प्रथमा वामदेवाय नमोऽन्ते स्याद्रजा कला ॥ ७५ ॥
 स्याज्जग्रेष्ठाय नमो रक्षा द्वितीया परिकीर्तिता ।
 स्यात् रुद्राय नमः पश्चात् तृतीया रतिरौरिता ॥ ७६ ॥
 कालाय नम इत्यन्ते पालिनी परिकीर्तिता ।
 कलकामा पञ्चमी स्यात्ततो विकरणाय च ॥ ७७ ॥
 नमः संयमनी षष्ठी कथिता तदनन्तरम् ।
 बलक्रियासमादिष्टा कलाविकरणाय च ॥ ७८ ॥
 नमो वृद्धिरष्टमी स्याद्बलान्ते च स्थिरा कला ।
 पश्चात् प्रमथनायान्ते नमो रात्रिरुदौरिता ॥ ७९ ॥

सर्वभूतदमनाय नमोऽन्ते भ्रामणी कला ।
 मनोऽन्ते मोहनी प्रोक्ता मन्त्रत्रैर्वादशी कला ॥ ८० ॥
 उन्मनाय नमः पञ्चाज्जरा प्रोक्ता त्रयोदशी ।
 पञ्चवाद्याश्चतुर्थ्यन्ता नमोऽन्तास्ताः प्रकीर्तिताः ॥ ८१ ॥
 पाददोः शीत्रनासासु मूर्ध्नि बाहुयुगे न्यसेत् ।
 सद्योजातोद्भवा सव्यगष्टौ मन्त्री कलाः क्रमात् ॥ ८२ ॥
 सद्योजातं प्रपद्यामि सिद्धिः स्यात् प्रथमा कला ।
 सद्योजाताय वै भूयो नमः स्याद्दृष्टिरीरिता ॥ ८३ ॥
 भवे रतिस्तृतीया स्यादभवे तदनन्तरम् ।
 लक्ष्मीश्चतुर्थी कथिता ततो नातिभवे पदम् ॥ ८४ ॥
 मेधा स्यात् पञ्चमी प्रोक्ता कला भूयो भजस्व माम् ।
 प्रज्ञा समीरिता षष्ठी भवान्ते स्यात् प्रभाकला ॥ ८५ ॥
 उद्भवाय नमः पश्चात् सुधा स्यादष्टमी कला ।
 प्रथवाद्याश्चतुर्थ्यन्ताः कलाः सर्वाः नमोऽन्विताः ॥ ८६ ॥
 अष्टत्रिंशत् कलाः प्रोक्ताः पञ्चब्रह्मपदादिकाः ।
 इति विन्यस्तदेहोऽसौ भवेद् गङ्गाधरः स्वयम् ।
 ततः समाहितो भूत्वा ध्यायेद् देवं सदाशिवम् ॥ ८७ ॥
 मुक्तापीतपयोदमौक्तिकजवावरैर्मुखैः पञ्चभि-
 स्त्र्यक्षैरञ्जितमौशमिन्दुमुकुटं पूर्णेन्दुकोटिप्रभम् ।
 शूलं टङ्ककपाणवज्रदहनान्नागेन्द्रघण्टाङ्गुशान्
 पाशं भीतिहरन्दधानममिताकल्पोज्ज्वलं चिन्तयेत् ॥ ८८ ॥
 एवं ध्यात्वा जपेन्नन्तं पञ्चलक्षं सधुस्तैः ।
 प्रसूनैः करवीरोलैर्जुहुयात्तद्दशंशकम् ॥ ८९ ॥
 पूर्वोक्ते प्रयजेत् पीठे मूर्त्तिं मूलेन कल्पयेत् ।
 आवाह्य पूजयेत्तस्यां मूर्त्याद्यावरणैः सह ॥ ९० ॥
 शक्तिडमरुकाभीतिवरान् संविभ्रतं करैः ।

ईशानं त्रीक्षणं शुभ्रमैशान्यां दिशि पूजयेत् ॥ ८१ ॥
 परश्चेण्वराभीतीर्दधानं विद्युदुज्ज्वलम् ।
 चतुर्मुखं तत्पुरुषं त्रिनेत्रं पूर्वतोऽर्चयेत् ॥ ८२ ॥
 अक्षस्रजं वेदपाशौ शृणिं डमरुकं ततः ।
 खट्वाङ्गं निशितं शूलं कपालं बिभ्रतं करैः ॥ ८३ ॥
 अञ्जनभं चतुर्वक्त्रं भौमदंष्ट्रं भयावहम् ।
 अधोरं त्रीक्षणं याम्ये पूजयेन्ननुवित्तमः ॥ ८४ ॥
 कुङ्कुमाभं चतुर्वक्त्रं वामदेवं त्रिलोचनम् ।
 कर्पूरेन्दुनिभं देवं सद्योजातं त्रिलोचनम् ॥ ८५ ॥
 हरिणाक्षगुणाभीतिवरहस्तं चतुर्मुखम् ।
 बालेन्दुशेखरोल्लासिमुकुटं पश्चिमे यजेत् ॥ ८६ ॥
 वराभयाक्षवलयकुठारादीन् धृतं करैः ।
 विलासिनं स्मेरवक्त्रं सौम्यं सम्यक् समर्चयेत् ॥ ८७ ॥
 निवृत्त्याद्यास्ततः कोणे तेजोरूपाः कलाः क्रमात् ।
 विद्येश्वराननन्ताद्यान् पत्रेषु परितो यजेत् ॥ ८८ ॥
 उमादिकांस्ततो बाह्ये शक्राद्यानायुधैः सह ।
 इति संपूज्य देवेशं भक्त्या परमया युतः ॥ ८९ ॥
 प्रीणयेन्नृत्यगीताद्यैः स्तोत्रैर्मन्त्रैर्मनोहरैः ।
 तारोमायावियद्विन्दुमनुस्वरसमन्वितम् ॥ ९० ॥
 पञ्चाक्षरसमायुक्तो वसुवर्णो मनुर्मतः ।
 पञ्चाक्षरोक्तवत् कुर्यादङ्गन्यासादिकं बुधः ॥ ९१ ॥
 वन्दे सिन्दूरवर्णं मणिमुकुटलसच्चारुचन्द्रावतंसं
 भालोद्यन्नेत्रमीशं स्मितमुखकमलं दिव्यभूषाङ्गरागम् ।
 वामोरुन्यस्तपाणिरक्षुण्णकुवलयं सन्दधत्याः प्रियाया
 वृत्तोत्तुङ्गस्तनाग्रि निहितकरतलं वेदटङ्गे वृहस्तम् ॥ ९२ ॥
 अष्टलजं जपेदेनं मनुं मनुविदा वरः ।

तत्सहस्रं प्रजुहुयात् पायसान्नैर्वृतप्लुतैः ॥ १०३ ॥
 प्राक् पीठे मूलमन्त्रेण मूर्तिं सङ्कल्प्य पूजयेत् ।
 अङ्गीरावरणं पूर्वमनन्ताद्यैरनन्तरम् ॥ १०४ ॥
 उमादिभिः समुद्दिष्टं तृतीयं लोकनायकैः ।
 चतुर्थं पञ्चमं तेषामायुधैः परिकीर्तितम् ॥ १०५ ॥
 एवं प्रतिदिनं देवं पूजयेत् साधकोत्तमः ।
 पुत्रमित्रादिसहितां श्रियं प्राप्य प्रमोदते ॥ १०६ ॥
 तारे स्थिरा सकर्णेन्दुर्भृगुः सर्गसमन्वितः ।
 वरक्षरात्मा निगदितो मन्त्रो मृत्युञ्जयात्मकः ॥ १०७ ॥
 ऋषिः कहीलो देव्यादि गायत्री छन्द ईरितम् ।
 मृत्युञ्जयो महादेवो देवतास्य समीरितः ।
 भृगुणा दीर्घयुक्तेन षडङ्गानि समाचरेत् ॥ १०८ ॥
 चन्द्रार्काग्निविलोचनं स्मितमुखं पद्मदयान्तःस्थितं
 मुद्रापाशमृगाक्षसूत्रविलसत्पाणिं हिमांशुप्रभम् ।
 कोटीरेन्दुगलत्सुधाप्लुततनुं हारादिभूषोज्ज्वलं
 कान्त्या विश्वविमोहनं पशुपतिं मृत्युञ्जयं भावयेत् ॥ १०९ ॥
 गुणलक्षं जपेन्मन्त्रं तद्दशांशं विशालधीः ।
 जुहुयादमृताखण्डैः शुद्धदुग्धाज्यलोलितैः ॥ ११० ॥
 शैलेशं पूजयेत् पीठे मूर्तिं मूलेन कल्पयेत् ।
 अङ्गावरणमावाह्य पञ्चाक्षोकेश्वरान् यजेत् ॥ १११ ॥
 तदस्त्राणि ततो बाह्ये पूजयेत् साधकोत्तमः ।
 जपपूजादिभिः सिद्धे मन्त्रेऽस्त्रिन् मनुना क्रमात् ॥ ११२ ॥
 कुर्यात् प्रयोगान् कल्पोक्तानभीष्टफलसिद्धये ।
 दुग्धयुतैः सुधाखण्डैर्मन्त्री मासं सहस्रकम् ॥ ११३ ॥
 आराधितेऽग्नौ जुहुयाद्विधिवद्विजितेन्द्रियः ।
 सन्तुष्टः शङ्करस्तेन सुधाप्लावितविग्रहः ॥ ११४ ॥

आयुरारोग्यसम्पत्तियशःपुत्रान् विवर्द्धयेत् ।
 सुधा वल्ली तिला दूर्वा पयः सर्पिः पयो हविः ॥ ११५ ॥
 इत्युक्तैः सप्तभिर्द्रव्यैर्जुहुयात् सप्तवासरान् ।
 क्रमाद्दशशतं नित्यमष्टोत्तरमतन्द्रितः ॥ ११६ ॥
 सप्ताधिकान् द्विजान्नित्यं भोजयेन्मधुरान्वितम् ।
 विकारानुगुणं मन्त्रौ वर्द्धयेद्धोमवासरान् ॥ ११७ ॥
 होतृभ्यो दक्षिणां दद्यादरुणां गां पयस्विनीम् ।
 गुरुं संप्रीणयेत् पश्चात् धनाद्यैर्देवताधिया ॥ ११८ ॥
 अनेन विधिना साध्यः कृत्वा द्रोहज्वरादिभिः ।
 विमुक्तः सुचिरं जीवेच्छरदां शतमञ्जसा ॥ ११९ ॥
 अभिचारे ज्वरे तीव्रे घोरोन्मादे शिरोगदे ।
 असाध्यरोगे च्छेडात्तौ मोहे दाहे महाभये ॥ १२० ॥
 होमोऽयं शान्तिदः प्रोक्तः सर्वसम्पत्प्रदायकः ।
 द्रव्यैरेतैः प्रजुहुयात् त्रिजन्मसु यथाविधि ॥ १२१ ॥
 भोजयेन्मधुरैर्भोज्यैर्ब्राह्मणान् वेदपारगान् ।
 दीर्घमायुरवाप्नोति वाञ्छितां विन्दति श्रियम् ॥ १२२ ॥
 एकादशाहुतीर्नित्यं दूर्वाभिर्जुहुयाद् बुधः ।
 अपमृत्युजिदेषः स्यादायुरारोग्यवर्द्धनः ॥ १२३ ॥
 त्रिजन्मसु सुधावल्लीकाश्मरीवकुलोद्भवैः ।
 समिद्धरैः कृतो होमः सर्वमृत्युगदापहः ॥ १२४ ॥
 सिद्धार्थैर्विहितो होमो महाज्वरविनाशनः ।
 अपामार्गसमिद्धोमः सर्वामयनिषूदनः ॥ १२५ ॥
 प्रणवरचितनालं मन्त्रमध्वार्षपत्रं
 भृगुविलसितमध्यं पद्मयुग्मं तदन्तः ।
 कृतवसतिसुमेशं वर्णनिर्यत्सुधार्द्रं
 कलयतु हृदि नित्यं सर्वदुःखप्रशान्त्यै ॥ १२६ ॥

यन्त्राब्धे कमले सौम्यं कलसं प्रोक्तवर्त्मना ।
 नवरत्नसमायुक्तं दुकूलाभ्यामलङ्कृतम् ॥ १२७ ॥
 आपूर्य्य सलिलैः शुद्धैस्तस्मिन् देवं प्रपूजयेत् ।
 उपचारैः षोडशभिर्विधानेन विधानवित् ॥ १२८ ॥
 अभिषिञ्चेत् प्रियं साध्यं विनोतं दत्तदक्षिणम् ।
 आधिव्याधिमहारोगकृत्याद्बोहनिवारणः ।
 अभिषेकोऽयमाख्यातः कान्तिलक्ष्मीजयप्रदः ॥ १२९ ॥
 मध्ये साध्याचराव्यं ध्रुवमभिविलिखेन्मध्यमं दिग्दलस्थं
 कोणेष्वन्धं मनोस्तत् क्षितिभवनमथो दिक्षु चन्द्रान् विदिक्षु ।
 टान्तं मन्त्रं तदुक्तं सकलभयहरं च्छेडभूतापसृत्यु-
 व्याधिव्यामोहदुःखप्रशमनमुदितं श्रीगुरुं कौर्त्तिदायि ॥ १३० ॥
 इति सारदातिलके अष्टादशः पटलः ।

जनविंशः पटलः ।

अथ वक्ष्ये मन्त्रवरं समस्तपुरुषार्थदम् ।
 अवापुर्येन जप्तेन दिव्यं ज्ञानं मुनीश्वराः ॥ १ ॥
 दक्षिणामूर्त्तये पूर्वं तुभ्यं पदमनन्तरम् ।
 वटमूलपदस्यान्ते पदं पश्चान्निवासिने ॥ २ ॥
 ध्यानैकनिरताङ्गाय पश्चाद् ब्रूयान्नमःपदम् ।
 रुद्राय शम्भवे तारशक्तिरुद्धोऽयमीरितः ॥ ३ ॥
 षट्त्रिंशदक्षरो मन्त्रः सर्वकामफलप्रदः ।
 मुनिः शुकः समुद्दिष्टश्छन्दोऽनुष्टुप्समीरितम् ॥ ४ ॥
 दक्षिणामूर्त्तिनामास्य देवता शम्भुरीरितः ।
 षड्भिर्वर्णैर्हृदाख्यातं हाभ्यां शिर उदीरितम् ॥ ५ ॥
 शिखाष्टभिः सुमादिष्टा वस्त्रैः कवचं मतम् ।

पञ्चभिर्नेत्रमाख्यातं त्रिभिरस्त्रमुदाहृतम् ॥ ६ ॥
 घडेते तारशक्त्याद्या ज्ञाड्यन्ताः स्वजातयः ।
 अङ्गमन्त्राः समुद्दिष्टां यथावद्देशिकोत्तमैः ॥ ७ ॥
 मूर्ध्नि भाले दृशोः ओत्रे गण्डयुग्मे सनासिके ।
 आस्ये दोःसन्धियुगले स्तनद्वयाभिमण्डले ॥ ८ ॥
 कक्षां मुह्ये पुनः पादसन्धिवर्णाग्रसेत् क्रमात् ।
 व्यापकं तारशक्तिभ्यां कुर्याद् देहे ततः परम् ॥ ९ ॥
 हेमाचलतटे रम्ये सिद्धकिन्नरसेविते ।
 विविधद्रुमशाखाभिः सर्वतो वारितातपे ॥ १० ॥
 सुपुष्पितैर्लताजालैराञ्चिष्टकुसुमदुमे ।
 शिलाविवरनिर्गच्छन्निर्भरानिलशैतले ॥ ११ ॥
 गायदुभङ्गाङ्गनासंधे नृत्यद्वर्हिकदम्बके ।
 कूजत्कोकिलसंधेन मुखरीकृतदिङ्मुखे ॥ १२ ॥
 परस्परविनिर्मुक्तमातङ्गमृगसेविते ।
 आद्यैः शुकाद्यैर्मुनिभिरजस्रं समुपस्थिति ॥ १३ ॥
 पुरन्दरमुखैर्देवैः सेवायातैर्विलोकिते ।
 वटवृक्षं महोच्छ्रायं पद्मरागफ्रलोज्ज्वलम् ॥ १४ ॥
 गारुत्मतमयैः पत्रैर्निर्विडैरुपशोभितम् ।
 नवरत्नमयाकल्पैर्लम्बमानैरलङ्कृतम् ॥ १५ ॥
 जलजैः स्थलजैः पुष्पैरामोदिभिरलङ्कृतम् ।
 शृङ्खलैर्वेदशास्त्राणि शुकवृन्दैर्निसेवितम् ॥ १६ ॥
 संसारतापविच्छेदकुशलच्छायमद्भुतम् ।
 विचिन्त्य तस्य मूलस्थे रत्नसिंहासने शुभे ॥ १७ ॥
 आसीनमसिताकल्पं शरच्चन्द्रनिभाननम् ।
 स्तूयमानं मुनिगणैर्दिव्यज्ञानाभिलाषिभिः ।
 संस्मरेज्जगतामाद्यां दक्षिणामूर्त्तिमव्ययाम् ॥ १८ ॥

कैलासाद्रिनिभं शशाङ्कशकलस्फूर्जज्जटामण्डितं
 नासालोकनतत्परं त्रिनयनं वीरासनाध्यासिनम् ।
 मुद्राटङ्कुरङ्गजानुविलसत्पाणिं प्रसन्नाननं
 कक्षाबद्धभुजङ्गमं मुनिवृतं वन्दे महेशं परम् ॥ १८ ॥
 अयुतद्वयसंयुक्तं गुणलक्षं जपेन्मनुम् ।
 तद्दशांशं तिलैः शुद्धैर्जुहुयात् चौरसंभृतैः ॥ २० ॥
 पञ्चाक्षरोदिते पीठे विधानेन प्रपूजयेत् ।
 उपचारैः समुत्पन्नैः पाद्याद्यैः परमेश्वरम् ॥ २१ ॥
 एवं कृतपुरश्चर्यः सिद्धमन्त्रो भवेत् सुधीः ।
 भिक्षाहारो जपेन्मासं मनुमेनं जितेन्द्रियः ॥ २२ ॥
 नित्यं सहस्रमष्टोर्ध्वं परं विन्दति वाङ्मयम् ।
 त्रिवारं जप्तमेतेन मनुना सलिलं पिबेत् ॥ २३ ॥
 नित्यशो दक्षिणामूर्तिं ध्यायन् साधकसत्तमः ।
 शास्त्रव्याख्यानसामर्थ्यं लभते वत्सरान्तरे ॥ २४ ॥
 ब्राह्मीसैन्धवसिद्धार्यवचाकुष्ठकणोत्पलैः ।
 सुदीप्यसंयुतैः कल्कैः शृतं ब्राह्मीरसे घृतम् ॥ २५ ॥
 मनुनानेन संजप्तमयुतं संधुसाधितम् ।
 निपीतं कविताकान्तिरक्षायुःश्रीघृतिप्रदम् ॥ २६ ॥
 प्रणवो हृदयं पश्चात्ततो भगवते पदम् ।
 ड्युतं दक्षिणामूर्तिं मङ्गं मेधामुदीरयेत् ॥ २७ ॥
 प्रयच्छे ठद्वयान्तोऽयं द्वाविंशत्यक्षरो मनुः ।
 मुनिश्चतुर्मुखश्चन्दो गायत्री देवता मनोः ॥ २८ ॥
 दक्षिणामूर्तिं राख्यातो वेदव्याख्यानतत्परः ।
 तारुद्धैः स्वरैर्दीर्घैः षड्भिरङ्गानि कल्पयेत् ॥ २९ ॥
 अथवा मन्त्रसम्भूतैः पदैर्वा कल्पयेत् क्रमात् ।
 पूर्वोक्तवटमूलस्थं चिन्तयेन्मन्त्रनायकम् ॥ ३० ॥

स्फटिकरजतवर्षं मौक्तिकीमच्चमाला-

ममृतकलसविद्यां ज्ञानमुद्रां कराग्रैः ।

दधतमुरगकक्षं चन्द्रचूडं त्रिनेत्रं

विधृतविविधभूषं दक्षिणामूर्तिर्मीडे ॥ ३१ ॥

लक्ष्मेकं जपेन्नन्त्रं ब्रह्मचारिव्रते स्थितः ।

जुहुयात् सृष्टैः पद्मैर्दशांशं संस्कृतेऽनले ॥ ३२ ॥

पूर्वोदिते यजेत् पीठे वक्ष्यमाणेन वर्त्मना ।

अङ्गान्यभ्यर्चयेद्वा ह्ये पत्रेष्वष्टसु पूजयेत् ॥ ३३ ॥

सरस्वतीं वाचयन्तीं पुस्तकं सस्मिताननाम् ।

ब्रह्माणं सनकं पश्चात् सनन्दनमतः परम् ॥ ३४ ॥

सनत्कुमारनामानं शुकं व्यासं गणेश्वरम् ।

सिद्धगन्धर्वयोगीन्द्रविद्याधरगणान् बहिः ॥ ३५ ॥

वाञ्छे लोकेश्वरानर्चद्वाद्यायुधसंयुतान्

इत्थं पूजादिभिः सिद्धे मन्त्रेऽस्मिन् साधकोत्तमः ॥ ३६ ॥

वल्लभो जायते वाचां वाचस्पतिरिवापरः ।

मन्त्रेणानेन संजतैर्विशुद्धैः सलिलैः सुधीः ॥ ३७ ॥

अभिषिञ्चेत् स्वशिरसि श्रियमारोग्यमाप्नुयात् ।

कण्ठमात्रोदके स्थित्वा जपेन्नन्त्रं सहस्रकम् ॥ ३८ ॥

प्रथमं मण्डलादवाक् कवीनामग्रणीर्भवेत् ।

गौड्या पार्श्वस्थया साङ्गं श्रीकामी चिन्तयेद् विभुम् ॥ ३९ ॥

अयुतं प्रजपेन्नन्त्रं भूयसीं श्रियमाप्नुयात् ।

भुञ्जानः प्रयतो मन्त्री गोमूत्रे शृतमोदनम् ॥ ४० ॥

भिक्षान्नमथवा मन्त्रमयुतहितयं जपेत् ।

अश्रुतान् वेदशास्त्रादीन् व्याचष्टे नात्र संशयः ॥ ४१ ॥

सिद्धगन्धर्वमुनिभिर्योगीन्द्रैरपि सेवितौ ।

ज्ञानवागर्थिनां प्रीत्यै कथितौ मन्त्रनायकौ ॥ ४२ ॥

लोहितोऽग्न्यासनः सद्यो विन्दुमान् प्रथमं ततः ।
 द्वितीयं वज्रिवीजस्था दीर्घा शान्तिः सुभूषिता ॥ ४३ ॥
 तृतीयं लाङ्गली सर्गी मन्त्रो वीजत्रयान्वितः ।
 नीलकण्ठात्मकः प्रोक्तो विषद्वयहरः परः ॥ ४४ ॥
 हरद्वयं वज्रिजाया हृदयं परिकीर्तितम् ।
 कपर्दिने ठयुगल शिरोमन्त्र उदाहृतः ॥ ४५ ॥
 नीलकण्ठाय ठद्वन्द्वं शिखामन्त्रोऽयमीरितः ।
 कालकूटपदस्यान्ते विषभक्षण्डेयुतम् ॥ ४६ ॥
 हुं फट् कवचमादिष्टं विद्वद्भिर्नीलकण्ठिने ।
 स्वाहान्तमन्त्रमेतानि पञ्चाङ्गानि मनोर्विदुः ॥ ४७ ॥
 भूर्भिर् कण्ठे हृदभोजे क्रमाद्वीजत्रयं न्यसेत् ।
 ततः समाहितो भूत्वा नीलकण्ठं विचिन्तयेत् ॥ ४८ ॥
 बालार्कयुततेजसं धृतजटाजूटेन्दुखण्डोज्ज्वलं
 नागेन्द्रैः कृतभूषणं जपवटीं शूलं कपालं करैः ।
 खट्वाङ्गं दधत्तं त्रिनेत्रविलसत्पञ्चाननं सुन्दरं
 ध्याघ्रत्वक्परिधानमञ्जनिलयं श्रीनीलकण्ठं भजे ॥ ४९ ॥
 लक्ष्म्यं जपमन्त्रं तद्दशाक्षं ससर्पिषा ।
 हविषा जुहुयात् सम्यक् संस्कृते हव्यवाहने ॥ ५० ॥
 शैवे पीठे यजेद्देवं मृत्युञ्जयविधानतः ।
 एवं पूजादिभिः सिद्धे मनौ मन्त्री विषद्वयम् ॥ ५१ ॥
 नाशयेदचिरादेव नीलकण्ठ इवापरः ।
 मनुनानेन संजप्तैः कुम्भस्थैः सलिलैः शुभैः ॥ ५२ ॥
 अभिषिञ्चेद्विषाक्रान्तं स विषान्मुच्यते ध्रुवम् ।
 सृष्ट्वा जपेद्विषग्रस्तं तत्क्षणात् निर्विषो भवेत् ॥ ५३ ॥
 वीजाभ्यां प्रथमान्ताभ्यां पार्श्वयोर्विषमाहरेत् ।
 मध्येन मध्यगं सर्वं मनुनानेन संहरेत् ॥ ५४ ॥

बहुना किमिहोक्तेन मन्त्रेणानेन मन्त्रितम् ।

कालकूटं विषं साक्षात् भुक्तं स्यात् परमासृतम् ॥ ५५ ॥

अग्निसंवर्त्तकादित्यावनिलौ षष्ठविन्दुमान् ।

चिन्तामणिरिति स्यातं वीजं सर्वसमृद्धिदम् ॥ ५६ ॥

काश्यपो मुनिराख्यातश्छन्दोऽनुष्टुबुदाहृतम् ।

अर्द्धनारीश्वरः प्रोक्तो देवता जगतां पतिः ।

रेफादिव्यञ्जनैः षड्भिः कुर्यादङ्गानि षट् क्रमात् ॥ ५७ ॥

नीलप्रकालरुचिरं विलसाक्षनेत्रं

पाशाङ्कुशोत्पलकपालशूलहस्तम् ।

अर्द्धाश्विकेशमनिशं प्रविभक्तभूषं

बालेन्दुवदमुकुटं प्रणमामि रूपम् ॥ ५८ ॥

एकलक्षं जपेद्बीजमित्यं मन्त्रौ विचिन्तयन् ।

अयुतं मधुरासिक्तैर्जुहुयात्तिलतण्डुलैः ॥ ५९ ॥

शैवोदिते यजेत् पीठे प्रागङ्गैः षड्भिरीरितैः ।

वृषाद्यैर्मातृभिः पञ्चालोकपालैस्तदायुधैः ॥ ६० ॥

एवमभ्यर्चयेद् देवमर्द्धनारीश्वरं परम् ।

तेजःकान्तियशोलक्ष्मीवाचां भवति वल्लभः ॥ ६१ ॥

प्रासादाद्यं जपेन्नन्वमयुतं रोगशान्तये ।

स्वरावृतमिदं वीजं विगलत्परमासृतम् ॥ ६२ ॥

चन्द्रविम्बस्थितं मूर्ध्नि ध्यातं च्छेदगदापहम् ।

प्रतिलोमस्वरावीतं वीजं वङ्गिगृहे स्थितम् ॥ ६३ ॥

रेफादिव्यञ्जनोक्तासिषट्कोणाभिहतं बहिः ।

भूतार्त्तस्य स्मृतं मूर्ध्नि भूतमाशु विनाशयेत् ॥ ६४ ॥

वीजं चन्द्रगतं वीतं स्वरैः षोडशभिः क्रमात् ।

गलत्परसुधापूर्णं नेत्रे ध्यातं रुजं हरेत् ॥ ६५ ॥

एवमेव स्मृतं वीजं कुक्षौ शूलादिरोगनुत् ।

स्फोटे विषज्वरे दाहे मोहे शीर्षगदे भ्रमे ॥ ६६ ॥
 बीजमेतत्तथा ध्यातं तत्तत्क्लेशान् विनाशयेत् ।
 कुङ्कुमाभमिदं बीजं त्रिकोणगतमुज्ज्वलम् ॥ ६७ ॥
 यस्य मूर्ध्नि स्मरेन्नन्वो स वश्यो जायतेऽचिरात् ।
 उर्ध्वरेफस्थसाध्याख्यं बीजं वङ्गिगृहे स्थितम् ॥ ६८ ॥
 वङ्गिगृहद्वयेनाग्नियुक्तकोणेन संवृतम् ।
 प्रतिलोमस्वरावीतं चुल्लीस्थाने निवेशितम् ॥ ६९ ॥
 वशीकरोति रमणीमचिरेणैव दासवत् ।
 मधुरत्रययुक्तेन शालिपिष्टेन पुत्तलीम् ॥ ७० ॥
 कृत्वा प्रतिष्ठितप्राणां विभज्य जुहुयाद्वशी ।
 त्रिवासरमनेनैव साध्यस्तस्य वशी भवेत् ॥ ७१ ॥
 मकारगतसाध्याख्यमनलस्थ गदाद्वयम् ।
 चन्द्रगच्चतुरस्रेण टान्तकोणेन वेष्टितम् ॥ ७२ ॥
 बीजं ताम्बूलपत्रस्थं प्रजप्तं मनुनामुना ।
 भक्षितं नाशयेत् सम्यक् शिरोरोगं न संशयः ॥ ७३ ॥
 लिखित्वा बन्धुबीजेन त्रिकोणं बीजगर्भितम् ।
 अत्र वङ्गिं समाधाय सम्यगाराध्य देवताम् ॥ ७४ ॥
 जुहुयात् कृतसम्पातं सर्पिषाष्टोत्तरं शतम् ।
 सम्पाताज्येन संसिक्ता त्रिलोहकृतमुद्रिका ।
 विधृता भूतवेतालकृत्यारोगविनाशिनी ॥ ७५ ॥
 ऊर्ध्ववङ्गिमहितं मनुमेनं वङ्गिगेहयुगले परिलिखितम् ।
 अग्निमसिषु महीपुरा धृतं यन्त्रमेतदुदितं ग्रहवैरि ॥ ७६ ॥
 अग्निबीजलसत्कोणत्रिकोणे लिखिते ध्रुवे ।
 शरावे कपिलाज्याजसूत्रदीपं प्रविन्यसेत् ॥ ७७ ॥
 घटेनैव पिधायास्य पृष्ठे यन्त्रमिदं लिखेत् ।
 भूतार्त्तमत्र संस्थाप्य चिन्तामणिमनुं जपेत् ।

तमाविश्य क्षणान्मुञ्चेद् ग्रहः क्रूरोऽपि सर्वथा ॥ ७८ ॥

क्षशानुभवनद्वये मनुमिमं लिखित्वा पुन-

स्तदस्त्रिषु हलो लिखेत् स्वरयुगं ततः सन्धिषु ।

भ्रुवेण परिवेष्टितं धरणिगेहमध्यस्थितं ।

मनोरथफलप्रदं भवति यन्त्रमेतन्नृणाम् ॥ ७९ ॥

षट्कोणान्तस्त्रिकोणे लिखतु मनुमिमं साध्यनामाक्षराब्जं

षट्कोणेष्वङ्गमन्त्रान्वसुदलविवरेष्वष्टमन्त्राक्षराणि ।

वीतं बाह्ये कलाभिस्तदनुपरिवृतं कादिभिर्वादिभिस्तत्

क्षीणीविम्बेन युक्तं नृहरिमनुयुजं यन्त्रमापदग्रहघ्नम् ॥ ८० ॥

अस्मिन् यन्त्रे प्रतिष्ठाप्य कलसं प्रोक्तवर्त्मना ।

कृतोऽभिषेकः स्यात् कृत्याभूतद्रोहादिशान्तिदः ॥ ८१ ॥

स्वरावृतमनु लिखत्तटान्तमध्ये ततः

षडस्त्रिषु हुताशनं तदन्नकादिवर्णैर्वृतम् ।

धरापुरयुगेन तं नृहरिवीजयुक्तास्त्रिणा

प्रवेष्टितमुदाहृतं दुरितरोगकृत्यापहम् ॥ ८२ ॥

क्षकारोमाग्निपवनवामकर्णाङ्गचन्द्रवान् ।

उक्तं तुम्बुरुवीजन्तु येन सिध्यन्ति साधकाः ॥ ८३ ॥

षड्दीर्घभाजा वीजेन षडङ्गानि प्रकल्पयेत् ।

क्षकाररहितं वीजं क्रमात् जभमहान्वितम् ॥ ८४ ॥

चत्वारि देवीवीजानि देव्याच्चेया इमाः क्रमात् ।

जयास्था विजया पश्चादजिता चापराजिता ॥ ८५ ॥

वीजमङ्गलिषु न्यस्य करयोर्व्यापकं ततः ।

कनिष्ठादिषु विन्यसेत् षडङ्गानि तलावधि ॥ ८६ ॥

देव देवी स्ववीजानि कनिष्ठादिषु विन्यसेत् ।

पादान् मूर्धावधि न्यसेन्मुष्टिनावयवेषु तत् ॥ ८७ ॥

तलाभ्यां व्यापकं कुर्यान्मूर्धादिचरणावधि ।

षडङ्गानि ततो न्यस्येद् यथास्थानं विशालधीः ॥ ८८ ॥

देवं देवीर्यथा पूर्वं मूर्द्धास्ये हृदयाम्बुजे ।

नाभी गुह्ये क्रमान्नस्य पश्चाद्देवं विचिन्तयेत् ॥ ८९ ॥

रक्ताभमिन्दुशकलाभरणं त्रिनेत्रं

खट्वाङ्गपाशशृणिशुभ्रकपालहस्तम् ।

वेदाननं निविडनासमनर्घ्यभूषं

रक्ताङ्गरागकुसुमांशुकमीशमीडे ॥ ९० ॥

लक्ष्मणं जपेन्नन्त्रं जुहुयात् सर्पिषा युतम् ।

वक्ष्यमाणे यजेत् पीठे देवमावरणैः सह ॥ ९१ ॥

नपुंसकस्वरैर्विद्वाननुलोमविलोमगैः ।

धर्माद्रिकानधर्माद्यान् पादान् गात्राणि विन्यसेत् ॥ ९२ ॥

इकारेण न्यसेत् पश्चादूर्ध्वरूपान् गुणानथ ।

शान्त्या तत्परवर्णेन मायाविद्यामयैः क्रमात् ॥ ९३ ॥

अधर्षच्छेदे न्यस्येदधीशेन ततोऽम्बुजम् ।

सन्ध्यचरैर्यजेन्नन्त्री शक्तीर्वामादिकाः क्रमात् ॥ ९४ ॥

वामां ज्येष्ठां ततो रौद्रीमिच्छां ज्वालास्वरूपिणीम् ।

एवं प्रकल्पिते पीठे मूर्तिं मूलेन कल्पयेत् ॥ ९५ ॥

आवाह्यं पूजयेद्देवं तस्यामावरणैः सह ।

अङ्गावृतेर्ब्रह्मिदेवीर्दिकूपत्रेषु समर्चयेत् ॥ ९६ ॥

जयाद्याः स्वस्ववीजेन रक्तारक्तानुलेपनाः ।

अरुणांशुकपुष्पाद्यास्ताम्बूलपूरिताननाः ॥ ९७ ॥

वल्लकीवादनपरा मदनोन्मथपीडिताः ।

ईशादिकोषेष्वभ्यर्चेद् भूतीर्वीजादिकाः क्रमात् ॥ ९८ ॥

दुर्भगां सुभगां भूयः करालां मोहिनीमिमाः ।

बद्धाक्षलिपुटाः किञ्चिदानम्रवदनाम्बुजाः ॥ ९९ ॥

देवीसदृशभूषाभ्यां दूतीमन्त्रान् विदुः क्रमात् ।

चतुरः शादिकान् वर्णानर्द्धेन्दुकृतशेखरान् ॥ १०० ॥
 लोकपालान् यजेद्वाह्ये वज्राद्यायुधसंयुतान् ।
 एवं यो भजते भक्त्या देवमुक्तेन वर्त्मना ॥ १०१ ॥
 न तस्य दुर्लभं किञ्चित् त्रिषु लोकेषु विद्यते ।
 वामवक्त्रिपुरान्तस्थं बीजं स्मृत्वा जपेत् सुधीः ॥ १०२ ॥
 ज्वरभूतमहारोगा नश्यन्ति तेन तत्क्षणात् ।
 ऊर्वास्यहृदये ध्यात्वा जपेद्बीजमनन्यधीः ॥ १०३ ॥
 स वश्यो जायते शीघ्रं मन्त्रस्यास्य प्रभावतः ।
 हृद्रोगे कामला रोगे विष्टम्भे श्वासकासयोः ॥ १०४ ॥
 एतज्जप्तं जलं प्रातः पिवेद्रोगोपशान्तये ।
 कृत्वा नवपदात्मानं मण्डलं तत्र शोभनम् ॥ १०५ ॥
 कलसान् स्थापयेन्मन्त्री नव पूर्वोक्तलक्षणान् ।
 मध्ये देवं यजेत् सस्यग् देवीः पूर्वादिकुम्भगाः ॥ १०६ ॥
 ईशकोणस्थिता दूतीरभिषिञ्चेत् पतिव्रता ।
 नारी सा लभते पुत्रं बन्ध्यापि किमुतापरा ॥ १०७ ॥
 भूतकृत्याग्रहद्रोहशान्तिदः सम्पदावहः ।
 अभिषेकोऽयमाख्यातो राज्ञां विजयवर्द्धनः ॥ १०८ ॥
 अन्तर्वीजं स्वरगणलसत्केशरं तस्य बाह्ये
 देवी दूतीमनुयुतदलं दिग्विदिक्षु क्रमेण ।
 काद्यैर्वर्णैर्वृतमथ बहिर्भूमिगेह्नेन वीतं
 यन्त्रं प्रोक्तं सकलसुखदं रोगकृत्याग्रहघ्नम् ॥ १०९ ॥
 प्रणवो हृदयं पश्चात् ऊन्तं पशुपतिं पुनः ।
 व्याघ्रचर्मपदस्यान्ते परिधानाय तत्परम् ॥ ११० ॥
 शशाङ्ककतशब्दान्ते शेखराय ततः परम् ।
 कृष्णसर्पपदं पश्चात्ततो यज्ञोपवीतिने ॥ १११ ॥
 चलयुग्मं वलयुगमग्निवर्त्तकपालिने ।

हलयुग्मं ततो भूतांस्त्रासय द्वितयं पुनः ॥ ११२ ॥

भूसौ मण्डलमध्ये स्वात् कलयुग्मं ततः परम् ।

रुद्राङ्गुशेन शमय प्रवेशय युगं ततः ॥ ११३ ॥

आवेशय युगं पञ्चाच्चण्डादि पदमीरयेत् ।

धाराधिपतिरुद्रोऽथ ज्ञापयत्यग्निसुन्दरी ॥ ११४ ॥

खड्गवारणमन्त्रोऽयं सप्तमूर्द्धशताक्षरः ।

भूताधिपतये स्वाहा पूजामन्त्रोऽयमीरितः ॥ ११५ ॥

सत्यादिपञ्चङ्गस्त्राव्यकान्तवीजादिकान् न्यसेत् ।

ईशानाद्याः पञ्चमूर्त्तिर्देहे वक्त्रेषु च क्रमात् ।

षड्दीर्घविन्दुयुक्तेन कान्तेनाङ्गक्रिया मता ॥ ११६ ॥

घण्टाकपालशृणिमुण्डकपाणखेट-

खट्वाङ्गशूलडमरुं ह्यभयं दधानम् ।

रक्ताम्बुमिन्दुसकलाभरणं त्रिनेत्रं

पञ्चाननाञ्जमरुणांशुकमीशमीडे ॥ ११७ ॥

अयुतद्वितयं मन्त्रं जपित्वा तद्दशांशतः ।

पायसैर्न घृताक्तेन जुहुयात्तस्य सिद्धये ॥ ११८ ॥

पञ्चाक्षरोदिते पीठे पूजयेत् खड्गवारणम् ।

बीजेन मूर्त्तिं कृत्वा स्थात्तत् कान्ते मनुविन्दुमत् ॥ ११९ ॥

अङ्गानि दलमूलेषु भूतीः पत्रेषु संयजेत् ।

द्विलक्षाणां प्रस्फुलिनीं तृतीयां क्षणपिङ्गलाम् ॥ १२० ॥

फाल्गुनीं टीविटिनीं पञ्चमीं मन्त्रमालिकाम् ।

सप्तमीं शङ्खिनीं पञ्चाचन्द्राङ्कितजटामिमाम् ॥ १२१ ॥

पूर्वपञ्चादि सव्येन खड्गधारणवस्त्रभाम् ।

ऐन्द्रीं कौमारिकीं ब्राह्मीं वाराहीं वैष्णवीं पुनः ॥ १२२ ॥

वैनायिकीञ्च चामुण्डां माहेशीं दिक्षु पूजयेत् ।

द्वारपालान् यजेद्दिक्षु द्वौ द्वौ प्रागादिदेशिकः ॥ १२३ ॥

रौद्रपिङ्गलनामानौ द्वौ श्मशानाङ्गभीषणौ ।
 दृढकर्णं भृङ्गरिटिसुदीच्यग्रामर्चयेत् पुनः ॥ १२४ ॥
 ग्रामदर्दकमहाकालौ कोणपालान् यज्जेत्ततः ।
 कुम्भवर्षमत्स्यकास्यं भस्माटं जातहारकम् ॥ १२५ ॥
 इन्द्रादिकान् लोकपालान् सायुधान् प्रयज्जेत्ततः ।
 धूपदीपादिभिर्देवं प्रीणयित्वा महेश्वरम् ॥ १२६ ॥
 पञ्चक्रूरान्धसा चाज्ये ततो भूतबलिं हरेत् ।
 एवं पूजादिभिः सिद्धे मन्त्रे मन्त्रविदांवरः ॥ १२७ ॥
 नाशयेत् सकलान् भूतान् कृत्याग्रहमहाभयान् ।
 आदेशं तस्य कुर्वन्ति भूता भीता महात्मनः ॥ १२८ ॥
 बहुना किमिहोक्तेन मन्त्रेणानेन भूतले ।
 सदृशो नास्ति मन्त्रोऽन्यो भूतनिग्रहसाधनः ॥ १२९ ॥
 इति सारदातिलके जनविंशः पटलः ।

विंशः पटलः ।

अथाभिधास्ये विधिवद् घोरास्त्रमनुमुत्तमम् ।
 यस्य संस्मरणादेव सर्वे नश्यन्त्युपद्रवाः ॥ १ ॥
 मायास्फुरद्वयं भूयः प्रस्फुरद्वितयं ततः ।
 घोरघोरतरेत्यन्ते तनुरूपपदं पुनः ॥ २ ॥
 चटयुग्मं तदन्ते स्यात् प्रचटद्वितयं ततः ।
 करयुगं रमद्वन्द्वं ततो वल्लयुगं पुनः ॥ ३ ॥
 घातय द्वितयं वर्मफडन्तः समुदीरितः ।
 एकपञ्चाशदर्पोऽयमघोरास्त्रमहामनुः ॥ ४ ॥
 अघोरोऽस्य मुनिः प्रोक्तश्छन्दस्त्रिष्टुबुदाहृतम् ।
 अघोरमन्त्रः सन्दिष्टो देवता मन्त्रवित्तमैः ॥ ५ ॥

हृदयं पञ्चभिः प्रोक्तं शिरः षड्भिरुदाहृतम् ।

शिखा दशभिराख्याता तावद्भिः कवचं वृतम् ॥ ६ ॥

वसुवर्णैः स्मृतं नेत्रं मासार्णैरस्त्रमीरितम् ।

मूर्धनेत्रास्यकण्ठेषु ह्यत्राभ्यङ्ग्यूरुषु क्रमात् ॥ ७ ॥

जानुजङ्घापदद्वन्द्वे रुद्रभिन्नाचरैर्न्यसेत् ।

पञ्चभिश्च पुनः षड्भिर्द्वाभ्यामष्टभिरक्षरैः ॥ ८ ॥

चतुर्वर्णैः षड्वर्णैश्च करणैः करणैः पुनः ।

चतुर्भिः षड्भिरक्षिभ्यां वर्णभेदोऽयमीरितः ॥ ९ ॥

सजलघनसमाभं भीमदंष्ट्रं त्रिनेत्रं

भुजगधरमघोरं रक्तवस्त्राङ्गरागम् ।

परशुडमरुखङ्गान् खेटकं बाणचापौ

त्रिशिखनरकपाले बिभ्रतं भावयामि ॥ १० ॥

अभिचारे ग्रहध्वंसे कृष्णवर्णी भवेत् प्रभुः ।

वशे कुसुम्भसङ्काशो मुक्तौ चन्द्रसमप्रभः ॥ ११ ॥

लूचमेकं जपेन्मन्त्रं घृतसिक्तैस्त्रिलैः शुभैः ।

तद्दशांशं प्रजुहुयान्मन्त्रौ मन्त्रस्य सिद्धये ॥ १२ ॥

शैवे संपूजयेत् पीठे षट्कोणस्तन्मपङ्कजे ।

अङ्गपूजां केशरेषु कृत्वा पत्रेषु तत्परम् ॥ १३ ॥

परशुं डमरुं खड्गं खेटं बाणञ्च कार्मुकम् ।

शूलं कपालं प्रयजेदष्टास्त्राण्यस्य देशिकः ॥ १४ ॥

दलाग्रेषु ततः पूज्या ब्रह्मगाद्याः प्रोक्तलक्षणाः ।

लोकेशान् पूजयेत् सम्यगायुधैः स्त्रैः समन्वितान् ॥ १५ ॥

इति पूजादिभिः सिद्धे मन्त्रेणानेन साधकः ।

इष्टा प्रयोगान् कुर्वीत सिद्धान्तोऽयं न संशयः ॥ १६ ॥

क्रमः सर्पिरपामार्गतिलसर्पपपायसैः ।

साजः सहस्रं प्रत्येकं यामिन्यां जुहुतात् सुधीः ॥ १७ ॥

होमोऽयं नाशयेत् सद्यो भूतकृत्याद्युपद्रवान् ।
 सितकिंशुकनिर्गुण्डीहेमापामार्गसम्भवैः ॥ १८ ॥
 समिद्वरैः कृतो होमः पूर्ववद् भूतशान्तिदः ।
 अपामार्गारम्बधयोः पञ्चगव्यसमुच्चिताः ॥ १९ ॥
 समिधो जुहुयात् कृष्णपञ्चम्यां निशि संयतः ।
 पृथक् सहस्रहोमेन भूतानां निग्रहो भवेत् ॥ २० ॥
 क्रमात् सर्पिरपामार्गपञ्चगव्यहविर्घृतैः ।
 हुत्वा सहस्रं प्रत्येकं पात्रे सम्पातयेत् सुधीः ।
 सम्पातसर्पिषा साध्यं भोजयेद् भूतशान्तये ॥ २१ ॥
 मध्ये शक्तिं ससाध्यां स्वरगणसहितां केशरेष्वष्टवर्णान्
 पचान्तर्मन्त्रवर्णान् लिखतु गुणमितानग्रदेशेषु तद्वत् ।
 वर्मास्त्रोक्तासिकोणे दहनपुरयुगे कल्पिते भूपुरस्थे
 यन्त्रेऽस्त्रिन् प्राग्विधानात् कृतकलसविधिः सर्वदुःखापहारी २२
 षट्कोणे शक्तिरन्तः स्फुरयुगलवृता प्रस्फुरद्वन्द्वकोणे
 शिष्टैर्मन्त्रस्य वर्णैरसकरणचतुःषट्चतुर्वेददेवैः ।
 षड्भिः क्लृप्ताष्टपत्रं दहनपुरयुगेनावृतं वर्मफड्भ्यां
 राजत्कोणेन वीतं धरणिपुरगतं यन्त्रमाघोरमेतत् ॥ २३ ॥
 क्षुद्रचौरग्रहव्यालभूतापस्मारनाशनम् ।
 यन्त्रमेतत् समाख्यातं सर्वसम्पत्प्रदायकम् ॥ २४ ॥
 तारो वान्तो धरासंस्थो वामनेत्रेन्दुभूषितः ।
 पार्श्वोरुकः कर्णयुतो वर्मास्त्रान्तः षडक्षरः ॥ २५ ॥
 मनुः पाशुपतास्त्राख्यो ग्रहक्षुद्रनिवारणः ।
 षड्भिरर्णैः षडङ्गानि हुं फडन्तैः सजातिभिः ॥ २६ ॥
 मध्याङ्गार्कसमप्रभं शशिधरं भीमाट्टहासोज्ज्वलं
 त्र्यक्षं पन्नगभूषणं शिखिशिखाश्मशुस्फुरन्मूर्ध्वजम् ।
 हस्ताब्जैस्त्रिशिखं समुन्दरमसिं शक्तिं दधानं विभुं

दंष्ट्राभीमचतुर्मुख पशुपतिं दिव्यास्वरूपं स्मरेत् ॥ २७ ॥

वर्णलक्षं जपेन्मन्त्रं जुहुयात्तद्दशांशतः ।

गव्येन सर्पिषा मन्त्री संस्कृते हव्यवाहने ॥ २८ ॥

शैवे पीठे यजेद् देवं प्रागङ्गैरष्टमातृभिः ।

इन्द्रादिभिर्लोकपालैर्वज्राद्यैरायुधैस्ततः ॥ २९ ॥

अनेन मन्त्रितं तीयप्रस्थञ्च वदने क्षिपेत् ।

सद्यस्तं मुञ्चति क्रन्दन् ग्रहो मन्त्रप्रभावतः ॥ ३० ॥

अमुना मन्त्रितान् बाणान् विसृजेद् युधि भूपतिः ।

जयेत् क्षणेन निखिलाञ्छत्रून् पार्थ इवापरः ॥ ३१ ॥

वर्णान्त्यमे विन्दुयुतं क्षेत्रपालाय हृन्मनुः ।

ताराद्यो वसुवर्णोऽयं क्षेत्रपालस्य कीर्तितः ।

षड्दौर्घभाजा वीजेन षडङ्गान्यस्य संयजेत् ॥ ३२ ॥

नीलाञ्जनाद्रिनिभमूर्ध्वपिशङ्गकेशं

वृत्तोग्रलोचनमुपात्तगदाकलापम् ।

आशास्वरं भुजगभूषणमुग्रदंष्ट्रं

क्षेत्रेशमद्भुततनुं प्रणमामि देवम् ॥ ३३ ॥

लक्ष्मिकं जपेन्मन्त्रं जुहुयात्तद्दशांशतः ।

चरुणा घृतसिक्तेन ततः क्षेत्रेशमर्चयेत् ॥ ३४ ॥

धर्मादिकल्पिते पीठे पूर्वमङ्गानि पूजयेत् ।

अनलाख्यमग्निवेशं करालं तदनन्तरम् ॥ ३५ ॥

घण्टारवमहाकोपं पिशिताशनसंज्ञकम् ।

पिङ्गलाक्षमूर्ध्वकेशं पत्रेषु परितोऽर्चयेत् ॥ ३६ ॥

प्रधानमूर्त्तिप्रतिमान्नालङ्कारसंवृतान् ।

लोकपालांस्तदस्त्राणि यथापूर्वं प्रपूजयेत् ॥ ३७ ॥

तस्मै सपरिवाराय बलिमेतेन निर्हरेत् ।

पूर्वमेतद् द्वयं पश्चाद्द्विदुषि स्यात् कुरुद्वयम् ॥ ३८ ॥

भञ्जय द्वितयं भूयो नर्तय द्वितयं पुनः ।
 ततो विघ्नपदद्वन्द्वं महाभैरवतत्परम् ॥ ३९ ॥
 क्षेत्रपालवर्णिं गृह्य द्वयं पावकमुन्दरी ।
 बलिमन्त्रोऽयमाख्यातः सर्वकामफलप्रदः ॥ ४० ॥
 सोपदंशं वृहत् पिण्डं कृत्वा रात्रिषु साधकः ।
 स्मृत्वा यथोक्तं क्षेत्रे शं तस्य हस्ते बलिं हरेत् ॥ ४१ ॥
 बलिनानेन सन्तुष्टः क्षेत्रपालः प्रयच्छति ।
 कान्तिमेधावलारोग्यतेजःपुष्टियशःश्रियः ॥ ४२ ॥
 उदरे वटुकं डेन्तमापदुद्धारणं तथा ।
 कुरु द्वयं पुनर्डेन्तं वटुकं तं समुद्धरेत् ॥ ४३ ॥
 एकविंशत्यक्षरात्मा शक्तिरुद्धो महामनुः ।
 अभीष्टफलसंसिद्धैः कीर्तितः सुरपादपः ॥ ४४ ॥
 अङ्गुलीदेहवक्त्रेषु मूर्त्तीर्न्यस्येद् यथा पुरा ।
 सद्यादिपञ्चङ्गस्वाद्यशक्तिबीजपुरःसरम् ॥ ४५ ॥
 वकारं पञ्चङ्गस्वाद्यमीशानादिषु योजयेत् ।
 षड्दीर्घयुक्तया शक्त्या वकारेण च तद्वता ॥ ४६ ॥
 अङ्गानि जातिमुक्तानि प्रणवाद्यानि कल्पयेत् ।
 तस्या ध्यानं त्रिधा प्रोक्तं सात्विकादिविभेदतः ॥ ४७ ॥
 वन्दे बालं स्फटिकसदृशं कुन्तलोल्लासिवक्त्रं
 दिव्याकल्पैर्नवमणिमयैः किङ्किणीनूपुराद्यैः ।
 दीप्ताकारं विशदवसनं सुप्रसन्नं त्रिनेत्रं
 हस्ताब्जाभ्यां वटुकमनिशं शूलदण्डैर्दधानम् ॥ ४८ ॥

[इति सात्त्विकं ध्यानम्]

उद्यद्वास्करसन्निभं त्रिनयनं रक्ताङ्गरागस्रजं
 स्मेरास्यं वरदं कपालमभयं शूलं दधानं करैः ।
 नीलग्रीवमुदारभूषणशतं शीतांशुचूड़ोज्ज्वलं

वन्दे वारुणवाससं भयहरं देवं सदा भावये ॥ ४९ ॥

[राजसं ध्यानम्]

ध्यायेन्नीलाद्रिकान्तं शशिशकलधरं मुण्डमालं महेशं
दिग्वस्त्रं पिङ्गकेशं उमरुमथशृणिं खड्गपाशाभयानि ।
नागं घण्टां कपालं करसरसिरुहैर्विभ्रतं भीमदंष्ट्रं
सर्पाकल्पं त्रिनेत्रं मणिमयविलसत्किङ्कणीनूपुराढ्यम् ॥ ५० ॥

[तामसं ध्यानम्]

सात्त्विकं ध्यानमाख्यातमपश्यत्यु निवारणम् ।
आयुरारोग्यजननमपवर्गफलप्रदम् ॥ ५१ ॥
राजसं ध्यानमाख्यातं धर्मकामार्थसिद्धिदम् ।
तामसं शत्रुशमनं कृत्याभूतगदापहम् ॥ ५२ ॥
वर्णलक्षं जपेन्मन्त्रं हविष्याशी जितेन्द्रियः ।
तद्दशांशं प्रजुहुयात्तिलैर्मधुरसंयुतैः ॥ ५३ ॥
धर्माधर्मादिभिः क्लृप्तं पीठे पङ्कजशोभिते ।
षट्कोणान्तस्त्रिकोणस्थे व्योमपङ्कजसंयुते ॥ ५४ ॥
वट्टुकं पूजयेद् देवं मूर्तिं मूलेन कल्पयेत् ।
सद्योजातेन मन्त्रेण देवमावाहयेत्ततः ॥ ५५ ॥
मूलादिवामदेवेन स्थापयेत् परमेश्वरम् ।
मूलमन्त्रेण कर्त्तव्यं सात्त्विकं तदनन्तरम् ॥ ५६ ॥
अघोरेण सुधीः कुर्यात् सन्निरोधमनन्तरम् ।
पुरुषाख्येन मनुना योनिमुद्रां प्रदर्शयेत् ॥ ५७ ॥
देवाय वन्दनं कुर्यादीशानेन समाहितः ।
एतत् सर्वं विधातव्यं तत्तन्मुद्राभिरादरात् ॥ ५८ ॥
ईशानादीन् यजेद्देवान् न्यासमार्गेण देशिकः ।
सकलीकरणं कृत्वा यजेन्मूर्तिं र्यथा क्रमम् ॥ ५९ ॥
व्योमपङ्कजदलेष्वर्चयेत्सिताङ्गादिभैरवान् ।

असिताङ्गं रुक्मच्छण्डं क्रोधीन्मत्तञ्च भैरवम् ॥ ६० ॥
 कपालिनं भीषणाख्यं संहारञ्च क्रमादमून् ।
 षट्कोणेषु षडङ्गानि क्रमेणाभ्यर्चयेत् सुधीः ॥ ६१ ॥
 पूर्वादीशानपर्यन्तं तद्वहिः पूजयेदिमान् ।
 डाकिनी-पुत्तकान् पूर्वं राकिनो-पुत्तकांस्ततः ॥ ६२ ॥
 लाकिनी-पुत्तकान् पश्चात् काकिनी-पुत्तकांस्ततः ।
 साकिनी-पुत्तकान् भूयो हाकिनी-पुत्तकान् पुनः ॥ ६३ ॥
 माकिनी-पुत्तकान् पश्चाद्देवी-पुत्तकांस्ततः परम् ।
 अथोमारुद्रमातृणां पुत्तान् दक्षिणतो यजेत् ॥ ६४ ॥
 ऊर्ध्वमुख्याः सुतानूर्ध्वमधोमुख्याः सुतानधः ।
 इति संपूजयेन्मन्त्री पुत्तवर्गांस्तयोदश ॥ ६५ ॥
 तद्वहिः पद्मपत्रेषु लोकेशवटुकान् यजेत् ।
 ब्रह्माण्यो-पुत्तकान् पूर्वं माहेशी-पुत्तमीश्वरौ ॥ ६६ ॥
 वैष्णवीपुत्तकं सौम्ये कौमारीपुत्रमानले ।
 इन्द्राणीपुत्रकं भूयः पूजयेत् पश्चिमे ततः ॥ ६७ ॥
 महालक्ष्मीसुतं पश्चाद्रक्षोदिशि समर्चयेत् ।
 वाराहीपुत्रकं याम्ये चामुण्डासुतमानले ॥ ६८ ॥
 वटुकान् दशदिक्ष्वर्चेद्वेतुकं त्रिपुरान्तकम् ।
 वेतालं वज्रिजिह्वाख्यं कालान्ताख्यं करालकम् ॥ ६९ ॥
 एकपादभौमदंष्ट्रमचलं हाटकेश्वरम् ।
 दिग्विदिक्ष्वन्तरालेषु श्रीकण्ठादीन् यजेत् पुनः ॥ ७० ॥
 क्रोधीश्वरादिभृग्वन्तांस्तद्वहाह्ये समर्चयेत् ।
 ततस्त्रिषु कुलीशाद्यान् दक्षिणे पूजयेत् सुधीः ॥ ७१ ॥
 दिव्यान्तरीक्षभूमिस्थान् योगीशाब्धक्तिसंयुतान् ।
 योगिनीभिः सहाभ्यर्चेदीशान्निर्ऋतिस्थितान् ॥ ७२ ॥
 इति संपूजयेद्देवं वटुकं प्रोक्तवर्कना ।

धर्मार्थकाममोक्षाणां पतिर्भवति मानवः ॥ ७३ ॥
 विघ्नं दुर्द्वर्षमाराध्य बलिं दत्त्वा विधानतः ।
 काम्यानि साधयेन्मन्त्री यथोक्तां सिद्धिमाप्नुयात् ॥ ७४ ॥
 शाल्यन्नं पलघं सर्पिलीजचूर्णानि शर्कराः ।
 गुडमिन्दुरसापूपैर्मध्वक्तैः परिमिश्रितैः ॥ ७५ ॥
 कृत्वा कवलमाराध्य देवं प्रागुक्तवर्त्मना ।
 रक्तचन्दनपुष्पाद्यैर्निशि तस्मै बलिं हरेत् ॥ ७६ ॥
 ततः सिध्यन्ति कार्याणि बलिनानेन मन्त्रिणः ।
 जुहुयात् सर्पिषा मन्त्री यथोक्तां सिद्धिमाप्नुयात् ॥ ७७ ॥
 वश्याय जुहुयाद् दिक्षु शकलैर्वशयेज्जनान् ।
 जुहुयात् पुत्रलाभाय प्रफुल्लैः कैरवैः सुधीः ॥ ७८ ॥
 धनधान्यादिसम्पत्त्यै जुहुयात्तिलतण्डुलैः ।
 विष्वक्सूत्रैर्जुहुयान्महतीं विन्दति श्रियम् ॥ ७९ ॥
 लोलैर्मधुरसंमिश्रैर्वशयेदहितान् जनान् ।
 वृष्टिकामेन होतव्यं वेतसानां समिद्धरैः ॥ ८० ॥
 अन्नेन जुहुयान्नित्यं धनधान्यादिसम्पदे ।
 वश्याय जुहुयान्मन्त्री मधुना दिवसत्रयम् ॥ ८१ ॥
 रोगोक्तौषधहोमेन रोगा नश्यन्ति तत्क्षणात् ।
 कृत्याद्रोहे ग्रहद्रोहे भूतापस्मारसम्भवे ॥ ८२ ॥
 व्याघ्राजिने समासीनो जुहुयादयुतं तिलैः ।
 भूतादयः पलायन्ते नेक्षन्ते तान् दिशो भयात् ॥ ८३ ॥
 कृष्णाष्टमीं समारभ्य यावत् स्यात्तु चतुर्दशी ।
 तिलैस्तण्डुलसंमिश्रैर्मधुरत्रयलोलितैः ॥ ८४ ॥
 विसहस्रं प्रतिदिनं जुहुयात् संस्कृतेऽनले ।
 वटुकेश्वरमभ्यर्च्य भक्ष्यभोज्यफलान्वितम् ॥ ८५ ॥
 नित्यं निवेद्य नैवेद्यं मध्यरात्रे बलिं हरेत् ।

एवं जपित्वा प्रयतः सहस्राण्येकविंशतिम् ॥ ८६ ॥
 समाप्तिदिवसे रात्रावजं हत्वा बलिं हरेत् ।
 ततः कारयिता राजा तोषयेत् साधकं धनैः ॥ ८७ ॥
 विधिनानेन सन्तुष्टो वटुकेशः प्रयच्छति ।
 तेजो बलं यशः पुत्रान् चान्तिं लक्ष्मीमरोगिताम् ॥ ८८ ॥
 नश्यन्ति शत्रवः सर्वे वर्द्धन्ते बन्धुबान्धवाः ।
 अवग्रहो न जायेत विषये तस्य भूपतेः ॥ ८९ ॥
 जुहुयात् केवलैर्लोणैरयुतं स्तम्भनेच्छया ।
 निगडादिविभोक्षाय प्रयोगाऽयमुदाहृतः ॥ ९० ॥
 वचाचूर्णपलं जप्तं गव्येनाज्येन लोडितम् ।
 विभज्य भक्षयेद्बन्ध्यां मण्डलं पुत्रकाङ्क्षिणीम् ॥ ९१ ॥
 विनीतं पुत्रमाप्नोति मेधारोग्यबलान्वितम् ।
 आदावन्ते प्रयोगस्य वटुकाय बलिं हरेत् ॥ ९२ ॥
 द्विविधो बलिराख्यातो राजसः सात्त्विको बुधैः ।
 राजसो मांसरक्ताद्यः फलत्रयममन्वितः ॥ ९३ ॥
 मुहपायससंयुक्तो मधुरत्रयलोडितः ।
 सात्त्विको मांसरहितः शेषमन्यत् पुरोक्तवत् ॥ ९४ ॥
 ब्राह्मणो नियतः शुद्धः सात्त्विकं बलिमाहरेत् ।
 साधयेन्ननुनानेन भस्मसर्वार्थसिद्धिदम् ॥ ९५ ॥
 उशीरं चन्दनं कुष्ठं घनसारं सकुङ्कुमम् ।
 श्वेतार्कमूलं वाराहीं लक्ष्मीं क्षीरमहीरुहाम् ॥ ९६ ॥
 त्वचो विल्वतरोर्मूलं शोधयित्वास्य चूर्णयेत् ।
 चूर्णं व्योम्नि गृहीतेन गोमयेन विमिश्रितम् ॥ ९७ ॥
 कृत्वा पिण्डानि संशोष्य संस्कृते हव्यवाहने ।
 मूलेन दग्ध्वा तद्गन्धं शुद्धे पात्रे विनिक्षिपेत् ॥ ९८ ॥
 केतकीमालतीपुष्पैर्वासयेद्भस्मशोधितम् ।

अयुतं प्रजपेन्नन्त्रं सृष्ट्वा भस्म सुपूजितम् ॥ ८८ ॥
 एतदादाय दिनशः प्रातः पुण्यं करोति यः ।
 तस्य रोगाः प्रणश्यन्ति कल्याद्रोहमहाग्रहाः ॥ १०० ॥
 रिपुचौरमृगादिभ्यो भयमस्य न जायते ।
 वर्द्धन्ते सम्पदः सर्वाः पूज्यते सकलैर्जनैः ॥ १०१ ॥
 राजा वश्यो भवेत्तस्य सामात्यः सपरिच्छदः ।
 अभिषेकं प्रकुर्वीत राज्ञो विजयकाङ्क्षिणः ॥ १०२ ॥
 पूर्वोक्ते मण्डले क्लृप्ते वितानध्वजशोभिते ।
 सर्वतोभद्रमालिख्य कर्णिकां तस्य पूरयेत् ॥ १०३ ॥
 अष्टद्रोणप्रमाणेन शालिभिः शीघ्रितैः शुभैः ।
 तदूर्ध्वं तण्डुलांस्तस्मिन् न्यस्य दूर्वाक्षतान्वितान् ॥ १०४ ॥
 हेमादिविहितं कुम्भं नवरत्नसमन्वितम् ।
 संस्थाप्य विमलैस्तोयैरापूर्यास्मिन् विनिःक्षिपेत् ॥ १०५ ॥
 क्षीरदुग्धप्रवालानि लक्ष्मीं दूर्वां सह्यं पुनः ।
 कर्पूरं चन्दनं विल्वमुशीरं कुङ्कुमं पुनः ॥ १०६ ॥
 ककौलमगुग्गुं जातिं मल्लिकाचम्पकोत्पलैः ।
 गोमेदं दाडिमं पञ्चात् पट्टयुग्मेन वेष्टयेत् ॥ १०७ ॥
 तस्मिन्नावाह्यं वटुकं राजसं सम्प्रपूजयेत् ।
 बहिरष्टसु कुम्भेषु भैरवानष्ट पूजयेत् ॥ १०८ ॥
 त्रयोदशसु कुम्भेषु त्रयोदशगणान् यजेत् ।
 बाह्ये दशसु कुम्भेषु लोकेशानर्चयेत् सुधीः ॥ १०९ ॥
 तद्वहिर्द्व्यष्टकुम्भेषु श्रीकण्ठादीन् सुरेश्वरान् ।
 पञ्चत्रिंशदष्टेष्वर्चेत् कादिवर्णेश्वरान् क्रमात् ॥ ११० ॥
 इति गन्धादिभिः सम्यक् पञ्चावरणमर्चयेत् ।
 अयुतं प्रजपेत् सृष्ट्वा प्रत्यहं बलिमाहरेत् ॥ १११ ॥
 राजसोक्तप्रकारेण रात्रौ देशिकसत्तमः ।

शुद्धिने शोभने लग्ने वाचयित्वा द्विजन्त्रभिः ॥ ११२ ॥

शस्ति मङ्गलवाक्यानि विशुद्धैर्वेदपारगैः ।

नदत्सु पञ्चवाद्येषु प्रणम्य वटुकेश्वरम् ॥ ११३ ॥

जितेन्द्रियं शुद्धकायं राजानं ब्राह्मणप्रियम् ।

आस्तिकं सत्यवचनमभिषिञ्चेत् प्रसन्नधीः ॥ ११४ ॥

अभिषिक्तो नरपतिः प्रणिपत्य गुरुं परम् ।

भूयसीं दक्षिणां दद्यात् प्रसीदति यथा गुरुः ॥ ११५ ॥

राजाभिषिक्तो भवति साक्षाद्भूमिपुरन्दरः ।

परान् विजयते भूपांस्तूयते सकलैर्नरैः ॥ ११६ ॥

कृताभिषेकः संन्यासं प्रतिमासं महीपतिः ।

चतुरश्रोधिवलयं शस्ति सर्वां वसुन्धराम् ॥ ११७ ॥

गजाश्वशान्तिविधये तेषां शालासु साधकः ।

कुण्डं कृत्वा विधानेन होमं कुर्याद् यथाविधि ॥ ११८ ॥

पायसान्जतिलैर्विद्वानयुतत्रितयाविधि ।

ब्राह्मणान् भोजयेन्नित्यं भक्ष्यभोज्यफलादिभिः ॥ ११९ ॥

प्राक्प्रोक्तविधिना कुम्भान् स्थापयित्वात्र देशिकः ।

अभ्यर्च्य गन्धपुष्पाद्यैस्तज्जलैः प्रोक्षयेद्गजान् ॥ १२० ॥

अश्वशाला ह्यनेनैव वर्धन्ते च दिने दिने ।

युद्धेषु महती शक्तिर्जायते पूर्वतोऽधिका ॥ १२१ ॥

सर्वे रोगाः प्रणश्यन्ति कृत्याद्रोहाः परैः कृताः ।

अस्मात् परतरा रक्षा नास्ति तेषां महीतले ॥ १२२ ॥

अभिषिञ्चेन्महीपालं परेषां विजयोद्यतम् ।

उक्तेन विधिना मन्त्री यामिन्यां बलिमाहरेत् ॥ १२३ ॥

अन्यूनाङ्गमजं हत्वा राजसं प्रागुदीरितम् ।

बलिप्रदानसमये रिपूणां सर्वसैन्यकम् ॥ १२४ ॥

निवेदयेद् बलित्वेन वटुकाय विशिष्टधीः ।

विदर्भयेच्छत्रुनान्ना बलिमन्त्रं तथा सुधीः ॥ १२५ ॥

शत्रुपक्षस्य रुधिरं पिशितञ्च दिने दिने ।

भक्षयस्व गणैः साङ्गं सारमेयसमन्वितः ॥ १२६ ॥

बलिमन्त्रोऽयमाख्यातः सर्वेषां विजयप्रदः ।

अनेन बलिना हृष्टो वटुकः परसैन्यकम् ॥ १२७ ॥

सर्वं गणेभ्यो विभजेदामिषं क्रुद्धमानसः ।

एवं कृते परबलं क्षीयते नात्र संशयः ।

विजयश्रियमेतेन राजा प्राप्नोत्यतन्द्रितः ॥ १२८ ॥

श्रीमायास्मरकूटमत्र विलिखेन्मध्ये दलेष्वष्टसु

द्विःप्रोक्तं वटुकाय शब्दमपरान् मन्त्रस्य वर्णान् बहिः ।

अष्टद्वन्द्वदलेषु तद्वहिरतस्तत्संख्यपत्रेष्वथ

द्वात्रिंशदलकादिसान्तसहितं यन्त्रं लिखेद् भूपुरे ॥ १२९ ॥

अपत्यकरणं यन्त्रमपनृत्युभयापहम् ।

सर्वसम्पत्प्रदं नित्यं सर्वसौभाग्यदायकम् ॥ १३० ॥

रक्षाकरं ग्रहात्तानां राज्ञां विजयवर्द्धनम् ।

आपदुद्धारणादस्मादापदुद्धारणक्रमः ॥ १३१ ॥

तन्त्रेषु नास्ति मन्त्रोऽन्य इत्याहुस्तन्त्रवेदिनः ।

अर्घीशो वङ्गिभिखरोलान्तस्थो दान्त ईरितः ॥ १३२ ॥

फडन्तश्चण्डमन्त्रोऽयं त्रिवर्णात्मा समीरितः ।

अस्य त्रिको मुनिः प्रोक्तश्छन्दोऽनुष्टुबुदाहृतम् ॥ १३३ ॥

चण्डेशो देवता प्रोक्ता कुर्यादङ्गविधिं पुनः ।

हृदयं फडिति प्रोक्तं ज्वलफट् शिर ईरितम् ॥ १३४ ॥

शिखाज्वालिनीफट् तद्वत् फट् कवचं मतम् ।

हन फट् नेत्रमाख्यातं सर्वज्वालानि फट् परम् ।

विन्यस्यैवं षडङ्गानि ततो देवं विचिन्तयेत् ॥ १३५ ॥

चण्डेश्वरं रक्ततनुं त्रिनेत्रं रक्तांशुकाक्षं हृदि भावयामि ।

टङ्कं त्रिशूलं स्फटिकाक्षमालां कमण्डलुं विभ्र ॥ मिन्दुचूडम् ॥ १३६ ॥
 वर्णलक्षं जपेन्मन्त्रं होमं कुर्याद्दशांशतः ।
 मधुरत्रयसंयुक्तैर्विशुद्धैस्तिलतण्डुलैः ॥ १३७ ॥
 पञ्चाक्षरोदिते पीठे चण्डेशं साधु पूजयेत् ।
 मूर्त्तौ वीजेन क्लृप्तायां तत् कूर्मं विन्दुसंयुतः ॥ १३८ ॥
 चण्डेश्वराय हृद्बीजपूर्वः पूजामनुर्मतः ।
 अङ्गैर्मातृभिराशेषैर्वज्राद्यैरायुधैर्यजेत् ॥ १३९ ॥
 चतुरावरणं प्रोक्तं चण्डेशस्य समर्चनम् ।
 इति सिद्धे मनौ मन्त्रौ धनवान् जायतेऽचिरात् ॥ १४० ॥
 तर्पयेन्मनुनानेन नित्यमष्टोत्तरं शतम् ।
 श्रियमाप्नोति महतीं पुत्रमित्रसमन्विताम् ॥ १४१ ॥
 प्रियङ्गुकुसुमैः फुल्लैस्तत्काष्ठज्वलितेऽनले ।
 जुहुयादयुतं मन्त्रौ पुरःक्षोभः प्रजायते ॥ १४२ ॥
 साध्यवृक्षत्वचो लोखं पिष्ट्वा पिष्टसमन्वितम् ।
 पुत्तलीं रुचिरां कृत्वा प्रतिष्ठाप्य समीरणम् ॥ १४३ ॥
 कृत्वा कृत्वा प्रजुहुयादष्टोत्तरशतं निशि ।
 सप्ताहमेवं कुर्वीत साध्यो दासो भवेत् स्वयम् ॥ १४४ ॥
 शैवमन्त्रेषु निष्णातश्चण्डेश्वरमनुं भजेत् ।
 सर्वान् कामानवाप्नोति परत्रेह च नन्दति ॥ १४५ ॥
 धरावग्निमरुत्थोममखेशेन्द्रकर्मूर्त्तये ।
 सर्वभूतान्तरस्थाय शङ्कराय नमो नमः ॥ १४६ ॥
 श्रुत्यन्तर्गतवासाय श्रुतये श्रुतिजन्मने ।
 अतीन्द्रियाय महेशाय शाश्वताय नमो नमः ॥ १४७ ॥
 स्थूलसूक्ष्मविभागाभ्यामनिर्देश्याय शश्ववे ।
 भवाय भवसम्भूतदुःखहन्त्रे नमोऽस्तु ते ॥ १४८ ॥
 तर्कमार्गातिदूराय तपसां फलदायिने ।

चतुर्वर्गवदान्याय सर्वज्ञाय नमो नमः ॥ १४८ ॥
 आदिमध्यान्तशून्याय निरस्ताशेषभीतये ।
 योगिज्ञेयाय महते निर्गुणाय नमो नमः ॥ १५० ॥
 विश्वात्मने विचिन्ताय विलसच्चन्द्रमौलये ।
 कन्दर्पदर्पकालाय कालहन्त्रे नमो नमः ॥ १५१ ॥
 विषाशनाय विहरद्वृषस्कन्दमुपेयुषे ।
 मरिहामसमाबद्धकपर्दाय नमो नमः ॥ १५२ ॥
 शुद्धाय शुद्धभावाय शुद्धानामन्तरात्मने ।
 पुरान्तकाय पूर्णाय पुण्यनाम्ने नमो नमः ॥ १५३ ॥
 भक्ताय निजभक्तानां भुक्तिमुक्तिप्रदायिने ।
 विवाससे निवासाय विश्वेशाय नमो नमः ॥ १५४ ॥
 त्रिमूर्त्तिमूलभूताय त्रिनेत्राय त्रिशूलिने ।
 त्रिधाम्नां धामरूपाय जन्मघ्नाय नमो नमः ॥ १५५ ॥
 देवासुरशिरोरत्नकिरणारुणिताङ्घ्रये ।
 कान्ताय निजकान्तायै दत्तार्ढ्याय नमो नमः ॥ १५६ ॥
 स्तोत्रिणानेन पूजायां प्रीणयेज्जगतः पतिम् ।
 भुक्तिमुक्तिप्रदं भक्त्या सर्वज्ञं परमेश्वरम् ॥ १५७ ॥
 इति सारदातिलके विंशः पटलः ।

एकविंशः पटलः ।

अथ वक्ष्यामि गायत्रीं तत्त्वरूपां त्रयीमयीम् ।
 यया प्रकाशयते ब्रह्म सच्चिदानन्दलक्षणम् ॥ १ ॥
 प्रणवाद्या व्याहृतयः सप्त स्युस्तत्पदादिकाः ।
 चतुर्विंशत्यक्षरात्मा गायत्री शिरसान्विता ॥ २ ॥
 सर्ववेदोद्भूतसारो मन्त्रोऽयं समुदाहृतः ।
 ब्रह्मादेव्यादिगायत्री परमात्मा समीरिता ॥ ३ ॥

ऋथाद्याः प्रणवस्यान्ते मुनिभिः परिकीर्त्तिताः ।
 जमदग्निभरद्वाजभृगुगौतमकाश्यपान् ॥ ४ ॥
 विश्वामित्रवशिष्ठाख्यौ व्यहृतीनानृषीन् विदुः ।
 गायत्र्युपनिषद्गयानुष्टुप्बृहतीपंक्तयः पुनः ॥ ५ ॥
 त्रिष्टुब्जगत्योऽम्बुन्दांसि कथितानि मनीषिभिः ।
 सप्तार्चिर्बलिनः सूर्यो वाक्पतिर्वरुणो वृषा ॥ ६ ॥
 विश्वे देवाः क्रमादासां देवताः परिकीर्त्तिताः ।
 गायत्र्या मुनिराख्यातो विश्वामित्रो महाद्युतिः ॥ ७ ॥
 गायत्रीऽम्बुन्द् इत्युक्तं देवता सविता स्मृता ।
 शिरसोऽस्या स्तथा मूले मुनिर्ब्रह्मादिकाः स्मृताः ॥ ८ ॥
 गायत्री परमा सा स्याद् देवता कथिता बुधैः ।
 व्याहृतिः सप्तभूराद्या हन्तुर्वांसोर्युग्मके ॥ ९ ॥
 जठरे न्यस्य मन्त्रज्ञो गायत्र्यर्थांस्तनी न्यसेत् ।
 तत्सन्धिषु ध्वजे नाभौ हृत्कण्ठभुजसन्धिषु ॥ १० ॥
 आस्य नासाकपोलाक्षिकर्णाक्षिमस्तके पुनः ।
 पाश्चात्योत्तरयाम्यप्रागूर्ध्ववक्त्रेषु साधकः ॥ ११ ॥
 पदपद्मि दश विन्यसेत् स्थानेष्वेतेषु मन्त्रवित् ।
 शिरोभ्रूमध्यभ्रूवक्त्रकण्ठहृन्नाभिगुह्यके ॥ १२ ॥
 जानुनोः पादयुग्मेतच्चिरं शिरसि विन्यसेत् ।
 ब्रह्मणे हृदयं प्रोक्तं विष्णवे शिर ईरितम् ॥ १३ ॥
 शिखा रुद्राय कवचमीश्वराय समीरितम् ।
 नेत्रं सदाशिवायोक्तमस्त्रं सर्वाङ्गने स्मृतम् ।
 षडङ्गान्येवमुक्तानि यथास्थानं प्रविन्यसेत् ॥ १४ ॥
 मुक्ताहेमद्रुमानीलधवलच्छायैर्मुखैस्त्रीक्ष्णै-
 र्मुक्तामिन्दुनिबद्धरम्यमुकुटां तत्त्वात्मवर्णात्मिकाम् ।
 सावित्रीं वरदाभयाङ्कुशकरां पाशं कपालं गुणं

शङ्खं चक्रमथारविन्दयुगलं हस्तैर्वहन्तीं भजेत् ॥ १५ ॥
 प्राणायामान् पुरा कृत्वा गायत्रीं सम्ययोर्जपेत् ।
 सप्तव्याहृतिसंयुक्तां गायत्रीं शिरसान्विताम् ॥ १६ ॥
 त्रिरुच्चरन् धिया प्राणान् धारयेद् यतस्मानसः ।
 प्राणायामो यमा स्यातः समस्तदुरितापहः ॥ १७ ॥
 व्याहृतित्रयसंयुक्तां गायत्रीं दीक्षितो जपेत् ।
 तत्त्वलक्षं विधानेन भिक्षाशी विजिलेन्द्रियः ॥ १८ ॥
 क्षीरौदनं तिलान् दूर्वा क्षीरद्रुमसमिहरान् ।
 पृथक् सहस्रं त्रितयं जुहुयान्मन्त्रसिद्धये ॥ १९ ॥
 विधाय मण्डलं विद्वांस्त्रिकोणोज्ज्वलकर्णिकम् ।
 सौरं पीठं यजेत्तत्र दीप्तादिनवशक्तिभिः ॥ २० ॥
 मूलमन्त्रेण कृतायां मूर्त्तौ देवीं प्रपूजयेत् ।
 कोणेषु त्रिषु संपूज्या ब्राह्मणव्याः शक्तयो बहिः ॥ २१ ॥
 आदित्याद्यास्ततः पूज्या उषादिसहिताः क्रमात् ।
 ततः षडङ्गान्यभ्यर्चेत् केशरेषु यथाविधि ॥ २२ ॥
 प्रह्लादिनीं प्रभां पद्मान्नित्यां विश्वम्भरां पुनः ।
 विलासिनीप्रभाकृत्यौ जयां शान्तां यजेत् पुनः ॥ २३ ॥
 कान्तिं दुर्गासरस्वत्यौ विद्यारूपां ततः परम् ।
 विशालासंज्ञितामीशं व्यापिनीं विमलां यजेत् ॥ २४ ॥
 ततोऽपहारिणीं सूक्ष्मां विश्वयोनिं जयापहाम् ।
 पद्मालयां परां शोभां पद्मरूपां ततोऽर्चयेत् ॥ २५ ॥
 ब्राह्मराद्यावरणा बाह्ये पूजयेत् प्रोक्तलक्षणाः ।
 ततोऽभ्यर्चेद् ग्रहान् बाह्ये शक्रादीनायुधैः सह ॥ २६ ॥
 इत्यमावरणैर्देवीं दशभिः परिपूजयेत् ।
 धर्मार्थकाममोक्षाणां भोक्ता स्याद्विजसत्तमः ॥ २७ ॥
 तत्त्वसंख्यासहस्राणि मन्त्रवित् जुहुयात्तिलैः ।

सर्वपापविनिर्मुक्तो दीर्घमायुः स विन्दति ॥ २८ ॥
 आयुषे साज्यहविषा केवलेनाथ सर्पिषा ।
 दूर्वात्रिकैस्त्रिलैर्मन्त्री जुहुयाद्विसहस्रकम् ॥ २९ ॥
 अरुणार्जैस्त्रिमध्वत्तैर्जुहुयादयुतं ततः ।
 महालक्ष्मीर्भवेत्तस्य षण्मासान्नात्र संशयः ॥ ३० ॥
 ब्रह्मास्त्रियः प्रजुहुयात् प्रसूनैर्ब्रह्मवृक्षजैः ।
 बहुना किमिहोक्तेन यथावत् साधुसाधिता ॥ ३१ ॥
 द्विजन्मनामियं विद्या सिद्धा कामद्वयममता ।
 आग्नेयमभिधास्यामि मन्त्रं सर्वार्थसाधकम् ॥ ३२ ॥
 मरीचिः काश्यपः प्रोक्ता मुनिरस्य महामनोः ।
 त्रिष्टुप्कन्दो देवतात्र जातवेदाग्निरौरितः ॥ ३३ ॥
 नवभिः सप्तभिः षड्भिः सप्तभिः पुनरष्टभिः ।
 सप्तभिर्मूलमन्त्रार्थैः षडङ्गविधिरौरितः ॥ ३४ ॥
 अङ्गुष्ठगुल्फजङ्घासु जानुनोरुतयुग्मके ।
 कव्यङ्घ्रिनाभिषु हृदि स्तनयोः पार्श्वयोर्द्वयोः ॥ ३५ ॥
 पूज्यते स्कन्धयोर्मध्ये बाहुमूलेऽपि बाहुषु ।
 प्रकूर्परप्रकोष्ठेषु मणिवन्धतलैष्वथ ॥ ३६ ॥
 मुखनासाच्चिकर्षेषु मस्तमस्तिष्कमूर्धसु ।
 क्रमेण विन्यसेद्वर्णान् मन्त्री मन्त्रसमुद्भवान् ॥ ३७ ॥
 शिखाशलाटनयनकर्णौष्ठरसनामुखे ।
 सुकण्ठबाहुतः कुचिकटिगुह्योरुजानुषु ।
 जङ्घयोः पादयोन्यस्येत् पादान्यस्य मनोः सुधीः ॥ ३८ ॥
 विद्युद्दामसमप्रभां मृगपतिस्कन्धस्त्रिणां भीषणां
 कन्याभिः करदालखेटविलसद्गस्ताभिरासेविताम् ।
 हस्तैश्चक्रगदासिखेटविशिखं पाशाङ्कुशं तर्जनीं
 विभ्राणामनलात्मिकां शशिधरां दुर्मां त्रिनेत्रां स्मरेत् ॥ ३९ ॥

भन्तवर्णसहस्राणि जपेन्मन्त्रं विशालधीः ।
 तदन्ते तिलसिद्धार्थचित्रमूलैः समिदरैः ॥ ४० ॥
 क्षीरद्रुमाणामाज्येन हविषा तैर्घृतान्वितैः ।
 चतुःसहस्रं जुहुयादर्चिते हव्यवाहने ॥ ४१ ॥
 मण्डले सर्वतोभद्रे षट्कोणाङ्कितकर्णिके ।
 विधिना वक्ष्यमाणेन पीठं देव्याः प्रपूजयेत् ॥ ४२ ॥
 जयाख्यां विजयां भद्रां भद्रकालीमनन्तरम् ।
 सुमुखीं दुर्मुखीसंज्ञां पञ्चादाभ्रमुखीं पुनः ॥ ४३ ॥
 अथ सिंहमुखीं दुर्गां नवशक्तीः प्रपूजयेत् ।
 आसनं सिंहमन्त्रेण दद्यादुक्तेन देशिकः ॥ ४४ ॥
 मूर्तिं मूलेन सङ्कल्प्य तस्यामावाह्य पूजयेत् ।
 षडङ्गानि यथापूर्वं केशरेश्वर्ययेत् सुधीः ॥ ४५ ॥
 अग्न्यादिपादाष्टकोत्पन्ना मूर्तयोऽर्च्या बहिः पुनः ।
 जातवेदाः सप्तजिह्वो हव्यवाहनसंज्ञकः ॥ ४६ ॥
 अश्वोदरजसंज्ञोऽन्यः पुनर्वैश्वानराह्वयः ।
 कौमारीरतेजाः स्वादिश्वमुखो देवमुखः स्मृतः ॥ ४७ ॥
 ततो भूसलिलाग्निवायुात्मनेन्तान्नमोऽन्वितान् ।
 चतुर्दिक्षु समभ्यर्चेत् कोणेष्वेतत्कलाः पुनः ॥ ४८ ॥
 पूर्वादिदिक्षु संपूज्या जीर्णाद्या वर्णशक्तयः ।
 जगतां तपनी वेदगर्भा दहनरूपिणी ॥ ४९ ॥
 सेन्दुखण्डा शुम्भहन्त्री नभश्चारिण्यनन्तरम् ।
 वागौश्वरी मदवहा सोमरूपा मनोजवा ॥ ५० ॥
 मरुद्देगा रात्रिसंज्ञा तीव्रकोपा यशोवती ।
 तोयात्मिका पुनर्नित्या दयावत्यपि हारिणी ॥ ५१ ॥
 तिरस्क्रुया वेदमाता तत्परा मदनप्रिया ।
 अमाराध्या नन्दिनी च परा रिपुविमर्दिनी ॥ ५२ ॥

षष्ठी च दण्डिनौ तीम्भा दुर्गा गायत्र्यनन्तरम् ।
 निरवद्या विशालाक्षौ श्वासोद्वाहा च नादिनौ ॥ ५३ ॥
 वेदना वङ्गिगर्भाख्या सिंहवाह्याह्वया तथा ।
 धुर्या दुर्विषहा पञ्चाक्षिरंशा तापहारिणी ॥ ५४ ॥
 त्यक्तदोषा निःसपत्नी चत्वारिंशच्चतुर्युता ।
 लोकपालांस्ततोऽभ्यर्च्य ज्ञाद्यायुधसंयुतान् ॥ ५४ ॥
 इत्थं जपादिभिः सिद्धे मन्त्रेऽस्मिन् साधकोत्तमः ।
 आग्नेयास्त्राधिकारी स्यात्तद्विधानमुदीर्यते ॥ ५५ ॥
 आग्नेयास्त्रमिति प्रोक्तं विलोमपठितो मनुः ।
 पूर्वोक्ता एवमुन्याद्या मन्त्रस्यास्य प्रकीर्तिताः ॥ ५६ ॥
 प्रतिलोमक्रमादस्य षडङ्गानि प्रकल्पयेत् ।
 वर्णन्यासपदन्यासौ विदध्यात् प्रतिलोमतः ॥ ५७ ॥
 ध्यानभेदान् विजानीयात् गुर्वादेशान्नचान्यथा ।
 पूर्ववज्जपत्कृत्तिः स्यात् जुहुयात् पूर्वसंख्यया ॥ ५८ ॥
 पञ्चगव्यमुपकृतेन चरुणा तस्य सिद्धये ।
 अर्चनं पूर्ववत् कुर्याच्छक्तीस्तु प्रतिलोमतः ॥ ५९ ॥
 सर्वत्र देशिकः कुर्याद्वायव्या द्विगुणं जपम् ।
 क्रूरकर्माणि कुर्वीत प्रतिलोमविधानतः ॥ ६० ॥
 शान्तिकं पौष्टिकं कर्म कर्त्तव्यमनुलोमतः ।
 प्रयोगकाले प्रजपेदष्टौ पादान् विलोमतः ॥ ६१ ॥
 साधितो जायते पश्चात् मन्त्रोऽयं विधिनामुना ।
 आद्यैः पञ्चाक्षरः पादो ज्ञेयो ज्ञानेन्द्रियात्मकः ॥ ६२ ॥
 धूमाद्योऽन्यः पञ्चवर्णः स्मृतः कर्मेन्द्रियात्मकः ।
 साज्यस्तृतीयः पञ्चार्यः पञ्चभूतमयः स्मृतः ॥ ६३ ॥
 त्याद्यः सप्ताक्षरः पादश्चतुर्थो धातुरूपकः ।
 दः पूर्वः पञ्चमः षष्ठः कूर्मी रूपः षडक्षरः ॥ ६४ ॥

तोवर्णादि षड्वर्णोऽन्यः षाट्कौशिकमयो मतः ।
 सोपूर्यः पञ्चवर्णोऽन्यः शब्दादिमय ईरितः ॥ ६५ ॥
 सेवार्णव्योऽष्टमो ज्ञेयः पञ्चवर्णोऽर्चनादिकः ।
 एवं तत्त्वसमायोगात् पादकृत् सिद्धदीरिता ॥ ६६ ॥
 तत्तत्पादाक्षरोत्पन्नास्तावत्यौ वज्रदेवताः ।
 प्रधानमूर्तिप्रतिमाः स्वस्ववर्णोदितप्रभाः ॥ ६७ ॥
 प्रज्वलत्केशरदला भीमदंष्ट्रा भयावहाः ।
 देवता इन्द्रियोत्पन्ना ऊर्ध्वदृष्टय ईरिताः ॥ ६८ ॥
 देवता भूतपादोत्थास्तिर्यग्भक्ताः प्रकीर्तिताः ।
 धातुरूपाक्षरोद्भूता उभयाननशोभिताः ॥ ६९ ॥
 ऊर्मिजा ऊर्ध्ववदनाः शोकोत्थास्तिर्यगाननाः ।
 एवाः सर्वाः स्मृताः क्रूरा इन्द्रियार्थोद्भवाः स्त्रियः ॥ ७० ॥
 अधस्तिर्यङ्मुखोपेता ईरिता वर्णदेवताः ।
 अभिमुख्यः स्मृताः सौम्ये पराङ्मुख्योऽन्यकर्मणि ॥ ७१ ॥
 आभ्यः संख्याः समुत्पन्ना देवता ज्वलितातनाः ।
 याभिर्मन्त्री दहेच्छत्रो राज्यं सगिरिकाननम् ॥ ७२ ॥
 अस्त्रं मनुष्यनक्षत्रे ह्यारभेत विचक्षणः ।
 आसुरेषु प्रयुञ्जीत देवतारासु संहरेत् ॥ ७३ ॥
 पूर्वोत्तरत्रयं पश्चाद्भरण्यार्द्राश्च रोहिणी ।
 इमानि मानुषाण्याहुर्नक्षत्राणि मनीषिणः ॥ ७४ ॥
 ज्येष्ठाशतभिषामूलधनिष्ठाश्लेषकृत्तिकाः ।
 चित्रामघाविशाखाः स्युस्तारा राक्षसदेवताः ॥ ७५ ॥
 अश्विनी रेवती पुष्यः स्वाती हस्तः पुनर्वसुः ।
 अनुराधा मृगशिरः श्रवणादेवतारकाः ॥ ७६ ॥
 उपक्रमेत नन्दासु रिक्तास्त्रं विसर्जयेत् ।
 भद्रास्त्राहरणं कुर्यात् जयास्त्रवन्तुत्तमम् ॥ ७७ ॥

सपक्रमो भौमवारे शनिवारे विसर्जनम् ।
 प्रतिसंहरणं वारे गुरोः शुक्रस्य वा भवेत् ॥ ७८ ॥
 स्थिरेषु राशिष्वारभ्यरेन्मासाद्विसर्जनम् ।
 अस्त्रसंहरणं कुर्यादुभयेषु विचक्षणः ॥ ७९ ॥
 कृष्णपक्षेऽनलेनास्त्रं विसृजेच्छशिना पुनः ।
 शुक्लपक्षे क्रमादस्त्रं पुनरात्मनि संहरेत् ॥ ८० ॥
 भानुना मोक्षसंहारौ कुर्यात् पक्षद्वये सुधीः ।
 पश्चिमाभिमुखो भूत्वा कर्म सर्वत्र साधयेत् ॥ ८१ ॥
 नक्षत्रवृचसकलान् साध्याख्यान् कर्मसंयुतान् ।
 तत्तन्मन्त्राच्चरोपेतान् मन्त्री मन्त्रार्णसंख्यया ॥ ८२ ॥
 जुहुयादेधिते वज्रौ मारयेद्विपुमात्मनः ।
 कृष्णाष्टमीं समारभ्य यावत् कृष्णचतुर्दशी ॥ ८३ ॥
 धुस्तूरवृषवृक्षाख्यभूरुहोत्थान् सम्मिदरान् ।
 राजौतैलेन संलिप्तान् पृथक् सप्तसहस्रकम् ॥ ८४ ॥
 जुहुयात् संयतो भूत्वा रिपुर्यमपुरं व्रजेत् ।
 सप्तरात्रं प्रजुहुयात् सिद्धार्थस्नेहलोडितैः ॥ ८५ ॥
 आर्द्रवस्त्रो वृष्टिकाले मरीचैर्मनुनामुना ।
 निगृह्यते ज्वरेणारिः प्रक्षयाग्निसमेन सः ॥ ८६ ॥
 तालपत्रे समालिख्य शत्रुनाम यथाविधि ।
 आग्नेयास्त्रेण संवेष्ट्य कुण्डमध्ये निधापयेत् ॥ ८७ ॥
 जुहुयाद्भरिचैः क्रद्धो ज्वराक्रान्तः स जायते ।
 तदादाय क्षिपेत्तोये शीतले स वशी भवेत् ॥ ८८ ॥
 पिष्टापामार्गवौजानि मरीचं मधुसंयुतम् ।
 अत्युष्णे लवणे तोये निक्षिप्य क्वाथयेत्ततः ॥ ८९ ॥
 ऋक्षवृक्षप्रतिकृते हृदये वदने नसि ।
 किञ्चिद्विचित्रं क्षिपेत्तोयं दयार्थकारकरोत्सवा ॥ ९० ॥

आग्नेयमुच्चरन् मन्त्रं सोऽचिराज्ज्वरितो भवेत् ।
 कथितेऽम्भसि तां क्षिप्तान्यांश्च नूनयन्नतः ॥ ८१ ॥
 तीक्ष्णस्त्रेहेन संलिप्तां शत्रुप्रतिकृतिं निशि ।
 तापयेदेधिते वङ्कौ प्रतिलोममनुं जपन् ॥ ८२ ॥
 ज्वरेण बाध्यते सद्यो होमादस्य मृतिर्भवेत् ।
 सामुद्रे सलिले हिङ्गुविषजीरकलोलिते ॥ ८३ ॥
 कथिते पुत्तलिं साध्यनक्षत्रतन्निर्मिताम् ।
 अधोवक्त्रां विनिक्षिप्य यस्या विषतक्त्यया ॥ ८४ ॥
 तच्छिरस्ताडनं कुर्वन् जपेदस्त्रं विलोमतः ।
 सप्ताहान्मरणं याति शत्रुर्ज्वरविमोहितः ॥ ८५ ॥
 आदित्यरथनागेन्द्रयस्ताडघ्नं तद्विषाहतम् ।
 नम्रं तैलेन लिप्ताङ्गं दग्धं भानुमरीचिभिः ॥ ८६ ॥
 अधोमुखं निजरिपुं ध्यात्वा कथितवारिषा ।
 तर्पयेद्भानुमालोक्य शत्रुर्मृत्युप्रियो भवेत् ॥ ८७ ॥
 विभ्रतीं मुषलं शूलं ध्यायन् कालघ्ननप्रभम् ।
 कार्पासवीजैर्निम्बस्य पत्रैर्मैषीष्टतप्तैः ॥ ८८ ॥
 हुत्वा विदेषयेत् शत्रून्मन्त्रेणानेन देशिकः ।
 विभ्राणां तर्जनीं शूलं ध्यात्वा दुर्गां भयङ्करीम् ॥ ८९ ॥
 महिषीष्टतसंसिक्तैः पञ्चवैविप्रवृक्षजैः ।
 हुत्वा रिपोः क्षणात् सेनामुच्चाटयति मन्त्रवित् ॥ ९० ॥
 ध्यात्वा देवीं पुरा प्रोक्तां चतुर्भिर्मरिचान्वितैः ।
 अजाकृद्धिरसंलिप्तैर्जुहुयाद्विवसन्नयम् ॥ ९१ ॥
 रिपोरुच्चाटनं कुर्यात् सेनानां नात्र संशयः ।
 अग्निशूलकरां दुर्गां ज्वलन्तीं प्रलयाग्निवत् ॥ ९२ ॥
 ध्यात्वा सर्पपतैलाक्तैर्वीजैर्धूसूरसम्भवैः ।
 हुत्वा विमोहयेच्छत्रून् मचिरैर्वा विसृज्यैः ॥

कालाञ्जननिभां दुर्गां शूलखड्गधरां स्मरन् ।
 नक्षत्रवृक्षसम्भूतैर्गणकृत्स्नेहसंयुतैः ॥ १०४ ॥
 समिद्धरैः प्रजुहुयाद्वन्द्यान्मासेन वैरिणम् ।
 सिंहाधिरूढां धावन्तीं धावमानं रिपुं प्रति ॥ १०५ ॥
 शरान् कार्मुकनिर्मुक्तान् वह्निज्वालामुखाकुलान् ।
 मुञ्चन्तीं संस्मरन् दुर्गां तर्पयेदुष्णवारिणा ॥ १०६ ॥
 भानुविम्बं समालोक्य रिपोरुच्चाटनं भवेत् ।
 अतिदुर्गामयोमुष्टिगदाहस्तां विचिन्तयेत् ॥ १०७ ॥
 विद्युद्दामसमानाभां महिषीष्टतसंयुतैः ।
 फुल्लार्कैर्जुहुयाद्विम्बविभीतकसमिद्धरैः ॥ १०८ ॥
 क्रोद्वैरेव शत्रोश्च सेनायाः स्तम्भनं भवेत् ।
 श्रान्तपाशाङ्कुशं रक्तां गाण्डिदुर्गामनुस्मरन् ॥ १०९ ॥
 लोणैः समधुरैः साध्यवृक्षकाष्ठैर्धितेऽनले ।
 जुहुयाद्विशि सप्ताहान्मन्त्रविद् वश्येन्नृपान् ॥ ११० ॥
 पाशाङ्कुशधरां रक्तां विश्वदुर्गां विचिन्तयन् ।
 फलिनीकुसुमैः फुल्लैश्चन्दनाम्भःसमुक्षितैः ॥ १११ ॥
 जुहुयाद्विशि यो मन्त्री तस्य विश्वं वशं भवेत् ।
 शरच्चन्द्रनिभां देवीं विगलत्परमासृताम् ॥ ११२ ॥
 पाशाङ्कुशधरां ध्यात्वा सिन्धुदुर्गां समिद्धरैः ।
 वेतसैर्मधुरासिक्तैर्जुहुयाद् दृष्टिसिद्धये ॥ ११३ ॥
 कपालं त्रिशिखं पाशमङ्कुशं बिभ्रतीं करैः ।
 जवाकुसुमसङ्काशमग्निदुर्गां विचिन्तयेत् ॥ ११४ ॥
 हुत्वा लवणपुत्तल्या मधुरतययुक्तया ।
 आकर्षेद् वाञ्छितान् साध्यान् मन्त्रविन्नात्र संशयः ॥ ११५ ॥
 अतिदुर्गेयमत्याज्या वन्द्यता त्रिष्टुरोरिता ।
 दुर्वान्ताऽध्यागाख्याद्या गाण्डिदुर्गां समीरिता ॥ ११६ ॥

विश्वाद्यान्यक्षरान्ता सा विश्वदुर्गा समीरिता ।
 सिन्धुाद्या सावकारान्ता सिन्धुदुर्गा निगद्यते ॥ ११७ ॥
 त्यान्तामग्न्यादिकामेतामग्निदुर्गा विदुर्बुधाः ।
 अङ्गने स्थण्डिलं कृत्वा सुगन्धिकुसुमादिभिः ॥ ११८ ॥
 देवीमभ्यर्चयेन्नित्यं प्रागुक्तं नैव वर्त्मना ।
 आहरेद्रात्रिषु बलिं चरुणा सर्वसिद्धिदम् ॥ ११९ ॥
 कृत्यारोगभयद्रोहभूतादीन्नाशयेदयम् ।
 यथावदग्निमाराध्य गन्धैः पुष्पैर्मनोरमैः ॥ १२० ॥
 स्थित्वा तस्याग्रतो मन्त्री जपेन्नन्तमनन्यधीः ।
 जपोऽयं सर्वसिद्धौ स्यान्नात्र कार्या विचारणा ॥ १२१ ॥
 लवणैर्मधुरासिक्तैर्जुहुयात् पश्चिमासुखः ।
 मन्त्रार्घसंख्यया मन्त्री रिपुमात्मवशं नयेत् ॥ १२२ ॥
 शास्त्रीन् प्रक्षाल्य संशोष्य शुद्धान् कुर्वीत तच्छुलान् ।
 जपित्वा पञ्चगव्येषु संस्मृते हव्यवाहने ॥ १२३ ॥
 मन्त्री चरुं पचेन्नन्तमवतार्यं पुनः सुधीः ।
 अर्चयित्वा विशदधीर्देवीमग्नौ यथा पुरा ॥ १२४ ॥
 जुहुयाच्चरुणा तेन साज्येनाष्टसहस्रकम् ।
 पात्रे संपातयंश्चर्वन् साध्यं तत् प्राशयेत् पुनः ॥ १२५ ॥
 शिष्टं तल्लिखयेद् द्वारि सम्प्राप्ते प्राङ्गणान्तरे ।
 कृत्यारोक्ता विनश्यन्ति सह भूतग्रहामयैः ॥ १२६ ॥
 परैरुत्पादितान् कृत्वा पुनस्तानेव भक्षयेत् ।
 ब्रीहिभिर्हविषा क्षीरैः पयोवृक्षसमिद्धरैः ॥ १२७ ॥
 साज्यैर्मधुद्रयोपेतैरैतैर्दशशतं पृथक् ।
 जुहुयात् सम्पदां भूमिः साधको भवति ध्रुवम् ॥ १२८ ॥
 भास्करे मेषराशिस्थे मन्त्रज्ञोऽनुगुणे दिने ।
 नद्यां सागरगामिन्द्यां सततं पुष्कलाश्रयि ॥ १२९ ॥

उद्धृत्यादाय सिकताः संशोथ्य परिशोधयेत् ।
 न्यस्य ताः पञ्चगव्येषु संस्कृते हव्यवाहने ॥ १३० ॥
 भर्जयेन्मनुना सिद्धौ दर्व्या ब्रह्मतर्कस्य वा ।
 सिंहमेषधनुस्येऽर्के कृष्णपक्षेऽष्टमीतिथौ ॥ १३१ ॥
 विशाखाकृतिकामूलहस्तोत्तरमघासु च ।
 रोहिण्यां श्रवणे वारौ मन्दवाक्पतिदेवतौ ॥ १३२ ॥
 विहायान्येषु कुर्वीत सिकतास्थापनं सुधीः ।
 ब्रह्मब्रामादिराष्ट्राणां रक्षार्थं सिकताः शुभाः ॥ १३३ ॥
 प्रस्थाढकघटोन्मानामध्यादिषु घटेष्विमाः ।
 नवसु प्रक्षिपेज्जम्बा तेषु प्रपूजयेत् क्रमात् ॥ १३४ ॥
 मध्यादिदेवीमस्त्राणि कपालान्तानि देशिकः ।
 चक्रं शङ्खमसिं खेटं बाणञ्चार्पं त्रिशूलकम् ॥ १३५ ॥
 कपालं स्वस्त्रमन्त्रेण संपूज्यान्ते बलिं हरेत् ।
 नक्षत्रग्रहराशीनां लोकेशानां बलिं हरेत् ॥ १३६ ॥
 विहिता यत्र रक्षेयं वर्द्धन्ते तत्र सम्पदः ।
 क्षुद्रग्रहमहारोगचौरभूतसरीसृपाः ॥ १३७ ॥
 अमुना विलयं यान्ति विधिना नात्र संशयः ।
 सिकतानां विशुद्धानां विकारकुडवं सुधीः ॥ १३८ ॥
 पञ्चगव्ययुतं पात्रे ब्रह्मवृक्षेण निर्मितम् ।
 निक्षिप्य विधिना यत्र स्थापयेत्तत्र ससदः ॥ १३९ ॥
 दिने दिने प्रवर्द्धन्ते कालवृष्ट्यादिभिः सह ।
 सहेत्पाता विनश्यन्ति कृत्याद्रोहा महारुहाः ॥ १४० ॥
 पञ्चमयाश्मनां कुर्यात् स्थापनं विधिनामुना ।
 गोमूत्रं प्रस्थमानं स्वादु गोमयाश्वस्तद्वर्द्धकम् ॥ १४१ ॥
 आज्यात् सप्तगुणं क्षीरं गोमूत्रात् त्रिगुणं दधि ।
 गोमूत्रेण समं सर्पिः सर्वं वा सममुच्यते ॥ १४२ ॥

गावः स्युः कपिलाश्वेतहिमधूस्वारुणप्रभाः ।

अभावे गदिताः सर्वाः सर्वं वा कपिलोद्भवम् ॥ १४२ ॥

एकोननवपञ्चाशत्फलके ब्रह्मशास्त्रिनः ।

विहाय कोणकोष्ठानि शक्त्याद्यं जातवेदसम् ॥ १४३ ॥

लिखित्वा मध्यकोष्ठानि पूजयेत्तत्र देवताम् ।

कृत्वा होमं ससम्पातं लिखयेत्तद् यथा पुरा ।

दद्याद् बज्रं यथापूर्वमस्य पूर्वोदितं फलम् ॥ १४४ ॥

मध्ये मायामष्टकोष्ठेषु पादानष्टौ कृत्वा मातृकार्णैः प्रवीतम् ।

भूविम्बस्थं सर्वभूतामयघ्नं रक्षामः श्रीकीर्तिदं यन्त्रमेतत् ॥ १४५ ॥

आग्नेयास्त्रस्य जानाति विसर्गादानकर्मणी ।

यः पुमान् गुरुणा शिष्टस्तस्याधीनं जगत्त्रयम् ॥ १४६ ॥

इति सारदातिलके एकविंशः पटलः ॥

—

द्वाविंशः पटलः ।

अथो दिनास्त्रं कृत्यास्त्रं वक्ष्ये शत्रुविमर्दनम् ।

अतिदुर्गमनुं प्राहुर्दिनास्त्रं मनुवित्तमाः ॥ १ ॥

प्रतिलोममिमं यन्त्रं कृत्यास्त्रं परिचक्षते ।

दिनास्त्रस्य षडङ्गादीन् प्रतिलोमोदितान् विदुः ॥ २ ॥

भानुविम्बगतं शत्रुमधोवक्त्रं विषाहतम् ।

मूलादाद्यतया ग्रस्तं कुण्डल्या भावयन् सुधीः ॥ ३ ॥

मूलाधारे क्षिपेत् सद्यः प्रस्फुरत् कालपावके ।

दिनत्रयाज्ज्वराक्रान्तो रिपुः प्राणान् विमुञ्चति ॥ ४ ॥

दिनास्त्रेण प्रविद्धाङ्गं स्वाधिष्ठानगतं रिपुम् ।

पञ्चवायुसमिद्धेन वज्रिना गन्धविग्रहम् ॥ ५ ॥

ध्यायन् मनुं जपेत् सद्यः स भवेद् यमवल्लभः ।

मणिपूरगतं शत्रुमग्निना दौप्तविग्रहम् ॥ ६ ॥
 ध्यायन् दिनास्त्रं प्रजपेत् स मृत्योर्वसतिं व्रजेत् ।
 अनाहताहितः शत्रुर्निर्दग्धो मन्त्रवह्निना ॥ ७ ॥
 पाशेन बद्धा शीघ्रं हि नीयते यमकिङ्करैः ।
 विशुद्धिस्थानगो वैरी दिनवाणेन पीडितः ॥ ८ ॥
 अधोमुखः स्मृतस्तूर्णं परायुः स्याद्दिनत्रयात् ।
 आग्नेया निहितं शत्रुं दहेत् ज्ञानाग्निना धिया ॥ ९ ॥
 पुत्रमित्रकलत्रादीन् हित्वा मृत्युमुपाश्रयेत् ।
 नाभिमात्रोदके स्थित्वा ध्यायन् विष्वे दिनेशितुः ॥ १० ॥
 वैरिणं दग्धसर्वाङ्गं मन्त्रमष्टोत्तरं शतम् ।
 जपेत् सप्तदिनादर्वाग् यमलोकं स गच्छति ॥ ११ ॥
 आरवारं समारभ्य सप्ताहं प्रजपेन्ननुम् ।
 सूर्योदयं समारभ्य यावदस्तमयो भवेत् ॥ १२ ॥
 सन्निपातज्वराविष्टो यमग्रस्तो भवेदरिः ।
 स्थित्वा दुर्गालये मन्त्री त्रिरात्रं वर्जिताशनः ॥ १३ ॥
 दिनवाणेन विद्धाङ्गं वैरिणं प्रतिचिन्तयन् ।
 जपन्निमं मनुं शत्रुर्ज्वरितो मरणं व्रजेत् ॥ १४ ॥
 सृष्ट्वा दुर्गां जपेन्नन्तमनश्च स्त्रिदिनं स्मरन् ।
 शूलप्रोतं निजरिपुं दिनास्त्रेण प्रदौपितम् ॥ १५ ॥
 ज्वरेण महताविष्टो जायतेऽसौ यमातिथिः ।
 रविमण्डलगं शत्रुं दष्टं तद्रथपन्नगैः ॥ १६ ॥
 विषाम्निदग्धसर्वाङ्गं ध्यायन् दृष्टेन वारिणा ।
 तर्पयेद्दिनवाणेन स्यादसौ यमवल्लभः ॥ १७ ॥
 रविविम्बादागतया ज्वालया अस्तविग्रहम् ।
 रिपुं ध्यात्वा जपेन्नन्त्रं स क्रीडति यमान्तिके ॥ १८ ॥
 ब्रह्मूर्ध्वाङ्गविम्बस्थं विद्धं मन्त्रमयैः शरैः ।

प्रतिबद्धनिजं शत्रुं जपेदयुतमन्त्रवित् ॥ १९ ॥
 रिपुं नयति शीघ्रं हि यमदूतं यमालयम् ।
 पुनर्यमेन सङ्काशां कालरात्रिमिवापराम् ॥ २० ॥
 शूलपार्श्वधरां घोरां सिंहस्कन्धनिषेदुषीम् ॥
 सवितुर्मण्डलान्तस्थां रक्तनेत्रत्रयान्विताम् ॥ २१ ॥
 विष्णुलिङ्गैर्निर्दहन्तीं रिपुमर्दनविग्रहाम् ।
 स्पष्टदष्टाधरां नृत्यङ्गकुटीभीषणाननाम् ॥ २२ ॥
 तर्जयन्तीं निजं शत्रुं तर्जन्या भीमरूपया ।
 दंष्ट्रामयूखजालेन द्योतयन्तीं दिगन्तरम् ॥ २३ ॥
 शूलेन वैरिणी वक्षो दारयन्तीं भयङ्करीम् ।
 जपेद्दिनत्रयं मन्त्री मारयेद्रिपुमात्मनः ॥ २४ ॥
 अस्त्रमन्त्रकृतन्यासः प्रलयग्निसमप्रभाम् ।
 रक्तवस्त्रधरां क्रुद्धां रक्तनेत्रत्रयान्विताम् ॥ २५ ॥
 सिंहाधिरूढां धावन्तीं धावमानं स्त्रिपुं प्रति ।
 खड्गेन तच्छिरश्छित्वा क्षणाद्भोमस्थलं गताम् ॥ २५ ॥
 ध्यात्वा दुर्गां जपेन्मन्त्रं त्रिदिनं वर्जिताशनः ।
 अनेनैव विधानेन रिपुर्मृत्युप्रियो भवेत् ॥ २६ ॥
 कर्माख्येतानि कुर्वीत दिवसे न तु रात्रिषु ।
 पश्चिमामुखलिङ्गस्य सजीवं महिषं पुनः ॥ २७ ॥
 लिखित्वा तस्य शिरसि कुण्डं कृत्वा त्रिकोणकम् ।
 तच्छिन् समेधिते वज्जी यथावद्देशिकोत्तमः ॥ २८ ॥
 स त्रिकोणान् समन्त्रान् साध्यनामसमन्वितान् ।
 अजारक्तेन संसिक्तान् कारस्करसमिद्वरान् ॥ २९ ॥
 सहस्रं जुहुयाद्देवीं ध्यात्वा सविद्धमण्डले ।
 प्रलयाग्निसमां घोरां द्वात्रिंशद्भुजशोभिताम् ॥ ३० ॥
 उदयदायुधसन्दीपां नृन्यन्तीं सिंहमस्तुके ।

महादंष्ट्रां महाभीमां ज्वलत्केशीं नदन्मुखीम् ॥ ३४ ॥
रक्ताद्रवसनामीषदधूर्णितोग्रतिलोचनाम् ।
अनेन विधिना शत्रुर्महाज्वरनिपीडितः ॥ ३५ ॥
विमुञ्चति निजं देहं पुत्रमित्रादिभिः सह ।
ऊर्ध्वमुष्णाभ्रसो मन्त्री लङ्घयित्वा भुजङ्गमम् ॥ ३६ ॥
भानुविम्बगतां दुर्गां सहस्रादित्यसन्निभाम् ।
सहस्रपाणिचरणां सहस्राक्षिशिरोमुखीम् ॥ ३७ ॥
सहस्रनागवद्वाङ्गीं त्रासयन्तीं जगत्त्रयम् ।
ध्यायन्ननेन सर्पास्थे तर्पयेदुष्णवारिणा ॥ ३८ ॥
संयतः कालपाशेन वैरी मुञ्चेत् स्वजीवितम् ।
मध्यङ्गार्कायुतप्रख्यां नदन्तीं नरसिंहवत् ॥ ३९ ॥
घोरसिंहसमासीनां महाभीषणदर्शनाम् ।
शूलप्रोताहितां ध्यायन् जपेन्नन्त्रमनन्धधीः ॥ ४० ॥
तर्पयेदुष्णतोयेन सर्पवक्त्रं दिनत्रयम् ।
यमस्य भवनं गच्छेदरार्तिर्नात्र संशयः ॥ ४१ ॥
ऋक्षहृक्षप्रतिकृतिं प्रतिष्ठितसमीरणाः ।
उष्णोदके विनिःक्षिप्य विषाढ्ये विधिना ततः ॥ ४२ ॥
अर्केन्दनलसञ्जातां खड्गखेटकधारिणीम् ।
नयनत्रयनिर्गच्छद्विस्फुलिङ्गशताकुलाम् ॥ ४३ ॥
सिंहस्थां सर्पभूषाढ्यां त्रैलोक्यभयधारिणीम् ।
खड्गकृत्याहितां ध्यायन् प्रजपेद्युतं मनुम् ॥ ४४ ॥
विधानेनामुना शत्रुर्गस्तो भवति मृद्युना ।
प्रकल्प्य विधिवत् तत्र त्रिकोणकुण्डमुत्तमम् ॥ ४५ ॥
तत्र संज्वलिते वङ्गी महिषीशकृताकृतम् ।
पुत्तलीमजरक्ताक्तां प्रतिष्ठितसमीरणाम् ॥ ४६ ॥
क्षिप्वा क्षित्वा प्रजुहुयादजरक्तान्वितां निशि ।

ध्यात्वा दुर्गां प्रनृत्यन्तीं महिषोरःस्थलान्तरे ॥ ४७ ॥
 शूलेन महिषखाङ्गं भिन्दन्तीं घोरदर्शनाम् ।
 अट्टहासैरजस्रोत्यैर्भीषितां सुरसेविताम् ॥ ४८ ॥
 प्रलयानलसङ्काशां भ्रमन्नेत्रद्वयान्विताम् ।
 सन्दष्टाधरसन्नित्रां दंष्ट्राभीममुखाम्बुजाम् ॥ ४९ ॥
 खड्गखेटकयुक्ताभिः कन्यकाभिः समावृताम् ।
 अनेन विधिना शत्रुः प्रयाति यमसन्निधिम् ॥ ५० ॥
 दिनास्त्रमेवं कथितं शत्रुनिग्रहकारकम् ।
 कृत्यास्त्रदेशितान् कुर्यात् प्रयोगान् मन्त्रवित्तमः ॥ ५१ ॥
 आधारवद्धतान्देवीं कुण्डलीं सर्परूपिणीम् ।
 तां ब्रह्मरन्ध्रमार्गेण यातां व्योमस्थलं ततः ॥ ५२ ॥
 मुखेन शत्रुमादाय निवृत्तां स्वगृहं प्रति ।
 ज्वलत्कालानलोद्दीप्तां विचिन्त्य प्रजपेन्मनुम् ॥ ५३ ॥
 सप्तभिर्वासरैः शत्रुमृत्युं प्राप्नोति मोहितः ।
 अङ्गारवारे चित्यग्नौ सर्पपस्त्रे हलोडितम् ॥ ५४ ॥
 सिद्धार्थं कुडवं जप्तं जुहुयात् पक्षमावृतः ।
 कृत्यास्त्रज्वालयया दग्धो रिपुर्यमपुरं व्रजेत् ॥ ५५ ॥
 चतुर्दश्यामर्द्धरात्रे चितास्थान्यष्टसाधकः ।
 व्रणतैलविलिप्तानि चिताग्नौ जुहुयात्ततः ॥ ५६ ॥
 अनेन विधिना शत्रुमृत्युमेष्यति कातरः ।
 मेघास्थिनिर्मितां शत्रोर्व्रणतैलपरिप्लुताम् ॥ ५७ ॥
 प्रतिमां स्थापितप्राणां जुहुयान्निशि साधकः ।
 क्लित्वा क्लित्वाजरक्तेन सप्ताहान् म्रियते रिपुः ॥ ५८ ॥
 अश्वानवाहकाः सृष्ट्वा साक्षतानियुतं जपेत् ।
 विकिरेत्तास्तङ्गागादौ कृत्यास्त्रकथितं जलम् ॥ ५९ ॥
 वदीयं पीतमचिरान्निवृन्ति सकलान् जनान् ।

कृष्णाङ्गारचतुर्दश्यां प्रजप्तैः प्रेतभस्मभिः ॥ ५८ ॥
 महिषाज्येन लसितास्तन्मन्त्राक्षरसंख्यया ।
 निर्माय गुलिका एताः संम्यग्जप्तसमीरणाः ॥ ६० ॥
 चित्तिकाष्ठैधिते वङ्गैः जुहुयाद् दृढमानसः ।
 चतुर्दशीत्रयादर्वाक् शत्रुर्मृत्युवशो भवेत् ॥ ६१ ॥
 श्मशानभस्मसिद्धार्थान् पञ्चगव्ये विनिःक्षिपेत् ।
 माहिषे संस्मरेद्देवीं ज्वालाग्निसदृशप्रभाम् ॥ ६२ ॥
 भर्जयेत् प्रजपन्मन्त्रं विषकाद्यै धितानले ।
 दुर्गागारे प्रजुहुयादनेनायुतमन्त्रवित् ॥ ६३ ॥
 पुनरादाय तदुभस्य सेनायां वैरिणः क्षिपेत् ।
 सा सेना बहुधा भिन्ना ज्वररोगविमोहिता ॥ ६४ ॥
 आयुधानि परित्यज्य युद्धकाले पलायते ।
 मेहग्रामादिषु क्षिप्तं कुर्यादुच्चाटनं क्षणात् ॥ ६५ ॥
 सप्तवारेषु कुलिके दुर्गावेश्मसु शर्कराः ।
 सप्तमाहेन्द्रदिग्वर्ज्यं गृहीत्वा प्रजपेन्ननुम् ॥ ६६ ॥
 महिषीपञ्चगव्येषु भर्जयेत्ता यथा पुरा ।
 भूयो जपित्वा विक्किरेद्देहग्रामपुरेष्विमाः ॥ ६७ ॥
 स देशो नश्यति क्षिप्रं दग्धो मन्त्रभवाग्निना ।
 ब्रह्मदण्डीं कर्कटिकां कराक्राशनिकां त्रयम् ॥ ६८ ॥
 भीमवारस्य कुलिके गृहीत्वा प्रजपेन्ननुम् ।
 चतुर्दश्यां रिपोर्मेहे लिखयेत् प्रजपन्मनुम् ॥ ६९ ॥
 सार्द्धं पुत्रकलत्रादेरुत्सादो जायते रिपोः ।
 एकैकं वा लिखेन्नन्की मण्डलात् तत् फलं भवेत् ॥ ७० ॥
 षड्विन्दुषट्कं पुत्तल्यां लिखयेदोदनान्वितम् ।
 स्पृष्ट्वा तां प्रजपेदस्त्रं कृष्णाष्टम्यां निशार्द्धतः ॥ ७१ ॥
 शत्रुनामसमायुक्तां श्मशाने लिखयेदिमाम् ।

प्रणश्येत् सं रिपुः शीघ्रं सकुटुम्बः सबान्धवः ॥ ७१ ॥

कपालसकलान्मन्त्रो कृत्यास्त्राक्षरसंख्यकान् ।

सृष्ट्वा तान् प्रजपेदस्त्रं प्राणस्थापनपूर्वकम् ॥ ७२ ॥

कृष्णाङ्गारचतुर्विंश्यां श्मशाने विषवृक्षके ।

जुहुयादजरक्ताक्तान् कृत्यास्त्रज्वालया ततः ॥ ७४ ॥

रिपुर्यमपुरं गच्छेन्महाज्वरविमोहितः ।

अजरक्तेन संधूर्णे कलसं निःक्षिपेदहिम् ॥ ७५ ॥

कपालेन पिधायैनं छादयेद्रक्तवाससा ।

पूजयेद्रक्तपुष्पाद्यैः सृष्ट्वा तमयुतं जपेत् ॥ ७६ ॥

भौमंवारे निशामध्ये कारस्करसमेधिते ।

श्मशानवङ्गी जुहुयाद्गच्छेद् यमपुरं रिपुः ॥ ७७ ॥

साध्यनक्षत्रहृत्तेण कृत्वा कुम्भं प्रधूरयेत् ।

मार्हिवैः पञ्चगव्यैस्तं विडालं तत्र निक्षिपेत् ॥ ७८ ॥

जपपूजादिकं सर्वं यथापूर्वं समाचरेत् ।

कारस्करभवे वङ्गी कृत्यास्त्रेण समेधिते ॥ ७९ ॥

अयुतं व्रणतैलेन हुतान्ते तं घटं पुनः ।

आमस्तकं समुद्धृत्य जपन्मन्त्रमनन्यधीः ॥ ८० ॥

जुहुयाद्विधिनानेन त्रिदिनैस्त्रिंशते रिपुः ।

सुन्दरीमहिषीवत्समेकरात्रं ततः परम् ॥ ८१ ॥

पायस्त्रिमहिषीसर्पिः प्रस्थं मन्त्रेण मन्त्रितम् ।

कुशैराबद्धसर्वाङ्गं स्थापितप्राणमञ्जसा ॥ ८२ ॥

कारस्करैधिते वङ्गी व्रणतैलेन मन्त्रवित् ।

होमं कृत्वायुतं बत्सं जुहुयाद् यतमानसः ॥ ८३ ॥

एकेन दिवसेनारिर्गच्छेद् यमपुरं सुधीः ।

त्रिकोणकुण्डलिखिते वङ्गी मन्त्रेण दीपिते ॥ ८४ ॥

अर्चिते गन्धपुष्पाद्यैरयुतं जुहुयात् क्रमात् ।

राजिभङ्गातकतिलतैलेः सप्तदिनं ततः ॥ ८५ ॥
 असूतिसमयप्राप्तां महिषीं स्थापितामिमाम् ।
 पूजितां गन्धपुष्पाद्यैः स्पृशन् कूर्चेन तां जपेत् ॥ ८६ ॥
 मस्तकाद् योनिपर्यन्तं धिया वल्गमनुस्सरन् ।
 आकृष्य हस्ते पतितं जुहुयादेधितेऽनले ॥ ८७ ॥
 एवं कृते समुत्पन्नान् कल्यादीमान् हुताशनान् ।
 भक्षयेदचिराच्छुभम् । रिणापि रक्षितम् ॥ ८८ ॥
 पुनरग्नौ विश्लेषा कर्तारमपि काङ्क्षिणी ।
 एवंविधानि कर्माणि यः कुर्यान्मन्त्रवित्तमः ॥ ८९ ॥
 स जपेद्राक्षरार्चार्थं मन्त्रान् मृत्युञ्जयादिकान् ।
 अथो लवणमन्त्रस्य विधानमभिधीयते ॥ ९० ॥
 ऋगाद्या कथिता पूर्वं लवणान्धसि पूर्विका ।
 श्रावणादिद्वितीयान्यादहाद्या परिकीर्तिता ॥ ९१ ॥
 सदग्धाद्या चतुर्थी स्याद् याता पूर्वाथ पञ्चमी ।
 अङ्गिरा मुनिराख्यातश्चन्द्रोऽनुष्टुबुदाहृतम् ॥ ९२ ॥
 अग्निरादौ पुनर्दुर्गा भद्रकाली च देवताः ।
 चितिमन्त्राक्षरैः कुर्यात् षडङ्गानि समाहितः ॥ ९३ ॥
 पञ्चभिर्हृदयं प्रोक्तं त्रिभिर्वर्णैः शिरः स्मृतम् ।
 पञ्चवर्णैः शिखा प्रोक्ता कवचं करणाक्षरैः ॥ ९४ ॥
 पञ्चभिर्नेत्रमुद्रितं युगाननास्त्रमीरितम् ।
 तारं चित्तिद्वयं पञ्चाच्चाण्डालि तदनन्तरम् ॥ ९५ ॥
 महत्पादाद्यान्तां ब्रूयादमुकं मे ततः परम् ।
 वशमाप्तय ठहन् चितिमन्त्र उदाहृतः ।
 चतुर्विंशत्यक्षराका सर्वकामफलप्रदः ॥ ९६ ॥
 लवकुडुमसन्निभं त्रिनेत्रं रुचिराकल्पशतं भङ्गान्नि वृद्धिम् ।
 सुवशक्तिवराभयानि दोर्भिर्दधतं रक्तसरोरुहे निप्रसूम् ॥ ९७ ॥

कालाश्रुवाहयुतिमिन्दुवक्त्रां तारावलीशोभिषयीधराब्जाम् ।
 कपालपाशाङ्कुशशूलहस्तां नीलाम्बरां यामवतीं नमामि ॥८८॥
 कालाश्रुदाभामसिशङ्खशूलखड्गाब्जहस्तां तरुणेन्दुचूडाम् ।
 भीमां त्रिनेत्रां जितशत्रुवर्गां देवीं स्मरेत् शान्तिकभङ्गदक्षाम् ८९
 टङ्कं कपालं डमरुं त्रिशूलं संबिभ्रती चन्द्रकलाव्रतंसा ।
 पिङ्गोर्ध्वकेशी सितभीमदंष्ट्रा भूयाद् विभूत्यै मम भद्रकाली

॥ १०० ॥

ऋक्पञ्चकं जपेत् सम्यगयुतं तद्दशांशतः ।
 हविषा घृतसिक्तेन जुहुयादर्चितेऽनले ॥ १०१ ॥
 एवं कृतपुरश्चर्यः प्रयोगे कुशलो भवेत् ।
 अतो यामवती ध्येया वश्याकर्षणकर्मणोः ॥ १०२ ॥
 स्मरेद् दुर्गां भद्रकालीं मन्त्री मारणकर्मणि ।
 जालुप्रमाणे सलिले स्थित्वा निशि जपेन्मनुम् ॥ १०३ ॥
 अनेन बाह्यतः साध्यः किङ्करो जायते क्षणात् ।
 नाभिमालोदके स्थित्वा जपेन्मन्त्रमिमं सुधीः ॥ १०४ ॥
 अष्टोत्तरसहस्रं यस्तस्य साध्यो वशो भवेत् ।
 ऋक्पञ्चकं जपेन्मन्त्री कण्ठमात्राम्भसि स्थितः ॥ १०५ ॥
 सप्तभिर्दिवसैर्भूपान् वशयेद्विधिनामुना ।
 विलिख्य तालपत्रे तं साध्यनान्ना विदर्भितम् ॥ १०६ ॥
 निःस्त्रिभ्य क्षीरसंमिश्रे जले तत् काथयेन्निशि ।
 वश्यो भवति साध्योऽस्य नात्र कार्या विचारणा ॥ १०७ ॥
 तालपत्रे लिखित्वैतद् भद्रकालीगृहे खनेत् ।
 वश्याय सर्वजन्तूनां प्रयोगोऽयमुदाहृतः ॥ १०८ ॥
 ताम्रपात्रे समालिख्य मन्त्रं साध्यविदर्भितम् ।
 तापयेत् खादिरे वङ्गी मासात् वश्यो भवेन्नरः ॥ १०९ ॥
 त्रिकीर्णं कुण्डमापाद्य सम्यक्शास्त्रोक्तलक्षणम् ।

तस्मिन् ह्रीमं प्रकुर्वीत संस्कृते हव्यवाहने ॥ ११० ॥
 प्रक्षाल्य गव्यदुग्धेन संशोध्य लवणं सुधीः ।
 अनले तु प्रजुहुयात् सप्ताद्वादशयेज्जगत् ॥ १११ ॥
 दधिमध्वाज्यसंसिक्तैः सैन्धवैर्जुहुयात्तथा ।
 वश्येदखिलान् देवानचिरात् किमु पार्थिवान् ॥ ११२ ॥
 विशुद्धं लवणप्रस्थं विभक्तं पञ्चधा पृथक् ।
 एकैकया प्रजुहुयादृचा पञ्चाहमादरात् ॥ ११३ ॥
 यस्य नाम्ना स वश्यः स्यादनेन विधिनाचिरात् ।
 शुद्धं लवणमादाय जुहुयान्मधुरान्वितम् ॥ ११४ ॥
 ऊनपञ्चाशदाहुत्या वशं नयति वाञ्छितम् ।
 नित्यं शुद्धेन लोणेन हुत्वा शत्रून् वशं नयेत् ॥ ११५ ॥
 मधुरत्रयसंयुक्तैर्लवणैः साधुचूर्णितैः ।
 जुहुयाद्वश्येन्नारीर्नरान्नरपतीनपि ॥ ११६ ॥
 मन्त्रं कृष्णतृतीयादि प्रजपेद् यावदष्टमी ।
 तुलसीः पञ्च कुर्वीत साङ्गोपाङ्गाः समाः शुभाः ॥ ११७ ॥
 एका साध्यदुग्धेण स्यादन्या पीष्टमयी स्मृता ।
 लवणं पोतसम्भूतं चूर्णितं परिशोधितम् ॥ ११८ ॥
 कुडवं प्रोक्षयेत् क्षीरदध्याज्यमधुभिः क्रमात् ।
 गुडज्यमधुभिः सम्यक् मिश्रितेनाम्बुना ततः ॥ ११९ ॥
 कुर्वीत तुलसीं सौम्यां सर्वावयवशोभिताम् ।
 प्राणमन्त्रकृतं यन्त्रमासां हृदि विनिःक्षिपेत् ॥ १२० ॥
 आशु प्राणान् प्रतिष्ठाप्य पूजयेत् कुसुमादिभिः ।
 पश्चात् कृष्णाष्टमीरात्रौ याममात्रगते सति ॥ १२१ ॥
 विधाय मातृकान्यासं मन्त्रन्यासमनन्तरम् ।
 चिटिमन्त्रसमुद्भूतांश्चतुर्विंशतिसंख्यकान् ॥ १२२ ॥
 ताराद्यान् विन्यसेद्वर्णान् स्थानेष्वेषु समाहितः ।

मूर्ध्नि भाले दृशोः श्रुत्योर्नसास्यचिवुकेष्वथ ॥ १२३ ॥
 कण्ठे हृत्स्तनयुग्मेषु कुक्षौ नाभौ कटिद्वये ।
 मेट्ठे पायौ प्रविन्यस्य मिष्टं वर्षचतुष्टयम् ॥ १२४ ॥
 ऊरुद्वये जानुयुगे जङ्घायुग्मे पदद्वये ।
 एवं विन्यस्य सर्वाङ्गे रक्तमाख्यानलेपनः ॥ १२५ ॥
 रक्तवस्त्रधरः शुङ्गः पुत्तलीं दारुणा कृताम् ।
 अधोमुखीं खमेत् कुण्डे पिष्टजामासनादधः ॥ १२६ ॥
 मृगमयीं प्रतिसां पाददेशे न्यस्येत्तथात्मनः ।
 मधूच्छिष्टमयीं व्योम्नि कुण्डस्योर्ध्वं प्रलम्बयेत् ॥ १२७ ॥
 लवणेन कृतां पश्चात् पुत्तलीं संस्पृशन् जपेत् ।
 ऋक्पञ्चकं यथान्यायमष्टोत्तरसहस्रकम् ॥ १२८ ॥
 ततस्तु चिटिमन्त्रान् वै पुनस्तस्यास्तनौ न्यसेत् ।
 लिङ्गदेशे पुनर्नाभौ जठरे हृदयाम्बुजे ॥ १२९ ॥
 स्तनद्वये कन्धरायां चिवुके वदने पुनः ।
 घ्राणयोः कर्णयोरक्ष्णोर्ललाटे मूर्धनि क्रमात् ॥ १३० ॥
 अग्निमादाय सन्दीप्य साध्यनक्षत्रदारुभिः ।
 अस्त्रिन्नभ्यर्च्य मन्त्रोक्तां देवतां रौप्यपात्रके ॥ १३१ ॥
 कुसीतपुष्पराजीभिर्दस्त्रार्च्यं प्रणमेत् सुधीः ।
 मन्त्रैरेतैः प्रयोगादावन्ते संयतमानसः ॥ १३२ ॥
 उद्यमानममित्रघ्नो निशायां हव्यवाहने ।
 हविषा जप्तमन्त्रेण तप्तो भव तया सह ॥ १३३ ॥
 जातवेदो महादेव तप्तजाम्बूनद प्रभ ! ।
 स्वाहापते विश्वभक्ष लवणं दह शत्रुहन् ! ॥ १३४ ॥
 ॐ ईशे शर्वार सर्वाणि अस्तं मुक्तं त्वया गजत् ।
 महादेवि ! नमस्तुभ्यं वरदे ! कामदा भव ॥ १३५ ॥
 तमोमयि महादेवि महादेवस्य सुव्रते ! ।

त्रियामे ! बुरुषं हत्वा वशमानय दह्य मे ॥ १३६ ॥
 ॐ दुर्गे दुर्गतिरहिते दुर्गमबोधनाकुले ! ।
 चक्रशङ्खधरे देवि दुष्टशत्रुभयङ्करि ! ॥ १३७ ॥
 नमस्ते दह शत्रून्मे वशमानय चण्डिके ! ।
 शाकम्भरि महादेवि ! शरणं मे भवानघे ! ॥ १३८ ॥
 ओं भद्रकालि भयाभीष्टे भद्रसिद्धिप्रदायिनि ! ।
 सपत्नान्मे हन हन दह शोषय तापय ॥ १३९ ॥
 शूलासिशक्तिवज्राद्यैरुत्कृत्वोत्कृत्य मारय ।
 महादेवि महाकालि रक्षास्मानक्षतात्मिके ! ॥ १४० ॥
 साध्वं संस्मृत्य निर्भयं पुत्तलीं सप्तधा ततः ।
 ऋक्पञ्चकं समुच्चार्य जुहुयादेधितेऽनले ॥ १४१ ॥
 प्रथमो दक्षिणः पादस्तत्कैरस्तदनन्तरम् ।
 शिरस्तृतीयमाख्यातं वामहस्तमतः परम् ॥ १४२ ॥
 मध्यादूर्ध्वं पञ्चमः स्यादधो यः षष्ठ ईरितः ।
 सप्तमो वामपादः स्यादेवं भागक्रमः स्मृतः ॥ १४३ ॥
 सप्तसप्तविभागो वा प्रोक्तेष्वेषु यथाविधि ।
 कृत्वैवमर्चयित्वाग्निं प्रणमेद्दण्डवत्ततः ॥ १४४ ॥
 यजमानो धनैर्धान्यैः प्रीणयेद् गुरुमात्मनः ।
 अनेन विधिना मन्त्री वश्ययेदसुरान् सुरान् ॥ १४५ ॥
 किं पुनर्मनुजान् भूपानमात्यान् प्रयोषितः ।
 मारणे पूर्वसंप्रोक्तं पुत्तलीनां चतुष्टयम् ॥ १४६ ॥
 निवेशयेद् यथापूर्वं साधकैन्द्रो विधानवित् ।
 अपरान् वक्ष्यमाणेन विधानेन प्रकल्पयेत् ॥ १४७ ॥
 वाराहपारावतवित्तिलत्रूपषणरामठैः ।
 व्रणकृन्निम्बनिर्घ्यासं साध्यवामाङ्घ्रिरेणुभिः ॥ १४८ ॥
 महिषमूत्रसम्पिष्टैः पूर्वोक्तलवणान्वितैः ।

विधाय पुत्तलीं सम्यक् प्राणस्थापनमाचरेत् । १४८ ॥
 जपपूजादिकं सर्वं कुर्यात् प्रागुक्तवर्त्मना ।
 ततः पूर्वीदिते कुण्डे रात्रौ प्रज्वलितेऽनले ॥ १५० ॥
 दुर्गां वा भद्रकालीं वा समाराध्य यथाविधि ।
 धारयन्निशितं शस्त्रं सव्यहस्तेन साधकः ॥ १५१ ॥
 वामपादं समारभ्य दक्षिणाङ्घ्रावसानकम् ।
 कृत्वा कृत्वा प्रजुहुयान्निराहारो जितेन्द्रियः ॥ १५२ ॥
 कृष्णाष्टमीं समारभ्य यावत् कृष्णचतुर्दशी ।
 अनेनैव विधानेन होमं कुर्याद्विचक्षणः ॥ १५३ ॥
 त्रिसप्ताहप्रयोगेण मारयेद्रिपुमात्मनः ।
 कारस्करोऽथ धात्री स्यादुडुम्बरतरुः पुनः ॥ १५४ ॥
 जम्बूखादिरक्षणाख्यवंशपिप्पलसंज्ञकाः ।
 नागरौहिणनामानौ पलाशप्लक्षसंज्ञकौ ॥ १५५ ॥
 जम्बूश्च विल्वार्जुनाख्यविकङ्कतमहीरुहाः ।
 वकुलः सरलः सर्जो मञ्जुलः पनसार्ककौ ॥ १५६ ॥
 शमीकदम्बनिम्बाम्रमधुका ऋक्षशखिनः ।
 आत्मरक्षादिकं सर्वं कुर्यान्मन्त्री यथा पुरा ॥ १५७ ॥
 अमुना मनुना सम्यगभीष्टफलसाधनम् ।
 सदृशो नास्ति मन्त्रोऽन्यः सत्यमेतन्न चान्यथा ॥ १५८ ॥
 इति सारदातिलके द्वाविंशः पटलः ।

त्रयोविंशः पटलः ।

अथ त्रैयम्बकं मन्त्रमभिधास्याम्यनुष्टुभम् ।
 जम्भयन्तो नरं कालः स्वयं वीक्षितुमक्षमः ॥ १ ॥
 वशिष्ठोऽस्य मुनिः प्रोक्तश्छन्दोऽनुष्टुबुदाहृतम् ।

देवतास्य समुद्दिष्टा त्र्यम्बकः पार्वतीपतिः ॥ २ ॥
 विभक्तैर्मन्त्रवर्णैः स्थात् षडङ्गानां प्रकल्पना ।
 हृदयं त्रिभिराख्यातं चतुर्भिः शिर ईरितम् ॥ ३ ॥
 शिखाष्टभिः समुद्दिष्टा नवतिः कवचं मतम् ।
 पञ्चभिर्नेत्रमाख्यातमन्त्रं त्रिभिरुदाहृतम् ॥ ४ ॥
 पूर्वपश्चिमयाम्येषु उत्तरे तदनन्तरम् ।
 उरौ गले तथान्येषु नाभिहृत्पृष्ठकुक्षिषु ॥ ५ ॥
 लिङ्गपायूरुमूलान्तर्जानुयुग्मेषु तत्परम् ।
 तद्भुजयुग्मे स्तनयोः पार्श्वयोः पादयोः पुनः ॥ ६ ॥
 पाख्योर्नासिकयोः शीर्षे मन्त्रवर्णान् न्यसेत् क्रमात् ।
 पदान्येकादश न्यसेच्छिद्रे भ्रूयुगलेषु च ॥ ७ ॥
 वक्त्रे गण्डयुगे भूयो हृदये जठरे पुनः ।
 ऊरौ नाभौ पदे चैव न्यासमेवं समाचरेत् ॥ ८ ॥
 हस्ताभ्यां कलसद्वयामृतरसैराप्लावयन्तं शिरो
 द्वाभ्यां तौ दधत्तं शृगाक्षबलये द्वाभ्यां वहन्तं परम्
 अङ्गन्यस्तकरद्वयामृतघटं कैलाशकान्तं शिवं
 स्वच्छाभोजगतं नवेन्दुमुकुटं देवं त्रिनेत्रं भजे ॥ ९ ॥
 जपेन्मन्त्रं लक्षमेवं देवं ध्यायन् जितेन्द्रियः ।
 जुहुयाद्दशभिर्द्रव्यैरयुतं घृतसंस्तुतम् ॥ १० ॥
 विल्वं पलाशं खदिरं बटञ्च तिलसर्षपी ।
 दौग्धं दुग्धं दधि पुनर्दूर्वान्तानि विदुर्बुधाः ॥ ११ ॥
 पञ्चाक्षरोदिते पीठे पूजयेद्बृषभध्वजम् ।
 मूर्तिं मूलेन संकल्प्य वक्ष्यमाणेन वर्त्मना ॥ १२ ॥
 पूर्वमङ्गानि संपूज्य पश्चाद्भूर्त्तीः प्रपूजयेत् ।
 अर्कैन्दुवसुधातोयवल्लीरधियदात्मानः ॥ १३ ॥
 रसा राका प्रभा ज्योत्स्ना पूर्णोषा प्रसन्ना स्वधा ।

अष्टाविमाः क्रमात् पूज्यास्तृतीयावरणे ततः ॥ १४ ॥
 विश्वा विद्या सिता प्रह्वः सारा सन्ध्या शिवा निशा ।
 चतुर्थावाणे पूज्याः शक्तयोऽष्टौ क्रमादिमाः ॥ १५ ॥
 आर्या प्रज्ञा प्रभा मेधा शान्तिः कान्तिर्धृतिर्मतिः ।
 पञ्चमावरणे पूज्याः क्रमादेतास्ततः परम् ॥ १६ ॥
 परमा पावनौ पद्मा शान्ता मोघा जयामला ।
 षष्ठावरणगाः पूज्या लोकपालास्ततः परम् ॥ १७ ॥
 एवं कृते प्रयोगार्हो जायतेऽयं महामनुः ।
 अयुतं जुहुयाद्विल्वसमिद्भिर्ब्रह्मतेजसे ॥ १८ ॥
 खादिरैरयुतं हुत्वा कान्तिं पुष्टिमवाप्नुयात् ।
 वटवृक्षस्य समिधो जुहुयादयुतावधि ॥ १९ ॥
 धनधान्यसमृद्धिः स्यादचिरेणैव साधकः ।
 तिलैस्तत्संख्यया हुत्वा सर्वपापैः प्रमुच्यते ॥ २० ॥
 सिद्धार्थैरयुतं हुत्वा शत्रून् विजयते नृपः ।
 अनेनैव विधानेन नश्येन्मृत्युरकालतः ॥ २१ ॥
 पायसेन कृतो होमो रक्षाश्रीकीर्त्तिदायकः ।
 पशुदुग्धेन सिद्धान्नं हुत्वा कृत्यां धिनाशयेत् ॥ २२ ॥
 अयमेव मतो होमः शान्तिश्रीसम्पदावहः ।
 दधिहोमेन संवादं कुर्याद्विवेक्षिणोर्मिथः ॥ २३ ॥
 प्रत्यहं जुहुयान्मन्त्री दूर्वा अष्टोत्तरं शतम् ।
 आमयान् निखिलान् कृत्वा दीर्घमायुरवाप्नुयात् ॥ २४ ॥
 जुहुयात् जन्मदिवसे पायसान्नैर्घृतान्वितैः ।
 इच्छन्ननिन्दितां लक्ष्मीमारोग्यमतुलं यशः ॥ २५ ॥
 गव्यदुग्धघृताक्ताभिर्दूर्वाभिर्जुहुयाद् वशी ।
 सविंशतिशतं शस्यक् स्वजन्मदिवसे सुधीः ॥ २६ ॥
 आमयैः सकलैर्मुक्तो जीवेद्दर्पशतं सुधीः ।

काश्मरीसमिधस्त्रिः पयोऽनु त्रिशतं पृथक् ॥ २७ ॥

जुहुयाद्वाह्मणानन्ते भोजयेन्मधुरान्वितम् ।

प्रीणयेद्वनधान्याद्यैरात्मनौ गुरुमादरात् ॥ २८ ॥

अनामयमवाप्नोति दीर्घमायुः श्रिया सह ।

सष्टतेन पयोऽन्नेन हुत्वा पर्वणि पर्वणि ॥ २९ ॥

राज्यश्रियमवाप्नोति षण्मासान्नात्र संशयः ।

लाजैर्विशुद्धैर्जुहुयात् कन्यास्यै सारवाप्तये ॥ ३० ॥

क्षीरद्रुमसमिद्धोमाद्वाह्मणादीन् वशं नयेत् ।

स्नात्वा सहस्रं प्रजपेदादित्याभिमुखो मनुम् ॥ ३१ ॥

आधिव्याधिविनिर्मुक्तो दीर्घमायुरवाप्नुयात् ।

अनेन मनुना सर्वं साधयेदिष्टमात्मनः ॥ ३२ ॥

यैः साधयन्ति सततं प्राप्नोति निजवाञ्छितम् ।

पूर्वोक्त एव मुन्याद्याः पर तेजोऽस्य देवता ॥ ३३ ॥

हृदये दशभिः प्रोक्तं रुद्रार्णैः शिर ईरितम् ।

द्वाविंशत्या शिखा प्रोक्ता तावद्भिः कवचं मतम् ॥ ३४ ॥

स्यात् पञ्चदशभिर्नैत्रमस्त्रं सप्तदशाक्षरैः ।

वर्णन्यासादिकं सर्वं कुर्यात् पूर्वोक्तवर्त्मना ॥ ३५ ॥

सत्यमानविवर्जितं श्रुतिगिरामाद्यं जगत्कारणं

व्याप्तं स्थावरजङ्गमं मुनिवरैर्ध्यातं निरुद्धेन्द्रियैः ।

अर्काग्नीन्दुमयं शताक्षरवपुस्तारात्मकं सन्ततं

नित्यानन्दगुणालयं परतरं वन्दामहे तन्महः ॥ ३६ ॥

लक्ष्मानं जपेदेनमयुतं पायसान्वसा ।

जुहुयाद् घृतसिक्तेन मन्त्रवित् विजितेन्द्रियः ॥ ३७ ॥

शैवे पीठे यजेत् सम्यक् ब्रह्ममानविधानतः ।

आद्यामावृतिमभ्यर्चेत् षडङ्गैर्देशिकोत्तमः ॥ ३८ ॥

गायत्रीशक्तिभिस्त्रिः पूजयेदावृतीः क्रमात् ।

आह्वतिः पञ्चमो प्रोक्ता त्रिष्टुबुद्धतशक्तिभिः ॥ ३९ ॥
 अनुष्टुप्रशक्तिभिः प्रोक्तमावृतीनां चतुष्टयम् ।
 इन्द्राद्यैर्दशमो प्रोक्ता वच्चाद्यैस्तत्परा मता ॥ ४० ॥
 एवं सिद्धे मनौ मन्त्री भवेद्भास्करसन्निभः ।
 सुधालतोद्भवैः खण्डैर्जुहुयात् क्षीरसंयुतैः ॥ ४१ ॥
 दीर्घमायुरवाप्नोति निराधिव्याधिवर्जितः ।
 दूर्वाभिर्घृतसिक्ताभिस्तदेव फलमाप्नुयात् ॥ ४२ ॥
 मधुरत्रयसंसिक्तैर्जुहुयादरुणाम्बुजैः ।
 महालक्ष्मीमवाप्नोति षड्भिर्मासैर्विधानवित् ॥ ४३ ॥
 रक्तोत्पलैस्त्रिमध्वक्तैर्जुहुयात् सर्वसम्पदे ।
 श्रीप्रसूनैः प्रजुहुयात् रमाया वसतिर्भवेत् ॥ ४४ ॥
 सहस्रं जुहुयान्नित्यं मासमेकं तिलैः शुभैः ।
 भानुसंख्यान् द्विजान् नित्यं भोजयेत् मधुरान्वितैः ॥ ४५ ॥
 सर्वपापविनिर्मुक्तः सर्वरोगविवर्जितः ।
 कृत्याद्रोहयहद्रोहान् जित्वा दीर्घं स जीवति ॥ ४६ ॥
 प्रातःस्नानरतो मन्त्रो जपेन्नित्यं शतं शतम् ।
 भानुमालोकयन्नित्यं स जीवेच्छरदां शतम् ॥ ४७ ॥
 तारव्याहृतिसंरुद्धं जपेन्मन्त्रं शताक्षरम् ।
 नित्यमष्टोत्तरशतं निःश्रेयसफलाप्तये ॥ ४८ ॥
 गायत्र्याद्यं जपेन्मन्त्रं सर्वपापविमुक्तये ।
 सर्वशत्रुविनाशाय त्रिष्टुबाद्यमिमं जपेत् ॥ ५० ॥
 अनुष्टुबाद्यं प्रजपेदायुरारोग्यसिद्धये ।
 शताक्षरो मनुः प्रोक्तः समस्तपुरुषार्थदः ॥ ५१ ॥
 ऋचो विधानं वारुण्या यथावदभिधीयते ।
 ऋग्वेदे सा समुद्दिष्टा ध्रुवा स्वाद्या मनीषिभिः ॥ ५२ ॥
 वशिष्ठो मुनिराख्यातश्छन्दस्त्रिष्टुबुदाहृतम् ।

वरुणो देवता प्रोक्तस्त्वर्णैरङ्गकल्पना ॥ ५३ ॥

अष्टाभिर्हृदयं प्रोक्तं सप्तभिः शिर ईरितम् ।

शिखा षड्वर्णैराख्याता वस्त्रर्णैः कवचं स्मृतम् ॥ ५४ ॥

साग्रैषु सन्धिषु पदे गुह्ये मेढ्रे च नाभिषु ।

कुक्षौ पृष्ठे हृदि कुक्षे गले बाह्व्यसन्धिषु ॥ ५५ ॥

वक्त्रे कपोलनासाच्चिवर्णभ्रूमध्यमस्तके ।

शिरःसर्वाङ्गयोर्न्यस्ये न्मन्त्रवर्णान् यथाविधि ॥ ५६ ॥

चन्द्रप्रभं पङ्कजसन्निषस्त्रं पाशाङ्गुलीभौतिवरं दधानम् ।

मुक्ताविभूषाञ्चितसर्वगात्रं ध्यायेत् प्रसन्नं वरुणं विभूष्यै ॥ ५७ ॥

लक्ष्मणं जपेन्मन्त्रं पायसेन दशांशतः ।

सर्पिःसिक्तेन जुहुयान्मन्त्रो मन्त्रस्य सिद्धये ॥ ५८ ॥

धर्मादिकल्पिते पीठे वरुणं सम्यगर्चयेत् ।

कृत्वाङ्गपूजनं शेषे वासुकिं तत्तत्कं पुनः ॥ ५९ ॥

कर्कोटकं ततः पद्मं महापद्ममनन्तरम् ।

शङ्खपालाख्यकुलिकौ सम्यक् पत्रेषु पूजयेत् ॥ ६० ॥

इन्द्राद्यानायुधांश्चैव चार्चयेत् तदनन्तरम् ।

ऋणमुक्त्यै जपेन्मन्त्रं प्रत्यहं साष्टकं शतम् ॥ ६१ ॥

जपेनानेन लभते महतीं मरुतां श्रियम् ।

सितेक्षुशकलैर्मन्त्रो जुहुयाद् घृतसंस्तुतैः ॥ ६२ ॥

चतुर्दिनं दशशतमृणमुक्त्यै महाश्रिये ।

समिद्धिर्वेतसोत्याभिः क्षीराक्ताभिर्दिनत्रयम् ॥ ६३ ॥

जुहुयादिष्टसोसङ्घैः मन्त्रविद्वज्जितोन्द्रियः ।

अनेन विधिना मन्त्रो सूर्ये शतभिषां गते ॥ ६४ ॥

चतुःशतं घृतयुतं पायसं जुहुयाद् वशी ।

ऋणनाशाय सम्यक्त्यै वक्ष्यारोग्याभिहृदये ॥ ६५ ॥

भृगुवारं कृतो ह्योमः पायसेन ससर्पिषा ।

महतीं सम्पदं कुर्यात् नाशयेत् सकलापदः ॥ ६६ ॥
 शालिभिर्वृतसंसिक्तैः साधको यतमानसः ।
 त्र्यहं चतुःशतं हुत्वा स्तभयेत् परसैनिकम् ॥ ६७ ॥
 सायं प्रत्यङ्मुखो वज्रिमाराध्य प्रजपेन्ननुम् ।
 चतुःशतं विमुच्येत मन्त्रौ सर्वैरुपद्रवैः ॥ ६८ ॥
 मन्त्रौ प्रत्यङ्मुखो भूत्वा तर्पयेत् विमलैर्जलैः ।
 सर्वोपद्रवनाशाय समस्ताभ्युदयाप्तये ॥ ६९ ॥
 बहुना किमिहोक्तेन मन्त्रेणानेन साधकः ।
 साधयेत् सकलान् कामान् जपहोमादित्परः ॥ ७० ॥
 प्राणप्रतिष्ठामन्त्रस्य विधानमभिधीयते ।
 येन प्राणैरिता मन्त्राः प्राणवन्तो भवन्ति ते ॥ ७१ ॥
 पाशाङ्गशुष्पुटाशक्तिर्वाणीविन्दुविभूषितः ।
 साद्याः सप्तसकारान्ता व्योमसार्धेन्दुसंयुतम् ॥ ७२ ॥
 तदन्ते हंसमन्त्रः स्यात्ततोऽमुष्य पदं भवेत् ।
 प्राणा इति वदेत् पञ्चादिह प्राणास्ततः परम् ॥ ७३ ॥
 अमुष्य जीव इहान्ते स्थितामुष्य पदं भवेत् ।
 सर्वेन्द्रियाण्यमुष्यान्ते वाङ्मनश्चक्षुरन्ततः ।
 श्रोत्रघ्राणपादप्राणा इहागत्य सुखं चिरम् ॥ ७४ ॥
 तिष्ठन्त्वग्निबध्नूरन्ते प्राणमन्त्रोऽयमौरितः ।
 प्रत्यमुष्यपदपूर्वं पाशादीनि प्रयोजयेत् ॥ ७५ ॥
 प्रयोगेषु समाख्यातः प्राणमन्त्रो मनोविभिः ।
 ब्रह्मविष्णुशिवाः प्रोक्ता मुनयस्तन्त्रवेदिभिः ॥ ७६ ॥
 छक्तृमृग् च यजुःसामश्चन्द्रश्चन्द्रोविशारदैः ।
 चैतन्यरूपाः प्राणाद्या देवता शक्तिरीरिता ॥ ७७ ॥
 कवर्गेण वियत् पूर्वभूतैर्हृदयमौरितम् ।
 शिरश्च बद्धशब्दाद्यैरौरितं तदनन्तरम् ॥ ७८ ॥

ज्ञानेन्द्रियैस्तु बद्ध्यैः स्तच्छिखा परिकीर्त्तिता ।
 कर्मेन्द्रियैस्तु बद्ध्यैः कवचं परिकीर्त्तितम् ॥ ७९ ॥
 वचनाद्यैश्च बद्ध्यैर्विलोचनमुदौरितम् ।
 वृद्धार्थैर्यादिसंयुक्तरस्त्रमस्य समीरितम् ॥ ८० ॥
 अथानन्ताः समाख्याता अङ्गमन्त्राः सजातिभिः ।
 नाभेश्वरणपर्यन्तं पाशवीजं प्रावन्यसेत् ॥ ८१ ॥
 हृदयान्नाभिपर्यन्तं शक्तिवीजं ततः परम् ।
 मूर्धादि हृदयं यावदङ्कुशं विन्यसेत्ततः ॥ ८२ ॥
 हृदये धातुषु न्यस्येद् वादीन् सप्त यथाक्रमम् ।
 प्राणे जीवे ततो न्यस्येद्वंसवर्णद्वयं पृथक् ॥ ८३ ॥
 कुर्याद् व्यापकमन्त्रेण समस्तेन विधानवित् ।
 ततो विचिन्तयेद्देवीं जीवभूतां जगन्मयीम् ॥ ८४ ॥
 आदित्यवदरुणपद्मसंस्थां पाशाङ्कुशाविलुशरासनांश्च ।
 शूलं कपालं दधतीं कराग्रै रक्तां त्रिनेत्रां प्रणमामि देवीम् ॥ ८५ ॥
 एवं ध्यात्वा जमदार्त्रीं लक्ष्मिणं जपेन्मनुम् ।
 जुहुयात्तद्दृशंशेन चरुभिर्घृतसंयुतैः ॥ ८६ ॥
 षट्कोणाब्धे शक्तिपीठे विधिनानेन पूजयेत् ।
 अचयेत् षट्सु कोणेषु ब्रह्माणं विष्णुमौखरम् ॥ ८७ ॥
 वाणीं लक्ष्मीं उमां पश्चात् षडङ्गानि प्रपूजयेत् ।
 दलेषु मातरः पूज्यास्तद्वाह्ये लोकपालकाः ॥ ८८ ॥
 एवं संपूजयेद्देवीं सुगन्धिकुसुमादिभिः ।
 इति संसाधितो मन्त्रः षट् कर्मफलदो भवेत् ॥ ८९ ॥
 स्थापयेद् मनुनानेन प्राणान् सर्वत्र देशिकः ।
 बीजान्तेऽमुष्यशब्दानामादौ दूतीः प्रयोजयेत् ॥ ९० ॥
 मृता वैवस्वता भूयो जीवन्वा प्राणन्वा ततः ।
 अक्षया प्रथमा पश्चात् प्रथमादि स्फुल्बिङ्गिनी ॥ ९१ ॥

ज्ञेयप्रतिहरीत्यं ताः प्राणदृत्यो नव स्मृताः ।
 पाशेन बद्धचेष्टस्य शक्त्या स्वीकृतचेतसः ॥ ८२ ॥
 अङ्गुशेन कृतस्थायः साध्यस्यासून् समाहरेत् ।
 द्वादशाङ्गुलमानेन कृत्वा साध्यस्य पुत्तलीम् ॥ ८३ ॥
 तस्याः प्राणात्मकं मन्त्रं सकीटं हृदये न्यसेत् ।
 निशीथसमये साध्ये सुप्ते तस्य हृदस्त्रुजे ॥ ८४ ॥
 दानवासुरवह्नीन्द्रवरुणानामतः परम् ।
 ईशराक्षसशीतांशुयमानां कर्णिकान्तरे ॥ ८५ ॥
 यादीन् हंससमायुक्तान् भृङ्गाकारान् ननु स्मरेत् ।
 शिरोविन्दुसमुद्भूततन्तुसम्बन्धविग्रहान् ॥ ८६ ॥
 एवमात्महृदभोजे भृङ्गरूपान् धिया स्मरेत् ।
 आत्महृत्पद्मगा भृङ्गीः प्रस्थाप्य स्वस्ववर्त्मना ॥ ८७ ॥
 एकैकात् साध्यहृत्पद्मात् भृङ्गमेकैकमानयेत् ।
 पुत्तल्यां स्थापयेन्मन्त्री स्वचित्ते वा विधानवित् ॥ ८८ ॥
 तन्तुच्छटं प्रकुर्वीत वज्रिवीजेन सर्वतः ।
 आकृष्टान् साध्यहृद्भृङ्गान् तद्वा संस्तम्भयेत्ततः ॥ ८९ ॥
 एवमेकादशावृत्तीः कुर्यात् सर्वेषु कर्मसु ।
 वश्याकर्षणयोर्यादीन् वरुणान् संस्मरेत् सुधीः ॥ ९० ॥
 मोहविद्वेषयोर्धीमान् कृष्णान्मारणकर्मणि ।
 पीतान् संस्तम्भने ध्यायेत् प्राणाकर्षणकर्मणि ॥ ९१ ॥
 आकृष्टान् साध्यहृत्प्राणान् स्थापयेदात्मनो हृदि ।
 क्रूरकर्मसु पुत्तल्यां तेषां स्थापनमौरितम् ॥ ९२ ॥
 प्राणान् साध्यस्य मण्डूकानात्मनस्तु भुजङ्गमान् ।
 संस्मरेत्तत्र निपुणः सदा क्रूरेषु कर्मसु ॥ ९३ ॥

वायुग्निशक्रवरुणेश्वरराक्षसेन्दु-

प्रेतेन पत्रलिखिते रथयादिवर्णैः ।

विन्दन्तकैचगतहंससमेतसाध्यं

प्राणात्मयन्त्रमथ वर्णकृतं धरास्थम् ॥ १०४ ॥

इत्थं प्रयोगकुशलो मनुनानेन मन्त्रवित् ।

वश्येत् सकलान् देवान् किं पुनः पार्थिवान् जनान् ॥ १०५ ॥

आवाहन्यादिका मुद्रा प्रवक्ष्यामि यथाक्रमम् ।

याभिर्विरचिताभिश्च मोदन्ते सर्वदेवताः ॥ १०६ ॥

सम्यक् संपूरितः पुष्पैः कराभ्यां कल्पितोऽञ्जलिः ।

आवाहनो समाख्याता मुद्रा देशिकसत्तमैः ॥ १०७ ॥

अधोमुखी कृता सैव प्रोक्ता स्थापनकर्मणि ।

अञ्जितमुष्टियुगला प्रोन्नताङ्गुष्ठयुग्मका ॥ १०८ ॥

मन्त्रिधाने समुद्दिष्टा मुद्रेयं तन्त्रवेदिभिः ।

अङ्गुष्ठगर्भिणी सैव सन्निरोधे समीरिता ॥ १०९ ॥

उत्तानमुष्टियुगला संमुखीकरणी मता ।

देवताङ्गे षडङ्गानां न्यासः स्यात् सकलीकृतिः ॥ ११० ॥

सव्यहस्तकृता मुष्टिर्दीर्घाधोमुखतर्जनी ।

अवगुण्ठनमुद्रेयमभितो भ्रामिता सती ॥ १११ ॥

अन्योन्याभिमुखाञ्जितकनिष्ठानामिका पुनः ।

तथा तु तर्जनी मध्या धेनुमुद्रेयमीरिता ॥ ११२ ॥

अमृतीकरणं कुर्यात्तया देशिकसत्तमः ।

अन्योन्यग्रथिताङ्गुष्ठप्रसारितकराङ्गुली ॥ ११३ ॥

महामुद्रेयमुदिता परमीकरणे बुधैः ।

प्रयोजयेदिमा मुद्रा देवतायागकर्मणि ॥ ११४ ॥

आदिक्षान्तार्णयोगित्वादक्षमालेति कीर्तिता ।

तद्वर्णसंख्यैर्मणिभिर्जपमालां प्रकल्पयेत् ॥ ११५ ॥

रुद्राक्षमालया भद्रे जपेन सुमनोरथान् ।

पद्माक्षैर्विहिता माला शत्रूणां नाशिनी मता ॥ ११६ ॥

कुशग्रन्थिमयी माला सर्वपापविनाशिनी ।
 पुत्रजीवफलैः क्लृप्ता कुरुते पुत्रसम्यदम् ॥ ११७ ॥
 निर्मिता रौप्यमणिभिर्जपमालेष्ठितप्रदा ।
 हिरण्यैर्विरचिता माला कामान् प्रयच्छति ॥ ११८ ॥
 प्रवालैर्विहिता माला प्रयच्छेत् पुष्कलं धनम् ।
 सौभाग्यं स्फाटिकी माला मौक्तिकैर्विहिता श्रियम् ॥ ११९ ॥
 निर्मिता शङ्खमणिभिः कुरुते कीर्त्तिमच्चयाम् ।
 सर्वैरतैर्विरचिता माला स्यान्मुक्तये नृणाम् ॥ १२० ॥
 अथाभिधास्ये तन्त्रेऽस्मिन् सम्यक् षट्कर्मलक्षणम् ।
 सर्वतन्त्रानुसारेण प्रयोगे फलसिद्धिदम् ॥ १२१ ॥
 शान्तिवश्यस्तस्मिन्नानि विद्वेषोच्चाटने ततः ।
 मारणान्तानि शंसन्ति षट्कर्मणि मनीषिणः ॥ १२२ ॥
 रोगकलत्राग्रहादीनां निरासः शान्तिरौरिता ।
 वश्यं जनानां सर्वेषां विधेयत्वमुदीरितम् ॥ १२३ ॥
 प्रवृत्तिरोधः सर्वेषां स्तम्भनं समुदाहृतम् ।
 स्निग्धानां द्वेषजननं मिथो विद्वेषणं मतम् ॥ १२४ ॥
 उच्चाटनं स्वदेशादेर्गमनं परिकीर्त्तितम् ।
 प्राणिनां प्राणहरणं मारणं समुदाहृतम् ॥ १२५ ॥
 स्वदेवतादिक्कालादीन् ज्ञात्वा कर्माणि साधयेत् ।
 रतिर्वाणी रमा ज्येष्ठा दुर्गा काली यथाक्रमात् ॥ १२६ ॥
 षट्कर्मदेवताः प्रोक्ताः कर्मादौ ताः प्रपूजयेत् ।
 ईशचन्द्रेन्द्रनिर्ऋतिवायुग्नीनां दिशो मताः ॥ १२७ ॥
 सूर्योदयं समारभ्य घटिका दशकं क्रमात् ।
 ऋतवः स्युर्वसन्ताद्या अहोरात्रं दिने दिने ॥ १२८ ॥
 वसन्तग्रीष्मवर्षाव्यशरद्धेमन्तशैशिराः ।
 हेमन्तः शान्तिके प्रोक्ता वसन्तो वश्यकर्मणि ॥ १२९ ॥

शिशिरः स्तम्भने प्रोक्तो विद्मेषे श्रीमद् ईरितः ।
 प्राहुर्दुष्काटने ज्ञेयो शरन्मारणकर्मणि ॥ १३० ॥
 पद्माख्यं स्वस्तिकं भूयो विकटं कुक्कुटं पुनः ।
 बज्रं भद्रकमित्याहुरासनानि मनौषिणः ॥ १३१ ॥
 षण्मुद्राः क्रमतो ज्ञेयाः पद्मपाशगदाह्वयाः ।
 मुषलाग्निखड्गाख्याः शान्तिकादिषु कर्मसु ॥ १३२ ॥
 जलं शान्तिविधौ शस्तं वश्ये वङ्गिरुदाहृतः ।
 स्तम्भने पृथिवी शस्ता विद्मेषे व्योम कीर्तितम् ॥ १३३ ॥
 उच्चाटने स्मृतो वायुर्भूयोऽग्निर्मारणे मतः ।
 लतझूतोदये सम्यक् तत्तन्मण्डलसंयुतम् ॥ १३४ ॥
 तत्तत् कर्म विधातव्यं मन्त्रिणा निश्चितात्मना ।
 शीतांशुसलिलस्त्रीणीव्योमवायुहविर्भुजाम् ॥ १३५ ॥
 वर्णाः स्युर्मन्त्रवौजाना षट्कर्मसु यथाक्रमम् ।
 अथनञ्च विदर्भश्च सम्पुटो रोधनं तथा ॥ १३६ ॥
 रोगः पल्लव इत्येते विन्धासाः षट्सु कर्मसु ।
 मन्त्रेणान्तरितान् कुर्व्यान्नामवर्णान् यथाविधि ॥ १३७ ॥
 अथनं तद्विजानीयात् प्रशस्तं शान्तिकर्मणि ।
 मन्त्रार्णवद्वन्द्वमध्यस्थं साध्यनामाक्षरं क्षिपेत् ॥ १३८ ॥
 विदर्भः स च विज्ञेयो मन्त्रिभिर्वश्यकर्मणि ।
 आदावन्ते च मन्त्रः स्यान्नाम्नाऽसौ संपुटः स्मृतः ॥ १३९ ॥
 एषः संस्तम्भने शस्तः इत्युक्तो मन्त्रवेदिभिः ।
 नाञ्च अद्यन्तमध्येषु मन्त्रः स्वाद्रोधनं मतम् ॥ १४० ॥
 विद्मेषणविधानेषु प्रशस्तमिदमौरितम् ।
 मन्त्रस्यान्ते भवेन्नामयोगः प्रोच्चाटने मतः ॥ १४१ ॥
 अन्ते नान्तो भवेन्मन्त्रः पल्लवो मारणे मतः ।
 सितरक्तपीतमिश्रकृष्णधूम्राः प्रकीर्तिताः ॥ १४२ ॥

वर्णतो मन्त्रसंप्रोक्ता देवताः षट्सु कर्मसु ।
 मन्त्राणां लेखनद्रव्यं चन्दनं रोचना निशा ॥ १४३ ॥
 गृहधूमो चिताङ्गारो मारणेऽष्टविषाणि च ।
 श्येनाग्निलोणपित्तानि धूसूरकरसं ततः ॥ १४४ ॥
 गृहधूमस्त्रिकञ्चैव विषाष्टकमुदाहृतम् ।
 देवताकालमुद्रादीन् सम्यक् ज्ञात्वा विचक्षणः ।
 षट्कर्माणि प्रयुञ्जीत यथोक्तफलसिद्धये ॥ १४५ ॥
 इति श्रीसारदातिलके त्रयोविंशः पटलः ।

चतुर्विंशः पटलः ।

अथ वक्ष्यामि यन्त्राणां भेदांस्तन्त्रेषु गोपितान् ।
 यैः साधयन्ति सततं मन्त्रिणो निजवाञ्छितम् ॥ १ ॥
 सार्णं लिखेत् सार्णयुतं ससाध्यं वर्णाष्टपत्रे स्वरकेशराव्यम् ।
 वह्निः सदीर्घैर्गगनैः प्रवीतं रक्षाकरं यन्त्रमिदं प्रशस्तम् ॥ २ ॥
 पुटीकृतं भूमिपुरस्य युग्मे मायां लिखेन्मध्यगं साध्यसंज्ञाम् ।
 वकारकोणेन महीपुरेण संवेष्टितं वश्यकरं तदुच्चैः ॥ ३ ॥
 मध्ये सार्णविदर्भितं प्रपुटितं मृत्युञ्जयत्रयचरैः
 चान्तःस्थं निजसाध्यनाम विलिखेत् किञ्चलसंस्थान् स्वरान् ।
 पत्रेष्वष्टसु नाममन्त्रपुटितान् वर्णांस्तदग्रेष्वथो
 यन्त्रं पद्मपुटीकृतं निगदितं मृत्युञ्जयाख्यं परम् ॥ ४ ॥
 विषज्वरशिरोरोगनाशनं श्रीजयप्रदम् ।
 कान्तिपुष्टिप्रदं वश्यं सर्वकार्यार्थसाधनम् ॥ ५ ॥
 साध्याव्यचिन्तामणिमग्निगेहे विलिख्य बाह्येऽनलगेहवीतम् ।
 प्रवेष्टयेत्तद्वह्निरेष्टवर्णमन्त्रेण यन्त्रं ज्वरशान्तिदं स्यात् ॥ ६ ॥
 संभवसः प्लावयसो मन्त्रोऽष्टाक्षर ईरितः ।

एष एव भवेद्दत्तो विषज्वरविनाशने ॥ ७ ॥
तारठद्वयपुटं कुरुकुल्ले मन्त्रमत्र हुतभुक् गृहयुग्मे ।
मध्यकोणविवरेषु लिखेत्तद् यन्त्रमाशु विनिहन्ति भुजङ्गान्

॥ ८ ॥

ॐकारमायादिकमेखलेऽग्नि-
बधूमनुं वङ्गिगृहस्य युग्मे ।
मध्यादिकोणेषु विलिख्य भूजे
यन्त्रं विदध्याद्रिपुनागहारि ॥ ९ ॥
शूलाङ्किते वङ्गिगृहस्य युग्मे
धूमावतीमत्र लिखेत् क्रमेण ।
मध्यादिकोणेषु मरुदगृहस्य
यन्त्रं हुताशानिलवर्णवौतम् ॥ १० ॥

दान्तौ सार्धौ शविन्दन्तौ बीजे धूमावती द्विठः ।
धूमावतीमनुः प्रोक्तः शत्रुनिग्रहकारकः ॥ ११ ॥
विशेषात् कनकाभ्योभिः प्रेतकर्पटकल्पितम् ।
शंशाने निखनेदेतच्छत्रु मुत्सादयेद्द्रुतम् ॥ १२ ॥
हुताशगेहद्वितयं लिखित्वा वैवस्वताय द्विठवर्णमन्त्रम् ।
मध्यान्तमाकल्पितमिन्दुविम्बे यन्त्रं महाभूतपिशाचवैरि ॥ १३ ॥
नामालिख्य मकारकोष्ठयुगलं कोणेषु तस्या लिखेत्
मन्त्रज्ञो ङ ज ण नकारसहितां धूमावतीं यन्त्रगाम् ।
वौतं घुर्मुटिकां दिनापरमिदं बाह्यत्रिगेहावृतं
यन्त्रं प्रान्तपरितभूमिनिहतं विद्वेषणं स्याद्विषाम् ॥ १४ ॥
पूर्वं घुर्मुटिके युग्मं ततो मर्कटिके युगम् ।
घोरे विद्वेषकारिणि विद्वेषो द्वेजकारिणि ॥ १५ ॥
अथ घोराघोरयोः स्यादमुकामुकयोस्ततः ।
विद्वेषय द्वयं ह्रं फट् विद्या घुर्मुटिकेरिता ॥ १६ ॥

प्राक् प्रत्यग्दक्षिणोदग्विधिवदभिलिखेत् स्पष्टरेखाचतुष्क-
कोणोद्यच्छूलयुक्तं वलययुगयुतं मध्यपूर्वं तदन्तम् ।
मन्त्रस्थार्णान् परस्तात् वसुपदविवरेष्वष्टवर्णान् लिखित्वा
शूलोद्यद्वादशार्णं विधिवदभिहितं प्रेतराजस्य यन्त्रम् ॥ १७ ॥

यमराज सदा मेय यदा मे दारुणोदयः ।

सद्यो निजरूपाय क्षेपकञ्च निरामयः ॥ १८ ॥

अनेन मनुना सिद्धिः सत्यं सत्यं न संशयः ।

प्रणवः श्रीस्ततो दंष्ट्रा तत्परं विहतायतुः ॥ १९ ॥

वर्मास्त्रान्ते बधूर्वक्लेर्मन्त्रोऽयं द्वादशाक्षरः ।

विषहृत्तस्य फलके नृचर्मणि पटेऽथवा ॥ २० ॥

आलिख्याष्टविधैरेतत् श्मशाने निखनेन्निशि ।

ज्वरेण महताविष्टो मूर्च्छाकुलितमानसः ।

रिपुर्गच्छति पक्षेण यमलोकं न संशयः ॥ २१ ॥

एकाग्रौतिपदेषु मध्यदहने साध्यं लिखेत् धून् पुनः

क्षुं श्रूं झूमिति दिग्गतासु विलिखेत् बीजानि पंक्तिष्वथ ।

शिष्टे वै निशाचरादि विलिखेत् कालीमनुं पंक्तिश-

स्तद्वाह्ये यमबीजमग्निपवनं बीजञ्च यन्त्रं लिखेत् ॥ २२ ॥

कालीमारय मालिका नीलामाक्षक्षमालिनी ।

मामोदे ततदेवो मा रक्ष तदन्नतक्षर ॥ २३ ॥

कालीमनुरयं प्रोक्तः कालरात्रिः स्ववैरिणाम् ।

यमापाटटमायाय माटमोट टमोटमाम् ॥ २४ ॥

वामो भुवि विभूमो वा टट वीस्वटवीटट ।

यमात्मकोऽयमाख्यातो श्लोको वैरिविनाशनः ॥ २५ ॥

लिखेदष्टविषाङ्गारैर्निम्बनिर्यासकज्जलैः ।

निग्रहाख्यमिदं चक्रं काकपक्षेण कर्पटे ॥ २६ ॥

विभीतवृक्षे वल्मीके श्मशाने वा चतुष्पथे ।

दक्षिणस्थेऽनिले मन्त्री निखनेदङ्गरात्रिके ॥ २७ ॥

सर्वथा शत्रुरेतेन सप्ताहान्मरणं व्रजेत् ।

निगृह्यते महारोगैः पतितो वा भवेदसौ ॥ २८ ॥

शिलायामिष्टकायां वा चक्रमेतत् प्रकल्पितम् ।

मर्कटोविषदण्डीभिः समालिप्तमधोमुखम् ।

यन्त्रं रात्रौ खनेत्तत्र भूयो भूयो शुभं भवेत् ॥ २९ ॥

लिखेच्चतुःषष्टिपदेषु कालीमीशादिकन्यादियमात्मकेन ।

श्लोकेन संवेध्य क्लृप्तानुवायुबीजावृतं यन्त्रमिदं विदध्यात् ॥ ३० ॥

लिप्तं विषमसौदण्डीमर्कटोभिरधोमुखम् ।

निखनेद् यत्र तत्र स्यान्नृणामुच्चाटनं सदा ।

ग्रस्यहानिमनावृष्टिं गवां नाशं करोति सः ॥ ३१ ॥

आख्यातुं कुरु मध्यतः स्मरगतामालिख्य जम्भादिकां

विद्यां दिग्गतपत्रकेष्वथ लिखेद्देवीं कुलेषु स्मरम् ।

कोणस्थेषु सनामकं बहिरतः पाशाङ्कुशाभ्यां वृतं

यन्त्रं वश्यकरं ग्रहादिभयकृत् क्षुद्राभिचारापहम् ॥ ३२ ॥

जम्भे जम्भिनि ठद्वन्धं मोहे मोहिनि ठद्वयम् ।

अम्भे अम्भिनि ठद्वन्धं रुम्भे रुम्भिनि ठद्वयम् ॥ ३३ ॥

हित्वा कामं लिखेच्छान्तिं यन्त्रेऽस्मिन् नृकपालके ।

सन्ध्यासु तापयेदेतदुच्चैः साध्यं वशं नयेत् ॥ ३४ ॥

हित्वा शान्तिं लिखेद्धर्मं पटे वा नरचर्मणि ।

वह्निवायुगृहावीतं श्मशानस्थं रिपुं हरेत् ॥ ३५ ॥

हित्वा वर्मं लिखेदस्मिन् फलकेऽक्षतरुद्धवे ।

वह्निवायुयुतं नाम विषाद्वरुधिरेण तत् ॥ ३६ ॥

चत्वरे निखनेज्जप्तं विद्वेषं कुरुते मिथः ।

हित्वा रेफयकारौ द्वौ लकारं मध्यतो लिखेत् ॥ ३७ ॥

धरापुरेण व्रीतं तदिष्टकान्तर्निवेशितम् ।

सर्वेषां स्तम्भनं कुर्यान्नात्र कार्या विचारणा ॥ ३८ ॥
 हुत्वा लकारं तन्मध्ये वायुवीजं समालिखेत् ।
 विषरक्तमसीकाकपुरीषैर्ध्वजवाससि ॥ ३९ ॥
 श्मशाने निहितं कुर्यात् कुलोच्छेदं स्ववैरिणाम् ।
 सुक्ता वायुमयं वीजं तत्र फट्कारमालिखेत् ॥ ४० ॥
 तच्चैव कृष्णकाकस्य रुधिरेण यथाविधि ।
 ईक्षिते निखनेत् स्थाने विद्देषं कुरुते द्विषाम् ॥ ४१ ॥
 अस्त्रवीजमपास्यास्मिन् लकारं स्वार्णसंयुतम् ।
 विलिखेन्नन्त्रमेतत् स्यात्तोहयसमावृतम् ॥ ४२ ॥
 सर्वरोगप्रशमनं कृत्याद्रोहादिशान्तिदम् ।
 विहाय वीजं तूङ्कारं ग्लोङ्कारं तत्र संलिखेत् ॥ ४३ ॥
 क्षकारेण वृतं बाह्ये पाशाङ्कुशवृतं पुनः ।
 टकारेण वृतं भूयो भूमिमण्डलमध्यगम् ॥ ४४ ॥
 लकारैर्विन्दुसंयुक्तैर्वेष्टितं तद्वहिः क्रमात् ।
 सार्धान्तमाटकावीजं सर्वं वृन्तेन वेष्टितम् ॥ ४५ ॥
 कौशेयकर्पटे क्लृप्तमिष्टकाद्वयमध्यगम् ।
 सेनाग्रे निखनेदेतत् स्तम्भनं कुरुते ध्रुवम् ॥ ४६ ॥
 मध्ये श्वोनरसिंहवीजमथ तद्बाह्ये स्वरान् केशवे-
 रविचन्द्रयमेन्द्रान् पश्चात् दिक्षु विलिखेत् मध्ये मनुं गारुडम् ।
 अन्तस्थान् मरुदग्निनैऋतशिरस्वाल्लिख्य चक्राकृतं
 यन्त्रं षड्भिरष्टभिः परिवृतं संवर्त्तकैर्गारुडम् ॥ ४७ ॥
 संवर्त्तको नेत्रयुतः पार्थस्तारोऽग्निसुन्दरी ।
 गारुडो मनुराख्यातो विषद्वयविनाशनः ॥ ४८ ॥
 स्मरन् गरुडमात्मानं स्तम्भनार्थं जपेन्नरः ।
 विषमालोकनेनैव हन्यान्नागकुलोद्भवम् ॥ ४९ ॥
 मध्ये वार्धं ऋगुस्थं विलिखतु विधिवत् साध्यन्नान्ना समेतम् ।

किञ्चल्लोषु स्वराः स्युर्वसुदलविवरेष्वाल्लिखेन्मध्यबीजम् ।
 काद्यर्णान् केशरेषु त्रिगुणवसुदलेवध्वर्पयेन्मध्यबीजं
 यन्त्रं संजीवनाख्यं सलिलपुरगतं क्षुद्ररोगादिहारि ॥ ५० ॥
 मध्ये पिण्डमतो दलादिषु लिखेद्धारौशताराधिप-
 प्रेताधीश्वरशक्रदिक्षु विलिखेत् मध्ये च वर्णान् लिखेत् ।
 यादीन् मारुतवह्निराक्षसशिरः स्वर्णान् बहिर्वेष्टयेत्
 काद्यैर्वामविलोचनेन कथितं पिण्डाख्ययन्त्रं परम् ॥ ५१ ॥

मनुस्वरेन्दुजे साग्निसंयुतश्चतुराननः ।
 पिण्डबीजमिदं प्रोक्तं पुंसां सर्वार्थसाधनम् ॥ ५२ ॥
 बीजिनानेन संजप्तं यन्त्रं रक्षाकरं परम् ।
 आयुरारोग्यजननं लक्ष्मीसौभाग्यवर्द्धनम् ॥ ५३ ॥
 चौरसर्पमृगव्यालभूतामयनिहन्तनम् ।
 गर्भरक्षाकरं स्त्रीणां पुत्रदं क्षुद्रनाशनम् ।
 धृतं मूर्ध्नि करोत्येतत् लोकवश्यमनुत्तमम् ॥ ५४ ॥
 मध्ये तोयगृहे लकारविवरे सान्ताब्जसाध्यं लिखेत्
 पत्रेष्वष्टसु हंसमन्त्रमभितो हंसार्णसंवेष्टितम् ।
 यन्त्रं भूमिगृहेण वेष्टितमिदं मूर्द्ध्ना सदा धारितं
 हन्यात् क्षुद्रमहाग्रहामयरिपुं दद्यात् यशः सम्पदम् ॥ ५५ ॥
 ईकारगर्भे विलिखेत् स्वसाध्यं तमष्टपत्रेषु पुनर्विलिख्य ।
 संवेष्टयेत्तेन धरापुरस्थं यन्त्रं भवेद्वश्यकरं नराणाम् ॥ ५६ ॥
 ताम्रपत्रे समालिख्य यन्त्रमेतत् सुसाधितम् ।
 वश्येत् सकलान् मर्त्यान् नात्र कार्या विचारणा ॥ ५७ ॥
 मध्ये भान्तं भृगुविनिहितं नामवर्णैः प्रवीतं
 टान्तं लान्तान्वितमथ विलिखेदष्टपत्रेषु भूयः ।
 भूविम्बस्थं निगदितमिदं साधुसंजीवनाख्यं
 शत्रून्भूतं भयमपहरेद्धार्यमाणं भुजेन ॥ ५८ ॥

वर्णावृतं साध्ययुतं सकारं टान्ते लिखेदष्टदलेषु हंसम् ।
आविष्टयेदम्बुगृहेण बाह्ये लान्तावृतं यन्त्रमिदं ज्वरघ्नम् ॥ ५८ ॥

टान्ते नाम लिखेत् चकारविवरे मृत्युञ्जयत्रयचरो
रुद्धं तद्वहिरष्टपत्रविवरे साध्याह्वयं पूर्ववत् ।

अथ किञ्चल्लयुते वसुद्वयदले पद्मे तथैवाह्वयं
द्वात्रिंशद्वलपङ्कजेषु च तथा कादण्ययुक्केशरे ॥ ६० ॥

ईकारेण समावीतं यन्त्रं मृत्युञ्जयाह्वयम् ।

सर्वरोगाभिचारघ्नं सर्वसौभाग्यसिद्धिदम् ॥ ६१ ॥

ग्लौरुद्धं प्रणवद्वयं परिलिखेत् साध्यस्य नामान्वितं

बाह्ये भूपुरमष्टवज्रविलसत्तारं लिखित्वा पुनः ।

ग्लौं कोणेषु दिशास्त्रलं प्रविलिखेत् पाशाङ्कुशत्रयचरो-
वीतं स्तम्भनयन्त्रमावृतिलसज्जम्भादिविद्याष्टकम् ॥ ६२ ॥

जम्भे वङ्गिबधूः पूर्वं पञ्चाज्जम्भिनि ठद्वयम् ।

मोहे पावकजाया स्यात्ततो मोहिनि ठद्वयम् ।

रुन्धे क्लशानुपल्ली स्याद्गुम्भिनि द्विठसंयुतम् ॥ ६३ ॥

वान्ते नाम विलिख्य दिक्षु विलिखेत् भूयस्तमेवाष्टसु

क्षीणी विश्वमतो नरेन्द्रभुजगावन्योन्यवङ्गौ लिखेत् ।

आख्यान्तान् सुखयोर्विभीतफलके यन्त्रं समापादितं
निर्मात्ये निहितं सदा वितनुते वाचां द्विषां स्तम्भनम् ॥ ६४ ॥

साध्याब्धं कवचं लिखेद् बहिरथो दिक्पत्रमध्येषु तत्

ग्लौं मध्येषु महीपुरस्य विलिखेत् कोणेषु शंलान्वितम् ।

वज्रोष्वष्टसु वर्मतोयपुरगं भूविश्वमध्यस्थितं

यन्त्रं रात्रिविनायकान्तरगलं न्यस्येच्छरावद्वये ॥ ६५ ॥

रहस्यस्थाननिक्षिप्तं पूजितं प्रतिवासरम् ।

स्तम्भनं कुरुते वाचां सेनादौनाञ्च वैरिणाम् ॥ ६६ ॥

कृत्वा रेखाष्टकसृजु पुनस्तिथ्यगालिख्य षट्कं

बाह्यां वृत्तां लिखतु विधिवद्विन्दुयुक्तं चकारम् ।

अन्तः पङ्क्तौ लिखतु धरणीं शिष्टकोष्ठत्रयान्तः

कृत्वा नाम प्रथममुदितं यन्त्रमेतज्जरघ्नम् ॥ ६७ ॥

यन्त्रमेतत् समभ्यर्च्य दत्त्वा भूतबलिं ततः ।

माध्यस्य सूर्ध्नि बध्नीयात् सर्वज्वरविमुक्तये ॥ ६८ ॥

तारं लिखेद् वाङ्मिपुरस्य युग्मे

तत्पार्श्वयोर्नान्तमथाग्निवीजम् ।

कोणेषु पूर्वापरयोश्च यन्त्रं

पाशाङ्कुशावीतमिदं ज्वरघ्नम् ॥ ६९ ॥

यन्त्रमभ्यर्च्य मन्त्रेण तारपाशाङ्कुशाक्षना ।

निबध्नीयाज्ज्वरार्त्तस्य हस्तादौ ज्वरशान्तये ॥ ७० ॥

पिण्डे लिखेद्ब्रामससर्णठान्तं विदर्भितं सस्वरकेशराज्यम् ।

तान्ताष्टपत्रं वसुधापुरस्य कान्तिप्रदं यन्त्रमिदं ज्वरघ्नम् ॥ ७१ ॥

तारादिलुहयजलाद्विठवर्णवीता

तस्यान्तरे विनिहिता विधिनैव माया ।

साध्यावृता बहिरतो वदमार्द्धचन्द्रै-

र्यन्त्रं शिशो रुरुदिमां विनिहन्ति सद्यः ॥ ७२ ॥

व्योमार्णमालिख्य सविन्दुमाख्या विदर्भितं तु त्रययुक्तकोणे ।

वसुन्धरा गेहयुगे निवद्धं यन्त्रं समस्तज्वरनाशनं स्यात् ॥ ७३ ॥

सार्वं नाम विदर्भितं प्रविलिखेद् बाह्येऽष्टपत्रे भृगुं

पद्मं स्यादथ कादिशान्तलिपिमर्च्चिशङ्खं बाह्यतः ।

वीतं तोयपुरेण यन्त्रमुदितं भूर्जोदरे कल्पितं

भूतव्याधिमहाज्वरप्रशमनं कृत्यापहं श्रीपदम् ॥ ७४ ॥

चक्रे चतुःषष्टिपदे सविन्दूनन्तस्थवर्णान् क्रमशो विलिख्य ।

रेखा शिरःकल्पितशूलयुक्तं यन्त्रेऽथ शीतज्वरशान्तिहेतोः ॥ ७५ ॥

पुटितभूमिपुरद्वयमध्यतः प्रविलिखेद्द्विनितां गिरिजापतेः ।

प्रणवमस्य लिखेद् वसुकोणं ज्वरहरं परमेतदुदीरितम् ॥७६॥

वाणे लिखेन्नाम शशाङ्कमध्ये टान्तं बहिर्भूमिपुरं परस्तात् ।

वृत्तावृतं यन्त्रमिदं समुक्तं वक्ष्यामि नृणां सकलान्तिशान्धे ॥७७॥

सखस्त्रिके दहनगेहयुगे ससाध्यां

मायां लिखेत्तलितनागलतादलान्तः ।

पाशाङ्कुशावृत्तमिदं निशि तापयेद् यो

मन्त्रं जपन् व्रजति तत् स्वयमेव साध्याम् ॥ ७८ ॥

षट्कोणे निजसाध्यनामसहितां मायां लिखेन्मध्यत-

स्तत्कोणेषु विदर्भितामभिलिखेच्छक्तिं स्वसाध्याख्यया ।

बाह्ये भूमिपुरं सकोणसदनं ताखूलपत्रे कृतं

जप्तं खादयतुं प्रिया निशि भवेत् सा तस्य वक्ष्या चिरम् ॥७९॥

शक्तौ नाम लिखेच्चतुर्भिरभितो वीजैः समावेष्टयेद्

वोतं शक्तिमनोभवाङ्कुशमनुश्रीवीजकैः पिष्टजे ।

रूपे साध्यनरस्य जप्तपवनं त्रिः स्वादुना तद्भजेत्

स्वादेत्तस्य वशं प्रयाति नियतं साध्यः सदा दासवत् ॥ ८० ॥

कामं लिखेत् साध्ययुतं सरोजे खरोल्लसत्केसरपत्रके च ।

उदीरितं मन्त्रयमन्त्रमेतत् सौभाग्यलक्ष्मीविजयप्रदायि ॥ ८१ ॥

काश्मीररोचनालाक्षासृगेभमदचन्दनैः ।

विलिखेद्भेमलेखन्या यन्त्राण्येतानि देशिकः ॥ ८२ ॥

भूमिस्पृष्टं शवस्पृष्टं दग्धं निर्मात्यसङ्गतम् ।

विशीर्णं लङ्घितं मन्त्री यन्त्रं जातु न धारयेत् ॥ ८३ ॥

अथानन्दमयीं साक्षात् शब्दब्रह्मस्वरूपिणीम् ।

ईडे सकलसम्पत्त्यै जगत्कारणमम्बिकाम् ॥ ८४ ॥

आध्यामशेषजननीमरविन्दयोने-

र्विष्णोः शिवस्य च वपुः प्रतिपादयित्रीम् ।

सृष्टिस्थितिचयकरीं जगतां त्रयाणां

स्तुत्वा गिरा विमलयाप्यहमम्बिके ! त्वाम् ॥ ८५ ॥

पृथ्वा जलेन शिखिना मनुनाम्बरेण

होत्रेन्दुना दिनकरेण च मूर्त्तिभाजः ।

देवस्य मन्मथरिपोरपि शक्तिमत्ता-

हेतुस्त्वमेव खलु पर्वतराजपुत्रि ! ॥ ८६ ॥

त्रिस्रोतसः सकललोक समर्चिताया

वैशिष्ट्यकारणमवैमि तदेव मातः ! ।

त्वत्पादपङ्कजपरागविचित्रितासु

शम्भोर्जटासु सततं परिवर्त्तनं यत् ॥ ८७ ॥

आनन्दयेत् कुमुदिनीमधिपः कलानां

नान्यामिनः कमलिनीमथ नेतरां वा ।

एकस्य मोदनविधौ परमेक ईष्टे

त्वन्तु प्रपञ्चमभिनन्दयसि स्मृष्ट्या ॥ ८८ ॥

आद्याप्यशेषजगतां नवयौवनासि

शैलाधिराजतनयाप्यतिकोमलासि ।

त्रय्याः प्रसूतिरनया न समीक्षितासि

ध्येयापि गौरि ! मनसां पथि न स्थितासि ॥ ८९ ॥

आसाद्य जन्म मनुजे सुचिराद् दुरापं

तत्रापि पाटवमवाप्य निजेन्द्रियाणाम् ।

नाभ्यर्चयन्ति जगतां जनयित्रि ! ये त्वां

निःश्रेणिकाग्रमधिरुद्ध पुनः पतन्ति ॥ ९० ॥

कर्पूरचूर्णहिमवारिविलोडितेन

ये चन्दनेन कुसुमैश्च सुजातगन्धैः ।

आराधयन्ति हि भवानि ! समुत्सुकास्त्वां

ते खल्वशेषभुवनाधिभुजः प्रथन्ते ॥ ९१ ॥

आविश्वमध्यपदवी प्रथमे सरोजे

सुप्ताहिराजसदृशी विरचय्य विश्वम् ।
 विद्युत्क्षतावलयविभ्रममुद्वहन्ती
 पद्मानि पञ्च विदलानि समश्रुवाना ॥ ८२ ॥
 तन्निर्गतामृतसरैः परिषिक्तगात्री
 मार्गेण तेन निलयं पुनरप्यवाप्ता ।
 येषां हृदि स्फुरसि जातु न ते भवेयु-
 र्मातर्महेश्वरकुटुम्बिनि ! गर्भभाजः ॥ ८३ ॥
 आलम्बिकुन्तलभरामभिरामवक्त्रा-
 मापीवरस्तनतटीं तनुवृत्तमध्याम् ।
 चिन्ताक्षसूत्रकलसालिखिताग्रहस्ता-
 मावर्त्तयामि मनसा तव गौरि ! मूर्तिम् ॥ ८४ ॥
 आस्थाय योगमवजित्य च वैरिषट्क-
 मावध्य चेन्द्रियगणं मनसि प्रसन्ने ।
 पाशाङ्कुशाभयवराढ्यकरां सुरक्ता-
 मालोकयन्ति भुवनेश्वरि ! योगिनस्त्वाम् ॥ ८५ ॥
 उत्तमहाटकनिभा करिभिश्चतुर्भि-
 रावर्त्तितामृतघटैरभिषिच्यमाना ।
 हस्तद्वयेन रुचिरे नलिने वहन्ती
 पद्मापि साभयवरा भवसि त्वमेव ॥ ८६ ॥
 अष्टाभिरुग्रविविधायुधवाहिनीभि-
 र्दीर्घक्षरीभिरधिरुह्य मृगाधिराजम् ।
 दूर्वादलद्युतिभिरमर्त्यं पक्षपद्मान्
 न्यक् कुर्वती त्वमसि देवि ! भवानि ! दुर्गे ! ॥ ८७ ॥
 आदौ निदाघजलशीकरशोभिवक्त्रां
 गुञ्जागुणेन परिकल्पितहारयष्टिम् ।
 पद्मांशुकामसितकान्तिमनङ्गहन्ती-

भाद्यां पुलिन्दतृणीमसक्तत् स्मरामि ॥ ९८ ॥
 हंसैर्गतिकृषितनूपुरदूरकृष्टै-
 र्मूर्त्तैरिवार्थवचनैरनुगम्यमानौ ।
 पद्माविबोर्ध्वमुखरूढसुजातनाली
 श्रीकण्ठपद्मि ! शिरसैव दधे तवाङ्घ्रौ ॥ ९९ ॥
 द्वाभ्यां समोच्चितुमदृप्तिमतेव दृग्भ्यां
 उत्पाद्य भालनयनं वृषकेतनेन ।
 सान्द्रानुरागतरलेन निरीक्ष्यमाणे
 जङ्घे उभे ह्यपि भवानि ! तवानतोऽस्मि ॥ १०० ॥
 ऊरू स्मरामि जितहस्तिकरावलेपौ
 स्थौल्येन पाण्डुरतया परिभूतरभौ ।
 ओणिभरस्य सहनौ परिकल्प्य दत्तौ
 स्तम्भाविवास्व ! वयसा तव मध्यमेन ॥ १०१ ॥
 ओण्यौ स्तनौ च युगपत् प्रथयिष्यतोच्चै-
 र्बाह्यात् परेण वयसा परिकृष्टसारः ।
 रोमावलीविलसितेन विभाव्यमूर्त्ति-
 र्मध्यस्तव स्फुरतु मे हृदयस्य मध्ये ॥ १०२ ॥
 सख्युः स्मरस्य हरनेत्रहुताशभीरो-
 र्लावण्यवारिभरितं नवयौवनेन ।
 आपाद्य दत्तमिव पल्लवमप्रधृष्यं
 नाभिं कदापि तव देवि ! न विस्मरेयम् ॥ १०३ ॥
 ईशोपगुहपिशुनं हसितं दधाने
 काश्मीरकर्दममनु स्तनपङ्कजे ते ।
 स्नातोत्थितस्य करिणः क्षणलब्धफेनौ
 सिन्दूरितौ स्मरयतः स्वमदस्य कुम्भौ ॥ १०४ ॥
 कण्ठातिरिक्तगलदुज्ज्वलकान्तिधारा-

शोभौ भुजौ निजरिपोर्मकरध्वजेन ।
 कण्ठग्रहाय रचितौ किल दीर्घपाशौ
 मातर्मम स्मृतिपथं न विलङ्घयेताम् ॥ १०५ ॥
 नात्यायतं रचितकम्बुविलासचौर्यं
 भूषाभरेण विविधेन विराजमानम् ।
 कण्ठं मनोहरगुणं गिरिराजकन्ये !
 सञ्चिन्त्य तस्मिमुपयामि कदापि नाहम् ॥ १०६ ॥
 अत्यायताक्षमभिज्जललाटपट्टं
 मन्दस्मितोदरफुल्लकपोलरेखम् ।
 विम्बाधरं वदनमुन्नतदीर्घनासं
 यस्ते स्मरत्यसक्तदम्ब ! स एव जातः ॥ १०७ ॥
 आदौ तुषारकररेखमनल्पगन्धं
 पुष्पोपरि भ्रमदलित्रजनिर्विशेषम् ।
 यश्चेतसा कलयते तव केशपाशं
 तस्य स्वयं गलति देवि ! पुराणपाशः ॥ १०८ ॥
 श्रुतिषु चरितपाकं श्रीमतां स्तोत्रमेतत्
 पठति य इह मर्ह्यो नित्यमार्द्रान्तरात्मा ।
 स भवति पदमुच्चैः सम्पदां पादनम्ब-
 द्धितिपमुकुटलक्ष्मीलक्षणानां चिराय ॥ १०९ ॥
 इति श्रीसारदातिलके चतुर्विंशः पटलः ।

पञ्चविंशः पटलः ।

अथ योगं प्रवक्ष्यामि साङ्गं संवित्प्रदायकम् ।
 ऐक्यं जीवात्मनोराहुर्योगं योगविशारदाः ॥ १ ॥
 शिवात्मनो भवेदेवं प्रतिपत्तिः परे विदुः ।
 शिवशक्त्यात्मकं ज्ञानं जगुरागमवेदिनः ॥ २ ॥

पुराणपुरुषस्यान्ये ज्ञानमाहुर्विशारदाः ।
 जित्वादावात्मनः शत्रून् कामादीन् योगमभ्यसेत् ॥ ३ ॥
 कामक्रोधौ लोभमोहौ तत्परं मदमत्सरौ ।
 वदन्ति दुःखदानेतानरीन् षड्वर्गमात्मनः ॥ ४ ॥
 योगाष्टकैरिमान् जित्वा योगिनो योगमाप्नुयुः ।
 यमनियमावासनप्राणायामौ ततः परम् ॥ ५ ॥
 प्रत्याहारं धारणाख्यं ध्यानं सार्द्धं समाधिना ।
 अष्टाङ्गान्याहुरेतानि योगिनो योगसाधने ॥ ६ ॥
 अहिंसा सत्यमस्तेयं ब्रह्मचर्यं जपार्जवम् ।
 क्षमा धृतिर्मिताहारः शौचञ्चेति यमा दश ॥ ७ ॥
 तपः सन्तोष आस्तिक्यं दानं देवस्य पूजनम् ।
 सिद्धान्तश्रवणञ्चैव क्लीर्मतिश्च जपाच्छतम् ॥ ८ ॥
 दशैते नियमाः प्रोक्ता योगशास्त्रविशारदैः ।
 पञ्चासनं स्वस्तिकाख्यं वज्रं भद्रासने तथा ॥ ९ ॥
 वीरासनमिति प्रोक्तं क्रमादासनपञ्चकम् ।
 ऊर्वोरुपरि विन्यस्य सम्यक् पादतले उभे ॥ १० ॥
 अङ्गुष्ठौ च निबध्नीयाद्वस्ताभ्यां व्युत्क्रमादधः ।
 पञ्चासनमिति प्रोक्तं योगिनां हृदयङ्गमम् ॥ ११ ॥
 जानूर्वोरन्तरे सम्यक् कृत्वा पादतले उभे ।
 ऋजुकायो विशेद् योगी स्वस्तिकं तत् प्रचक्षते ॥ १२ ॥
 सौवन्याः पार्श्वयोर्न्यसेत् गुल्फयुग्मं सुनिश्चलम् ।
 वृषणाधः पार्श्वपादौ पाणिभ्यां परिवन्धयेत् ॥ १३ ॥
 भद्रासनं समुद्दिष्टं योगिभिः पूजितं परम् ।
 ऊर्वोः पादौ क्रमाद्यस्येज्जानुनोः प्राङ्मुखाङ्गुलीः ॥ १४ ॥
 करौ निदध्यादाख्यातं वज्रासनमनुत्तमम् ।
 एकं पादमधः कृत्वा विन्यस्योरौ तथेतरम् ॥ १५ ॥

ऋजुकायो विशेदु योगी वीरासनमितीरितम् ।
 ईडया कर्षयेद्वायुं बाह्यां षोडशमात्रया ॥ १६ ॥
 धारयेत् पूजितं योगी चतुःषष्ट्या तु मात्रया ।
 सुषुम्ना मध्यगं सम्यग् द्वात्रिंशन्मात्रया शनैः ॥ १७ ॥
 नाड्या पिङ्गलया चैनं रेचयेदु योगवित्तमः ।
 प्राणायाममिमं प्राहुर्योगशास्त्रविशारदाः ॥ १८ ॥
 भूयो भूयः क्रमात्तस्य अभ्यासेन समाचरेत् ।
 मात्रावृद्धिक्रमेणैव सम्यग् द्वादश षोडश ॥ १९ ॥
 जपध्यानादिभिर्युक्तं सगर्भं तं विदुर्बुधाः ।
 तदन्यं तं विगर्भञ्च प्राणायामं परे विदुः ॥ २० ॥
 क्रमादभ्यस्यतः पुंसो देहे स्वेदोद्गमोऽधमः ।
 मध्यमः कम्पसंयुक्तो भूमित्यागः परो मतः ॥ २१ ॥
 उत्तमस्य गुणावाप्तिर्यावच्छीलनमिष्यते ।
 इन्द्रियाणां विचरतां विषयेषु निरर्गलम् ॥ २२ ॥
 बलादाहरणं तेभ्यः प्रत्याहारो विधीयते ।
 अङ्गुष्ठगुल्फजानूरुसीवनीलिङ्गनाभिषु ॥ २३ ॥
 हृद्ग्रहीवाकण्ठदेशेषु लम्बिकायां ततः परम् ।
 भ्रूमध्ये मस्तके मूर्ध्नि द्वादशान्ते यथाविधि ॥ २४ ॥
 धारणं प्राणमरुतो धारणेति निगद्यते ।
 समाहितेन मनसा चैतन्यान्तरवर्तिना ॥ २५ ॥
 आत्मनोऽभीष्टदेवानां ध्यानं ध्यानमिहोच्यते ।
 समत्वभावना नित्यं जीवात्मपरमात्मनोः ॥ २६ ॥
 समाधिमाहुर्मुनयः प्रोक्तमष्टाङ्गलक्षणम् ।
 षष्ठवत्यङ्गलायामं शरीरमुभयात्मकम् ॥ २७ ॥
 गुदध्वजान्तरे कन्दमुत्सेधाद्वाङ्गुलं विदुः ।
 तस्माद् द्विगुणविस्तारं वृत्तरूपेण शोभितम् ॥ २८ ॥

नाद्यस्तत्र समुद्भूता मुख्यास्तिस्रः प्रकीर्तिताः ।
 ईडा वामे स्थिता नाडी पिङ्गला दक्षिणे मता ॥ २८ ॥
 तयोर्मध्यगता नाडी सुषुम्ना वाममाश्रिता ।
 पादाङ्गुष्ठद्वयं याता शिखाभ्यां शिरसा पुनः ॥ ३० ॥
 ब्रह्मस्थानं समापन्ना सोमसूर्याग्निरूपिणी ।
 तस्या मध्यगता नाडी चित्राख्या योगिवल्लभा ॥ ३१ ॥
 ब्रह्मरन्ध्रं विदुस्तस्याः पद्मसूत्रनिभं परम् ।
 आधारांश्च विदुस्तत्र मतभेदादनेकधा ॥ ३२ ॥
 दिव्यमङ्गमिदं प्राहुरमृतानन्दकारणम् ।
 इडायां सच्चरेच्चन्द्रः पिङ्गलायां दिवाकरः ॥ ३३ ॥
 कृतो योगनिदानज्ञैः सुषुम्नायान्तु तावुभौ ।
 आधारकन्दमध्यस्थं त्रिकोणमतिसुन्दरम् ॥ ३४ ॥
 ज्योतिषां निलयं दिव्यं प्राहुरागमवेदिनः ।
 तत्र विद्युल्लताकारा कुण्डली परदेवता ॥ ३५ ॥
 परिष्कुरति सर्वात्मा सुप्ताहिसदृशाकृतिः ।
 विभर्ति कुण्डलीशक्तिरात्मानं हंसमाश्रिता ॥ ३६ ॥
 हंसः प्राणाश्रयो नित्यं प्राणो नाडीमयाश्रयः ।
 आधारादुदगतो वायुर्यथावत् सर्वदेहिनाम् ॥ ३७ ॥
 देहं व्याप्य स्तनाङ्गीभिः प्रयाणं कुरुते बहिः ।
 द्वादशाङ्गुलमानेन तस्मात् प्राण इतीरितः ॥ ३८ ॥
 रम्ये मृदासने शुद्धे पट्टाजिनकुशोत्तरे ।
 बद्धैकमासनं योगी योगमार्गपरो भवेत् ॥ ३९ ॥
 ज्ञात्वा भूतोदयं देहे विधिवत् प्राणवायुना ।
 तत्तद्भूतं जपेद्देहो दृढत्वावाप्तये सुधीः ॥ ४० ॥
 दण्डाकारगतिर्भूमिः पुटयोर्भयोरधः ।
 तोयस्य पावकस्योर्ध्वं गतिस्तिर्यक् नभस्वतः ॥ ४१ ॥

गतिर्यिन्त्री भवेन्नय्ये भूतानामुदयः स्मृतः ।
 धारणे चोदये कुर्यात् स्तम्भनं वश्यकर्मवित् ॥ ४२ ॥
 शान्तिकं पौष्टिकं कर्म तोयस्य समये वसोः ।
 मारणादीनि मरुतो विपक्षोच्चाटनादिकम् ॥ ४३ ॥
 च्छेडादिनाशनं शस्त्रमुदये च विहायसः ।
 अङ्गुलीभिर्दृढं बद्धा करणानि समाहितः ॥ ४४ ॥
 अङ्गुष्ठाभ्यामुभे श्रोत्रे तर्जनीभ्यां विलोचने ।
 नासारन्ध्रे मध्यमाभ्यामन्याभिर्वदनं दृढम् ॥ ४५ ॥
 बद्धाथ प्राणमनसा कर्मैकत्वमनुस्मरन् ।
 धारयेन्मार्कतं सम्भग् योगोऽयं योगिवल्लभः ॥ ४६ ॥
 नादः सञ्जायते तस्य क्रमादभ्यसतः शनैः ।
 मत्तभृङ्गावलीगीतसदृशः प्रथमो ध्वनिः ॥ ४७ ॥
 वंशिकस्यानिलापूर्णवंशध्वनिनिभोऽपरः ।
 घण्टारवसमः पश्चाद् घनमेघसमोऽपरः ॥ ४८ ॥
 एवमभ्यसतः पुंसः संसारध्वान्तनाशनम् ।
 ज्ञानमुत्पद्यते पूर्वं हंसलक्षणमव्ययम् ॥ ४९ ॥
 पुंप्रकृत्यात्मकी प्रोक्तौ विन्दुसर्गौ मनीषिभिः ।
 ताभ्यां क्रमात् समुद्भूतौ विन्दुसर्गावसानकौ ॥ ५० ॥
 हंसी तौ पुंप्रकृत्याख्यौ हंपुमान् प्रकृतिस्तु सः ।
 अजपा कथिता ताभ्यां जीवोऽयमुपष्ठिते । ५१ ॥
 पुरुषं स्वाश्रयं मत्वा प्रकृतिर्नित्यमात्मनः ।
 यदा तद्भावमाप्नोति तदा सोऽहमियं भवेत् ॥ ५२ ॥
 सकारञ्च हकारञ्च लोपयित्वा ततः परम् ।
 सन्धिं कुर्यात् पूर्वरूपस्तदासौ प्रणवो भवेत् ॥ ५३ ॥
 परानन्दमयं नित्यं चैतन्यैकगुणात्मकम् ।
 आत्माभेदस्थितं योगी प्रणवं भावयेत् सदा ॥ ५४ ॥

आम्नायवाचामतिदूरभाद्यं वेद्यं स्वसंवेद्यगुणेन सन्तः ।

आत्मानमानन्दरसैकसिन्धुं पश्यन्ति तारात्मकमात्मनिष्ठाः ॥ ५५ ॥

सत्यं हेतुविवर्जितं श्रुतिगिरामाद्यं जगत्कारणं

व्याप्य स्थावरजङ्गमं निरूपमच्चैतन्यमन्तर्गतम् ।

आत्मानं रविवह्निचन्द्रवपुषं तारात्मकं सन्ततं

नित्यानन्दगुणालयं सुकृतिनः पश्यन्ति रुद्धेन्द्रियाः ॥ ५६ ॥

तारस्य सप्तविभवैः परिचीयमानं

मानैरगम्यमनिशं श्रुतिमौलिमृग्यम् ।

संवित्समस्तगमनस्वरमच्युतं तत्

तेजः परं भजत सान्द्रसुधास्रुराशिम् ॥ ५७ ॥

हिरण्यमयं दीप्तमनेकवर्णं त्रिमूर्त्तिमूलं निगमादिवीजम् ।

अङ्गुष्ठमात्रं पुरुषं भजन्ते चैतन्यमात्रं रविमण्डलस्थम् ॥ ५८ ॥

ध्यायन्ति दुग्धाब्धिभुजङ्गभोगे शयानमाद्यं कमलायताक्षम् ।

प्रफुल्लनेत्रास्वजमञ्जनभं चतुर्मुखेनाश्रितनाभिपद्मम् ॥ ५९ ॥

आम्नायगं द्विवरणं घननीलमुद्यत्-

श्रीवत्सकौस्तुभगदास्वजशङ्खचक्रम् ।

हृत्पुण्डरीकनिलयं जगदेकमूल-

मालोकयन्ति कृतिनः पुरुषं पुराणम् ॥ ६० ॥

विन्दोर्नादसमुद्भवः समुदिते नादे जगत्कारणं

तारं तत्त्वमुखास्वजं परिहृतं वर्णात्मकैर्भूतजैः ।

आम्नायाङ्घ्रिचतुष्टयं पुररिपोरानन्दमूलं वपुः

पायादो मुकुटेन्दुखण्डविलसद्विव्यामृतौघप्लुतम् ॥ ६१ ॥

पिण्डं भवेत् कुण्डलिनी शिवात्मा पदन्तु हंसः सकलान्तरात्मा ।

रूपं भवेद्विन्दुरमन्दकान्तिरतीतरूपं शिवसामरस्यम् ॥ ६२ ॥

पिण्डादियोगं शिवसामरस्थात् सवीजयोगं प्रवदन्ति सन्तः ।

शिवे लयं नित्यगुणाभियुक्ते निर्वीजयोगं फलनिर्व्यपेक्षम् ॥ ६३ ॥

भूलोन्निद्रभुजङ्गराजसदृशीं यान्तीं सुषुन्नान्तरं
 भित्वाधारममूहमाशु विलसत्सौदामिनीसन्निभाम् ।
 व्योमाभोजगतेन्दुमण्डलगलद्विव्यामृतौघप्लुतां
 सम्भाव्य स्वगृहं गता पुनरिमां सञ्चिन्तयेत् कुण्डलीम् ॥ ६४ ॥
 हंसं नित्यमनन्तमव्ययगुणं स्वाधारती निर्गता
 शक्तिः कुण्डलिनी समस्तजननी हस्ते गृहीत्वा च ताम् ।
 जाता शम्भुनिकेतनं परसुखं स्नेनानुभूय स्वयं
 यान्ती वा स्वयमर्ककोटिरुचिरा ध्येया जगन्मोहिनी ॥ ६५ ॥
 अव्यक्तं परविन्दुसञ्चितरुचिं नीत्वा शिवस्थालयं
 शक्तिः कुण्डलिनी गुणत्रयवपुर्विद्युल्लतासन्निभा ।
 आनन्दामृतमध्यगं पुरभिदञ्चन्द्रार्ककोटिप्रभं
 संवीक्ष्य स्वपुरं गता भगवती ध्येयानवद्या गुणैः ॥ ६६ ॥
 मध्ये वर्णसमौरणद्वयमिथः संघट्टसंक्षोभजं
 शब्दस्तोममतीत्य तेजसि तडित्कोटिप्रभाभासुराम् ।
 उद्यन्तीं समुपास्महे नवजवासिन्दूरसन्धारुणां
 सान्द्रानन्दसुधामयीं परशिवं प्राप्तां परां देवताम् ॥ ६७ ॥
 गमनागमनेष्वजाङ्घ्रिका सा तनुयादयोगफलानि कुण्डली ।
 मुदिताकुलकामधेनुरेषा भजतां काङ्क्षितकल्पवल्लीम् ॥ ६८ ॥
 आधारस्थितशक्तिविन्दुनिलयां नीवारसूकोपमां
 नित्यानन्दमयीं गलत्परसुधावर्णैः प्रबोधप्रदैः ।
 सिक्ता षट् सरसीरुहाणि विधिवत् कोदण्डमध्योदितां
 ध्यायेद्वास्वरबन्धुजीवरुचिरां संविन्मयीं देवताम् ॥ ६९ ॥
 हृत्पङ्केरुहभानुविम्बनिलयां विद्युल्लतामत्सरां
 बालार्कारुणचेतसा भगवतीं निर्भर्त्सयन्तीं तमः ।
 नादाख्यं पदमर्द्धचन्द्रकुटिलं सच्चिन्मयं शाश्वतं
 यान्तीमक्षररूपिणीं विमलधीर्ध्यायेद्भिभुं तेजसाम् ॥ ७० ॥

भाले पूर्णनिशापतिः प्रति जटां नीहारहारः द्विधां
सिञ्चन्तीममृतेन देवममितेनानन्दयन्तस्तनुम् ।
वर्णानां जननीं तदीयवपुषा संप्राप्य विश्वस्थितां
ध्यायेत् सम्यगनाकुलेन मनसा सच्चिन्मयीमम्बिकाम् ॥ ७१ ॥
मूले भाले हृदि च विलसद्दर्शनरूपा भवित्री
पीनोत्तुङ्गस्लनभरलसन्मध्यदेशा महेशी ।
चक्रे चक्रे गलितसुरया सिक्तगात्रा प्रकामं
दद्यादाद्या श्रियमविकलां वाङ्मयी देवता वः ॥ ७२ ॥
निजभवननिवासादुच्चरन्ती विलासम्
पथि पृथि क्रमलानां चारुहासं विधाय ।
तरुणतरणिकान्तिः कुण्डली देवता सा
शिवसदनसुधाभिर्दीपयेदात्मतेजः ॥ ७३ ॥

आधारबन्धविमुखक्रियाभिः समुन्नता कुण्डलिनी सुधाभिः ।
त्रिधामवीजं शिवमर्चयन्ती शिवाङ्गना वः शिवमातनोतु ॥ ७४ ॥
मिन्दूरनिभमिन्दुकलावतंसमानन्दपूर्णनयनत्रयशोभिवक्त्रम् ।
आपीनतुङ्गकुचनन्मनङ्गतन्त्रं शम्भोः कलत्रममितां श्रियमा-
तनोतु ॥ ७५ ॥

वर्णैरण्वषड्दिशारविकलाचक्षुर्विभक्तैः क्रमात्
आद्यैः सादिभिरावृतान् क्षतयुतैः षट्चक्रमध्यादिमान् ।
डाकिन्यादिभिराश्रितान् परिवृतान् ब्रह्मादिभिर्देवतैः
भिन्नान् सा परदेवता त्रिजगतां चित्ते विधत्तां मुदम् ॥ ७६ ॥
आधाराद् गुणवृत्तशोभिततनुं लिङ्गत्रयीं सत्त्वरं
भिन्दन्तीं कमले विचिन्मयगतानन्दप्रबोधोद्भवाम् ।
सक्षुब्ध ध्रुवमण्डलामृतकरप्रस्यन्दमानामृत-
स्रोतःकन्दनिभाममन्दतडिताकारां शिवां भावयेत् ॥ ७७ ॥

आनन्दमूलमनिशं श्रुतिमौलिमृग्य-
मर्द्धेन्दुभूषणमधिष्ठितसर्वलोकम् ।
भक्तार्त्तभञ्जनपरं पदमीश्वरस्य
दद्याच्छुभानि नियतं वपुरम्बिकायाः ॥ ७८ ॥
मञ्जुशिञ्जितमञ्जीरं वामाङ्गञ्च महेशितुः ।
आश्रयामि जगन्मूलं यन्मूलं वचसामपि ॥ ७९ ॥

स्थूलेन्दुनीलरुचिरं कुचभारनम्रं
भास्वत्स्वभूषणगणैः परिभक्तशोभम् ।

विश्वैकमूलमनिशं श्रुतिमौलिमृग्य-

मह्यं महेशितुरखण्डितमाश्रयामि ॥ ८० ॥

दिक्कालादिविवर्जिते परशिवे चैतन्यमात्रात्मके

शून्ये कारणपञ्चकस्य विलयं नीते निरालम्बने ।

आत्मानं विनिवेश्य निश्चलधिया निर्लीनसर्वेन्द्रियो

योगी योगफलं प्रयाति सुलभं नित्योदितं निष्क्रियम् ॥ ८१ ॥

महाबलाय प्रणतोऽस्मि तस्मै सविज्ञतालिङ्गितश्रीतलाय ।

येनार्पितं मुक्तिफलं विपक्वमान्नायकं रम्यमुपाश्रितेभ्यः ॥ ८२ ॥

तस्मादभूदखिलदेशिकवीरचन्द्रः

षट्कर्मसागरविहारविनोदशीलः ।

यस्य त्रिलोकविदितं विजयाभिधान-

माचार्य्य पण्डित इति प्रथयन्ति सन्तः ॥ ८३ ॥

तन्नन्दनो देशिकदेशिकोऽभूच्छौक्येण इत्यभ्युदितप्रभावः ।

यत्पादकारुण्यसुधाभिषेकाल्लक्ष्मी परां वितनुते च त्वमिम् ॥ ८४ ॥

आचार्य्यविद्याविभवस्य तस्य जातः प्रभौर्लक्षणदेशिकेन्द्रः ।

विद्यास्त्रशेषासु कलासु सर्वास्त्रपि प्रथां यो महतीं प्रपेदे ॥ ८५ ॥

आदाय सारमखिलं निखिलागमेभ्यः

श्रीसारदातिलकनाम चकार तत्त्वम् ।

प्राज्ञः स एव पटलैरिह तत्त्वसंख्यैः

ग्रीतप्रदानविधये विदुषां चिराय ॥ ८६ ॥

अनाद्यन्ता शश्वीर्वपुषि कलितार्द्धेन वपुषा

जगद्रूपं शश्वत् सृजति महनीयामपि गिरम् ।

सदर्थ्यं शब्दार्थस्तनभरनता शङ्करबधू-

र्भवत्यूर्ध्वं भूयाद् भवजनितदुःखौघशमनी ॥ ८७ ॥

इति श्रीसारदातिलके पञ्चविंशतितमः पटलः समाप्तः ।

